

“Hem trobat el Messies!!”

(Jn 1,41)

Carlus Bonet Casanova

15 d'agost del 2.025, festivitat de l'Assumpció de Maria al cel

1ª Revisió: 25-11-2025

2ª Revisió: 21-01-2026

Tots els textos bíblics estan trets de:

<https://www.biblija.net/biblija.cgi?l=ca>, i estan escrits en aquest format de lletra.

Els textos no bíblics copiats, estan escrits en aquest altre format.

Les cites del Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica s'han fet en el format (CC-XX), on les XX indiquen el nº referenciat.

Els textos de l'autor del llibre, estan en aquest altre format.

Pròleg de l'autor

*Un dia que no recordo quin va ser, d'això en fa alguns anys, molt probablement el 2017, em vaig sentir mogut a escriure, amb la finalitat expressada en el salm: **Sl,40,10** Anuncio amb goig la salvació a tot el poble reunit. No puc deixar d'anunciar-la; tu prou que ho saps, Senyor. En aquest cas no es tracta de tot el poble reunit, sinó de tothom que pugui llegir aquest llibre.*

*Al final de la Paràbola del jutge i la viuda, narrada a l'evangelí de Lluc (Lc,18,1-8), Jesús fa una pregunta inquietant: **Lc,18,8** Però el Fill de l'home, quan vingui, trobarà fe a la terra? Contemplant la minva galopant de persones creients en el món d'avui, hom podria pensar que amb tota certesa la resposta serà no. Jo voldria ajudar a revertir-la.*

Vull dirigir-me en primer lloc a les persones que no creuen, ja que potser per primer cop a la seva vida, al llegir aquestes línies podran meravellar-se al veure com és de formidable l'amor amb què Déu estima els homes, i així al sentir-se estimats personalment per Ell, se'ls encengui al cor l'espurna de la fe.

També vull adreçar-me a totes les persones que tenien fe durant la infància, adolescència i inclús més endavant, però que per diversos motius o bé l'han abandonat, o bé se'ls ha adormit en un racó de l'ànima. A la masia havíem plantat en un petit jardí rodó, unes flors molt boniques de tots colors, i al bell mig hi vam posar un llorer, que al fer-se gros va ocupar tot l'espai inundant-lo d'ufanosa ombra, que provocà la desaparició de les flors. Al cap d'uns vint anys, vaig podar l'orgullós llorer de forma radical, el sol va poder tornar a escalfar el jardí, i oh meravella! les flors, mica a mica, primer una, després una altra, i una altra, amb molta sorpresa van rebrostar alegres. Havien deixat anar llavors, que es devien enterrar esperant un temps més favorable. A mi m'agradaria ajudar a podar el llorer que hi pugui haver en el cor d'aquestes persones, perquè la llavor oculta que hi tenen, pugui ser escalfada pel sol de la paraula de Déu que plana sobre aquestes pàgines, i així fructificar en rebrots de fe de tots colors.

També vull adreçar-me a tots els qui tenen fe, perquè amb aquesta lectura la puguin afermar, augmentar i així sentir-se incitats a compartir-la amb joia i valentia.

*Jo crec que la lectura d'aquest llibre, tal com afirma Joan en l'Apèndix del seu evangelí, ens pot ajudar a creure que Jesús és el Messies: **Jn,20,30** Jesús va fer en presència dels seus deixebles molts altres senyals prodigiosos que no es troben escrits en aquest llibre. **31** Els que hi ha aquí han estat escrits perquè*

cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, creient, tingueu vida en el seu nom. *Tant de bo que en tots els lectors d'aquest llibre, es compleixi el desig de l'apòstol Joan.*

M'atreia fer-ho posant un accent molt especial sobre la Mare de Déu, ja que ella va saber reconèixer la salvació de Déu i la va acollir dins el seu cor, oberta a tot el que el Senyor li demanés. Ella va acceptar ser Mare de Déu sense saber el què comportava, però disposada a tot dia rere dia, amb paciència però amb el coratge que li proporcionava la certesa de ser immensa, fidel i tendrament estimada per Déu.

Per veure la part meravellosa d'aquesta vida, hem d'entrar al seu cor, ple de la gràcia del Senyor i on Ell habitava, arca de la seva fe. Ens ho diu Elisabet: Lc,1,45 Feliç tu que has cregut. Ella va creure en Jesús Fill de Déu des de l'anunci de l'àngel, i això explica el fet extraordinari que essent qui era el seu fill, i sabent-se, per tant, mare del Fill de Déu encarnat, va saber viure junt amb Josep al costat de Jesús amb tota senzillesa i humilitat, però amb fidelitat fins a Betlem, Egipte, Natzaret, el Calvari, la Resurrecció, l'Ascensió, i la seva Assumpció al cel. Havent portat en molts aspectes una vida molt semblant a la de molts de nosaltres, ella ens mostrarà com ho va fer, i nosaltres copiant-la aprendrem a imitar-la.

Percebut que aquesta tasca era un gran repte, des del primer moment em vaig encomanar confiadament a ella, per demanar-li que obrís el cor i mostrés el que hi va guardar.

Fareu bé de no llegir aquest llibre com aquell que llegeix una història, més aviat llegiu-lo a poc a poc, i amb l'actitud de Maria: escoltar, (en aquest cas llegir), guardar al cor, meditar i complir la paraula de Déu que s'hi cita amb abundància.

Vaig pensar que m'havia de basar principalment en els passatges dels 4 evangelis i dels Fets dels Apòstols.

Els evangelis gairebé no parlen de Maria. Hem de creure que ella va tenir tracte amb els apòstols, per tant devia tractar Joan i Mateu.

Lluc no era apòstol, era un deixeble no jueu de Pau, que el va acompanyar en molts viatges, ell l'anomenava "el metge estimat" (Col,4,14). Alguns escriptors diuen que fins i tot, junt amb Sant Pau, va poder conèixer Maria en persona, en un dels viatges que van fer a Jerusalem. Jo crec que és molt versemblant. Quan va escriure el seu evangeli ja existia el de Marc; Lluc l'aprofita, però l'amplia fins a un 50 % amb la informació nova que ha aconseguit, on destaca la de la infància de Jesús i de Joan Baptista. Qui li hauria pogut explicar els fets des de l'Anunciació a Maria fins que Jesús no va iniciar la seva vida pública? I encara més, Lluc ens aporta

un detall de la seva intimitat: Lc,2,19 Maria guardava tot això en el seu cor i ho meditava. Lc,2,51 La seva mare conservava tot això en el seu cor. Qui, apart de Maria mateixa, li ho podria haver dit? Si no va ser Lluc el receptor directe d'aquesta confiança, devia ser algú altre que li va passar. Penso que podria ser que si no tot en bona part, el que de més aporta Lluc, pot provenir de Maria. Tanmateix no es pot negar que aquest argument no sigui vàlid també pels relats de la infància de Jesús que aporta Mateu, tot i que per mi, els de Lluc incorporen un to més marcat de confiança.

Marc, que tampoc és apòstol, apareix diversos cops als Fets dels Apòstols, per primera vegada a Ac,12,12, on s'explica que Simó Pere, quan és alliberat miraculosament de la presó, es refugia a casa d'una tal Maria, mare de Joan, per sobrenom Marc; després acompanyant Pau i Bernabé en el seu primer viatge Ac,13,5, i també quan torna a Jerusalem Ac, 13, 13. Al final de la seva primera carta, Pere parla de Marc "el seu fill". Està, per tant, fortament relacionat amb els dos apòstols, i no devia ser gaire difícil que com Lluc, en alguna de les seves estades a Jerusalem, coincidís amb Maria.

Per tant, m'he basat tant com he pogut en el text de l'evangelista Lluc, perquè essent ell el major i millor candidat a haver tingut contacte directe amb Maria, la seva visió hauria de ser la més influenciada per ella.

L'evangeli més antic és el de Marc, que es va escriure sobre els vols de l'any 70, i es creu que quan Maria va ser assumpta al cel podria tenir com uns 70 anys, això apuntaria a que es va produir als voltants de l'any 55, per tant en qualsevol cas la seva influència en els evangelis l'hem de reduir a les converses que ella hagués pogut tenir directament amb els evangelistes, o bé amb les persones que els van proporcionar informació.

Maria, durant la predicació de Jesús, no sols era admirada pels deixebles, sinó també pels qui se sentien seduïts pel Mestre. Uns i altres li devien preguntar més d'un cop sobre Jesús i segur que també sobre ella. Tanmateix, el fet que els evangelis parlin tan poc d'ella, és perquè devia evitar-ho tant com podia, no volia tenir cap protagonisme. Es considerava una més entre les dones que seguien Jesús. Només Joan ens explica les noces de Canà i la presència de Maria al peu de la creu. Suposant que sigui certa la hipòtesi de la humilitat proactiva de Maria, Joan, convençut de la importància de la seva presència en els dos episodis citats, no li devia fer cas, probablement coneixia que no figuraven en els altres evangelis. Per tant, tot i que no se'ns explica l'activitat de Maria durant la predicació de la Bona Nova de Jesús, això no vol dir que ella no hi pogués ser present.

Quan trobo a faltar paraules de Maria, de Josep, de Jesús, etc., no dubto d'aportar tota mena de cites bíbliques d'ambdós Testaments, traient-les si convé del context original. Penso que la paraula de Déu és perfectament vàlid extreure-la de la boca d'un personatge dels evangelis, i aplicar-la ni que sigui en una situació anterior en el temps, a un altre personatge dels mateixos evangelis, ja que Déu transcendeix el temps i la seva paraula també; en aquest sentit, aquest ús no s'hauria de considerar un procronisme.

He de dir que també recorro a la imaginació encara que sempre sostinguda pel sentit comú, algunes vegades basant-me en petits detalls dels Apòcrifs o bé dels mateixos evangelis.

Aviso que tot el referenciat en els dos paràgrafs anteriors, no pretenc elevar-ho a la categoria de real, però procuro no anar més enllà del que pugui ser previsible o raonable.

Un cop establert l'esquema, es tractava d'anar fent com en el rés del Rosari: esgranal·lar tots els passatges triats, i meditar-los com feia Maria. Aquest procés no ha sigut lineal, ni comprimit en un temps curt i seguit, sinó aprofitant les estones lliures de que he disposat, de vegades separades per llargues pauses; això sí, durant l'interim de cada tema, el meu pensament no parava de donar-hi voltes, i també de vegades acudien al meu cap idees que podien sorgir inesperadament, i que potser m'ajudaven a recrear, esborrar, completar o modificar textos ja redactats.

He pensat que estaria bé escriure de forma que la narració flueixi com una història, i una història actual. Per això he escollit fer-ho en el temps present dels verbs, i utilitzant les cites bíbliques integrant-les entre les meves línies com si fossin part d'elles mateixes. El diferent tipus de lletra, assegura que el lector no pugui tenir mai dubtes de l'autor.

*Reconec la meva manca de formació bíblica, teològica, exegètica, etc. La meva lectura dels passatges bíblics, tan els de l'Antic Testament com els del Nou és planera, interpreto els fets tal com raja, sense interpretacions simbòliques. En aquest aspecte em recolzo en la presentació que fa Lluc de la seva obra: **Lc,1,1** Són molts els qui han emprès la tasca d'escriure un relat dels fets que s'han acomplert entre nosaltres, **2** valent-se del que ens van transmetre els qui des del principi en foren testimonis oculars i després esdevingueren servidors de la Paraula. **3** Ara jo, havent-me informat minuciosament de tot des dels orígens, he decidit d'escriure-t'ho, il·lustre Teòfil, en una narració*

ordenada, ⁴ perquè constatis la solidesa de l'ensenyament que has rebut. No cal emfatitzar el que diu Lluç, però sí remarcar que ell es basa en els testimonis **oculars** dels fets que narra. Aquests testimonis li transmeten per la paraula el que han viscut, l'evangelista ho rep **auditivament** i ho plasma en la paraula escrita. És molt significatiu que digui que s'ha informat **minuciosament** de tot des dels orígens. Se li endevinen les ganes de ser fidel a la informació que ha recollit amb molta cura. Jo reivindico la forma planera de llegir els evangelis, pensant que és la forma més abastable per tothom, això sí, sense desmerèixer de cap manera la interpretació simbòlica.

A fi d'afavorir la fluïdesa de la narració, he intentat que l'esdevenir dels fets tingui un ordre cronològic "real". Això és molt difícil d'assolir, perquè cap dels evangelis està plantejat d'aquesta manera, i més encara quan molts dels fets que s'hi descriuen, queden situats no sempre després d'un mateix punt. Això fa que es pugui trobar alguna diguem-li "incoherència", tal com que apareguin cites d'un capítol posterior, abans de cites d'un capítol anterior.

No pretenc polemitzar, sols em mou ajudar a fer conèixer i a estimar aquest Déu que tant ens estima, a la manera com jo ho veig i ho sento.

Un cop acabat el primer esborrany de l'obra, el vaig enviar al claretià P. Jaume Sidera Plana cmf, traspassat el 3 de gener del 2024, que em va guiar en la darrera etapa dels meus anys de joventut quan vaig viure amb els claretians, amb la petició que el llegís, el criticués, l'esmenés, el valorés i el millorés. Agrair-li enormement els seus suggeriments, la seva paciència i dedicació, i més quan era una persona venerable amb una vida de més de nou dècades. Un consell important que li he d'agrair molt, és que jo llegís els Evangelis Apòcrifs. Així ho he fet, i he llegit el Protoevangeli de Jaume, l'Evangeli de Tomàs, l'Evangeli del Pseudo-Mateu, la Història de Josep el fuster, i el Trànsit de Santa Maria. Jo crec que en els apòcrifs hi ha una barreja de realitat i fantasia. Qui tindrà el criteri necessari per distingir-ho? He fet la meva selecció, confrontant dades, compactant-les, combinant-les, i com he dit abans, afegint-hi la meva inventiva. És clar que tot pot ser discutible.

També un agraïment a Mn. Josep Bofarull, a qui vaig sol·licitar que fes una lectura crítica. El fruit va ser una llista de suggeriments que m'han servit molt per canviar algun contingut, algun format, i també per afegir-hi algun passatge.

Un altre agraïment encara, al claretià germà Antoni Dauí pel seu regal del dibuix de la portada. Durant la seva llarga vida religiosa, s'ha dedicat amb molt d'èxit i aplaudiment a crear dibuixos per il·lustrar escenes bíbliques variadíssimes.

Les seves obres no són sols fruit de l'artista que indubtablement és, sinó de la seva fe meditada i profunda.

Una consideració imprescindible és que com a fruit de la lectura dels Apòcrifs, seguint el criteri d' alguns Pares occidentals de l'Església, i el de gairebé tots els orientals, crec que és molt probable que els anomenats "germans de Jesús" ho són legalment perquè són fills del primer matrimoni de Josep. Anireu notant la seva presència a partir de la narració de la joventut de Maria. Us suggereixo que abans de continuar amb la lectura, vegeu a l'apartat DOCUMENTACIÓ del final del llibre, el tema: Els anomenats "Germans de Jesús".

Reprenent el fil, també m'hauria de servir d'altres documents que pogués trobar. La major part de l'obra es mou dintre del Nou Testament, però com la història de la salvació humana arranca des del Paradís Terrenal, la primera part del llibre duu el títol "Des del principi fins a la plenitud dels temps" i conté mínimament aquells textos de l'Antic que ens porten al Nou. Dir també que no estalvio cites de l'Antic durant la resta del llibre, especialment les dels salms.

La segona part de l'obra, titulada "A la plenitud dels temps", es refereix tota ella al Nou Testament, i és subdividida en onze apartats, el títol dels quals estan manllevats majoritàriament de l'evangelí de Lluc. :

"Abans de la vida pública de Jesús",

"Preparació del ministeri de Jesús",

"Ministeri de Jesús a Galilea",

"Anada a la festa dels Tabernacles"

"Pujada de Jesús a Jerusalem",

"Ministeri de Jesús a Jerusalem",

"Passió, mort, resurrecció i ascensió de Jesús",

"Després de l'Ascensió de Jesús",

"I d'aleshores ençà el deixeble la va acollir a casa seva",

"La dispersió dels Apòstols", i

"L'Assumpció de Maria al cel"

Rematant aquest llibre, hi ha un apèndix, que fa una reflexió final, titulada "Havent llegit aquest llibre...", que pretén estimular a la fe i a l'esperança.

Finalment, m'he atrevit a proposar, una nova versió del "Glòria", enfocada a posar en més relleu les tres persones de la Santíssima Trinitat, i a remarcar l'amor de Déu per sobre de la seva glòria; una "Lloança i súplica a la Mare de Déu", i una "Lloança i súplica a la Mare de Déu i a Sant Josep", que han brollat com a conseqüència natural després d'haver meditat els trets principals de l'actitud de

Josep i Maria, tot dos “Fidelíssims a portar-nos, escoltar, guardar al cor, meditar i complir la Divina Paraula”; una nova versió del “Crec en un Déu” on queda més clara la Santíssima Trinitat, i un “Àngelus” més àgil.

Després de tot això, el llibre acaba amb l'apartat de DOCUMENTACIÓ, on hi he posat unes consideracions que trobo necessàries, però si les posava dins del cos del llibre haurien trencat la seva dinàmica.

Li demano a Maria, ella que té com a raó principal de la seva existència portar-nos Jesús, que ens ensenyi a escoltar-lo, acceptar-lo i seguir-lo fidelment, tal com ella ho va saber fer.

DES DEL PRINCIPI FINS A LA PLENITUD DEL TEMPS

Déu

Déu és l'Ésser

Déu és l'Ésser, no té principi ni fi: Ex,3,13 Moisès va dir a Déu:

- Quan aniré a trobar els israelites i els diré: "El Déu dels vostres pares m'envia a vosaltres", si ells em pregunten: "Quin és el seu nom?", què els he de respondre?

14 Llavors Déu digué a Moisès:

- Jo sóc el qui sóc.

I afegí:

- Dígues als israelites: "Jo sóc" m'envia a vosaltres.

Déu és des de sempre "Jo sóc", sempre "Jo sóc" i per sempre "Jo sóc", no té principi ni fi.

Déu és Amor, Pare, i Paraula. La Paraula és el Fill, i l'Amor que comparteixen el Pare i el Fill, és l'Esperit Sant: Una família d'Amor.

1 Jn,4,8 *Des del principi Déu és amor. Jn,15,26* L'Esperit de la veritat procedeix del Pare. *El seu Esperit és el seu Amor: Rm,5,5* Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat el seu amor en els nostres cors. *Un Amor que engendra, per l'Esperit d'Amor del Senyor Déu Pare, abans de tota la creació, és engendrat el qui és la seva Paraula: Jn,1,1* Al principi existia el qui és la Paraula. La Paraula estava amb el Senyor Déu Pare i la Paraula era el Senyor Déu Fill. *Per això: Jn,14,28* el Senyor Déu Pare és més gran que el Senyor Déu Fill.

El Senyor Déu Pare, a l'engendrar el Senyor Déu Fill, li vessa el seu Esperit: Is,42,1 «Aquí teniu el meu servent, que jo sostinc, el meu elegit, en qui m'he complagut. He posat damunt d'ell el meu Esperit: *L'Esperit del Senyor Déu Pare en el Senyor Déu Fill, és també l'Esperit d'amor del Senyor Déu Fill vers el Senyor Déu Pare. Des del principi, el Senyor Déu Pare i el Senyor Déu Fill estan units en el Senyor Déu Esperit Sant, que és l'Esperit de l'Amor entre ells: Jn,10,30* Jo i el Pare som u. **Jn,14,11** Creieu-me: jo estic en el Pare i el Pare està en mi. *Per això el Senyor Déu Pare, en nom del Senyor Déu Fill, envia el Senyor Déu Esperit Sant: Jn,14,26* Però el Defensor, l'Esperit Sant que el Pare enviarà en nom meu,

us farà recordar tot el que jo us he dit, i us ho farà entendre. *I també el Senyor Déu Fill envia el Senyor Déu Esperit Sant des del Senyor Déu Pare: Jn,15,26* »Quan vingui el Defensor, l'Esperit de la veritat que procedeix del Pare i que jo us enviaré des del Pare, ell donarà testimoni de mi. *No és que el Senyor Déu Pare envii l'Esperit apart del Senyor Déu Fill, ni el Senyor Déu Fill l'envii apart del Senyor Déu Pare, és que ells son ú i l'Únic Esperit que comparteixen és enviat a l'ensem des del Senyor Déu Pare i des del Senyor Déu Fill, per això allò que fa el Senyor Déu Pare ho fa a l'ensem el Senyor Déu Fill, en la unitat del Senyor Déu Esperit Sant: Jn,5,19* Us ben asseguro que el Fill no pot fer res pel seu compte, fora d'allò que veu fer al Pare: allò que fa el Pare, ho fa igualment el Fill.

Sempre que es parla de l'amor del Pare i del Fill, encara que no s'expliciti, es parla de l'Esperit Sant, i a la inversa quan es parla de l'Esperit Sant, encara que no s'expliciti, és tant com parlar de l'Amor del Pare i del Fill.

Déu és la Vida:

Des del principi el Senyor Déu Pare té vida en ell mateix i a l'engendrar el Senyor Déu Fill li concedeix també la vida en ell mateix: Jn 5,26 Perquè així com el Pare té vida en ell mateix, també ha concedit al Fill que tingui vida en ell mateix.

Déu és la Veritat:

És el Senyor Déu Fill qui ens ha fet conèixer la Veritat: Jn,1,17 La veritat ha vingut per Jesucrist. *Jn,8,40* Us he dit la veritat que he sentit de Déu. *Lc,10,22* Ningú no coneix qui és el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix qui és el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar.

Pel Senyor Déu Fill hem conegut la Veritat del Senyor Déu Pare, la Veritat del Senyor Déu Fill, Jn,14,6 Jo sóc la veritat, i la Veritat del Senyor Déu Esperit Sant *Jn,14,17* Ell és l'Esperit de la veritat, que el món no pot acollir.

La veritat coincideix amb el que existeix. La intel·ligència i els sentits són els mitjans que tenim els humans per conèixer el que existeix. Amb els sentits podem accedir a la veritat del que es pot veure, oir, tocar, olorar i tastar. Amb la intel·ligència podem arribar a conèixer coses immaterials, i amb ella i per la fe podem accedir de manera imperfecta a la revelació de la veritat que Jesucrist comparteix amb Déu Pare.

Per la ciència som capaços d'accedir cada vegada més a la veritat de la naturalesa, de la totalitat del món creat. La veritat que percebem amb els sentits i la intel·ligència pot no correspondre a la veritat existencial del que existeix, perquè passa pel filtre de les nostres idees i percepcions, limitades per naturalesa. A més, per maldat de cor i mitjançant la nostra paraula som capaços inclús de faltar a la veritat, negant o alterant la nostra pròpia veritat que resideix al fons del cor.

Sols Déu és la Veritat en majúscula, perquè només ell té el coneixement perfecte de tot el que existeix. Ell és el qui més ens pot ajudar a estar en la Veritat: ^{Sl,25,4} Fes que conegui, Senyor, les teves rutes, ensenya'm els teus camins. ⁵ Encamina'm amb la TEVA VERITAT, instrueix-me, perquè tu ets el Déu que em salves. A cada moment espero en tu.

El Gènesi i el Nou Testament (<https://www.biblija.net/biblija.cgi?l=ca>)

El primer llibre de la Bíblia parla d'un Déu que crea i salva els homes. Els salva valent-se primer del just Noè, valent-se després d'Abraham i de la seva descendència. Déu la guardarà dels perills i la conduirà a Egipte, on es convertirà en un poble nombrós. Són els primers passos de les obres de Déu, que continuaran en els temps posteriors.

El Nou Testament veu en la paraula creadora de Déu aquell qui és la Paraula: per ell tot ha vingut a l'existència (Jn 1,1-3; He 1,2-3); veu en l'esposa donada al primer home la figura de l'Església en relació amb el Crist (Ef 5,22-33); en la culpa d'Adam hi veu l'entrada del pecat i de la mort en el món, i en el Crist veu el nou Adam que ens fa justos, ens allibera de la mort i ens dona la vida eterna, perduda en el paradís (Rm 5,12-21). En lloc de l'alè de vida que havia convertit en un ésser animat l'home fet de la pols de la terra, el nou Adam, que és del cel, dona l'Esperit, que revesteix d'immortalitat l'existència mortal (1Co 15,45-47). La serp antiga, llançada del lloc on acusava els homes nit i dia, perseguirà inútilment la dona (Ap 12,1-16). Les promeses fetes a Abraham i a la seva descendència, abans de ser circumcidat i de rebre la Llei, es compliran en Jesucrist; per ell tots els pobles seran beneïts, seran justos i fills d'Abraham per la fe (Ga 3,6-29); esdevindran així fills, no de l'esclava, sinó de la dona lliure, com Isaac (Ga 4,21-31); circumcidats, no per mà d'home, sinó amb la circumcisió de Crist, que despulla de les inclinacions dolentes del cos (Col 2,11-12). La fe, que ens fa agradables a Déu, és present des de la creació fins a Josep, passant per Abel, Henoc, Noè, Abraham, Isaac i Jacob (He 11,3-22). L'encontre entre Abraham i Melquisedec (Gn 14,18-20) permet a l'autor de la carta als Hebreus de reflexionar sobre el sacerdocí de Crist (He 7). Així les narracions del Gènesi troben en el Nou Testament el seu sentit més ple.

El Senyor Déu Pare fa la creació per la seva Paraula

L'Amor del Senyor Déu Pare i del Senyor Déu Fill és fecund, expansiu, és la raó de la Creació. El Senyor Déu Pare la duu a terme pel Senyor Déu Fill, la seva Paraula:

Jn,1,1 La Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu. 2 Ell estava amb Déu al principi. 3 Per ell tot ha vingut a l'existència, i res no hi ha vingut sense ell, Col,1,16 ja que Déu ha creat per ell totes les coses, tant les del cel com les de la terra, tant les visibles com les invisibles, trons i sobiranes, potències i

autoritats. Tot ha estat creat per ell i destinat a ell. **Col,1,17** Ell existeix abans de tot, i tot es manté unit gràcies a ell. **Jn,1,3** Per ell, tot ha vingut a l'existència, i res no hi ha vingut sense ell.

Déu, per amor, decideix crear l'home

*Déu ens ha creat no sols perquè **Ef,1,12** volia que fóssim lloança de la seva glòria, sinó també perquè per Jesucrist fóssim els seus fills: **Ef,1,3** Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt al cel. **Ef,1,4** Ens escollí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irrepreensibles als seus ulls. Per amor **Ef,1,5** ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, **Ef,1,6** que dóna glòria i lloança a la gràcia que ens ha concedit en el seu Estimat.*

*Déu és Amor i no pot crear res sense estimar-ho **Sv,11,24** És que estimes tot el que existeix i no et repugna res del que has creat, ja que no has fet res sense estimar-ho.*

*Per amor, Déu crea l'home a imatge seva, donant-li un esperit intel·ligent, capacitat d'estimar, i talment com ell, en família: **Gn,1,27** Déu va crear l'home a imatge seva, el va crear a imatge de Déu, creà l'home i la dona. **Gn,1,28** Déu els beneï dient-los:*

- Sigueu fecunds i multipliqueu-vos, ompliu la terra i domineu-la; sotmeteu els peixos del mar, els ocells del cel i totes les bestioles que s'arrosseguen per terra.

*Per amor, durant milions d'anys Déu prepara el planeta Terra per donar-li a l'home un habitatge digne i ple de recursos: **Gn,1,29** Déu digué encara:*

-Mireu, us dono totes les herbes que fan llavor arreu de la terra i tots els arbres que donen fruit amb la seva llavor, perquè siguin el vostre aliment. I va ser així. **Gn,1,31** Déu veié que tot el que havia fet era molt bo.

El Paradís (Gn 2)

8 Després el Senyor-Déu plantà un jardí a l'Edèn, a la regió d'orient, i va posar-hi l'home que havia modelat. **9** El Senyor-Déu va fer néixer de la terra fèrtil tota mena d'arbres que fan goig de veure i donen fruits saborosos. Al

mig del jardí hi féu néixer l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal.

15 El Senyor-Déu va prendre l'home i el va posar al jardí de l'Edèn perquè el conreés i el guardés. **16** I li va donar aquest manament:

- Pots menjar dels fruits de tots els arbres del jardí. **17** Però no mengis del fruit de l'arbre del coneixement del bé i del mal, perquè el dia que en mengis, tingues per cert que moriràs.

18 Llavors el Senyor-Déu els digué:

- «No és bo que l'home estigui sol. Li faré una ajuda que li faci costat.»

19 El Senyor-Déu va modelar amb terra tots els animals feréstecs i tots els ocells, i els va presentar a l'home, per veure quin nom els donaria: cada un dels animals havia de portar el nom que l'home li posés. **20** L'home donà un nom a cada un dels animals domèstics i feréstecs i a cada un dels ocells; però no va trobar una ajuda que li fes costat.

21 Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, prengué una de les seves costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. **22** De la costella que havia pres a l'home, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home.

23 L'home exclamà:

- Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meva carn!

El seu nom serà "dona", perquè ha estat presa de l'home. **24** Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, i des d'aquest moment formen una sola carn.

25 Tots dos, l'home i la seva dona, anaven nus, i no se n'averkonyien.

Déu estima Adam, li planta un jardí de terra fèrtil amb tota mena d'arbres que fan goig de veure, donen fruit saborosos, i li dóna per morada. Adam és creat adult, el seu únic pare és Déu, que sol·licit se li dóna a conèixer. El Senyor-Déu li vol parlar, per això l'ha dotat amb el llenguatge que Ell mateix ha inventat. Als ulls d'Adam tot és nou, tot és una meravella, però ningú no li ha explicat res del que contemplen els seus ulls. Déu mateix, orgullós de tot el que ha creat, és el qui li presenta els animals i les plantes perquè els doni un nom. Déu ha donat coneixement i llibertat a l'home, i vol que Adam, també l'estimi lliurement. Li posa un manament: Hi ha un arbre, el del bé i del mal, del qual no en pots menjar el fruit; si en menges, moriràs. Déu confia que l'home li farà cas per l'amor que li ha mostrat.

Déu nota que Adam es troba sol, perquè la companyia dels animals no l'omple, no son os dels seus ossos ni carn de la seva carn, no els pot parlar, per això crea la dona i li presenta. Al veure-la, Adam se sorprèn agradablement, obre els ulls gairebé fins a petar, la cara se l'il·lumina, un somriure li puja als llavis. Es mira Eva de dalt a baix, la llarga cabellera li sembla una preciositat, l'encisen les línies fines del seu rostre delicat... Quan li veu els pits, en el seu interior exclama: Què són aquest parell de coses tan boniques?... Llavors es fixa en el ventre, i pensa: no és igual que jo... després es para a les cuixes, contempla l'esveltesa de les cames... mentre va pensant: No som iguals, però és os dels meus ossos, i girant-se cap el Senyor-Déu, li diu:

- Quina cosa més bonica em presenteu, Senyor-Déu, el meu cor m'ha saltat de joia, només veure-la.

*Mentrestant, Eva, que encara no s'ha recuperat de la sorpresa de la seva existència, només coneix el Senyor-Déu que l'acaba de crear, també s'ha complagut de veure Adam, tot ell li sembla bell i agradable a la vista. El Senyor Déu els presenta i els invita a parlar. Adam s'acosta a Eva i li toca la ma, ella se la deixa agafar. El Senyor Déu els ha creat home i dona, els ha dissenyat perquè estiguin encantats l'un de l'altra, s'enamoren, formin família i tinguin fills: **Mt,19,4** Jesús els va dir: No heu llegit en l'Escriptura que el Creador, des del principi, els va fer home i dona? **5** I digué encara: Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, i tots dos formen una sola carn. **6** Per tant, ja no són dos, sinó una sola carn. El Senyor-Déu s'ha alegrat molt quan ha vist la forma amb que es miraven l'home i la dona, Ell s'ha esforçat a donar-los bellesa masculina i bellesa femenina, i també diferents maneres de ser, de pensar, d'actuar...i a fe que ho ha encertat. Els dos seran una sola carn, i als fills els anirà molt bé tenir un pare i una mare que es complementaran en les tasques d'educació i acompanyament. El Senyor-Déu sap les dificultats de relació que tindran, per això els ha ajudat fent que s'atreugin tant. El Senyor-Déu esta satisfet d'haver creat la parella humana.*

Adam i Eva son innocents com un infant, no s'avergonyeixen d'anar nus.

El pecat i les seves conseqüències (Gn 3)

1 La serp era el més astut de tots els animals que el Senyor-Déu havia fet. Preguntà, doncs, a la dona:

- Així, Déu us ha dit que no mengeu dels fruits de cap arbre del jardí?

2 La dona va respondre a la serp:

- Podem menjar dels fruits de tots els arbres del jardí, **3** però dels fruits de l'arbre que hi ha al mig del jardí, Déu ha dit que no en mengem ni el toquem, perquè moriríem.

4 La serp li va replicar:

- No, no moriríeu pas! **5** Déu sap que, si un dia en menjàveu, se us obririen els ulls i seríeu igual com déus: coneixeríeu el bé i el mal.

6 Llavors la dona, veient que el fruit de l'arbre era bo per a menjar i feia goig de veure, i que era temptador de tenir aquell coneixement, en va collir i en va menjar; i va donar-ne també al seu home, que en menjà amb ella. **7** Llavors a tots dos se'ls obriren els ulls i es van adonar que anaven nus. Van cosir fulles de figuera i se'n feren faldars.

8 Quan l'home i la dona van sentir els passos del Senyor-Déu, que es passejava pel jardí a l'aire fresc de la tarda, es van amagar entremig dels arbres del jardí, perquè el Senyor-Déu no els veiés.

9 Però el Senyor-Déu cridà l'home i li va dir:

- On ets?

10 Ell li va respondre:

- He sentit que et passejaves pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat.

11 El Senyor-Déu li replicà:

- Qui t'ha fet saber que anaves nu? És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit? **12** L'home va respondre:

- La dona que has posat al meu costat m'ha ofert el fruit de l'arbre i n'he menjat.

13 Llavors el Senyor-Déu va dir a la dona:

- Per què ho has fet, això?

Ella va respondre:

- La serp m'ha enganyat i n'he menjat.

14 El Senyor-Déu va dir a la serp:

- Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals feréstecs. T'arrossegars damunt el ventre i menjaràs pols tota la vida. **15** Posaré enemistat entre tu i la dona, entre el teu llinatge i el seu. Ell t'atacarà al cap i tu l'atacaràs al taló.

16 Després digué a la dona:

- Et faré patir les grans fatigues de l'embaràs i donaràs a llum enmig de dolors. Desitjaràs el teu home, i ell et voldrà dominar.

17 Després va dir a l'home:

- Ja que t'has escoltat la teva dona i has menjat el fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit, la terra serà maleïda per culpa teva: tota la vida passaràs fatigues per treure'n l'aliment. **18** La terra et produirà cards i espines, i t'hauràs d'alimentar d'allò que donin els camps. **19** Et guanyaràs el pa amb la suor del teu front fins que tornis a la terra d'on vas ser tret: perquè ets pols, i a la pols tornaràs.

20 L'home va donar a la seva dona el nom d'Eva, perquè ella ha estat la mare de tots els qui viuen.

21 Llavors el Senyor-Déu va fer túniques de pell i va vestir l'home i la dona. **22** Després el Senyor-Déu digué: L'home s'ha tornat com un de nosaltres: ja coneix el bé i el mal! I si ara agafa el fruit de l'arbre de la vida, el cull i en menja, viurà per sempre!

23 Llavors el Senyor-Déu va expulsar l'home del jardí de l'Edèn, perquè treballés la terra d'on havia estat tret. **24** Un cop l'hagué expulsat, va posar a l'orient de l'Edèn els querubins amb la flama de l'espasa fulgurant per a guardar el camí de l'arbre de la vida.

Talment com els infants perden la innocència per la influència dels altres, la serp la fa perdre als primers pares. Provoca Eva dient-li que si menja el fruit prohibit serà com els deus que coneixen el bé i el mal. A ella això li sembla temptador, i després es mira la fruita. Adam li ha dit que Déu ha prohibit que en mengin, fins ara ho tenia assumit i ni s'havia plantejat desobeir Déu, però Eva, en aquest moment, troba que la fruita prohibida fa goig de veure, es deixa portar per la serp, la cull, en menja i en dóna al seu home, que es deixa portar per la dona sense fer la més mínima objecció.

Adam i Eva estan avesats a sentir la presència de Déu al Paradís on els ha posat. Després de pecar, com habitualment, senten els passos del Senyor Déu que gaudeix de la companyia de l'home i tot sovint es passeja pel jardí a l'aire fresc de la tarda, però avui en lloc de sortir a trobar-lo, s'amaguen, se'ls han obert els ulls i senten vergonya, han descobert que van nus, tenen por perquè s'adonen que han transgredit el manament del Senyor Déu.

Llavors el Senyor Déu, dolgut per la desobediència d'aquells que estima tant, els fa preguntes per tenir coneixement del fet. Veient la seva culpa, els expulsa del

Paradís, no vol que tornin a menjar la fruita prohibida, si ho feien viurien per sempre, i això no pot ser perquè la pena del pecat són la mort i fatiga per treballar la terra.

Adam i Eva acaben de cometre el primer pecat de la Humanitat, el pecat original. L'home que Déu ha creat lliure, ha fet ús de la seva llibertat per voler ser com un déu, això li fa obrir els ulls, deixa de ser un infant innocent, té coneixement del bé i del mal. Tots els descendents d'Adam i Eva heretaran la seva feblesa. Déu ha comprovat la debilitat de l'home. En l'home ha fet una meravella, una barreja d'esperit i de fang, n'estava molt orgullós, però ara veu que per salvar-se necessiten molt més d'Ell: Mc,10,26 Ells quedaren encara més desconcertats, i es deien els uns als altres: Si és així, qui pot salvar-se? 27 Jesús se'ls mirà i digué: Als homes els és impossible, però no a Déu, perquè Déu ho pot tot.

Però el Senyor Déu, que Sl.103,13 com un pare s'apiada dels seus fills, 14 perquè sap de quin fang ens va formar i es recorda que som pols, no deixa d'estimar el llinatge humà, de fet ho demostra amb un gest de tendresa extraordinari: li fa pena veure els faldars que de forma maldestre s'han confeccionat amb pàmpols de figuera, i amorosament, ell mateix els fa túniques de pell per vestir-los. El Creador exercint de sastre de la creatura: El Senyor Déu se'ls acosta amb els vestits penjant del seu braç potent, ells tenen el cap cot i els ulls fets a terra, però quan senten la tendresa d'Ell sobre la seva pell, amb timidesa li mostren el seu agraïment.

El pla del Senyor Déu per fer-nos els seus fills, de moment ha fallat per culpa del pecat, però el Senyor Déu ja té un pla per redimir-lo: Rm,5,12 Per obra d'un sol home va entrar el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort; i així la mort s'ha estès a tots els homes, ja que tots han pecat. Rm,5,17 Així, doncs, si per la falta d'un de sol la mort ha imperat per culpa d'ell, molt més els qui reben aquesta sobreabundància de gràcia i el do de la justícia viuran i regnaran gràcies a un de sol, Jesucrist. El Senyor Déu li donarà a l'home sobreabundància de gràcia, i la justícia els la donarà per la fe en Jesucrist. El Senyor Déu Pare, a la plenitud del temps, enviarà el seu Fill Unigènit a plantar la seva tenda al mig de la Humanitat. Per Maria, la nova Eva, Jesucrist Déu i Home, el nou Adam llinatge de la dona, redimirà els homes del pecat i de la mort, tornaran a tenir vida per sempre.

Noé (Gn 6)

Els homes s'aparten cada cop més de Déu. **5** Quan el Senyor va veure com creixia la malícia dels homes i que d'un cap a l'altre del dia només pensaven a fer mal, **6** s'entristí i es penedí d'haver-los creat. **7** I va dir: «Faré desaparèixer de la terra l'home que vaig crear. No hi deixaré ni homes, ni animals, ni bestioles, ni ocells. Em penedeixo d'haver-los fet.» **8** Però el Senyor va mirar Noè amb benvolença. *És més fort l'amor que Déu té pels homes, que les ofenses que li fan.*

El diluvi (Gn 7)

1 El Senyor va dir a Noè:

- Veig que tu ets l'únic home just d'aquesta generació. Entra a l'arca amb tota la teva família. **2** De cada espècie d'animals purs, pren-ne set parelles, cada mascle amb la femella; però, dels impurs, una sola parella, **3** i de cada espècie d'ocells, set parelles, perquè se'n conservi l'espècie a la terra. **4** D'aquí a set dies faré ploure durant quaranta dies i quaranta nits, i faré desaparèixer de la terra tots els éssers que vaig crear.

5 Noè va complir tot el que el Senyor li havia ordenat.

17 El diluvi va caure sobre la terra durant quaranta dies. **24** La terra quedà coberta per les aigües durant cent cinquanta dies.

Fi del diluvi (Gn 8)

13 L'any sis-cents u de la vida de Noè, el dia primer del primer mes, les aigües s'havien eixugat a la terra. Noè va apartar la coberta de l'arca per mirar, i va veure que la terra era eixuta. **14** El dia vint-i-set del mes segon, la terra ja era seca del tot.

15 Llavors Déu digué a Noè:

16 -Surt de l'arca amb la teva dona, els teus fills i les teves nores. **17** Fes sortir amb tu tots els éssers vius que són a dins amb tu: ocells, animals domèstics i feréstecs i totes les bestioles que s'arrossegueu per terra. Que es moguin per tota la terra, que siguin fecunds i es multipliquin.

18 Noè, doncs, va sortir de l'arca amb els seus fills, la seva dona i les seves nores. **19** Van sortir tots els éssers vius, tot el que es belluga, amb tots els

ocells i les bestioles que s'arrosseguen per terra. Tots van sortir de l'arca agrupats en famílies.

20 Noè va dedicar un altar al Senyor. Prengué animals i ocells de cada espècie considerada pura i els oferí en holocaust sobre l'altar.

21 El Senyor es va complaure en l'olor agradable dels sacrificis, i va dir: «No tornaré mai més a maleir la terra per culpa dels homes, perquè el cor de l'home està inclinat al mal des de la seva joventut. No tornaré a fer morir tots els vivents com acabo de fer-ho. **22** »Mentre duri la terra, mai no faltaran sembres i collites, fred i calor, estiu i hivern, dies i nits.»

Aliança de Déu amb Noè (Gn 9)

8 Després Déu va dir a Noè i als seus fills:

9 -Mireu, jo faig la meva aliança amb vosaltres, amb els vostres descendents **10** i amb tots els éssers vius que us envolten: els ocells, els animals feréstecs i domèstics que han sortit de l'arca, en una paraula, amb tots els éssers vius de la terra. **11** Faig amb vosaltres aquesta aliança: les aigües del diluvi no tornaran mai més a exterminar ningú, cap més diluvi no devastarà la terra.

12 I Déu va afegir:

-El signe de l'aliança que faig amb vosaltres i amb tots els éssers vius que us envolten, per totes les generacions i per sempre, és aquest: **13** posaré el meu arc en els núvols com a signe de la meva aliança amb la terra.

Noé és l'únic home de la seva generació, que el Senyor troba just. El Senyor se li acosta i li mana construir l'arca, a fi de salvar-lo. Per Noé es mantindrà la fe a la terra. Immediatament després de castigar els homes, Déu promet no tornar-ho a fer, li sap molt de greu haver-ho fet. No pot deixar d'estimar els homes: Fa una aliança amb Noé, els seus fills i els seus descendents.

Déu crida Abram (Gn 12)

1 El Senyor va dir a Abram:

- Vés-te'n del teu país, de la teva família i de la casa del teu pare, cap al país que jo t'indicaré. **2** Et convertiré en un gran poble, et beneiré i faré gran el teu nom, que serà font de benedicció. **3** Beneiré els qui et beneixin, però

als qui et maleeixin, els maleiré. Totes les famílies del país es valdran del teu nom per a beneir-se.

4 Abram se n'anà tal com el Senyor li havia dit, i Lot se n'anà amb ell. Quan Abram va sortir d'Haran tenia setanta-cinc anys. **5** Abram es va endur la seva muller Sarai, el seu nebot Lot, tots els béns que posseïa i tots els servidors que havia adquirit a Haran. Van sortir d'allà per anar al país de Canaan.

Aliança amb el Senyor i circumcisió d'Abraham (Gn 17)

1 Quan Abram tenia noranta-nou anys se li aparegué el Senyor i li digué:
-Jo sóc el Déu totpoderós. Viu seguint els meus camins i sigues irrepreensible. **2** Faré una aliança entre jo i tu, i serà nombrosíssima la teva descendència.

3 Abram es va prosternar amb el front a terra, i Déu li digué:

4 Mira, aquesta és la meva aliança entre jo i tu: seràs pare d'una multitud de pobles. **5** Ja no et diràs més Abram; el teu nom serà Abraham, perquè et faré pare d'una multitud de pobles. **6** Et faré molt i molt fecund; els teus descendents formaran diverses nacions, i de tu sortiran reis. **7** Mantindré la meva aliança entre jo i tu, i amb les generacions que et succeiran. Serà una aliança perpètua: jo seré el teu Déu i el Déu de la teva descendència. **8** A tu i als teus descendents, us donaré tot el país de Canaan, on ara vius com a immigrant. Serà possessió d'ells per sempre; i jo seré el seu Déu.

9 Déu digué encara a Abraham:

- Tu i els teus descendents, de generació en generació, heu de guardar la meva aliança. **10** Aquest és el signe de l'aliança que s'ha de mantenir per sempre entre jo i vosaltres, és a dir, amb els teus descendents: tots els homes hauran de ser circumcidats. **11** Circumcidareu el vostre prepuci, i aquest serà el signe de l'aliança entre jo i vosaltres. **12** De generació en generació, tots els infants mascles seran circumcidats el vuitè dia d'haver nascut. També ho seran els servents nascuts a casa vostra o els que hàgiu comprat a qualsevol estranger que no sigui del teu llinatge. **13** Tant el servent nascut a casa teva com el que hagi comprat, seran circumcidats. Així la meva aliança quedarà marcada a la vostra carn com una aliança perpètua. **14** Tot home que no hagi estat circumcidat serà exclòs del poble, perquè haurà trencat la meva aliança.

15 Després, Déu digué a Abraham:

- A la teva esposa, no li diràs més Sarai, sinó Sara. **16** Jo la beneiré i d'ella et donaré un fill. La beneiré, i serà mare de pobles i de reis.

Deixem que Sant Pau ens expliqui la promesa de Déu a Abraham i a la seva descendència:

Rm,4,13 Abraham i la seva descendència no van rebre la promesa de posseir en herència el món en virtut de la Llei, sinó en virtut de la justícia que s'obté per la fe. **16** Per això els qui ara són hereus en virtut de la fe, ho són per pura gràcia. La promesa, doncs, va quedar assegurada a tota la descendència, no tan sols als qui havien d'observar la Llei, sinó també als qui participen de la fe d'Abraham, que és pare de tots nosaltres, **17** tal com diu l'Escriptura: *T'he fet pare d'una multitud de pobles*. Abraham va creure en Déu, que fa reviure els morts i crida a l'existència allò que no existia. **18** Esperant contra tota esperança, va creure i va arribar a ser pare d'una multitud de pobles, d'acord amb el que diu l'Escriptura: *Així serà la teva descendència*. **19** Abraham no va defallir en la fe tot i saber que, als seus quasi cent anys, ja tenia el cos esmorteït, com mortes estaven les entranyes de Sara. **20** Al contrari, davant la promesa de Déu, no es deixà endur per la incredulitat, sinó que va enfortir la seva fe i donà glòria a Déu. **21** Estava del tot convençut que Déu és prou poderós per a complir allò que ha promès. **22** Per això també llegim: *Li ho comptà com a justícia*. **23** I si es va escriure li ho comptà, no va ser tan sols per a ell, **24** sinó també per a nosaltres, a qui Déu també havia de comptar la fe: nosaltres, que creiem en aquell qui va ressuscitar d'entre els morts Jesús, Senyor nostre, **25** entregat a la mort per perdonar-nos els pecats i ressuscitat per fer-nos justos.

Moisès. El Senyor proposa una aliança (Ex 19)

1 El primer dia del tercer mes després de la sortida d'Egipte, els israelites van arribar al desert del Sinaí. **2** Havien partit de Refidim i, quan van arribar al desert del Sinaí, van plantar el campament.

Israel acampà davant la muntanya, **3** i Moisès va pujar cap a Déu. El Senyor el cridà des de la muntanya i li digué:

- Parla al casal de Jacob, comunica això als fills d'Israel: **4** "Vosaltres heu vist com he tractat els egipcis, com us he portat igual que l'àguila porta els

aguilons sobre les ales i us he conduït fins a mi. **5** Ara, doncs, si escolteu la meua veu i observeu la meua aliança, sereu la meua heretat preferida entre tots els pobles, ja que tota la terra és meua: **6** sereu per a mi un reialme sacerdotal i una nació santa." Això és el que has de dir als israelites.

7 Moisès va tornar i convocà els ancians del poble per exposar-los tot el que el Senyor li havia manat que digués. **8** Tot el poble, unànimement, va respondre:

- Complirem tot el que ha dit el Senyor.

Moisès va comunicar al Senyor la resposta del poble.

Els deu Manaments (Ex 20)

Déu estima els homes, vol el seu bé i vol instruir-los per ajudar-los a apartar-los del mal, els ensenya els seus camins: SI,103,7 Ha revelat a Moisès els seus camins, els seus propòsits, als fills d'Israel.

1 Déu va donar al poble d'Israel aquests manaments:

2 -Jo sóc el Senyor, el teu Déu, que t'he fet sortir del país d'Egipte, la terra on eres esclau.

3 »No tinguis cap altre déu fora de mi.

4 »No et fabriquis ídols; no et facis cap imatge del que hi ha dalt al cel, aquí baix a la terra o en les aigües d'aquí baix. **5** No els adoris ni els donis culte, perquè jo, el Senyor, el teu Déu, sóc el Déu-gelós: demano comptes als fills de les culpes dels pares fins a la tercera i la quarta generació dels qui no m'estimen. **6** Però, per als qui m'estimen i guarden els meus preceptes, mantinc el meu amor durant un miler de generacions.

7 »No juris en fals pel nom del Senyor, el teu Déu, perquè jo, el Senyor, no tinc per innocent el qui jura en fals pel meu nom.

8 »Recorda't de consagrar-me el repòs del dissabte. **9** Tens sis dies per a treballar i fer totes les feines que calgui, **10** però el dia setè és el dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu. No facis cap treball ni tu, ni el teu fill, ni la teva filla, ni el teu esclau, ni la teva esclava, ni cap dels teus animals, ni l'immigrant que resideix a la teua ciutat. **11** Perquè en sis dies el Senyor va fer el cel, la terra, el mar i tot el que s'hi mou, però el dia setè va reposar: per això el Senyor ha beneït el dissabte i l'ha consagrat.

12 »Honra el pare i la mare. Així tindràs llarga vida en el país que et dona el Senyor, el teu Déu.

13 »No matis.

14 »No cometis adulteri.

15 »No robis.

16 »No acusis ningú falsament.

17 »No desitgis la casa d'un altre. No desitgis la seva dona, ni el seu esclau, ni la seva esclava, ni el seu bou, ni el seu ase, ni res del que li pertany.

Acceptar amb llibertat i complir aquests preceptes porta felicitat i llarga vida. Ho va proclamar Moisès, de part de Déu, al poble d'Israel: Dt,4,40 Observa els seus decrets i els seus manaments que avui et dono, perquè tu i els teus descendents sigueu feliços, i tingueu llarga vida en el país que el Senyor, el vostre Déu, us dona per sempre.

Moisès. Celebració conclusiva de l'aliança (Ex 24)

1 El Senyor va dir a Moisès:

- Puja cap a mi, el Senyor, amb Aaron, Nadab i Abihú, i setanta ancians d'Israel, i adoreu-me des de lluny. **2** Però només Moisès es podrà acostar a mi, el Senyor. Ells no s'hi poden acostar, i el poble no ha de pujar-hi.

3 Moisès anà a comunicar al poble tot el que el Senyor li havia dit i ordenat. Tot el poble va respondre a una sola veu:

- Complirem tot el que el Senyor ha dit.

4 Moisès va escriure totes les paraules del Senyor. De bon matí es va llevar, dedicà un altar al peu de la muntanya amb dotze pedres plantades per les dotze tribus d'Israel. **5** Després va manar als joves israelites que oferissin holocaustos i que immolessin vedells al Senyor com a sacrificis de comunió. **6** Moisès va recollir la meitat de la sang en cossis, i amb l'altra meitat aspergí l'altar. **7** Després va prendre el document de l'aliança i el llegí al poble. Ells van respondre:

- Complirem tot el que ha dit el Senyor i l'obeïrem.

8 Llavors Moisès va aspergir el poble amb la sang i va dir:

- Aquesta és la sang de l'aliança que el Senyor conclou amb vosaltres d'acord amb totes les paraules d'aquest document.

9 Moisès va pujar amb Aaron, Nadab i Abihú, i setanta ancians d'Israel, **10** i van veure el Déu d'Israel. Tenia sota els peus com un paviment de safir, d'una nitidesa com la del cel mateix. **11** Però Déu no va fer morir aquests privilegiats d'entre els israelites: el van veure, i menjaren i begueren.

12 El Senyor digué a Moisès:

- Puja cap a mi a la muntanya i estigues allí, que et donaré les taules de pedra amb la Llei i els manaments que hi he escrit per a instruir els israelites.

13 Moisès, amb Josuè, el seu ajudant, va pujar a la muntanya de Déu, **14** després de dir als ancians:

- Espereu-nos aquí fins que tornem. Aaron i Hur són amb vosaltres; si algú té una qüestió, que recorri a ells.

15 Moisès va pujar a la muntanya, i un núvol la va cobrir. **16** La glòria del Senyor es va posar damunt la muntanya del Sinaí, i el núvol la va cobrir durant sis dies. El dia setè, el Senyor va cridar Moisès d'enmig del núvol. **17** La glòria del Senyor apareixia als ulls dels israelites com un foc abrindat al cim de la muntanya. **18** Moisès va entrar al mig del núvol, pujà a la muntanya i s'hi estigué quaranta dies i quaranta nits.

El Senyor envia Isaïes (Is 6)

8 Després vaig sentir la veu del Senyor que deia:

-Qui hi enviaré? Qui ens hi anirà?

Li vaig respondre:

-Aquí em tens. Envia-m'hi.

9 Ell digué:

--Vés a dir a aquest poble: "Escoltareu, però no entendreu; mirareu, però no comprendreu." **10** Fes insensible el cor d'aquest poble, fes sordes les seves orelles i cecs els seus ulls. Que els seus ulls no hi vegin, que les seves orelles no hi sentin, que el seu cor no compregui. Que no es converteixin ni siguin guarits.

11 Jo vaig demanar:

-Fins quan, Senyor?

Ell em respongué:

-Fins que tot sigui devastat, les viles despoblades, les cases sense ningú, les terres, un ermàs. **12** El Senyor allunyarà tothom i el país quedarà

abandonat. ¹³ I si sobreviu un home entre deu, també serà consumit. Serà com l'alzina o el roure tallats, que tenen la soca i prou. Però d'aquesta soca en naixerà un rebrot sant.

Israel és infidel al Senyor, que s'enfada ... tot serà devastat, consumit, només quedarà la soca, però l'esperança no es perdrà, perquè d'aquesta soca en naixerà un rebrot sant.

El senyal de l'Emmanuel (Is 7 i 9)

^{Is,7,10} Després el Senyor va comunicar un altre missatge al rei Acaz:

^{Is,7,11} --Demana un senyal al Senyor, el teu Déu: tria si el vols al fons del país dels morts o ben alt en el cel.

^{Is,7,12} Però Acaz va respondre:

--No en demanaré cap: no vull posar a prova el Senyor.

^{Is,7,13} Aleshores Isaïes digué:

--Escolteu-me, descendents de David: ¿No en teniu prou d'acabar la paciència dels homes, que voleu acabar també la del meu Déu? ^{Is,7,14} Doncs ara el Senyor mateix us donarà un senyal: la noia que ha d'infantar tindrà un fill, i li posarà el nom d'Emmanuel (que vol dir: "Déu amb nosaltres").

^{Is,9,5} Perquè ens ha nascut un infant, ens ha estat donat un fill que porta a l'espatlla la insígnia de sobirà. Aquest és el seu nom: «Conseller prodigiós», «Déu heroi», «Pare per sempre», «Príncep de pau». ^{Is,9,6} Estendrà arreu la sobirania, i la pau no tindrà fi. Assegut al tron de David, establirà i refermarà el seu regne sobre el dret i la justícia, des d'ara i per sempre. Això és el que farà l'amor ardent del Senyor de l'univers.

Déu comença a parlar clarament del fill d'una noia, que serà Déu-amb-nosaltres: Emmanuel.

El Messies davídic (Mi 5)

¹ Diu el Senyor: «I tu, Betlem Efrata, ets petita per a ser comptada entre els clans de Judà, però de tu sortirà el qui ha de governar Israel. Els seus orígens vénen d'antic, vénen de l'eternitat.» ² Així, doncs, el Senyor els tindrà abandonats fins al temps que infanti la qui ha d'infantar. Aleshores la resta dels seus germans es reunirà amb els fills d'Israel. ³ Ell vindrà a pasturar amb

el poder del Senyor, amb la glòria del nom del Senyor, el seu Déu. Viuran segurs perquè ell serà gran d'un cap a l'altre de la terra. ⁴ Ell serà la pau.

Déu concreta que Betlem serà el lloc d'on sortirà el qui ha de governar Israel.

Anunci de la vinguda del Missatger del Senyor (Ml 3)

¹ El Senyor de l'univers us diu:

- Jo envio el meu missatger perquè obri un camí davant meu, i tot seguit entrarà al seu temple el Sobirà que vosaltres cerqueu. El missatger de l'aliança, que vosaltres desitgeu, ja ve! ² Qui resistirà el dia de la seva arribada? Qui es mantindrà dret quan ell aparegui? Perquè és com el foc del fonedor, com el sabó de rentar roba. ³ S'asseurà com qui depura i refina la plata, i purificarà els descendents de Leví. Els refinarà com la plata i l'or. Llavors presentaran al Senyor ofrenes dignes d'ell. ⁴ Les ofrenes de Judà i de Jerusalem seran agradables al Senyor com ho eren en els temps antics, en èpoques passades.

Déu anuncia que envia el seu missatger per obrir un camí abans que el Sobirà no entri al temple... ja ve!

A LA PLENITUD DEL TEMPS

Abans de la vida pública de Jesús

Déu envia el seu Fill

Ga,4,4 Quan va arribar la plenitud del temps, Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona, nascut sota la Llei, **5** perquè rescatés els qui vivíem sota la Llei i rebéssim la condició de fills. **Sir,24,8** Llavors el creador de l'univers em va donar una ordre, el qui m'havia creat m'indicà on havia de residir. Em digué: "Vés a habitar entre els descendents de Jacob, pren Israel com a heretat teva."

*Jesucrist va acceptar el pla del Pare amb totes les conseqüències: **Sl,40,8** Per això et dic: A tu em presento, en el llibre hi ha escrit el que vols de mi. **9** Déu meu, vull fer la teva voluntat.*

*El Pare envia el Fill per salvar-nos: **Jn,8,42** Jo he sortit de Déu i vinc d'ell. No he vingut pas pel meu compte: és ell qui m'ha enviat. **Jn,2,17** Déu no ha enviat el seu Fill al món perquè el món fos condemnat, sinó per salvar-lo per mitjà d'ell.*

*El Pare ens envia el Fill per amor: **1 Jn,4,9** L'amor de Déu s'ha manifestat enmig nostre quan ha enviat al món el seu Fill únic perquè visquem gràcies a ell. **1 Jn,4,10** L'amor consisteix en això: no som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ens ha estimat primer i ha enviat el seu Fill com a víctima que expia els nostres pecats.*

*El Pare li mana al Fill que ens faci conèixer el seu nom, que faci que l'amor que el Pare li té, estigui en nosaltres, i que el mateix Fill estigui també amb nosaltres: **Jn,17,26** Jo els he fet conèixer el teu nom, i els el faré conèixer més encara, perquè l'amor amb què m'has estimat estigui en ells, i jo també hi estigui.*

*El Pare li mana al Fill que es faci home i així ens parli per fer-nos entendre l'amor immens, fidel, entranyable i boig que ens té des del principi. No pot aguantar més que la Humanitat no ho sàpiga, ens vol com a fills. Li mana que es carregui tots els nostres pecats a fi de rescatar-nos del pecat i de la mort, perquè l'home n'és incapaç. Que ho faci donant-nos la prova més gran possible del seu amor, entregant la seva vida: **Jn,15,13** Ningú no té un amor més gran que el qui dóna*

la vida pels seus amics. **Rm,5,8** Però Déu ha donat prova de l'amor que ens té, perquè Crist va morir per nosaltres quan encara érem pecadors.

La immaculada concepció de Maria

La dona que Déu Pare escollí per a encarnar-se el seu Fill fou Maria i ell la preservà del pecat, no pas com un privilegi per a ella, sinó perquè complís una missió a favor de tots els homes: ser la mare de Jesús, i així servir-nos Jesucrist que és la Paraula de salvació i el fonament de la nostra esperança, perquè la Paraula de Déu, ben encarnada, pogués ser escoltada pels homes.

*En la concepció de Maria, Déu li anticipa el fruit de la passió, mort i resurrecció del seu Fill, el Salvador de la Humanitat. Des de la seva concepció, Déu Pare l'ha estimat i amb el Fill ha vingut a fer estada en ella: **Jn,14,23** El meu Pare l'estimarà i vindrem a fer estada en ell. La concepció de Maria és el seu Baptisme, la seva Pasqua i alhora la seva Pentecosta, perquè, des d'aquest moment és plena de l'Esperit Sant: **Lc,1,28** L'Àngel entrà a trobar-la i li digué: Déu te guard, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu. En l'encarnació del Verb en el seu ventre, el Pare i el Fill des del cor d'ella i per l'acció de l'Esperit Sant, fan que el Fill, la Paraula del Pare, es faci home en el seu ventre.*

Naixement, infantesa i joventut de Maria

(La major part d'aquest apartat és suggerit pel Protoevangeli de Jaume)

La concepció i el naixement

Joaquim està casat amb Anna des de fa molts anys. El Senyor no els ha donat descendència. Sovint es recorda d'Abraham, que essent molt gran i sense fills, el Senyor li'n va donar un: Isaac. És un home poderós que té per costum fer al Senyor el doble de les ofrenes establertes. Un tal Rubèn l'humilia davant de tot el poble, dient-li que si no té fills, no les pot oferir. Entristit per la seva sort, deixa la seva dona i es retira a dejunar al desert durant quaranta dies i quaranta nits, per demanar descendència al Senyor. Anna també se sent humiliada per la seva esterilitat, se'n plany molt, i li demana sovint al Senyor que fertilitzi les seves entranyes tal com li va fer a Sara, l'esposa d'Abraham.

Al cap d'un temps el Senyor els escolta i envia un àngel a Anna:

- El Senyor ha escoltat el teu clam. Seràs mare, i arreu de la terra es parlarà de la teva descendència.

Anna creu l'anunci, i abrandada després de tants anys de suportar la seva ignomínia, reconeixent que la seva maternitat és un do del Senyor, afirma:

- Tant si és nen com nena, juro que quan sigui mare, presentaré el meu fill al Senyor, el meu Déu, com una ofrena, i estarà al seu servei tots els dies de la seva vida. Si el fruit del meu ventre és per obra del Senyor, és just que jo li dediqui.

Déu vol que la qui ha de ser mare del seu Fill, li sigui dedicada des de la seva concepció.

No gaire després, arriba Joaquim, excitat i ple de goig:

- Alegra't, Anna, mentre jo era al desert, un àngel ha baixat a comunicar-me que el Senyor ha escoltat la meva pregària i m'ha assegurat que tu has concebut un fill meu a les teves entranyes.

Anna corre cap a Joaquim, se li tira al coll i exclama:

- Ara sí que el Senyor m'ha beneït abundantament. Jo que no tenia fills, he concebut a les meves entranyes.

Agraït a Déu, ara que ja pot fer ofrenes, Joaquim ofereix a Déu una desena d'anyells sense tara, dotze vedells pels sacerdots, i cent cabrits per a tot el poble. Els pares que Déu ha triat per Maria, creuen en el Déu d'Israel, el reverencien, saben pregar-li i donar-li gràcies. Ells iniciaran Maria en el camí de la fe.

Al setè mes, a Anna li ha arribat l'hora d'infantar, i havent donat a llum, els primers mots que li venen a la boca són per preguntar a la llevadora què ha tingut.

Aquesta li respon:

- Una nena.

Anna aixeca la mirada i diu: La meva ànima ha estat enaltida aquest dia, li dono gràcies al Senyor. Al seu dia, compleix amb el ritus de la purificació, i posa el nom de Maria a la seva filleta.

La infantesa

Conseqüent amb la promesa d'entregar la filla al Senyor, Anna no vol que per les mans de Maria hi passi cap cosa profana o impura, per això ha convertit la cambra de Maria en un oratori, vol que sigui totalment digna del Senyor. Només les noies sense taca li poden fer companyia.

Maria acaba de fer un any, i per celebrar-ho, el seu pare prepara un gran convit. Hi són convidats el grans sacerdots, els sacerdots, mestres de la Llei, notables i tot el poble. Els pares presenten la seva filla i els sacerdots pronuncien benediccions per a la nena:

- Que el Déu dels nostres pares, beneeixi aquesta nena amb la benedicció més excel·lent i li doni eterna anomenada entre totes les generacions. Inspirats pel Senyor, li desitgen anomenada a la que serà proclamada beneïda entre totes les dones.

Al fer Maria el segon any, Joaquim li diu a Anna:

- És hora de portar la nena al Temple, per complir la nostra promesa. No esperem que el Senyor ens la reclami.

Anna vol assegurar que Maria no s'hi oposi quan l'ofereixin al Senyor, i li fa a Joaquim aquesta proposta:

- Esperem el tercer any, perquè la nena no s'enyori i no es faci enrere.

Ell hi està d'acord.

De seguida que Maria ha adquirit la capacitat d'entendre, Joaquim i Anna li han explicat com ella és un regal que els ha fet Déu quan no podien tenir fills. Ella sent parlar sovint els seus pares del goig que senten de tenir-la, no perden cap ocasió d'explicar-ho a tothom. A Ella, tot i ser tan petitona, l'impressiona l'abrandament de la seva mare, li fa molta gràcia que diguin que ella és un regal, i ho repeteix tot sovint.

Els pares li parlen molt del Senyor Déu d'Israel, li expliquen les seves gestes a favor del poble, i l'ensenyen a pregar amb ells. Ella sempre els escolta amb molta atenció, al seu cor s'ha encès la flama de la fe, i sovint demana als pares que li expliquin la història d'Israel.

Al tercer any, Anna deslleta Maria. La nena és l'admiració de tot el poble: camina amb pas segur, parla perfectament i sap aplicar-se amb fervor a la lloança de Déu. Ha arribat l'hora d'entregar-la al Senyor. Joaquim decideix fer pregària perquè Maria en el moment decisiu no es faci enrere, que el seu cor no quedi captivat per res fora del Senyor.

El dia assenyalat, Joaquim i Anna proposen que donzelles sense taca, prenguin cadascuna una torxa i la mantingui encesa per acompanyar Maria al Temple. Un cop allà, els pares entreguen les seves ofrenes, i tot seguit fan donació de la seva filla perquè visqui a la comunitat de verges, que s'estan nit i dia lloant Déu. La deixen davant la façana del Temple, i la nena puja de pressa els quinze esgraons sense mirar enrere, fora de tota enyorança paterna. Els qui ho veuen queden estupefactes, i els sacerdots se'n meravellen. El qui la rep, la fa seure al tercer esgraó de l'altar, primer li fa un petó, i després li diu:

- El Senyor ha enaltit el teu nom per totes les generacions. En tu el Senyor començarà la redempció dels fills d'Israel.

La nena es posa a ballar, i es guanya l'afecte de tota la casa d'Israel. El Senyor Déu vessa la seva gràcia sobre ella.

Joaquim i Anna baixen del Temple admirats i glorificant Déu perquè la seva filla els ha deixat tant decidida i sense adreçar-los la mirada.

El Senyor s'ha valgut de l'esterilitat d'Anna perquè Maria li sigui dedicada des la seva infantesa més tendra, la vol tota per Ell: SI,45,11 Escolta, filla, estigues atenta, oblida el teu poble i la casa del teu pare; SI,45,12 el rei està corprès de la teva bellesa. És el teu senyor: fes-li homenatge. Maria s'incorpora amb alegria al grup de noies: SI,45,14 Entra la princesa tota radiant, el seu vestit és de brocats d'or. SI,45,15 Guarnida amb brodats és conduïda al rei: l'acompanya el seguici de donzelles amigues. SI,45,16 Conduïdes entre cants de festa, entren al palau del rei. Les noies li pregunten com és que amb només tres anys els seus pares l'han entregat al Temple, i ella contesta:

- Els meus pares ja són grans i no tenien cap fill, llavors han pregat al Senyor i he nascut jo. Diuen que jo sóc el regal que els ha fet el Senyor, i estan tant contents, que li han tornat el regal. Jo estic molt contenta de ser el regal del Senyor.

Tot i la seva tendra infància, Maria no s'enyora dels pares, s'integra perfectament al grup. El buit que li han deixat els pares l'omple amb la presència de Déu al seu cor.

L'Evangeli del Pseudo-Mateu ens diu el nom de cinc de les verges: Rebeca, Sèfora, Susanna, Abigea i Zael. També explica meravelles dels nou anys d'estada al Temple: Dóna lloança a Déu amb fervor, i és assídua a la pregària; deixa entreveure que esta permanentment unida a Déu, de tal manera que quan parla es veu ben clar que les paraules d'ella són les paraules d'Ell. Treballa la llana de forma admirable, les dones expertes se'n sorprenen. S'aplica tant als ensenyaments que rep sobre la Sagrada Escriptura i el culte a Déu, que cap de les verges més grans no és més docta que ella en el seu coneixement. Cap d'elles és més humil que ella, ni més destra en la interpretació dels salms.

Quan Maria és més grandeta, els sacerdots celebren un consell i decideixen teixir una cortina per al Temple del Senyor. Una de les verges triades és Maria. Els sacerdots preparen tot el que es necessita: or, amiant, lli, seda, jacint, escarlata i porpra. Per assignar la feina a cada una, ho fan a la sort, i a Maria li toca filar l'escarlata i brodar la porpra.

Durant aquests anys el cor de Maria es va amarant de Déu pel treball, la pregària i el coneixement de la Sagrada Escriptura per la meditació. No sols aprèn

la Llei de Déu, sinó la història d'Israel. La impressiona com Déu ha acollit el seu poble tal com va prometre a Abraham i a la seva descendència per sempre. És la història del Déu que es dona a conèixer als homes, els acompanya tant manifestant el seu poder com la seva tendresa, fa amb ells aliances, i suscita profetes que no sols criden a conversió quan cal, sinó que també anuncien el Messies. Ella coneix els textos d'Isaïes que hi fan referència, i prega tot sovint a Déu que envii el príncep de la pau que estableixi el seu regne de dret i justícia. La seva fe no para de créixer paral·lelament a la meditació de l'Escriptura.

Sovint recita el Shemà Israel: Dt,6,4 Escolta, Israel: el Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'Únic. 5 Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces. 6 Grava en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono. 7 Inculca-les als teus fills; parla'n a casa i tot fent camí, quan te'n vagis al llit i quan et llevis. 8 Lliga-te-les a la mà com un distintiu, porta-les com una marca entre els ulls. 9 Escribeu-les als muntants de la porta de casa teva i dels portals de la ciutat.

“Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces”..., aquestes paraules la commouen especialment, se les creu i l'esperonen a entregar-se al Senyor. “Grava en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono”... amb aquestes altres aprèn a guardar al seu cor i meditar tot el que li ve del Senyor. Així ho fa amb els salms, paraula de Déu que dels llavis li baixa al cor, són com l'aire fresc que poc a poc es disposa a la part baixa d'una estança. Els que més la mouen se'ls aprèn de memòria, llavors li escalfen el cor i com l'aire calent, li pugen fins als llavis en la pregària: una pregària de paraules divines encarnada en paraules humanes.

La seva vida, mica a mica, només te sentit en Déu, se sent cada cop més estimada per Ell, i també més petita i indigna. Va madurant la idea que el seu cor sols pot ser d'Ell. Si de Zacaries i d'Elisabet a Lc,1,6, es diu que eren justos davant de Déu i irrepreusibles en el compliment de tots els manaments i les observances del Senyor, també es pot dir d'ella el mateix, i tal com Déu seduï Jeremies, Jr,20,7 Senyor, m'has seduït i m'he deixat seduir, i s'apoderà de l'Apòstol Pau, Fi,3,12 Jesucrist es va apoderar de mi, Déu Pare ha seduït Maria i s'ha apoderat d'ella per donar-li al seu Fill una mare digna.

Déu posseeix completament el seu cor, allí no hi ha espai per el pecat.

Tot i ser tan jove, la fe de Maria en Déu és profunda, plena. Déu, des la seva concepció li ha donat la plenitud de l'Esperit, i en el seu cor a mida que ha anat

avançant en la consciència i el coneixement de l'amor de Déu, la fe ha esdevingut plena, i per correspondre al seu amor, arriba al convenciment d'entregar-li tot el seu cor, arriba a la conclusió que ella és l'esclava del Senyor: Jdt,11,17 Jo, la teva esclava, sóc una dona piadosa que dono culte nit i dia al Déu del cel. Ningú vol ser esclau de ningú, si pensem com els amos els han tractat habitualment, però en el seu cas, és fruit de com ella percep l'amor amb que Déu estima Israel i com se sent d'estimada ella mateixa. Qui no voldria ser esclau d'algú totpoderós, que ens ha creat per amor, que ens estima amb amor immens, fidel i entranyable? Sant Pau a la carta a Filèmon li diu que estimi el seu esclau Onèssim Flm,1,16 no ja com un esclau, sinó molt més que això: com un germà estimat. Si Onèssim pot continuar essent esclau, perquè la fe de Filèmon l'obliga a estimar-lo, per què no hauríem de voler ser esclaus del Déu, el nostre Pare entranyable que ens salva, i ens estima com a fills? Maria n'està segura, sap que Déu no disposa a caprici de les persones humanes que ha creat amb amor, sinó que les acompanya des del Paradís i s'implica personalment per a salvar-les del pecat i de la mort omplint-les de gràcia. L'actitud d'esclava que reivindica Maria davant un Déu que estima tant, és la d'estar sempre a la seva presència, Si,16,8 Sempre tinc present el Senyor; amb ell a la dreta, mai no cauré, i complir la seva voluntat. El cor de Maria és com un braser encès pel foc de l'Esperit Sant.

La joventut

Quan Maria compleix dotze anys, els sacerdots es reuneixen en consell, temorosos que en qualsevol moment no esclati la seva pubertat i el santuari del Senyor quedi impur. En aquesta època i en aquesta fase, les dones es consideren impures i la tradició prohibeix que d'ençà d'aquesta circumstància cap dona visqui al Temple de Déu.

Llavors acorden que el gran sacerdot Zacaries, el pare de Joan Baptista segons el Protoevangeli de Jaume, entri al Sant dels Sants a pregar per ella. Havent-ho ja fet, Zacaries crida Maria a la seva presència, la fa a seure i li diu:

- Maria, tu saps que la teva estada entre nosaltres té un final, perquè quan les noies esdevenen dones ja no poden seguir al Temple. També saps que al deixar-nos, les noies s'uneixen a un home en matrimoni.

Maria escolta amb atenció, ja fa temps que pensa que no tardarà a arribar el seu moment de marxar, ha vist com totes les noies més grans han anat marxant, i li diu:

- Sí que ho sé, senyor.

Zacaries continua:

- En el darrer consell que hem celebrat, vam acordar que jo entrés al Sant dels Sants a pregar per tu al Senyor. Ja ho he fet i el Senyor m'ha enviat un àngel, que m'ha dit:

- Zacaries, convoca els vidus del poble, perquè la noia ha de ser l'esposa d'aquell sobre qui el Senyor faci un senyal prodigiós.

- Us he de comunicar el meu secret, senyor, li fa Maria: Amb tots els anys que he viscut dedicada al Senyor, m'he enamorat d'Ell, he decidit i li ho he promès solemnement dins el meu cor, que vull dedicar-li la meva vida i no vull conèixer mai cap home, però si Ell us ha dit això, jo sóc la seva esclava, feu el que Ell us ha manat.

Maria s'acomiada de Zacaries i se'n va tot seguit i de pressa a pregar:

- Aquí em teniu, Senyor. Acabo de saber la vostra voluntat per boca del gran sacerdot. Vos des de petita m'heu seduït, heu posseït el meu cor i m'heu mogut a entregar-vos-el. Vos sabeu que és tot vostre. Jo pensava que a la meva vida no hi havia d'haver cap home, però ara veig que la vostra voluntat inclou les dues coses. Vos m'ensenyareu com simultaniejar-les. Ara no sé que voleu de mi, però Vos sí que ho sabeu, estic segura que quan sigui l'hora ja m'ho manifestareu. Sigui el que sigui, ja ho accepto des d'ara. Vull seguir el vostre camí, estaré atenta a escoltar-vos.

Mentrestant, Zacaries fa enviar un herald a totes les tribus, convocant el poble per al cap de tres dies davant el Temple. Reunida l'assemblea, el sacerdot Abiatar puja a les grades més altes perquè tothom el pugui sentir bé:

-Escolteu, fills d'Israel, escolteu amb atenció. Des que Salomó va construir el Temple, hi han viscut moltes verges filles de reis, de profetes, i de sacerdots, moltes de les quals han esdevingut admirables, i al tenir l'edat adequada s'han unit en matrimoni amb un home, però Maria és la primera que vol plaure Déu restant verge. Llavors hem decidit que el gran sacerdot consulti el Senyor. Havent-ho fet, Déu ha manifestat que Maria tanmateix el seu oferiment a Déu, ha de ser l'esposa d'aquell home vidu sobre qui farà un senyal prodigiós. Ara us hem convocat aquí, perquè esperem que Déu ens indiqui a qui l'hem de donar en custòdia.

Per saber de quina de les 12 tribus han de ser els homes escollits, es recorre a la sort, i resulta afavorida la de Judà. El sacerdot insta a que l'endemà es presentin tots els homes vidus d'aquesta tribu, cadascú amb una vara.

Elecció de Josep

A la Història de Josep el Fuster es diu que Josep és un home just, també ho afirma l'evangelista Mateu (Mt,1,19). Ser just vol dir obrar amb justícia i raó, i viure segons la Llei de Déu. Josep, per tant, acomoda la seva vida a la Llei de Déu, sap lloar-lo, i també reconèixer la seva acció i providència. Coneix bé la saviesa i l'art de treballar la fusta.

Com a bon complidor de la Llei, aquests dies es troba a Jerusalem perquè és Pasqua. Hi ha vingut amb el seu fill petit Jaume. Tots dos han sentit la proclama d'Abiatar, però Josep no fa gaire temps que és vidu i troba a faltar molt la seva dona, va per la vida esmaperdut, i no hi ha parat atenció. És el seu fill qui ha captat bé el missatge:

- Pare, que no ho has sentit? Han demanat que demà es presentin davant del Temple tots els homes vidus de la tribu de Judà. Tu ho ets oi?

Josep reacciona a la pregunta del seu fill.

- Això han dit? Sí, jo ho compleixo. I has entès per què ho volen?

- Sí, perquè volen trobar un home que es faci càrrec d'una noia que fins ara ha viscut al Temple, li respon el seu fill.

Josep es posa a pensar en veu alta:

- Compleixo les condicions exigides, però tinc una edat i tinc fills, per altra banda tinc un taller, no em guanyo malament la vida, i dirigint-se la mirada al seu fill, li fa:

- No tinc cap intenció de viure ara amb una altra dona, per mi és molt important respectar la memòria de la teva mare.

- Perdona, Pare, li diu el Jaume, han dit que el gran sacerdot ha pregat per aquesta noia i que ha sigut Déu qui li ha dit que li busquin un home.

Llavors a Josep se li trenquen els arguments, perquè ara sap que la convocatòria ve de Déu, i tot i que amb recança, decideix presentar-s'hi. Josep es mira el Jaume i li pregunta:

- Han donat alguna instrucció?

- Sí, pare, han dit que tothom qui es presenti ha de dur una vara.

- I ara on la trobarem? es pregunta Josep. Si fóssim a casa cap problema. Anem a veure si ens fem amb alguna.

Finalment Josep n'ha trobat una que no li acaba de fer el pes, perquè la troba un pèl curta.

Som al Temple, és l'hora assenyalada. Maria i les seves companys verges estan en un lloc preferent. No gaire més enllà hi ha el lloc reservat per als homes a escollir, que van acudint seriosos, cadascú amb la seva vara. Hi ha molt gent del poble. Totes les mirades de les noies estan concentrades en el lloc dels candidats, i amb veu baixa no paren de fer comentaris sobre ells. Ja no queda cap candidat per arribar, es presenta el sacerdot, i els candidats li entreguen les seves vares. Després d'oferir un sacrifici, el sacerdot fa consulta al Senyor, que li indica que porti les vares dins el lloc santíssim, i que convoqui els seus propietaris per a recollir-les el dia següent.

Ja és l'endemà, tot és a punt. El sacerdot, les verges, els candidats i el poble, cadascú al seu lloc. Josep es troba acompanyat del seu fill en un racó darrera els candidats. Fins ara ningú no s'ha fixat en ell, és un home ja gran per qui ningú no hauria apostat. Es presenta el sacerdot Abiatar i tot seguit se'n va al lloc santíssim a recollir les vares. Quan torna les va entregant una per una, però no passa res.

Josep esta content de com va la cosa, la seva vara sembla que s'ha perdut. L'estratègia d'arraconar-se ha sigut encertada, no pensa reclamar la vara, però aquest no és el pla de Déu.

Llavors Abiatar es revesteix amb els ornaments sacerdotals, torna a entrar al lloc santíssim i se li apareix un àngel, que li fa un retret:

- Entre les vares n'hi ha una de més curta, de la qual no n'has fet cas, entrega-la al seu propietari i llavors es produirà el senyal.

Abiatar surt fora i crida amb veu forta:

- Qui és el propietari d'aquesta vara?

Josep s'adona que la vara per la que el sacerdot pregunta, és la seva. Atordit com està, sense voler li surt dels llavis:

- Soc jo.

Ara totes les mirades s'acumulen sobre ell, tothom esta esperant. Maria, per primer cop, li fixa la mirada.

- Molt bé, com et dius? li pregunta el sacerdot.

- Em dic Josep.

- Josep, vine a recollir la teva vara, li mana Abiatar.

Atrapat, i molt espantat, s'acosta al sacerdot, que li entrega la vara. Josep estén la ma per agafar-la, i ràpidament, de la punta en surt un colom, que després de fer unes voltes pel Temple, desapareix. Tant Maria com Josep veuen que el Senyor s'ha manifestat clarament, i dels llavis de Maria en brolla aquesta exclamació:

- Que es faci la vostra voluntat, Senyor.

Abiatar li diu a Josep:

- T'ha tocat en sort la custòdia de la verge del Senyor.

Josep esta perplex, i es refugia un altre cop en l'excusa:

- Jo sóc vell i vidu, tinc fills, i ella és molt jove. Seré la riota de tot Israel.

El sacerdot no li accepta:

- Josep, és decisió del Senyor, recorda't de com Datan, Abiron i Corè van ser engolits per la terra, quan es van rebel·lar contra Ell.

Llavors, Josep, ple de temor, diu:

- No vull oposar-me a la voluntat de Déu, al contrari, jo tinc per norma fer-la sempre. M'emportaré la noia i esperaré que el Senyor em faci conèixer quin dels meus fills la podrà prendre per esposa.

- Abiatar li replica:

El Senyor no li vol per espòs cap dels teus fills, sinó a tu.

- Llavors Josep ja ho té clar i no treu cap més excusa: Si Déu ho vol així, faré la seva voluntat.

Josep pren Maria amb ell

Abiatar fa cridar Maria, i li diu:

- Maria, Josep ha acceptat la decisió del Senyor, creu que és la seva voluntat, t'acollirà i et custodiarà fins que no arribi a celebrar-se el matrimoni.

Maria s'alegra de veure que Josep també es guia per la voluntat del Senyor, i mirant-lo als ulls li diu:

- Josep, jo també crec que el Senyor vol que tu siguis el meu espòs. Tot i que no ho entenc, ho accepto contenta.

Aleshores Maria, al veure el noiet que va amb Josep, pregunta:

- Qui és aquest noi tan maco?

Qui contesta és el Jaume:

- Jo sóc el seu fill petit.

Maria queda sorpresa. Tot seguit se celebra una senzilla cerimònia de prometatge, i a l'acabar, el sacerdot es dirigeix al nuvi:

- Josep, pren Maria amb tu sense cap recança, estigues segur que és Déu qui t'ha escollit entre tots els candidats per ser el seu espòs.

Llavors Josep pren Maria amb ell, i abans de res, li demana disculpes per la seva actitud de rebuig inicial:

- Jo sóc gran, recent vidu i ja tinc fills; no em volia complicar la vida, però el Senyor ha manifestat la seva voluntat i això per mi és definitiu.

La disculpa de Josep provoca admiració en Maria, que li diu:

- No t'amoïnis, Josep, entenc la teva actitud. Tu has sentit que jo he promès entregar-me en cos i ànima al Senyor i he renunciat a conèixer cap home. Així li vaig manifestar al gran sacerdot quan em va dir que havia arribat l'hora d'abandonar el Temple. Però ell em va replicar que li havia fet consulta a Déu per veure què calia fer amb mi, i Déu li va dir clarament que jo havia de ser l'esposa de l'home sobre qui Ell faria un senyal prodigiós. De veritat que no entenc res, però crec en el Senyor, sóc la seva serventa, vull fer la seva voluntat, i estic convençuda que em farà conèixer el seus desigis.

Josep queda corprès de la maduresa de Maria, i li diu:

- Molt bé, Maria. Estigues segura, i t'ho prometo ara i fins al final, que jo respectaré sempre la teva consagració al Senyor. Potser has sentit com jo li he proposat al sacerdot que no fos jo, sinó un dels meus fills, el qui fos el teu espòs, però ja que Ell ha volgut que fos jo mateix, ho seré per custodiar-te, acompanyar-te, mantenir-te, servir-te en tot el que calgui, i també estimar-te. Tots dos ens ajudarem mútuament a esbrinar i complir el que el Senyor vol de nosaltres, perquè jo tampoc no entenc res.

- Gràcies, Josep, agraeixo molt les teves paraules. Una cosa et voldria demanar, he de recollir les meves poques pertinences, això no dura gaire, però m'agradaria acomiadar-me com cal de totes les persones del Temple amb qui he conviscut aquests anys, per agrair-los tot el que han fet per mi. Et sabria greu?

- De cap manera, Maria, què et sembla si quedem per demà al mati aquí mateix?

- Moltes gràcies, Josep, i també a tu Jaume. Demà en aquesta hora seré aquí.

Maria se'n torna al Temple. Les primeres persones que es troba són les seves companyes. Una d'elles li etziba:

- Vaja, quin home t'ha tocat, gairebé podria ser el teu pare!

- Sí, tens raó, no entenc res, però tu saps que jo confio en el Senyor.

Després Maria s'acomiada de totes les persones que han tingut cura d'ella i els agraeix amb humilitat i afecte tot el que han fet per ella. També va a trobar Zacaries:

- Deixa que et beneeixi, Maria, el Senyor s'ha manifestat clarament, els seus camins de vegades no s'entenen, fins i tot poden semblar contradictoris. Jo sé que tu li tens posada la confiança, no tinguis por, segur que Ell et guiarà.

- Així és, Senyor, moltes gràcies per les vostres paraules.

Maria llavors s'acomiada d'ell, després de preguntar-li per Elisabet.

- Vés en pau, Maria, el Senyor és amb tu.

*Al vespre, Maria se sent cansada per les emocions que ha viscut i pel canvi radical de vida que li espera. Cada nit, abans d'adormir-se, recita amb tota pausa el salm 91, és un dels que sap de memòria, li encanta el primer versicle: **1** Tu que vius a recer de l'Altíssim i fas nit a l'ombra del Totpoderós, **2** digues al Senyor: «Ets la muralla on m'emparo, el meu Déu, en qui confio.» Durant la seva estada al Temple, ha experimentat la presència de Déu, ha sigut conscient que ella ha viscut a casa d'Ell, que allà hi ha passat les nits a la seva ombra. La seva ànima s'ha sentit segura quan recitava aquest versicle: **4** T'abrigarà amb les seves plomes, trobaràs refugi sota les seves ales.*

Avui, però, no el recita sencer, altres paraules malden per eixir del seu cor: Aquesta nit, Senyor, clou la meva estada a casa vostra. Els meus pares, agraiïts a Vos perquè jo vaig ser el vostre regal per ells, us ho van agrair quan jo tenia tres anys, retornant-me a Vos com a acció de gràcies. Ells em van parlar de Vos des de l'inici i em van ensenyar a conèixer-vos i a estimar-vos, és que Vos esteneu el vostre amor de generació en generació. Jo els hauria hagut d'enyorar, però no va ser així, perquè en Vos he trobat el meu pare i la meva mare. Durant aquests anys m'heu ensenyat que el vostre Esperit habita en mi, el vostre temple és el meu cor, i Vos sou el meu regal. Per això tampoc no trobaré a faltar la meva vida aquí. En Vos m'emparo, Vos em protegiu, perquè jo sé que sempre m'escolteu. Ara el que us demano és que m'ajudeu en la meva vida a Natzaret, aquest poble que no conec. Us dono gràcies perquè m'heu fet conèixer la vostra voluntat, heu volgut que el meu cor sigui només vostre i ara voleu que el comparteixi amb Josep. Us dono gràcies perquè ell ha acceptat respectar el meu compromís d'entrega a Vos, sou Vos qui li heu mogut el cor a acceptar-ho. Sento que m'estimeu, aquí em teniu, Senyor, vull fer la vostra voluntat.

L'endemà, Josep i Jaume van al lloc on havien quedat amb Maria. Ella ja hi és, els espera asseguda, l'acompanya un farcellet amb les seves pertinences.

- Bon dia, nois!

- Hola, Maria, ja estàs preparada?

- Sí, quan vulgueu.

Durant el camí, Maria li diu a Josep:

- M'agradaria que m'expliquessis els trets més importants de la teva vida.

Llavors Josep pren la paraula:

- Sóc descendent de David, ja t'he dit que sóc vidu, i tinc fills, tants com sis. El més gran es diu Josep com jo, les noies es diuen Maria i Salomé, llavors hi ha el Simó, el Judes i el més marrec ja el coneixes, el Jaume. La vila on vivim és Natzaret de Galilea, hem vingut per celebrar la Pasqua, la meva casa i la meva família són allà. Treballo de fuster i gràcies a Déu em guanyo prou bé la vida. Jo crec que quan el Senyor vol de nosaltres alguna cosa, ens dóna la força necessària per dur-la a terme, per això, tot i que sóc gran, estic convençut que Ell m'ajudarà a fer el que ara vol de mi. T'he de dir que la meva feina no es limita a Natzaret, sinó també més enllà, i això fa que de tant en tant passi temporades fora de casa. Els dos fills grans m'ajuden en les meves tasques, ells i les dues filles estan casats i tenen casa pròpia. Sols el Jaume viu amb mi.

(És curiós que a la Història de Josep es parla dels fills grans de Josep i del petit Jaume, però no es fa cap referència a Judes).

- Caram Josep, quina família més nombrosa! li fa Maria. I com ha sigut que t'has presentat a la crida que han fet els sacerdots per a donar-me un espòs?

Abans Josep no parli, s'avança el Jaume:

- M'ho deixes explicar a mi, pare?

- Sí, explica-li, fill meu.

- Doncs mira, Maria, el pare i jo hem vingut a Jerusalem per Pasqua, i casualment ens trobàvem al lloc on s'anunciava que es cercava un candidat entre els homes vidus de la tribu de Judà. Saps Maria? no fa gaire que es va morir la mare, i la trobem molt a faltar, el pare l'enyora molt i de vegades sembla que no hi sigui. Sort que jo ho escoltava tot, i li vaig dir el que estaven anunciant.

- És veritat, Maria, el que diu el Jaume, estic molt tocat i esmaperdut. Jo no tenia cap ganes de tenir una altra dona, i estava decidit a no presentar-me, ja tinc prou problemes, però el Jaume em va posar el dit a la llaga quan em va dir que havia sentit com el sacerdot explicava que el gran sacerdot havia pregat per tu, i Déu li havia dit que et busquessin un espòs entre els vidus de la tribu de Judà. Llavors vaig canviar de idea, no podia oposar-me a la voluntat de Déu.

Maria se sent commoguda per l'explicació que li acaben de fer. Veu que Déu l'ha posat en bones mans, i en el seu interior li fa aquesta pregària: Senyor, des de molt petita no he viscut amb els meus pares, no he sentit el seu escalf, però he conegut el vostre nom i us he trobat al cor, Vos heu sigut el meu pare i la meva mare. Ara veig que em voleu estimar també a través d'aquestes bones persones.

Josep també eleva a Déu el seu cor: Us dono gràcies, Senyor, perquè tot i que tinc el cor trencat per la mort de la meva esposa, no voleu que estigui sense

companyia. Ella té el cor dedicat a Vos, i jo li he promès respectar-ho. No sé què voleu de nosaltres, jo no volia cap més dona perquè ja sóc gran i els meus fills també ho són, però Vos us heu manifestat clarament, i no vull oposar-me a la vostra voluntat. Ajudeu-me a seguir els vostres camins, encara que siguin tan sorprenents i no els entengui.

Quan arriben a Natzaret, Josep presenta Maria a la seva família. Tots queden enormement sorpresos quan el seu pare els la presenta com la seva promesa, no els agrada que no els hagi dit res dels seus plans, perquè bé els devia tenir... Josep s'esforça a explicar-los què ha passat, el Jaume el recolza, però ells es mostren escèptics, no aproven la que qualifiquen com a deriva del seu pare... fa molt poc temps que la mare és morta... Maria es mostra molt amable amb la família de Josep, s'ofereix a ajudar-los en el que creguin convenient, i els demana que l'ajudin a conèixer la gent i els costums per adaptar-s'hi aviat.

Com que encara no poden viure junts fins a la celebració del matrimoni, que s'acostuma a celebrar al cap d'un any, Josep li busca a Maria una casa prop de la seva.

Algú del poble, al veure Maria promesa a Josep, ha comentat: Ves ara, aquest home, a la seva edat, què ha de fer amb aquesta noia tan jove! I també hi ha hagut qui ha criticat Maria: Què busca aquesta joveneta en un jaio com el fuster?

Al cap de poc temps, Maria ja està plenament integrada. Déu va duent a terme amb tot detall el seu pla de redempció dels homes, torçant el camí de Josep i el de Maria, però seguint ben recte el seu.

Segons la Història de Josep el Fuster, quan Gabriel anuncia l'Encarnació de Jesús, Maria ja porta dos anys a la casa que li ha posat Josep. Degut a la juvenesa de Maria, segurament la parella havia consensuat donar-se més temps.

Acostumada a viure al Temple de Jerusalem, ara es troba en un poble petit, ja fa dos anys!!! allunyada de la seva gent, esperant celebrar el matrimoni amb un home gran...

- Què deu voler Déu de mi? Aquí em teniu, Senyor, han passat dos anys seguint el vostre camí, que passin tots els anys que Vos vulgueu. Qualsevol cosa que vulgueu de mi, jo ja l'accepto ara, manifesteu-me la vostra voluntat i jo la compliré amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces.

De vegades Josep i Maria comenten la seva situació, i després del temps que ja porten promesos, comencen a pensar que la vida que estan portant és la que el Senyor els vol per sempre. Josep més d'un cop li ha dit a Maria:

- Estic molt content de tu, Maria, i li'n dono gràcies a Déu. Ja coneixes la meva recança inicial, però ara que portes tot aquest temps amb nosaltres, crec que et conec prou bé. Veig que m'estimes, i estimes la meva família, el Jaume t'estima com si fossis la seva mare. T'ho agraeixo no ho saps prou. T'has integrat molt bé a la família i al poble. Tothom parla bé de tu.

Maria li fa:

- No n'hi ha per tant, Josep. Jo també em sento estimada per tu i la teva família, i el Jaume és un encant de noi. Tu sempre em tractes molt amablement i m'ajudes en tot. També jo li dono gràcies a Déu per la teva família, que ara també és la meva.

Déu va seguint el seu pla: Vol que la gent de Natzalet vegi la família de Josep i Maria com una de tantes del poble. La divinitat de Jesús ha de passar desapercebuda fins que no arribi l'hora marcada pel Pare. Pels natzarens Jesús serà el fill de Josep i Maria, els fills de Josep seran els germans de Jesús, gent del seu poble.

Anunci del naixement de Joan Baptista (Lc 1)

*Malaquies havia anunciat la vinguda del precursor, el missatger que obrirà un camí davant del Senyor: **ml,3,1** El Senyor de l'univers us diu: Jo envio el meu missatger perquè obri un camí davant meu. **Jesús mateix confirma la profecia a Mt,11,10.***

El cel frisa per la imminència de la materialització del pla de Déu per redimir la Humanitat. Cal anunciar l'arribada del Precursor del Salvador. Déu envia l'arcàngel Gabriel. Exulteu homes i dones de tot el món i de tots els temps, el Senyor, és a punt de realitzar meravelles, el Senyor és a prop!

5 És el temps d'Herodes, rei de Judea, hi ha un sacerdot del torn d'Abià que es diu Zacaries. La seva muller, descendent d'Aaron, es diu Elisabet. **6** Tots dos són justos davant de Déu i irrepreensibles en el compliment de tots els manaments i les observances del Senyor. **7** Però no tenen fills, perquè Elisabet és estèril i tots dos són ja d'edat avançada.

8 Un dia, mentre Zacaries és al temple oficiant davant de Déu amb els del seu torn, **9** segons el ritual dels sacerdots, li toca per sorteig d'entrar al santuari del Senyor a oferir l'encens. **10** Mentre l'ofereix, tot el poble és a fora pregant. **11** Llavors se li apareix un àngel del Senyor, a la dreta de l'altar de

l'encens. **12** Zacaries, en veure'l, es *torba* i la por *s'apodera* d'ell. **13** Però l'àngel li *diu*:

-No tinguis por, Zacaries: la teva súplica ha estat escoltada. Elisabet, la teva muller, et donarà un fill, i li posaràs el nom de Joan. **14** En tindràs una gran joia, i molts s'alegraran del seu naixement. **15** Serà gran als ulls del Senyor; *no beurrà vi ni altres begudes alcohòliques* i quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare. **16** Conduirà molts israelites cap al Senyor, el seu Déu. **17** Anirà al davant del Senyor amb l'esperit i el poder d'Elies: *farà que els pares es reconciliïn de cor amb els fills* i portarà els rebels pels camins dels justos. Així prepararà per al Senyor un poble ben disposat.

18 Zacaries *pregunta* a l'àngel:

- Com puc saber que serà així? Jo ja sóc vell i la meua dona també és d'edat avançada. **19** L'àngel li *respon*: Jo sóc Gabriel i m'estic prop de Déu. És ell qui m'ha enviat per anunciar-te aquestes bones noves. **20** Quedaràs mut, sense poder dir res, fins al dia que passi tot això: tu no has cregut les meves paraules, però al seu temps es compliran.

21 Mentrestant, el poble *espera* Zacaries, estranyat que *s'estigui* tanta estona dins el santuari. **22** Quan finalment *surt*, no *pot* parlar-los, i *comprenen* que mentre *ha sigut* al santuari *ha tingut* una visió. *S'expressa* només amb senyes, perquè *ha quedat* mut.

23 Quan *s'han acabat* els dies del seu servei sacerdotal, Zacaries *se n'ha tornat* a casa seva. **24** Al cap de poc temps, la seva muller Elisabet *ha quedat* embarassada. Durant cinc mesos ella no *ha sortit* de casa, i *pensa*: **25** «Com ha obrat amb mi el Senyor! Ha volgut treure'm la vergonya de no tenir fills.»

Anunci del naixement de Jesús (Lc 1)

Déu envia l'àngel Gabriel a Natzaret

A l'evangeli del Pseudo-Mateu, tot just després de relatar l'Anunciació de Gabriel a Maria, s'explica que Josep estava fent unes feines a Cafarnaüm que van durar nou mesos, i a la Història de Josep el fuster s'afirma que no va tornar a Natzaret fins que Maria no portava tres mesos encinta, cosa que vol dir recent tornada de la visita a Elisabet. Josep, per tant, ara no és a Natzaret, i Maria es troba sola a casa fent la seva vida de cada dia.

26 El sisè mes de l'embaràs d'Elisabet, Déu envia l'àngel Gabriel a un poble de Galilea anomenat Natzaret, **27** a una noia verge, unida per acord matrimonial amb un home que es diu Josep i és descendent de David. La noia es diu Maria.

*Gabriel ha percebut encís en la faç de Déu Pare quan a l'encomanar-li la missió ha pronunciat el nom de la noia. Immediatament apareix a Natzaret a la casa on viu ella. **28** L'àngel entra a trobar-la, s'admira al veure el cor d'ella ple de l'Esperit Sant, es dóna a conèixer, i li diu:*

- Alegra't, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu.

29 *Ella es torba en sentir aquestes paraules i pensa per què la saluda així.*

A Maria se li posen vermelles les galtes, accelera el pensament per trobar el sentit de les paraules del missatger, però no té temps de trobar-lo perquè el missatge continua. Això sí, escolta amb tota l'atenció.

30 *L'àngel l'asserena dient-li:*

*- No tinguis por, Maria, li repeteix Déu t'ha concedit la seva gràcia. I sense més preàmbuls li fa saber el missatge de l'Altíssim: **31** Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. **32** Serà gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare. **33** Regnarà per sempre sobre el poble de Jacob, i el seu regnat no tindrà fi.*

Gabriel sap que el cor de Maria és tot del Senyor, sap que es considera la seva esclava perquè ha fet decisió ferma de fer sempre la seva voluntat, sigui previsible o totalment inesperada, i encara que només sigui una nimietat. També sap que fa dos anys, no sabent què li volia el Senyor, ja va acceptar-ho, i que des d'aleshores ella ha estat sempre atenta. Per això no li fa cap pregunta, simplement li relata la decisió del Senyor, li parla d'un fet que es produirà amb tota certesa. Les seves paraules son poques però molt clares, contundents.

Ella continua torbada, està pensant de pressa per processar tots els detalls del que acaba de sentir. Coneix qui és Gabriel pel llibre del profeta Daniel, percep que el Senyor està en el seu cor, però que li digui plena de la seva gràcia, això li sembla exagerat; el seu torbament augmenta extraordinàriament al considerar el contingut del missatge, que li és totalment sorprenent: Tindràs un fill, li posaràs el nom de Jesús, serà gran i anomenat Fill de l'Altíssim, tindrà el tron de David i regnarà per sempre sobre el poble de Jacob en un regnat sense fi. Ella sap qui és l'Esperit Sant, i creu fermament que l'Altíssim és totpoderós. No hi ha cap precedent de que mai Déu hagi proposat a algú semblant proposta, però

tanmateix creu que l'Esperit Sant pot venir sobre ella i el poder de l'Altíssim cobrir-la amb la seva ombra i fer-la mare.

Ha ofert a Déu la seva virginitat, però ara Déu li diu que serà mare, tindrà un fill, i no un fill qualsevol: el Fill de l'Altíssim. Es té per una noia senzilla que viu en un petit poble sense cap importància, una noia jove que es considera a si mateixa com una de les tantes que hi ha a Israel... no s'hauria pogut imaginar mai que pogués rebre aquest anunci. Realment tot plegat és per quedar-se molt i molt torbada. Tot i la sorpresa del missatge i del missatge, capta perfectament el significat de les paraules, les entén. No té dubte que venen de Déu, per tant, sigui el que sigui, ella les acceptarà, però hi ha una cosa que no té clara, de quina manera Déu ha previst que es faci. Ella li ha ofert la seva virginitat, però si fos la seva voluntat, estaria disposada a renunciar-hi. No es vol exposar a equivocar-se, necessita que l'àngel li ho aclareixi, i com és assenyada, ³⁴ Maria pregunta a l'àngel:

- Com podrà ser això, si jo sóc verge?

³⁵ *L'àngel li respon:*

- L'Esperit Sant vindrà sobre teu i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit que naixerà serà sant i l'anomenaran Fill de Déu. ³⁶ També Elisabet, la teva parenta, ha concebut un fill a les seves velleses; ella, que era tinguda per estèril, ja es troba al sisè mes, ³⁷ perquè per a Déu no hi ha res impossible.

Maria entén l'explicació de l'àngel, l'Esperit Sant obrarà un miracle i ella s'ho creu, sempre ha cregut que per a Déu no hi ha res impossible, per això no li demana més aclariments. Amb un instant n'ha tingut prou per acomodar el seu cor i el seu pensament a l'afirmació de l'àngel, no en calcula les conseqüències, no demana garanties, es fia de Déu, sobren consideracions, igual com li van sobrar a Abraham quan va ser requerit a sacrificar Isaac. Hi ha un instant solemne de silenci, l'Àngel té els ulls fets en ella, i Maria entén que ha de parlar.

³⁸ *Maria diu:*

- Sóc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules.

I l'àngel es retira

Lc,1,38 *I l'àngel es retira. Maria, un cop retirat l'àngel, primer de tot grava l'escena i les paraules al seu cor, i després, genolls a terra, les medita. Decideix que des d'avui quan dirigeixi la seva pregària a Déu se li adreçarà com a Déu Pare.*

A l'acabar la meditació fa aquesta pregària: Us dono gràcies, Senyor Déu Pare. Gabriel m'ha saludat dient-me que m'alegri. Jo sempre he sentit que m'estimeu immensament i entranyable, però amb les seves paraules Gabriel m'ha anunciat que Vos m'heu omplert el cor a vessar de la vostra gràcia, i m'ha confirmat el que jo ja sentia, que Vos sou amb mi. Ara m'alegro immensament en Vos, perquè em sento tan estimada que gairebé la meua petitesa no ho pot aguantar. Heu vessat a mans plenes en mi la vostra gràcia, heu ocupat el meu cor amb la vostra presència. Qui sóc jo, què sóc jo perquè m'estimeu tant? Em rendeixo tota a Vos, aquí em teniu, Senyor, per fer la vostra voluntat!

Vos voleu que jo, pel vostre Esperit Sant, sigui la mare del vostre Fill que heretarà el tron de David, i regnarà per sempre. Voleu que jo sigui la noia que Isaïes va profetitzar que infantaria i tindria un fill, i li posaria el nom d'Emmanuel! En aquest moment m'adono amb profunditat del que voleu fer en mi, Senyor! També m'adono de la transcendència de la meua acceptació, per això el meu esperit, la meua ànima i fins i tot el meu cos s'estremeixen. Deixeu-me que em postri fins a posar el front a terra i, tremolosa com estic, us adori, Senyor. Vos, el Déu Totpoderós, el meu Salvador, el qui ha creat Adam i Eva al Paradís, el qui s'ha revelat als patriarques, el qui ha suscitat els reis d'Israel, el qui ha donat la seva paraula als profetes, el qui ha alliberat Israel d'Egipte amb braç potent, el qui habita al Temple de Jerusalem, voleu que jo, la més petita de les vostres creatures, sigui la mare del vostre Fill, voleu encabir la seva inabastable immensitat, en la petitesa del meu ventre.

Aquests pensaments s'apoderen de tot el seu cos i ara Maria s'estira a terra, bocaterrosa, estén els braços per davant del seu cap, les mans palma contra palma, els dits contra els dits, i roman així una llarga estona, en silenci, amb actitud d'adoració.

Després continua la seva pregària: Només fa una estona, jo no tenia la més mínima idea del que volíeu de mi, Senyor. Vos sabeu que moltes vegades Josep i jo hem comentat que no enteníem perquè ens volíeu units en matrimoni, però ara sí que ho entenc, Senyor. Voleu que jo sigui la mare del vostre Fill encarnat, Josep li faci de pare, i que visquem en família. Em sento tan estimada per Vos, que em trobo sobrepassada per la vostra desmesura, com heu volgut unir la vostra majestat amb la meua petitesa? Voleu obrar en mi meravelles, fent que sigui mare sense deixar de ser verge. Vos sabeu que sóc la vostra esclava, però ara, davant la magnitud de la meua maternitat humana del vostre Fill, em sento encara molt més immensament insignificant.

*Ara, doncs, Senyor Déu Pare, Vos que m'heu escollit per ser la mare del vostre Fill, ensenyeu-me a estimar-lo com a fill meu, i el meu fill com a Fill vostre. Vos sabeu que sóc tota vostra, i per això he acceptat el que Vos m'heu fet anunciar, però ara m'heu d'ajudar, Senyor. Guieu-me per no interferir mai en els vostres plans: **Sl,25,4** Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, ensenyeu-me els vostres camins. **5** Encamineu-me amb la vostra veritat, instruïu-me, perquè Vos sou el Déu que em salveu. A cada moment espero en Vos.. Ensenyeu-me a ser humil, a ser discreta i a mantenir-me sempre en segon terme. Confio en el vostre ajut.*

Maria, l'escollida de Déu

En l'encarnació del Verb s'acaba el primer Advent de la Història de la Humanitat. Com he dit abans, el cor de Maria és un braser ple del foc de l'Esperit Sant; tal com a la vetlla pasqual el ciri s'encén del foc de les brases, del seu cor s'encén el veritable Ciri Pasqual, que des d'allí s'encarna al seu ventre per habitar entre nosaltres.

*Ella és l'Arca de la Nova Aliança. Si a l'Antic Testament, Déu es va fer present a l'Arca de l'Aliança: **Ex,25,8** Vull que els israelites facin un santuari perquè jo pugui habitar enmig d'ells, ara es fa present, encarnats en el si de Maria per ser un home i habitar entre els homes. Aquest cop no han sigut els israelites els qui l'han fabricat, sinó Déu mateix, i l'ha preparat per ser un habitatge noble i digne per al seu Fill: **Ex,25,11** Recobreix-la d'or pur per dins i per fora i adorna-la amb una motllura d'or tot al voltant.*

*Dintre el ventre de Maria, l'Esperit Sant hi encarna el Fill Unigènit de Déu, i amb Ell, veritable Déu i veritable Home, se segella una aliança perpètua on Déu es troba amb la Humanitat. Aquesta Arca de la Nova Aliança ens porta la salvació: **1 Sa,4,3** Si l'arca ve enmig de nosaltres, el Senyor ens salvarà dels nostres enemics! Maria és l'arca que ens porta el Salvador. En Maria s'uneixin la omnipotència i la senzillesa, la divinitat i la creatura, l'eternitat amb el temps.*

Déu entra a la Història

*I vos, Senyor Déu Fill, heu deixat **Jn,17,5** la glòria que teníeu vora el Pare des d'abans que el món existís i us heu encarnat en el si de Maria: **Jn,1,14** Vos que sou la Paraula, us heu fet home i heu habitat entre nosaltres.*

Déu entra de ple a la Història, i no tria els poderosos del moment, ni els caps religiosos del seu poble escollit, sinó una noia jove i senzilla d'un poble molt petit. El seu palau serà una casa corrent de Natzaret, allí viurà el fill de l'Altíssim, l'hereu del tron de David, el qui regnarà sobre el poble de Jacob en un regnat que no tindrà fi. Realment es tracta d'un reialme sorprenent.

Maria pensa en Josep

Immediatament Maria pensa en Josep, ara està convençuda que Déu li ha donat per espòs pensant en el fill que ha de tenir, vol que Josep en sigui el pare, però no sap si Déu també li ha enviat un missatger. Per evitar-li dubtes, no voldria que ell sabés el seu embaràs per terceres persones, seria bo que li pogués explicar en persona. Llavors li venen al pensament moltes preguntes sobre quina reacció podrà tenir ell en el cas que no ho pugui saber per ella, però les rebutja totes i ho encomana a Déu. Déu ha posat la seva vida en una cruïlla i ara no sap per quins camins la portarà, però ara mateix, la seva certesa és que se sent amarada de l'amor del seu Senyor, té el seu Senyor amb ella, i res no la farà dubtar, res no l'apartarà de fer la seva voluntat, el seu cor és totalment d'Ell, confia totalment en Ell.

Ella pensa que és primordial informar Josep, però aleshores recorda el que Gabriel li ha comunicat de l'embaràs d'Elisabet, i moguda per l'Esperit, sent en el seu cor un impuls intensíssim de visitar-la.

Maria visita Elisabet (Lc 1)

Déu Pare vol omplir de l'Esperit Sant el Precursor per la presència del Salvador del món recent encarnat. Maria ja ha decidit visitar Elisabet i pensa que ho ha de comunicar a la família. Amb molta convicció els diu:

- He sabut que la meva parenta Elisabet a la seva vellesa ha quedat embarassada. Tinc moltes ganes d'ajudar-la, i com que Josep encara tardarà temps a tornar de Cafarnaüm me n'aniré un temps a casa seva, a la Muntanya de Judea on viu.

La família no ho acaba d'entendre, els torna la impressió que van tenir d'ella quan el seu pare els la va presentar. Pensen que no és prudent que faci aquest viatge tota sola. Maria els endevina el pensament, però no es deixa torçar. Decidida, no tarda a preparar-se per fer un viatge de 140 km. que durarà alguns dies.

39 Per aquells dies, Maria se'n va de pressa a la Muntanya, a un poble de Judea. Surt de casa decidida a ajuntar-se a una caravana. Tot i la seva jovesa, és valenta, no té por perquè té fe: **Mc,4,40** Per què sou tan covards? Encara no teniu fe? Ningú pot sospitar que en ella viatja el Senyor de l'univers. Com de bonica és aquesta noia tan jove, que traspuja al seu rostre la presència de Déu en el seu cor i en el seu ventre!

El Fill del Déu totpoderós gestant-se en el si d'una dona, com un home qualsevol, ella guardant el seu secret, és la primera persona i en aquests moments la única que ho sap. Va replegada en el seu interior, amb el cor joiós, però atenta a tot el que passa al seu voltant. Des de l'anunciació de l'àngel, viu centrada a meditar tot el que ha succeït, aprofita tots els moments que el viatge li permet per anar-ho reflexionant. La seva ànima està que vessa de gratitud al Senyor, els textos sagrats gravats al seu cor durant la seva formació al Temple, aflueixen amb força al seu cor.

*En primer lloc són sentiments de reconeixement del que Déu ha obrat en ella, Ell que és totpoderós i l'ha salvat: **So,3,15** El Senyor, rei d'Israel, és dintre teu: mai més no hauràs de témer cap mal. **So,3,17** El Senyor, el teu Déu, el tens a dins. Ell és poderós i et salva., i conscient del que Déu ha fet en ella, el seu esperit exulta, no en si mateixa, sinó en Ell: **Is,61,10** Aclamo el Senyor ple de goig, la meua ànima celebra el meu Déu, **1 Sa,2,1** Celebro de tot cor el Senyor. Sóc feliç perquè ell m'ha salvat. **Sl,33,21** És l'alegria del nostre cor i confiem en el seu sant nom.*

*Es veu molt petita davant el Senyor, per haver obrat en ella tantes meravelles: **Gn,32,11** Però jo sóc massa poca cosa per tants favors i per tanta fidelitat com has tingut amb mi, el teu servent. **Sl,40,6** Com has pensat en nosaltres, Déu incomparable! Quantes meravelles has fet, Senyor, Déu meu! Totes les generacions ho sabran reconèixer: **Jdt,14,7** Sigues beneïda en totes les poblacions de Judà i en totes les nacions, que quedaran admirades quan sentin el teu nom!*

*Reconeix que el Senyor és Sant, el seu amor es manté de generació en generació: **1 Sa,2,2** Ningú no és sant com el Senyor. **Sl,103, 17** Però l'amor del Senyor pels seus fidels és de sempre i dura sempre; la seva bondat s'estén als fills dels fills.*

*No sols s'ha manifestat totpoderós amb ella: **Sl,89,14** El teu braç és fort i potent. **1 Sa,2,7** És el Senyor qui dona pobresa o riquesa, qui abaixa o enalteix. **8 Aixeca***

de la pols el desvalgut, treu el pobre de la cendra, per asseure'l entre els poderosos i donar-li possessió d'un soli gloriós. **Sl 138,6** El Senyor és excels, però es mira els humils, mentre que coneix els altius de lluny estant. **Sl,69,34** El Senyor escolta els pobres, mai no abandona els captius.

*El Senyor no s'ha oblidat mai d'Israel, des les promeses que va fer a Abraham al principi: **Sl,98,3** S'ha recordat de l'amor que guarda fidelment a la casa d'Israel.*

Una i altra vegada va repassant aquests textos; el seu esperit està inflammat.

40 A l'arribar al poble, de seguida entra a casa de Zacaries i saluda Elisabet. **41** Tan bon punt Elisabet sent la salutació de Maria, l'infant salta dins les seves entranyes, i Elisabet queda plena de l'Esperit Sant. **42** Llavors l'Esperit li revela que Maria està embarassada, i crida amb totes les forces:

- Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes! **43** Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar? **44** Tan bon punt he sentit la teva salutació, l'infant ha saltat de joia dins les meves entranyes. **45** Feliç tu que has cregut: allò que el Senyor t'ha anunciat es complirà!

*Quin escenari més solemne! La Santíssima Trinitat present, l'Esperit Sant davallant sobre el Precursor, perquè **Mt,11,11** entre els nascuts de dona no n'hi haurà cap de més gran que Joan Baptista, i cal que es compleixi la profecia de l'àngel a Zacaries: **Lc,1,15** Quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare. L'Esperit Sant també davalla sobre Elisabet, és la Pentecosta del nen i de la mare.*

*Si algú especulava sobre si Maria va dubtar quan li va preguntar a l'àngel **Lc,1,34** Com podrà ser això, si jo sóc verge?, el mateix Esperit Sant, per boca d'Elisabet, ho desmenteix: **45** Feliç tu que has cregut.*

A Maria que té el cos, l'ànima i l'esperit tibats per l'Esperit Sant, al sentir la vehement proclama d'Elisabet li esclata el cor, i dels seus llavis en brolla un càntic nou.

Càntic de Maria (**Lc 1**)

46 Maria diu:

La meva ànima magnifica el Senyor,

47 el meu esperit celebra

Déu que em salva,

48 perquè ha mirat la petitesa
de la seva serventa.
Des d'ara totes les generacions
em diran benaurada,
49 perquè el Totpoderós
obra en mi meravelles:
el seu nom és sant,
50 i l'amor que té
als qui creuen en ell
s'estén de generació en generació.
51 »Les obres del seu braç són potents:
dispersa els homes de cor altiu,
52 derroca els poderosos del soli
i exalta els humils;
53 omple de béns els pobres,
i els rics se'n tornen sense res.
54-55 »Ha protegit Israel, el seu servent,
com havia promès als nostres pares;
s'ha recordat del seu amor a Abraham
i a la seva descendència per sempre.

A l'acabar l'himne, unides per l'acció de l'Esperit, Maria i Elisabet s'abracen una llarga estona, s'estrenyen molt fort en silenci, no tenen paraules que puguin expressar tot el que ha trasbalsat els seus esperits. Joan ha tornat a saltar de joia dins les entranyes d'Elisabet.

Maria encara no nota les conseqüències de l'embaràs, però no té cap dubte de que està encinta.

A casa d'Elisabet

Quan Zacaries arriba a casa, queda parat al trobar-hi Maria. No en sap res des que ella es va acomiadar del Temple. Maria s'adona que està mut, i li'n pregunta la raó a Elisabet, que li fa una ràpida pinzellada del fet. Zacaries se'n va corrents a buscar les tauletes i el punxó, té moltes preguntes a fer, la primera és per Elisabet:
- Com és que ens visita la Maria?

De seguida capta la il·luminació que hi ha a les cares d'Elisabet i de Maria. Elisabet esclata:

- *Alegra't, Zacaries, ens ha visitat la mare de Nostre Senyor.*
- *Què ha passat? expliqueu-m'ho, endevino per les vostres cares de goig que alguna cosa important ha succeït.*

La segona és per a Maria:

- *I el Josep?*
- *Josep és a Cafarnaüm, fent una llarga feina, li respon Maria.*

Elisabet encara està exaltada, i amb vehemència li explica a Zacaries tot el que ha passat des de l'arribada de Maria.

- *Lloat sigui el Déu d'Israel, que ve a visitar el seu poble, posa Zacaries.*
- *Ràpidament escriu altra vegada i ho fa a llegir a Maria:*
- *Explica'ns com has esdevingut embarassada i la teva vida amb Josep.*

Maria explica l'aparició de Gabriel, com no entenia que Déu s'havia fixat en la seva petitesa per ser la mare del seu Fill.

- *Encara estic torbada però decidida a complir la seva paraula, demano al Senyor ferventment que m'ajudi a seguir fidelment la seva voluntat.*

També explica que l'àngel li ha dit que li posi per nom Jesús.

Zacaries junta les mans davant el seu rostre, mentre aixeca els ulls al cel. Es gira cap a Maria i Elisabet, i s'adona que volen saber que pensa, llavors escriu i ho ensenya a Elisabet:

- *Anirà al davant del Senyor.*

Tot seguit li fa un gest com volent-li dir: Explica-li a Maria.

Elisabet li diu a Maria que Gabriel es va aparèixer a Zacaries, i li va dir que Joan aniria al davant del Senyor, i dirigint la mirada a Zacaries, exclama:

- *Hem sabut que el nostre fill Joan ha d'anar al davant del Senyor, i ara sabem que el Senyor és el teu fill, Maria. Lloat sigui Déu que s'ha fixat en nosaltres.*
- *Lloat sigui Déu, repeteix Maria.*

Zacaries una i altra vegada va assentint amb el cap, mentre escriu per a Maria:

- *Quan eres al Temple jo percebia que Déu era amb tu, tu mateixa em vas dir que el teu cor era tot d'Ell, després vaig veure la seva intervenció en la tria de Josep, sempre he pensat que el Senyor t'havia escollit per fer alguna cosa gran.*

Maria abaixa els ulls, i diu:

- *La meva ànima magnifica el Senyor.*

Zacaries agafa les tauletes i amb el dit li ensenya a Maria una de les coses que ja hi havia mostrat abans: La teva vida amb Josep.

Maria pren la paraula:

- Acabeu de dir, senyor, que Déu va manifestar que Josep havia de ser el meu espòs, i recordareu que vos em vàreu dir que no tingués por, perquè segur que Ell em guiaria. Aleshores jo no entenia res, però ara, després de dos anys, veig el que vol de mi. La meua preocupació és que Josep encara no sap què ha passat, i quina reacció farà. Crec en la providència del Senyor, i us demano que pregueu per mi. Pel que fa a Josep, em va prendre cap a Natzaret de Galilea, on hi té un taller i la seva família. És una bellíssima persona, es guia per la voluntat de Déu, i m'ha promès respectar la meua dedicació en cos i ànima al Senyor.

- Jo també veig que el Senyor és amb tu, Maria, li diu Elisabet. Com has decidit venir a visitar-nos?

Maria explica:

- Abans de desaparèixer, Gabriel em va fer saber que tu havies complert el sisè mes d'embaràs, i després vaig sentir dins el meu cor unes ganes irresistibles de visitar-vos. Ara penso que Déu volia que el meu fill visités el teu. Explica'm tu com va ser l'anunci de Gabriel a Zacaries.

Llavors Elisabet li explica a Maria que ja passa del sisè mes d'embaràs, li narra l'extraordinari anunci de Gabriel a Zacaries, amb tota riquesa de detalls, sobretot el que va anunciar respecte al seu fill Joan: 15 Serà gran als ulls del Senyor; no beurà vi ni altres begudes alcohòliques i quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare.

Al sentir aquestes paraules, Maria la interromp:

Un moment, Elisabet, ara m'acabes de confirmar que el Senyor em va moure el cor de forma irresistible a visitar-te, perquè volia que el fill de Déu Pare que porto al ventre, omplís el teu fill amb el seu Esperit Sant. Perdona, el meu cor s'ha trasbalsat al sentir-te. Continua, si us plau.

Com ha visitat el Senyor les nostres famílies, Maria!

Segueixo, Gabriel també va dir:

16 Conduirà molts israelites cap al Senyor, el seu Déu. 17 Anirà al davant del Senyor amb l'esperit i el poder d'Elies: farà que els pares es reconciliïn de cor amb els fills i portarà els rebels pels camins dels justos. Així prepararà per al Senyor un poble ben disposat.

Elisabet hi afegeix:

- Estem molt agraïts al Senyor per haver-nos eixugat l'afronta de no tenir fills. Durant els cinc primers mesos d'embaràs he sentit vergonya i no he sortit de casa.

Elisabet, Zacaries i Maria s'adonen que el Senyor, mitjançant Joan i Jesús, els ha unit en un mateix destí: Joan anirà davant de Jesús amb l'esperit i el poder d'Elies, i li prepararà un poble ben disposat. La vida de les seves famílies, regida pels plans de Déu, que no vol que el nucli dur de la família humana del seu Fill, sigui gaire nombrós; això ajudarà a protegir la seva vida fins que no sigui gran.

Lc,1,56 Maria es queda uns tres mesos amb ella, i després se'n torna a casa seva.

Maria, està molt contenta de saber que l'Esperit Sant li ha revelat a Zacaries i Elisabet el secret que fins ara sols sabia ella, així pot compartir la seva joia. Els seus cors sobreixen de la gràcia del Senyor, i durant tres mesos Maria acompanya Elisabet en les feines de la casa, molt atenta als preparatius que s'hi fan per a rebre Joan com cal; a ella li vindran molt bé per al naixement de Jesús. Quin honor per a Elisabet tenir la mare del seu Senyor vivint a casa seva i ajudant-la en tot! La Mare de Déu, no sols es considera serventa del Senyor, exerceix de serventa d'Elisabet.

El relat que ve a continuació, Lluc el situa després de la tornada de Maria a casa seva, però si en l'Anunciació de Maria, se li diu que Elisabet ja es troba al sisè mes, i que Maria es va quedar uns tres mesos amb ella, té molt de sentit pensar que Maria no podia abandonar la seva cosina en el moment més important, i per tant es devia quedar per ajudar Elisabet en el part. Jo crec que amb aquest versicle, Lluc tanca el relat dels anuncis de Gabriel a Elisabet i Maria. No pretén tant no relatar que Maria va ser testimoni del naixement del Baptista, sinó posar un punt i a part per iniciar els relats dels naixements de Joan i de Jesús. Abundant en la hipòtesi que ella no volia mai prendre el protagonisme dels fets que explicava, devia considerar que no era important la seva presència en el de Joan. Més encara, crec que aquest relat va sortir dels llavis d'ella, fixeu-vos en el versicle 66 que ve tot seguit. Ella, al ser al lloc dels fets, hauria constatat personalment com "la gent parlava d'aquestes coses per tota la muntanya de Judea", potser també hauria copsat com "tothom qui ho sentia es preguntava: Què serà aquest infant?", però jo penso que l'afirmació "ho guardava en el seu cor" només li correspon a ella, l'atribució a tothom és la cortina darrera la qual ella s'oculta.

Naixement i circumcisió de Joan Baptista (Lc 1)

57 Quan se li ha complert el temps, Elisabet ha tingut el fill. **58** Els veïns i els parents han sentit a dir que el Senyor li ha mostrat el seu amor, i tots la feliciten.

59 Al cap de vuit dies es *reuneixen* per circumcidar l'infant i *volen* que es *digui* Zacaries, com el seu pare. **60** Però la seva mare s'hi *oposa* dient:

- No! S'ha de dir Joan!

61 Ells li *reliquen*:

- Però si no hi ha ningú de la família que porti aquest nom!

62 Llavors *fan* senyes al pare i li *pregunten* com *vol* que es *digui*. **63** Ell *demana* unes tauletes i *hi escriu*: «El seu nom és Joan.» Tots *queden* meravellats. **64** A l'instant Zacaries *recobra* la paraula i *comença* a beneir Déu. **65** Un gran respecte *s'apodera* de tots els veïns. La gent *parla* d'aquestes coses per tota la muntanya de Judea, **66** i tothom qui ho *sent* ho *guarda* en el seu cor i es *pregunta*: «Què serà aquest infant?»

Realment, la mà del Senyor *és* amb ell.

Càntic de Zacaries ([Lc 1](#))

67 Zacaries, el pare de Joan, *queda* ple de l'Esperit Sant i *diu* profèticament:

68 --Beneït sigui el Senyor, Déu d'Israel:
ha visitat el seu poble i l'ha redimit;

69 fa que s'aixequi un salvador poderós
a la casa de David, el seu servent,
70 com havia anunciat de temps antic
per boca dels seus sants profetes.

71 Així ens salva,
alliberant-nos dels enemics,
de les mans dels qui ens volen mal,
72 mogut pel seu amor als nostres pares
i pel record de l'aliança santa

73 que jurà al nostre pare Abraham,
prometent de concedir-nos
que, **74** sense por,

lliures dels enemics, li donem culte,
75 amb santedat i justícia, tota la vida.

76 »I a tu, infant, et diran
profeta de l'Altíssim,

perquè aniràs al davant del Senyor
 a preparar els seus camins;
 77 faràs saber al poble
 que li ve la salvació,
 el perdó dels seus pecats.
 78 Per l'amor entranyable del nostre Déu,
 ens visitarà un sol que ve del cel,
 79 per il·luminar els qui viuen a la fosca,
 a les ombres de la mort,
 i guiar els nostres passos
 per camins de pau.

És la Pentecosta de Zacaries. Maria beneeix Déu quan Zacaries recupera la parla, i grava en el seu cor el naixement de Joan.

Al proclamar Zacaries el seu càntic, el cor d'ella s'abranda en sentir que el Senyor ha visitat el seu poble, com ho sap ella que el porta a les seves entranyes! Ha escoltat amb molta atenció el que ha profetitzat referent a Jesús i també el referent a Joan. Després medita i contempla com la ma del Senyor ha actuat en tots dos, i del seu cor en surt un rosari de lloances. El Senyor acaba de fer-li conèixer més detalls del seu fill i ella li ho agraeix.

Estant amb Elisabet, Maria s'adona que ha complert la primera falta, li ho comenta, i juntes lloen el Senyor. Maria percebia l'amor del Senyor en el seu cor, i ara també el percep a les seves entranyes.

Quan neix Joan, els senyals de l'embaràs de Maria ja són evidents, ha superat la tercera falta. Com totes les noies que esperen un fill, té il·luminada la cara.

Elisabet li agraeix el seu ajut i convé amb ella que ha arribat l'hora de tornar a Natzaret. Maria prepara el viatge, i tot seguit s'acomia demanant a Elisabet i Zacaries que preguin per ella.

Maria retorna a Natzaret

Arribada a Natzaret, el primer que fa és anar a saludar la família del fill gran de Josep. La seva nora queda de pedra al veure-la embarassada. El Jaume, que també es troba allí, se li tira al coll i li diu:

- T'he trobat a faltar.
- Jo també, Jaume.

I dirigint-se a la nora:

- No n'estava segura quan vaig marxar, però ara ja no ho puc amagar. Estic molt contenta de compartir-ho amb vosaltres. Potser vàreu estranyar el meu comportament d'aleshores, però ja sabeu què els passa a les embarassades, i a més m'havia d'afanyar si volia ajudar la meva parenta.

Salta la nora:

- Caram el nostre pare! Ens crèiem que ja no ens donaria cap més sorpresa! Com t'ha anat amb la teva cosina?

- Molt bé, li replica Maria, li he fet un gran favor, ja t'ho explicaré amb tranquil·litat, perquè han passat coses extraordinàries. Tot el que he après allà m'anirà molt bé quan neixi el meu fill. La meva cosina ha tingut un nen molt maco que es diu Joan.

- Celebro el teu retorn, Maria, li diu la nora. Jo no faria mai una cosa així. Ets molt valenta, coratjosa i decidida.

Genealogia de Jesús (Mt 1)

1 Genealogia de Jesús, el Messies, fill de David, fill d'Abraham.

2 Abraham va ser el pare d'Isaac; Isaac, de Jacob; Jacob, de Judà i els seus germans; **3** Judà va ser el pare de Fares i Zara, nascuts de Tamar; Fares va ser el pare d'Hesron; Hesron, d'Aram; **4** Aram, d'Amminadab; Amminadab, de Naasson; Naasson, de Salmon; **5** Salmon va ser el pare de Booz, nascut de Rahab; Booz va ser el pare d'Obed, nascut de Rut; Obed va ser el pare de Jessè; **6** Jessè va ser el pare de David, el rei.

David va ser el pare de Salomó, nascut de la muller d'Uries; **7** Salomó va ser el pare de Roboam; Roboam, d'Abies; Abies, d'Asà; **8** Asà, de Josafat; Josafat, de Joram; Joram, d'Ozies; **9** Ozies, de Jotam; Jotam, d'Acáz; Acáz, d'Ezequies; **10** Ezequies, de Manassès; Manassès, d'Amon; Amon, de Josies; **11** Josies va ser el pare de Jeconies i els seus germans. En aquell temps hi hagué la deportació a Babilònia.

12 Després de la deportació de Babilònia, Jeconies va ser el pare de Salatiel; Salatiel, de Zorobabel; **13** Zorobabel, d'Abihud; Abihud, d'Eliaquim; Eliaquim, d'Azor; **14** Azor, de Sadoc; Sadoc, d'Aquim; Aquim, d'Eliüd; **15** Eliüd, d'Eleazar; Eleazar, de Matan; Matan, de Jacob, **16** i Jacob va ser el pare de Josep, l'espòs de Maria, de la qual nasqué Jesús, l'anomenat Messies.

17 En total, doncs, són catorze les generacions des d'Abraham fins a David; catorze, des de David fins a la deportació de Babilònia, i catorze, des de la deportació de Babilònia fins al Messies.

Jesús, fill de David, per Josep

Mt,22,42 --Què en penseu, del Messies: de qui ha de ser fill? Li responen:
- De David.

Mt,21,9 La gent que anava davant d'ell i els qui seguien darrere cridaven: - *Hosanna al Fill de David! Beneït el qui ve en nom del Senyor! Hosanna a dalt del cel!*

*Jesús és legalment fill de David, ja que Josep, el seu pare legal, ho és. **Mt,13,55** No és el fill del fuster?*

Dubtes de Josep (Mt 1)

18 El naixement de Jesús, el Messies, fou d'aquesta manera: Maria, la seva mare, estava unida amb Josep per acord matrimonial i, abans de viure junts, ella es trobà que havia concebut un fill per obra de l'Esperit Sant. **19** Josep, el seu espòs, que era un home just i no volia difamar-la públicament, resolgué de desfer en secret l'acord matrimonial.

Al cap d'uns dies d'haver retornat Maria a Natzaret, a la nit, també hi arriba Josep, acompanyat dels seus dos fills grans. Abans d'anar a casa té la intenció de recollir el seu fill Jaume. Com que la casa del seu fill Josep és la primera del poble, pare i fill s'acomoden de l'altre germà, que té pressa per arribar a casa seva. Quan obren la porta, la nora surt a rebre'ls, els altres estan dormint, i de seguida felicita el seu sogre:

- Enhorabona Josep, t'he de felicitar.

- Per què? Què ha passat? Que potser he de ser avi?

- No, no es tracta de mi, vas molt equivocad. Es tracta de la teva promesa Maria. Ho saps, o bé no ho saps?

- Carai, què he de saber?... no em tinguís intrigat... Li ha passat alguna cosa? Ha pres mal? Esta malalta?

- Ja veig que no ho saps, però la teva Maria està embarassada.

Josep queda perplex i desconcertat, es bloqueja, però aconsegueix simular naturalitat en l'últim sospir, quan anava a mostrar el seu trasbalsament. El seu

pensament s'accelera, intentant resoldre de moment la situació, i el primer que se li acut és deixar que el Jaume es quedi a dormir allí, necessita arribar a casa seva per guanyar temps, pair la notícia i sospesar-la. Així és que escurça tant com pot la visita, dient:

- Bé, m'alegro molt de veure-us, però estic cansat, ja passaré demà a recollir el Jaume, tinc ganes de ser a casa per poder reposar. Me'n vaig a trobar la Maria.

S'acomiada i se'n va, però no a trobar la Maria, va a casa seva, necessita pensar molt. Arribat a casa, no té gana, el cap li bull. Vol anar a descansar, prova d'estirar-se al llit, però al cap d'un moment ja no s'hi troba bé.

L'evangelista Mateu ens diu que era un home just, cosa que vol dir un fidel seguidor de la Llei. Que Maria estigui embarassada, segons la Llei és una difamació per a ella i per a ell. A les xafarderies del poble ningú no dubtarà que Maria està embarassada d'ell, però ell no té cap dubte que no n'és el pare, i per tant, té el dret de difamar-la públicament i rebutjar-la. En tota la nit no aconsegueix aclucar els ulls, la seva ansietat no para d'augmentar, no fa calor, però ell sua. Per què, Déu meu, m'heu escollit per espòs d'aquesta noia? Jo ja no volia acceptar-ho, però vos us vàreu manifestar clarament i jo finalment ho vaig acceptar, i li he donat casa pròpia fins que no celebrem el matrimoni. De qui esta embarassada? Què voleu de mi? No entenc res.

Entremig de les seves cabòries no para d'invocar el Senyor perquè l'ajudi a resoldre l'angoixa que ja comença a asfixiar-lo: SI,25,4 Fes que conegui, Senyor, les teves rutes, ensenya'm els teus camins. 5 Encamina'm amb la teva veritat, instrueix-me, perquè tu ets el Déu que em salves. A cada moment espero en tu. Després de donar-hi moltes voltes s'inclina pel mal menor: La rebutjarà però no ho farà públicament, ho farà en secret. No li vol causar mal, però decideixi el que decideixi, ell sap que n'hi causarà, perquè si l'abandona, al cap de poc temps ella passarà igualment per adúltera, i ja se sap la pena que se'ls aplica. Torna a sospesar llargament la situació, però no hi veu cap altra sortida, continua tremendament confús, sap que la Llei està a favor seu, però inexplicablement experimenta sentiment de culpa.

En això, el seu cos cau rendit, la son s'apodera dels seus ulls. Déu en veure tant esmaperdut el qui ha destinat a ser pare del seu Fill, escolta el seu prec. SI,25,12 Qui és l'home que venera el Senyor? Ell li ensenyarà el camí que ha de seguir, i esdevé l'anunciació que Déu ha previst per Josep:

20 *Tot just presa la decisió, quan se li apareix en somnis un àngel del Senyor que li diu:*

- Josep, fill de David, no tinguis por de prendre Maria, la teva esposa, a casa teva: el fruit que ella ha concebut ve de l'Esperit Sant. **21** *Tindrà un fill, i li posaràs el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble.*

L'àngel remarca a Josep la condició de Fill de David, posant en valor el títol que posseeix.

Josep es desperta sense angoixa al cor, però excitat. Necessita reflexionar i s'asseu a pensar. El fill que tindrà Maria ve de l'Esperit Sant, s'ha de dir Jesús perquè ve a salvar dels pecats el seu poble, i Déu vol que no tingui por de prendre Maria i el seu fill a casa meva. Jo he de ser el cap de la família del Fill de Déu... què estic dient, Déu meu? Llavors s'adona de l'abast de la notícia i cau de genolls a terra: Senyor, jo ja sóc gran, Vos coneixeu la meva senzillesa, sabia que m'estimàveu, però això em sobrepassa. Vos sabeu que vull fer sempre la vostra voluntat, però no sóc digne de que us hagueu fixat en mi. Ara sí que heu parlat clar, voleu que sigui el cap de família del vostre Fill. Crec tot el que m'heu fet saber, i faré el que m'heu demanat.

Quin home en tota la terra i de qualsevol temps, després de veure embarassada la seva promesa sense saber de qui, es creuria un missatge com el que rep Josep? En tota la història del món mai ningú no s'hi ha trobat, Josep no en té cap precedent, i tanmateix s'ho creu. Com n'és de gran la seva fe en el Déu d'Israel! Com sap reconèixer la seva paraula! Ni ell ni ningú no hauria imaginat mai un fet com aquest, els homes fins ara han nascut sempre mitjançant relacions conjugals entre un home i una dona, i ara a ell li diuen, en un somni!, que el fill que Maria espera ve de l'Esperit Sant i que no tingui por de prendre-la a casa la seva, i ho creu.

Si Gabriel li havia dit a Maria que era plena de la gràcia del Senyor, també li hauria pogut dir el mateix a Josep. Com devia modelar Déu el cor de Josep per a que pogués creure tan per sobre de la natura! La seva fe és comparable a la de Abraham i a la de Maria, sobren consideracions quan Déu parla, li és clar que per a Déu no hi ha res impossible. Josep creu en Déu, creu que Déu li ha parlat en un somni mitjançant l'àngel, creu que el fill de Maria ve de l'Esperit Sant, creu que salvarà dels pecats el seu poble, accepta ser cap d'aquella família, posar-li el nom de Jesús, i resol prendre Maria a casa seva. Queda asserenat, la paraula de Déu

*passa per sobre la Llei, reconeix l'ajut del Senyor i li'n dóna gràcies **Sl,16,7** Beneït sigui el Senyor, que em dóna seny. Fins a les nits instrueix el meu cor.*

De seguida pensa en Maria, té tota la pressa del món per explicar-li el que li ha passat i perquè ella també li expliqui com ha anat tot. És molt de matinada, espera amb delit que apunti el dia. Si fos per ell, ara mateix l'aniria a trobar, però decideix esperar el matí. A trenc d'alba no pot aguantar més, s'aixeca de pressa, i quan arriba a casa d'ella, s'ho pensa per un moment: vols dir que no és massa aviat? però ansiós, amb el seu fort puny pica quatre vegades a la porta. Passa un estoneta... A Josep li sembla una eternitat, i finalment sent la veu d'ella, que pregunta:

- Qui hi ha?

- Obre Maria! sóc Josep.

Ella surt sense res al cap i despenjada, immediatament s'adona que la cara d'ell traspuja pau i goig:

- Què hi ha Josep! M'has de perdonar, Maria, he passat una nit horrible. Vam arribar de Cafarnaüm ahir a la nit, vaig voler entrar un moment a saludar la família del meu fill Josep per recollir el Jaume, i només entrar la nora em va dir que estaves embarassada. Vaig quedar trasbalsat. He patit molt, no em podia explicar de cap manera com estaves embarassada, i he dubtat de tu. Fins i tot he pensat repudiar-te en secret. Que Déu em perdoni i tu també.

Maria diu:

- Jo també he estat molt preocupada esperant la teva reacció, no dubtant de la teva rectitud, sinó perquè el fet tan extraordinari que Déu ha fet en mi, ni tu ni jo no el podíem esperar. Davant d'això, he confiat que Déu trobaria la solució per a l'enrenou en que Ell mateix ens ha posat. Què t'ha passat? Jo tenia moltes ganes d'explicar-te el que Déu m'ha anunciat, per evitar que ningú et pogués provocar confusió.

Josep li diu:

- Les meves cabòries no em permetien dormir, però estava tan desesperat i esgotat, que finalment he caigut rendit. Llavors, un àngel se m'ha aparegut durant el somni, i m'ha dit que el fill que tu esperes ve de l'Esperit Sant, el nen s'ha de dir Jesús i salvarà dels pecats el seu poble, i jo no he de tenir por de prendre't a casa meva. M'he sentit molt alleujat i n'he donat gràcies a Déu, jo no parava de demanar-li que m'ajudés, perquè realment no sabia que fer, la Llei em protegia, però qualsevol solució em semblava dolenta. M'he sentit molt avergonyit d'haver dubtat de tu, i et torno a demanar disculpes. Em perdones, Maria?

Maria s'avança per abraçar-lo, i li diu:

- De què t'hauria de perdonar, Josep? No diré que és culpa de Déu, al contrari, és la seva gràcia, però si ell no ens ajudava, qui ho podria fer? És molt natural la teva reacció. Ara ens ha manifestat clarament què vol de nosaltres, vol que tu i jo siguem els pares del seu Fill que ve al nostre món per salvar els homes. Tu has de ser el seu pare, el cap de la família.

En aquest moment, per Jesús i com Elisabet, Josep queda ple de l'Esperit Sant, és la seva Pentecosta, i del fons del cor li surten aquestes paraules:

- Sàpigues, Maria, que li dono gràcies al Senyor perquè s'ha fixat en la meua humil persona, jo no sóc digne de ser l'espòs de la Mare del meu Senyor, ni el pare del seu Fill.

Tot seguit, els dos alhora donen gràcies a Déu per haver-los esvaït tots els dubtes, s'emocionen al reconèixer com els ha triat Déu.

Llavors Josep amb rostre solemne es dirigeix a Maria:

- Et prometo Maria que fins que Déu vulgui i en tot, no estalviaré cap esforç per tirar endavant aquell projecte del Senyor, i tinc moltes ganes de prendre't ja a casa meua, tal com m'ha manat l'àngel. Et proposo celebrar immediatament les núpcies.

Maria ho accepta joiosa.

Aleshores Maria li diu a Josep:

- Queda't a esmorzar. Així et podré explicar tots els detalls dels fets extraordinaris que he viscut.

Maria para taula, i Josep l'ajuda. Als dos per separat, l'àngel els ha dit que el nen és fruit de l'Esperit Sant, i que el seu nom ha de ser Jesús; ara ho comparteixen.

*Maria explica l'aparició de Gabriel, el viatge i l'estada durant tres mesos a casa d'Elisabet amb el naixement i la circumcisió de Joan. Josep queda meravellat, i creu tot el que Maria li explica. L'ha impressionat molt el que Gabriel ha dit referent a Jesús, i s'ho ha fet repetir de Maria: **Lc,1,31** Serà gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, **Lc,1,33** regnarà per sempre sobre el poble de Jacob, i el seu regnat no tindrà fi. **Lc,1,35** El fruit que naixerà serà sant i l'anomenaran Fill de Déu, **Lc,1,69** un salvador poderós a la casa de David. **Lc,1,78** un sol que ve del cel, **Lc,1,79** per il·luminar els qui viuen a la fosca, a les ombres de la mort, i guiar els nostres passos per camins de pau. I també el referent a Joan: **Lc,1,76** Li diran profeta de*

L'Altíssim, perquè *anirà* al davant del Senyor a preparar els seus camins; **Lc,1,77** *farà* saber al poble que li ve la salvació, el perdó dels seus pecats.

Per la seva banda, Maria afegeix als seus records el que li ha explicat Josep: Mt,1,21 Li posaràs el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble.

Un cop compartida l'explicació dels fets, i havent acabat d'esmorzar, es comprometen tots dos a una, a tirar endavant la família, confien en el Senyor, ja els anirà mostrant els seus camins, i determinen no explicar ni a la família ni a la gent del poble els esdeveniments que Déu ha volgut que comparteixin. La gent creurà que Jesús és el fill de Josep i de Maria. El Senyor ha visitat el seu poble, viurà a casa seva i els poderosos del món, inclosos els dirigents religiosos d'Israel, no n'han sigut informats, sols la seva família i la d'Elisabet. Abans de tornar a casa seva, Josep li fa una abraçada a Maria.

22 Tot això va succeir perquè es complís allò que el Senyor havia anunciat pel profeta: **23** *La verge concebrà i tindrà un fill, i li posaran el nom d'Emmanuel*, que vol dir «Déu amb nosaltres». **24** Quan Josep es despertà, va fer el que l'àngel del Senyor li havia manat i va prendre a casa la seva esposa.

En aquest punt es realitza la segona part del matrimoni, les núpcies, que consisteixen en la conducció solemne de l'esposa a casa del marit. Des d'aquest moment viuen junts. Com és costum han fet un senzill àpat de celebració al que hi ha convidat la família, els amics i coneguts.

Lluc confirma que quan Josep i Maria van a Betlem a complir l'edicte de César August, Maria ja és esposa: Lc,2,5 Josep havia d'inscriure's juntament amb Maria, la seva esposa. Maria esperava un fill.

Maria, doncs, s'instal·la finalment a casa de Josep, on també hi viu el seu fill petit Jaume. Que bonic és pensar que Maria i ell no tenen massa diferència d'edat, i que Jesús també conviurà amb ell. També ho és pensar que Déu Pare ha triat per al seu Fill, formar part d'una família com aquesta, sembla més una família pròpia del nostre temps.

Aviat comencen els preparatius que cal fer per rebre Jesús. La casa on viuen, és una casa de les tantes de Natzalet, fetes de tova, una barreja d'argila i palla, que generalment tenen l'aspecte d'una gran caixa quadrada amb un pati central, on sovint es disposa d'una terrassa feta amb bigues entrecreuades que es cobreixen amb branques i fang, i on el terra acostuma a ser de terra aixafada.

No hi havia tingut relacions conjugals (Mt 1)

25 No hi havia tingut relacions conjugals quan ella tingué el fill.

Aquí se'ns afirma que Josep no va tenir relacions conjugals amb Maria abans que ella tingués el fill, però ni es nega ni s'afirma que n'hi hagués tingut després. Aquesta frase ha sigut molt controvertida.

L'encarnació del Verb va ser per obra de l'Esperit Sant, per tant la seva concepció va ser virginal. Per altra banda, l'Església descarta que Josep tingués mai relacions matrimonials amb ella.

Quan Lluc afirma que Lc,2,7 va néixer el seu fill primogènit, no s'ha d'entendre com el primogènit d'una colla de germans, sinó per recalcar els privilegis i obligacions que comporta el ser-ho, segons la Llei de Moisès.

Naixement de Jesús (Lc 2)

1 Per aquests dies ha sortit un edicte de Cèsar August ordenant que es faci el cens de tot l'imperi. **2** Aquest cens no s'ha de confondre amb el que més endavant farà Quirini quan serà governador de Síria. **3** Tothom va a inscriure's a la seva població d'origen. **4** També Josep puja de Galilea, del poble de Natzaret, a Judea, al poble de David, que es diu Betlem, perquè és de la família i descendència de David. **5** Josep ha d'inscriure's juntament amb Maria, la seva esposa. Maria espera un fill.

A la vista de la major part dels homes, les obres de Déu en el món són invisibles, però ell havia determinat que el Messies havia de néixer a Betlem de Judea, la ciutat de David, i es val de l'edicte de Cèsar August per a dur-ho a terme. L'embaràs de Maria ja està molt avançat, fa temps que percep els moviments del seu fill. Ja estan preparades les coses que es necessiten per al naixement a casa, però no per a tenir el part en un viatge. En saber-ho, es veu obligada a proveir-se d'algunes coses addicionals. El que per a molts seria un contratemps, per a Maria i Josep és l'expressió de la voluntat de Déu. Ho han sospesat i parlat amb el fill gran de Josep: No s'enduran el Jaume, que posarà a casa del seu germà.

El camí de Betlem és d'uns cent trenta quilòmetres i el poble està situat a uns set-cents seixanta metres d'altura, una pujada considerable per posar fi a una ruta de diversos dies, i segurament durarà més del normal perquè l'estat de Maria farà que hagin de parar més sovint a descansar. En aquesta etapa de l'embaràs és quan una dona desitja estar a casa seva, per tenir la família i els amics al seu

costat. A Maria li cal valor per fer aquest viatge, però ella l'ha emprès confiant en el Senyor. Agraeix molt a Déu la companyia de Josep, que ha preparat el trajecte amb tota cura, per a estalviar-li a la seva esposa com més incomoditats millor.

El matrimoni sospira alleujat quan divideixen Jerusalem, només resta la darrera etapa del viatge. A l'arribar a Betlem, apressats per les circumstàncies i a fi d'evitar complicacions, decideixen abans de res anar al lloc on es fa el cens, i allà s'inscriuen tots dos.

Josep porta a sobre els diners necessaris per a llogar una estança adequada per infantar, i de seguida malda per trobar-la. Cerquen aquí i allà, però hi ha molta gent, i finalment no troben cap lloc adequat. Davant d'això, decideixen provar de trobar un lloc als afores.

Josep li diu a Maria:

- No tinguis por, Maria, el Senyor proveirà.

Maria no tarda gaire a rebre el primer senyal de part. Tots dos alhora eleven la seva ànima a Déu Pare perquè els ajudi a proveir-los un lloc on almenys hi puguin tenir intimitat, i així és: troben una cova. Josep amb pressa i neguit l'endrega tant com pot.

6 Mentre són allà, se li compleixen els dies **7** i neix el seu fill primogènit: ella el faixa amb bolquers i el posa en una menjadora, perquè no han trobat cap lloc on hostatjar-se.

Aquell fill de qui Gabriel havia dit que Déu li donaria el tron de David amb un regnat sense fi, ha nascut en un estable i el seu bressol és una menjadora... ell és el veritable Anyell Pasqual que donarà vida eterna a tots els qui creuran en Ell i el menjaran. Senyor Déu nostre, realment aquest regne no és d'aquest mon, Josep i Maria ho comencen a constatar. Déu no envia els àngels per ajudar Josep i Maria a que el seu Fill tingui totes les comoditats, en té prou amb la seva plena disposició, el seu esforç, la seva tendresa, el seu amor.

Al tenir el fill als seus braços, el rostre de Maria s'il·lumina, les galtes enceses, el seu cor inflammat... amb un punt de tristor per no poder-lo posar en un lloc millor. El nen no té cap aparença extraordinària, ella l'amanyaga, però sap i creu que amanyagant el seu fill està amanyagant el Fill de Déu, abraçant el seu fill, adora el Fill de Déu. Tanca els ulls, i li diu: Fill meu i Déu meu, i roman llarga estona contemplant el rostre de l'infant.

LLavors acluca els ulls, i adreça aquesta pregària a Déu Pare: Senyor Déu, Pare verdader d'aquest infant fill meu que ara acaba de néixer de mi en aquest lloc tan poc confortable. Sou Vos, Déu Pare Totpoderós, qui heu volgut que jo, indigna filla

vostra, la vostra serventa, per l'Esperit Sant sigui la mare del vostre Fill fet home. Des de la meva infància els pares em van ensenyar a reverenciar-vos i estimar-vos, i jo pel vostre amor, m'he trobat que per adreçar-me al vostre Fill Unigènit li puc dir fill meu amb tota veritat, quan jo sempre havia emprat els mots Senyor i Déu. Gràcies Déu meu! El meu cor exulta en Vos, estic plena de joia, però no en sóc digna, Senyor. Vos que m'estimeu tant, ajudeu-me ara i sempre a ser-li la mare que Vos voleu.

Josep embadalit, mira l'escena amb tendresa, no perdent-se cap detall. Ha vist com el rostre de Maria es transforma. De seguida ella obre els ulls, li fa que s'acosti, aixeca el nen, i li posa en braços, dient:

- Aquí tens el teu fill.

Josep s'agenolla, s'emociona al veure Déu en aquell infant tan tendre i desvalgut, l'estreny contra el seu pit i en veu alta, dirigeix a Déu Pare aquestes paraules: Sigueu sempre lloats Déu meu, Vos heu volgut que el vostre servent, després de quedar-se desconsolat sense la mare dels meus fills, admirablement hagi esdevingut l'espòs de la mare del vostre Fill i així també el seu pare. Em sento aclaparat pel vostre amor, no en sóc digne, Senyor.

Llavors Josep, inclinant-se profundament i des del fons del cor, adora Déu Pare i Déu Fill.

8 A la mateixa contrada hi ha uns pastors que viuen al ras i de nit es relleven per guardar el seu ramat. **9** Un àngel del Senyor se'ls apareix i la glòria del Senyor els envolta de llum. Ells s'espanten molt. **10** Però l'àngel els diu:

- No tingueu por. Us anuncio una bona nova que portarà a tot el poble una gran alegria: **11** avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. **12** Això us servirà de senyal: trobareu un infant faixat amb bolquers i posat en una menjadora.

13 I de sobte s'uneix a l'àngel un estol dels exèrcits celestials que lloa Déu cantant: **14** Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima.

Déu i la Humanitat, el cel i la terra, la distància que els separa on és? Aquest nen recent nascut és Déu amb nosaltres, els àngels del cel són a la terra, la glòria del Senyor envolta de llum els pastors, que s'espanten. Exulteu, homes de tot el mon, perquè se us anuncia una gran alegria: Us ha nascut un salvador, el Messies, el Senyor; és un nen faixat amb bolquers i posat en una menjadora als afores de Betlem. Vosaltres, pastors, que potser viviu d'esquena a la Llei de Moisès, sou els qui Déu ha triat per a escampar la gran notícia. I de sobte un estol dels exèrcits

celestials s'uneix a l'àngel i es posen a cantar per lloar Déu. Podem imaginar aquells pastors, inundats de llum, contemplant els àngels, i escoltant el seu cant?

15 Quan els àngels els deixen i se'n tornen cap al cel, els pastors queden estupefactes, però aviat reaccionen, i al seu cor sorgeix amb força una decisió. Diuen entre ells:

- Arribem-nos a Betlem a veure això que ha passat i que el Senyor ens ha fet saber.

Es creuen el missatge, tenen fe. Tot seguit s'organitzen, decideixen qui es queda a guardar el ramat i qui se'n va a trobar el salvador, el Messies, i es posen en marxa de pressa cap a Betlem. Amb tan poc precises indicacions es disposen a trobar aquest nen. Com s'ho faran?

16 Hi van, doncs, de pressa i troben Maria i Josep, amb el nen posat a la menjadora.

Els pares, que havien cercat un lloc discret i tot just acaben de netejar i vestir Jesús, de cop i volta han sentit una remor que s'acosta, s'han posat alerta, i tot seguit s'han trobat amb la inesperada visita dels pastors. S'han sorprès molt, ells que pensen que és millor guardar en secret l'encarnació del Fill de Déu...

17 En veure-ho, els pastors es donen a conèixer i contenen el que els han anunciat de l'infant.

*Josep i Maria estan molt atents a l'explicació i s'han estremit al sentir el que l'àngel ha dit de Jesús: **Lc,2,11** Avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. És el primer cop que senten anomenar el nadó d'aquesta manera, Gabriel no havia emprat aquesta paraula, i ara la senten dels llavis dels pastors... i ho creuen. També és la primera vegada que Maria i Josep han sentit junts un missatge del Senyor.*

20 Després els pastors se'n tornen, glorificant Déu i lloant-lo pel que han vist i sentit: tot ho han trobat tal com els ho han anunciat. Estan tan plens de joia que ho expliquen a tort i a dret. **18** Tothom qui ho sent es meravella del que els diuen els pastors. La notícia es propagarà ràpidament? S'escamparà per tota la contrada?

*Maria i Josep estan plens de goig, no se'n saben avenir de tot el que els està passant. Els seus esperits exulten a vessar, i els seus ulls s'amaren de la boniquesa del rostre del nounat. **19** Maria guarda tot això en el seu cor i ho medita.*

Circumcisió de Jesús (Lc 2)

Un cop superats els tràfecs dels primers dies després del naixement de Jesús, Josep i Maria han decidit cercar una casa, ara sí, a Betlem, on pensen romandre fins haver complert el que mana la Llei del Senyor. Josep se'n preocupa, i no tarda gaire a trobar-la. Llavors la família deixa la cova i s'hi instal·la.

21 Quan van complir-se els vuit dies i hagueren de circumcidar l'infant, li van posar el nom de Jesús; era el nom que havia indicat l'àngel abans que el concebés la seva mare.

Josep i Maria, seguidors fidels dels preceptes de la Llei, als vuit dies circumciden el nen i li posen el nom de Jesús. És costum que la faci el pare. La circumcisió és el símbol de l'aliança que va establir Déu amb Abraham per a ser el seu Déu i el de la seva descendència (Gn,17,7-12).

Jesús, com a fill d'home descendent d'Abraham, guarda l'antiga Aliança.

Presentació de l'infant Jesús al temple (Lc 2)

22 Havent-se complert els dies que mana la Llei de Moisès referent a la purificació, porten Jesús a Jerusalem per presentar-lo al Senyor.

*Només fa quaranta dies que Jesús ha nascut, i per complir el que mana la Llei de Moisès, Josep i Maria es disposen a fer els 7 km que els separen de Jerusalem. Maria ja s'ha recuperat del part. Josep, sol·lícit, per estalviar-li el pes de l'infant, el porta dins un mocador gran lligat al coll. És el primer viatge de Jesús: **Is,60,1** Alça't radiant, Jerusalem, que arriba la teva llum: sobre teu clareja com l'alba la glòria del Senyor. **2** Mentre les tenebres embolcallen la terra i negres nuvolades cobreixen les nacions, sobre teu resplendeix el Senyor, apareix la seva glòria. **Sl,24,9** Portals, alceu les llindes; engrandiu-vos, portalades eternes, que ha d'entrar el rei de la glòria! **10** Qui és aquest rei de la glòria? És el Senyor de l'univers, és aquest el rei de la glòria. **Ml,3,1** I tot seguit entrarà al seu temple el Sobirà que vosaltres cerqueu. El missatger de l'aliança, que vosaltres desitgeu, ja ve!*

23 Així ho prescriu la Llei del Senyor: *Tot primogènit mascle serà consagrat al Senyor.* **24** Havien d'ofrir en sacrifici, tal com diu la Llei del Senyor, *un parell de tórtres o dos colomins.*

El Fill de Déu Pare és presentat al Temple de Jerusalem amb tota senzillesa, fent cua entre les dones que se sotmeten al ritual de la purificació. És presentat a Déu

Pare com l'Anyell de Déu que ens rescata del pecat; el qui és l'únic sant, ve a ser rescatat amb un parell de tórtors, i la seva mare, la Mare immaculada del Déu fet home, igual com totes les dones després d'haver infantat, ve a ser purificada. Així ho prescriu la Llei del Senyor.

A la carta als Hebreus es descriuen els sentiments de Crist, Déu i Home: He,10,5 Per això, quan entra al món, Crist diu a Déu: No has volgut sacrificis ni oblacions, però m'has format un cos; 6 no t'has complagut en holocaustos ni en sacrificis pel pecat. 7 Per això t'he dit: A tu em presento. En el llibre hi ha escrit de mi que vull fer, oh Déu, la teva voluntat.

25 Per aquests dies viu a Jerusalem un home que es diu Simeó. És just i pietós, espera que Israel serà consolat i té el do de l'Esperit Sant. 26 En una revelació, l'Esperit Sant li ha fet saber que no morirà sense haver vist el Messies del Senyor. 27 Va doncs, al temple, guiat per l'Esperit, i quan els pares entren per la porta de Nicanor a fi d'accedir a l'atri dels israelites amb l'infant Jesús per complir amb ell el que és costum segons la Llei, 28 Maria i Josep el veuen apropar-se decidit, els demana el nen, el pren en braços i beneeix Déu dient:

29 -Ara, Senyor, deixa que el teu servent se'n vagi en pau, com li havies promès. 30 Els meus ulls han vist el Salvador, 31 que preparaves per presentar-lo a tots els pobles: 32 llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el teu poble.

33 El pare i la mare es meravellen del que es diu d'ell. 34 Simeó els beneeix i diu a Maria, la seva mare:

- Aquest infant serà motiu que a Israel molts caiguin i molts d'altres s'aixequin; serà una senyera combatuda, 35 i a tu mateixa una espasa et traspasarà l'ànima. Així es revelaran els sentiments amagats al cor de molts.

36 Hi ha també una profetessa, Anna, filla de Fanuel, de la tribu d'Aser. És d'edat molt avançada: ha viscut set anys amb el seu marit, 37 però ha quedat viuda, i ara ja té vuitanta-quatre anys. Mai no es mou del temple i dona culte a Déu nit i dia amb dejunis i pregàries. 38 Ella, doncs, es presenta en aquell mateix moment i dona gràcies a Déu i parla de l'infant a tots els qui esperen que Jerusalem serà alliberada.

Quin contrast en el missatge de Simeó! Josep i Maria han tornat a sentir, ara de boca de l'ancià, que Jesús és el salvador i la llum que es reveli a les nacions, glòria

d'Israel, el seu poble, però un salvador que serà senyera combatuda. I hi afegeix que l'ànima d'ella haurà de ser traspassada per una espasa; això és nou.

Presenten el seu fill amb el cor disposat a complir la voluntat del Senyor, ara saben que aquesta voluntat a ella l'hi causarà dolor, i havent-se retirat Simeó i arribat el seu torn, presenten al Pare el fill d'ells, el Fill d'Ell, el qui salvarà tots els pobles, no sols el poble jueu; això també és nou.

Déu va duent a terme els seus plans, i sols els qui són guiats per l'Esperit n'estan al cas. Josep i Maria, que volen mantenir el seu secret, tornen a constatar que Déu de moltes maneres vol fer saber als homes que el seu Fill ja ha vingut al món, que la redempció és a tocar, i en va sembrant l'expectació. Els dirigents religiosos i els polítics no s'adonen de res.

Se'n tornen a Galilea? (Lc 2)

És molt sorprenent que Lluc no expliqui res del que relata Mateu sobre la infantesa de Jesús: La visita d'uns savis, la fugida a Egipte, i la matança dels innocents. Per això clou aquesta etapa amb la pregunta d'aquest títol, però si s'accepta com a real o al menys possible el que Mateu explica, hauríem de pensar que la frase de Lluc no és precisa, i la tornada a Galilea caldria situar-la després dels relats de Mateu. Seguint aquesta lògica, el darrer versicle amb que Lluc clou la infància de Jesús, i que es refereix a la seva creixença, el situo en el meu paràgraf de la creixença de Jesús. De fet, Mateu posa al final de l'explicació del retorn d'Egipte (Mt,2,23) el fet que se'n van a viure a un poble anomenat Natzaret. Però aquesta expressió, per altra banda, ens porta a pensar que per Mateu, Josep i Maria no hi haguessin viscut mai abans, contradient flagrantment Lluc.

Per què Lluc no explica el mateix que Mateu? Per què les diferències entre aquests dos evangelistes? Qui ho pogués saber!

Bé, reprenem el fil:

Després que han complert tot el que mana la Llei, Josep i Maria pensen que ja és hora de tornar a Natzaret, i es posen en marxa. Mentre avancen, repassen els esdeveniments que han compartit des que Josep va acceptar Maria a casa seva: les peripècies de la inesperada anada a Betlem i les del naixement de Jesús, combinades amb les meravelles que els han explicat els pastors i les profecies de Simeó i d'Anna.

Maria agraeix a Déu la companyia i l'ajut de Josep per passar les dificultats, i mirant-lo somrient li diu:

- Què hauria fet jo sense tu, Josep?

Ell li respon:

- És Déu qui ens ajuda a tots dos; tu i el nen sou el meu tresor, Maria. És un goig el que el Senyor ha volgut de mi.

Abans de les narracions de Mateu

Abans de començar les narracions de Mateu, faig aquestes consideracions:

Quan els savis s'acomoden d'Herodes, la Sagrada Família esta en els primers dies del viatge de retorn a Natzaret.

En aquest punt, també aposto que l'adoració dels savis es va produir no gaire després de la Circumcisió i de la Presentació al Temple, perquè hauria sigut molt complicat evitar la persecució d'Herodes si la presentació al temple encara no s'hagués produït. L'evangelista posa en boca dels savis aquesta pregunta: On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Aquesta expressió crec que és hiperbòlica. Pels savis aquest "acabat de néixer" correspondria al moment del coneixement del missatge, que coincidiria amb l'aparició de l'estrella, però el relativament poc temps que ha transcorregut fa que encara sigui verdadera. Per tant els savis deuriem arribar a Jerusalem després de quaranta dies i escaig. Tots els episodis de la primera infància de Jesús calia que es produïssin en un marge curt de temps, per eludir la persecució d'Herodes. Establert això, hom podria concloure que els savis procedien d'un o d'uns llocs situats a una distància que cavalcant es podia fer en uns quaranta dies.

Hi ha qui diu que la Sagrada Família era a Natzaret quan es va produir la visita dels savis. Si la cosa hagués anat així, probablement el fet encara hauria perdurat a la memòria dels habitants que el van presenciar i que encara eren vius quan Jesús va ser expulsat de la sinagoga, cosa que hauríem de descartar tenint en compte els comentaris que hi van fer els vilatans: Mc,6,2 D'on li ve, tot això? Què és aquesta saviesa que ha rebut? I aquests miracles obrats per les seves mans? 3 No és el fuster, el fill de Maria, el germà de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves germanes, no viuen aquí entre nosaltres? No associen Jesús amb res d'extraordinari, el seu currículum es redueix a ser el fill del fuster...

Visita d'uns savis (Mt 2)

Fins ara, a més de Maria i Josep, Déu ha anunciat el naixement del Messies a Elisabet i Zacaries, després ho ha fet saber als pastors de Betlem, i a Simeó i Anna. Segurament per boca dels pastors la notícia ha arribat a molta gent de la contrada, i qui sap si de més lluny, però també vol fer-ho als pobles de més enllà, concretament a uns savis d'Orient. Ho va profetitzar Isaïes: Is,60,1 Alça't radiant, Jerusalem. Is,60,3 Els pobles s'acostaran a la teva llum, els reis vindran a la claror de la teva albada. Is,60,6 Et cobriran onades de camells, dromedaris de Madian i d'Efà; tots vindran de Saba portant or i encens i proclamant la grandesa del Senyor.

1 Després que Jesús ha nascut a Betlem de Judea, en temps del rei Herodes, han vingut uns savis d'Orient i a l'arribar a Jerusalem, **2** han preguntat: - On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo.

Estant al seu lloc d'origen i mitjançant una estrella, aquests savis han sabut que just en aquest moment acabava de néixer un rei dels jueus. No es tracta d'un rei qualsevol, es tracta d'un rei a qui cal adorar, i han decidit anar a fer-li el degut homenatge. Davant la manca de detalls, han pensat que el millor serà anar a la capital del regne, pensant que allà els sabran donar raó i guiar-los per a dur a terme el seu propòsit. Han preparat el viatge immediatament i s'han posat en marxa. S'han endut un intèrpret que els pugui ajudar quan arribin a destí.

3 La pregunta dels savis, ràpidament provoca i escampa rumors, i quan el rei Herodes ha sentit que es refereixen al naixement d'un suposat rei dels jueus, s'ha inquietat, i amb ell tot Jerusalem. El rebombori que s'ha generat és superlatiu. Segurament el rei no és aliè al que des de l'adoració dels pastors ha circulat de boca a boca sobre el naixement del Messies, però ara els savis parlen del rei dels jueus. Sentir parlar del Messies no li ha importat gaire, però ara s'adona que el Messies és l'anomenat rei dels jueus, i això no ho pot consentir.

4 Herodes convoca tots els grans sacerdots i els mestres de la Llei que hi ha entre el poble. És urgent preparar un pla contra aquest reietó dels jueus. Es tracta d'un rival directe. El primer que cal aclarir és el lloc on ha sigut l'esdeveniment, i els pregunta on diu l'Escriptura que ha de néixer, però no volent aixecar sospites, no l'anomena rei dels jueus, sinó el Messies. **5** Ells li responen:

- A Betlem de Judea. Així ho ha escrit el profeta: **6** » *I tu Betlem, terra de Judà, no ets de cap manera la més petita de les principals viles de Judà, perquè de tu sortirà un príncep que pasturarà Israel, el meu poble.*

7 *El tema és súper important per Herodes, s'adona que encara no té prou informació, i com que no vol errar el tret, crida en secret els savis, i els demana el moment exacte en què se'ls ha aparegut l'estrella. Els savis li contesten la pregunta. Amb això el Rei imagina l'edat que pot tenir el seu rival, però vol tenir més informació, **8** i per assegurar l'estratègia els encamina a Betlem dient-los:*

- Aneu i informeu-vos amb exactitud d'aquest infant; i quan l'haureu trobat, feu-m'ho saber, perquè jo també pugui anar a adorar-lo.

Herodes està orgullós de si mateix, està convençut que la seva estratègia de llop disfressat d'anyell no li pot fallar. Per això els ha incitat a marxar de pressa, així tornaran més aviat. Ell no sap que Déu ha fet que ell es fii dels savis, i no vulgui encomanar als seus soldats que no els perdin de vista.

9 *Després de sentir aquestes paraules del rei, es posen en camí. Llavors l'estrella que havien vist sortir comença a avançar davant d'ells, fins que s'atura damunt el lloc on és l'infant. **10** L'alegria que tenen en veure l'estrella és immensa. La seva sorpresa és majúscula quan s'adonen que l'estrella no els ha portat cap a Betlem, sinó nord enllà, cap el punt on la Sagrada Família ha fet una parada per descansar, en el seu camí de retorn a Natzaret. **11** El lloc és una austera casa de camp, ells havien imaginat que el rei dels jueus habitava en un palau, però el rei que habita un palau l'acabaven de tractar i no és pas recent nascut. Quina mena de rei és aquest petit noi? On és la seva cort i els seus guardes?*

Fan per entrar a la casa, veuen el nen amb Maria, la seva mare. Josep no hi és, ha sortit a fer llenya, sent la remor però des d'on és no veu bé el que està succeint. Maria el crida, i ell compareix tot seguit. Tots dos estan torbats, els savis en constatar-ho s'afanyen a donar-los explicacions:

- Venim de llocs llunyans on hem vist sortir una estrella que ens anunciava el rei dels jueus acabat de néixer. Al veure-la, hem sentit als nostres cors un foc ardent que ens ha empès a adorar-lo; decidits, ens hem preparat per viatjar a Jerusalem, on hem preguntat amb afany. La nostra presència ha arribat a oïdes del rei Herodes, que en secret ens ha fet cridar per demanar-nos el moment exacte de l'aparició de l'estrella. Llavors ha convocat els grans sacerdots i els mestres de la llei per preguntar-los on diuen les escriptures que ha de néixer el Messies, i ells han afirmat que a Betlem de Judea. El rei ens ha indicat com arribar a Betlem, i ens ha

encomanat trobar l'infant i informar-nos be d'ell; ens ha dit que sobretot un cop trobat tornem a veure'l per fer-li-ho saber tot, ja que ell també el vol adorar. Ens hem posat novament en camí, i hem tingut una alegria immensa quan l'estrella ha tornat a aparèixer, i de seguida ha començat a guiar-nos fins a parar-se aquí.

Josep i Maria es relaxen al sentir l'explicació, i els somriuen. Josep els invita a seure al pedrís del fons de l'estança, però els savis s'apropen a Jesús amb reverència i s'inclinen per contemplar-lo; tot seguit demanen a Josep i Maria quin dia va néixer el seu fill, i admirats constaten que coincideix amb el dia que se'ls va aparèixer l'estrella. Llavors els sol·liciten tota mena de detalls sobre l'infant. Maria els relata l'anada a Betlem, i el naixement; Josep la visita dels pastors. Els savis escolten amb atenció, i creuen que el nen és el Fill de Déu. Llavors es prostren a terra i l'adoren. Després obren les seves arquetes i li ofereixen presents: or, encens i mirra.

Maria i Josep els accepten amb humilitat i agraïment.

*Finalment els savis, després de compartir amb la família una bona estona, amb molta cerimònia s'acomoden i emprenen el camí de retorn. **12** I, advertits en somnis que no vagin pas a veure Herodes, se'n tornen al seu país per un altre camí. Herodes ha volgut ser murri, però Déu és totpoderós. Quin home, per poderós i llest que sigui, pot impedir els seus plans?*

*Un cop sols, Josep i Maria repassen tots els detalls de l'extraordinària visita, i magnifiquen Déu per tot el que els està passant, senten que Ell els acompanya. Recorden el que ha predit Simeó: **Lc,2,30** Els meus ulls han vist el Salvador, **31** que preparaves per presentar-lo a tots els pobles, i també com han anomenat rei dels jueus el seu infant.*

Josep s'ha intranquil·litzat en sentir dels savis les inquisicions d'Herodes, però no li n'ha fet cap comentari a Maria per mor de no torbar-la. Maria, a l'anar a descansar, ho grava tot al cor i medita l'esdeveniment.

Quan els savis estan de tornada a casa seva, escampen per les seves contrades les meravelles del viatge. Déu va ampliant encara més l'expectació creada pel naixement del Messies.

Fugida a Egipte (Mt 2)

13 Quan els savis se n'han anat, un àngel del Senyor s'apareix en somnis a Josep i li diu:

- Lleva't, pren el nen i la seva mare, fuig cap a Egipte i queda-t'hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes buscarà l'infant per matar-lo.

14 Josep es lleva a l'instant, es posa en alerta màxima, i passa l'alerta a Maria, que està dormint:

- Corre, Maria, de pressa, hem de sortit ara mateix, Herodes vol matar el nen, l'àngel del Senyor m'acaba de manar que agafem el nen i fugim cap a Egipte, quan puguem tornar ja ens ho dirà.

Maria, que finalment s'ha adormit en pau, tot i que tard, també es lleva sobresaltada. Com a mare, de primeres ha tingut una esgarripança, però tot seguit s'asserena perquè no dubta de la protecció del Senyor.

Si pensaven arribar aviat a Natzaret per reprendre la seva vida normal, ara han d'abandonar dràsticament aquesta idea. Josep després de tot el que han passat des que van sortir de Natzaret, ja tenia coll avall el retorn a la normalitat, per això ara li bull el cap, està pensant en les tasques que va haver de suspendre a Natzaret per complir amb el cens, i en com s'ho faran els dos fills que l'ajuden al taller. Ell va estimar el temps que probablement seria fora del poble, i en va informar als seus clients. Ara ho haurà d'abandonar tot i quedar malament. Ho ha pensat un instant, però res l'ha de distreure del que cal fer. Es tracta de vida o mort, han d'emprendre ràpidament un viatge de centenars de kilòmetres, que pot durar de deu a catorze dies i cal concentrar-se a preparar-lo ràpidament.

Quin contrast d'esdeveniments en tant poc temps! Comença la primera persecució que ha de sofrir el Fill de Déu a la terra. Coneguda com és la crueltat d'Herodes, que ha fet assassinar a diversos fills i altres persones, no perden ni un instant a recollir les pertinències, i en plena nit surten a fer camí. Josep tria la ruta que passa per Gaza vorejant el Mediterrani, més planera, però sobretot perquè és més allunyada de Jerusalem i de Betlem.

Finalment, Josep pren de nit el nen i la seva mare, se'n va cap a Egipte. Abans de creuar el desert s'aprovisiona, té diners per tirar endavant la seva família, però per a emprendre un viatge d'aquesta envergadura li vindrà molt bé l'or que Déu ha previst amb la visita dels savis. Exquisida combinació d'incertesa i de divina providència. S'uneixen a una caravana, cosa que els facilitarà suportar les inclemències del temps, la disposició d'aigua i la protecció contra els bandits. Maria, segons la tradició, cavalca un ase portant el nen als braços, i Josep mena l'animal agafant el ronsal. Tots dos donen gràcies a Déu per la seva protecció, i ella agraeix la responsabilitat, el bon fer, i la companyia de Josep.

Al delta del Nil hi han establert moltes comunitats jueves, la Sagrada Família s'ha instal·lat en una d'elles; això els proporcionarà informació i mitjans per adaptar-se a l'exili. Josep malda per trobar un lloc per exercir el seu ofici, a fi de sostenir la seva família. Gent de fe com son, confien en la divina providència.

Aquest Josep, fill de Jacob (Mt,1,16), en el viatge d'anada a Egipte, rememora el que havia fet el Josep fill del patriarca Jacob (Gn,37,28), quan va ser venut pels seus germans.

15 I s'hi queda fins a la mort d'Herodes. Així es complirà allò que el Senyor havia anunciat pel profeta: *D'Egipte he cridat el meu fill.*

Matança dels infants de Betlem (Mt 2)

16 Quan Herodes s'ha vist burlat pels savis, s'ha indignat molt, i ha ordenat que a Betlem i a la seva rodalia *matin* tots els nens de dos anys en avall, l'edat que *ha calculat* pel que li havien dit els savis. **17** Així es complirà allò que havia anunciat el profeta Jeremies: **18** *A Ramà se sent un crit, plors i grans planys: és Raquel que plora els seus fills, i no vol que la consolin, perquè ja no hi són.*

Els savis, en ser interrogats per Herodes del moment exacte en què se'ls havia aparegut l'estrella, li han dit la veritat perquè per desconeixement no tenien cap motiu per dubtar de la bona fe del rei, però aquest tirà, per assegurar el tret, determina la mort de tots els nens de dos anys en avall, quan Jesús només fa quaranta dies i escaig que ha nascut, (multiplica el temps per més de divuit!!!). I no limita la matança a Betlem, l'estén a la seva rodalia. Ha pensat que amb aquesta sanguinària mesura s'assegura la mort d'un competidor. La vida d'aquestes innocents criatures no li mereix cap valor. No sap que al nadó que ell vol matar, ningú no li pot prendre la vida si ell no la dona: Jn,10,17 El Pare m'estima, perquè dono la vida i després la recobro. 18 Ningú no me la pren, sóc jo qui la dono lliurement. Tinc poder de donar-la i tinc poder de recobrar-la; aquest és el manament que he rebut del meu Pare.

Segons el Protoevangeli de Jaume, l'ordre d'Herodes també va afectar al precursor Joan. Quan Elisabet s'assabenta que volen llevar la vida del seu fill, fuig amb ell a la muntanya. Herodes no para de buscar-lo, mana als seus servents que preguntin a Zacaries on és, ell diu que no ho sap. Ho fa preguntar per segon cop, i al no obtenir resposta l'assassinen dins el Temple a trenc d'alba.

Potser algú es pot escandalitzar d'un Déu que permet una matança de criatures com aquesta, però aquest fet no és diferent de tants i tants d'altres com s'han esdevingut durant tota la història humana, degut a la maldat dels homes. Potser no s'accepta Déu, i potser no s'accepta la seva intervenció en les nostres vides, però se li exigeix que no permeti coses així. Hom s'oblida que per sobre de tot Déu respecta escrupolosament la llibertat dels homes, també quan s'entesten a fer el mal: Mt,5,45 fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos. Tanmateix això no treu que a la fi del temps Jesús judicarà tota la Humanitat: Lc,21,27 Llavors veuran el Fill de l'home venint en un núvol amb gran poder i majestat. Jn,5,22 El Pare no s'ha reservat de judicar ningú, sinó que ha confiat al Fill tot el judici. Jn,5,27 Li ha donat poder de judicar, ja que és el Fill de l'home.

Bé sabem que Jesús en la seva vida entre nosaltres, no es va posar a dirigir el món política, econòmica o judicialment, al contrari, es va sotmetre als qui aleshores governaven, sense intervenir per evitar la passió i la mort, sinó a donar a conèixer la seva obra salvadora i plantar la llavor de la fe, per mor d'instaurar el regne de Déu als cors de les persones de bona voluntat. És la manera de fer que té Déu en tota la història de la Humanitat, respectar la llibertat de tothom, però donant fortalesa, gràcia i pau als qui creuen en Ell i segueixen els seus ensenyaments. D'aquesta manera, els nostres cors estan preparats per afrontar amb joia les penalitats de la vida, fins i tot la mort. La fe fa desaparèixer la por.

Potser no hi ha o no hi haurà pau al cor de tothom, però sí que hi ha i hi haurà pau als cors on habita el Senyor: Mi,5,2 Així, doncs, el Senyor els tindrà abandonats fins al temps que infanti la qui ha d'infantar. 3 Ell vindrà a pasturar amb el poder del Senyor, amb la glòria del nom del Senyor, el seu Déu. 4 Ell serà la pau. Si Ell és amb nosaltres, tenim la seva pau, i els nostres cors no han de témer res, restaran serens: Jn,14,27 Us deixo la pau, us dono la meua pau. Jo us dono la pau que el món no dóna. Que els vostres cors s'asserenin i no temin.

Déu és totpoderós, i això inclou el poder de retornar la vida als morts, ho demostra la formidable resurrecció del seu Fill, i per això pot prometre vida eterna després de la mort als qui creuen en Ell.

Si creiem en la vida eterna, i en la seva misericòrdia i tendresa, tampoc no es pot afirmar que morir jove sigui una desgràcia. Hem d'estar segurs que la vida a la casa del Pare és infinitament millor que la que tenim en aquest món. Una vida

molt curta o molt llarga aquí, no són res comparades amb l'eternitat. Això no vol dir que per als familiars, primordialment els pares dels qui moren joves, la seva pèrdua no sigui un dels dolors més grans que es poden suportar, però si la fe és ferma, sempre ens hauria d'alegrar que un familiar passi a la casa del Pare.

Déu ens coneix i ens estima des d'abans de formar-nos en les entranyes de la mare: Jr,1,5 Abans de formar-te en les entranyes de la mare, jo et coneixia. A una vida curta tampoc li ha mancat l'amor de Déu, i no per ser curta serà privada de la vida eterna: Mt,20,12 Aquests darrers han treballat només una hora i els pagues igual que a nosaltres, que hem hagut de suportar el pes de la jornada i la calor. Déu no necessita temps, el transcendeix, en un instant en té prou per abocar el seu amor fins a vessar. A més l'amor de Déu no és com el dels homes: Sl,103,11 El seu amor als fidels és tan immens com la distància del cel a la terra. I també: Mt,20,15 Que no puc fer el que vull amb el que és meu? O és que tens enveja perquè jo sóc generós?

Retorn d'Egipte (Mt 2)

A la Història de Josep el fuster, es diu que la Sagrada Família va romandre a Egipte durant un any, un temps suficient perquè ningú pugui identificar fàcilment Jesús amb el Messies i així protegir-li la vida.

La tradició copta afirma que la Sagrada Família va fer el viatge de retorn per mar perquè era més econòmic i més còmode. En aquella època hi havia moltes embarcacions que navegaven el Nil des de Memfis fins a Alexandria.

19 *Un cop mort Herodes, un àngel del Senyor s'apareix en somnis a Josep, a Egipte, 20 i li diu:*

- Lleva't, pren el nen i la seva mare i vés-te'n al país d'Israel, que ja són morts els qui volien matar l'infant.

21 *Josep es lleva, pren el nen i la seva mare i enfilen el camí cap al país d'Israel.*

L'àngel no els ha indicat el lloc concret on han d'anar. Déu es fia de la prudència i bon criteri dels pares de Jesús. A mida que es van apropant a Israel, Josep i Maria sospesen a quin lloc els convé instal·lar-se. Josep fa aquest comentari:

- Jo crec Maria, que tal com estem, el millor que podem fer és tornar a Natzaret. Primer de tot, perquè a Judea és on Herodes va fer matar tants infants, i potser encara hi podríem trobar algú que volgués fer mal al nen, en canvi a Natzaret no se li acudirà a ningú buscar-hi el Messies. I després perquè allà hi tenim la casa i el

taller, la meva família, sabem que de feina no me'n faltarà, i ara convé que treballi per tirar la família endavant.

Maria li diu:

- Molt bons arguments, Josep, però penso que a Natzaret, com a tot poble petit, la gent acostuma a ser xafardera, i ens poden fer moltes preguntes, haurem d'estar sempre molt atents a no dir res que ens pugui comprometre.

Josep li replica:

- No hi havia pensat en això, Maria, però què hem de fer? Encara tenim uns dies per decidir-ho, pensem-ho una mica més.

- D'acord, Josep, li diu Maria.

Mentre ho estan madurant, 22 senten a dir que Arquelau regna a Judea en lloc del seu pare Herodes, llavors Josep agafa por d'anar-hi però vol rumiar-ho encara una mica més abans de tornar-ho a comentar a Maria. La veritat és que no dorm tranquil, però avui aquesta nit ha sigut advertit en somnis que millor no es quedin a Judea. Quan s'ha aixecat li ho ha comentat a Maria i tots dos han decidit retornar a la regió de Galilea 23 i llavors se'n van a viure a un poble anomenat Natzaret. Així es complirà allò que havien anunciat els profetes: «Li diran Natzarè.»

Ja de camí a la seva vila, parlen de com podran respondre millor a les previsibles preguntes que els faran. Josep li diu a Maria:

- Pel que fa a la gent del poble, jo crec que el millor és dir-los la veritat, però no amb tot detall. Els nostres convilatans estaven al cas del teu embaràs, per tant no s'estranyaran de veure Jesús. I si ens pregunten com és que hem estat tant de temps fora vila, els direm que la matança decretada per Herodes ens va fer molta por i que per tornar vam preferir que el nen fos més gran. Demanem a Déu que a ningú se li acudeixi pensar que el perseguit podria ser el nostre fill.

- Em sembla bé, Josep, li diu Maria. Que Déu ens ajudi i faci que els nostres convilatans s'ho creguin i no ens facin gaires preguntes impertinents.

- Que així sigui Maria, afegeix Josep. Ell sempre ens ajuda en els moments de perill.

A Maria encara li queda una pregunta:

- I a la teva família què els diem, Josep?

Ell li respon:

- Jo els diria el mateix que acabem d'acordar, i és clar que no els parlarem de l'anunci dels àngels als pastors de Betlem, ni de la visita dels savis. Ja veus com

han volgut matar el nen, no es cosa que convingui propagar. Confiem-ho tot al Senyor; en cas que faci falta, Ell ja ens posarà als llavis les respostes més prudents i convincents.

- Crec que tens raó, Josep, fem-ho així.

A l'arribar a Natzaret, Maria i Josep saluden els veïns que es van trobant, però procuren no allargar la conversa. Primer passen per les cases on viuen els fills de Josep, que porten molt de temps patint per la seva llarga absència. S'alegren de veure'ls bé i els feliciten pel seu nou germà Jesús que se'ls mostra somrient i curiós. Quan el Jaume el veu, demana per agafar-lo i li fa una abraçada. Jesús ho accepta satisfet. Jaume retorna amb ells cap a casa. Un cop allí, Josep i Maria donen gràcies a Déu perquè no els ha costat excessivament saciar la curiositat del veïnat ni la de la seva família.

Un detall: abans de marxar cap a Betlem, Josep havia fet un llit per Jesús, però no l'havia fet de la mida d'un nadó, sinó més gran, i ja des de la primera nit, Jesús ha pogut dormir confortablement.

Jaume es mostra molt content de tornar a ser a casa del seu pare amb Maria, i encara més amb el petit Jesús. Fins que no marxarà de casa, exercirà de germà gran, i tots dos compartiran tota mena de vivències. A l'evangeli de Tomàs s'explica que una vegada un escorpí va picar el Jaume quan el seu pare li havia manat anar a fer llenya. Jesús, que l'havia seguit, el va curar. A l'Evangelí del Pseudo-Mateu s'afirma que els fills de Josep professaven veneració i respecte a Jesús.

Un cop superats els primers moments de retorn a Natzaret, s'han anat saludant i tractant amb tota la gent del poble, i com que tothom no és igual, Josep i Maria han pogut sentir com algú ha criticat Josep:

- No tenia prou fills de la seva primera dona, el fuster, que a la seva edat s'ha buscat una noia tan jove?, i a més tenir-hi un fill... que no en tenia prou? Qui s'ho hauria pogut imaginar?

A ells això no els afecta massa, estan contents perquè els va bé per guardar el secret de l'encarnació de Jesús, i Josep ho encaixa amb alegria, s'ho pren com la conseqüència d'acceptar la voluntat de Déu per ser el pare del seu Fill. Maria li agraeix la seva bona disposició.

El Déu fet home ha refet el camí que guiats per Moisès feren els israelites durant quaranta anys fins arribar a la terra promesa. Jesús, per la filiació divina que ens regala amb la seva redempció, ens porta a tots els qui creiem en ell, a la nova terra promesa: el regne de Déu en aquest món, i la vida eterna a la casa del Pare. Maria

i Josep l'acompanyen en el seu camí; també en la nostra vida de pelegrinatge, som acompanyats per Maria exercint tothora com a mare nostra, i per Josep com a pare i Patró de l'Església.

Creixença de Joan Baptista (Lc 1)

Un dia, essent Joan un adolescent, la seva mare Elisabet li explica com va ser el seu naixement:

El teu pare i jo érem d'edat avançada i no podíem tenir fills. Un dia al teu pare li va tocar entrar al Santuari del Senyor a oferir encens. Mentre l'oferia se li va aparèixer un àngel a la dreta de l'altar. Ell es va torbar, però l'àngel li va dir:

-No tinguís por, Zacaries. la teva súplica ha estat escoltada. Elisabet, la teva muller, et donarà un fill, i li posaràs el nom de Joan. 14 En tindràs una gran joia, i molts s'alegraran del seu naixement. 15 Serà gran als ulls del Senyor; no beurà vi ni altres begudes alcoholiques i quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare. 16 Conduirà molts israelites cap al Senyor, el seu Déu. 17 Anirà al davant del Senyor amb l'esperit i el poder d'Elies: farà que els pares es reconciliïn de cor amb els fills i portarà els rebels pels camins dels justos. Així prepararà per al Senyor un poble ben disposat.

Joan queda estupefacte al sentir-se al·ludit per les paraules de l'àngel, i li diu:

- Fins ara, mare, no me n'havies dit res de tot això.

- Ara, Joan, li fa Elisabet, és el moment que ho sàpigues, ja no ets un nen.

Elisabet nota que els ulls, les orelles i fins i tot l'ànima de Joan estan oberts de bat a bat.

- Deixa'm que segueixi: El teu pare no s'ho va creure, i l'àngel li va dir que es quedaria mut fins al dia del teu naixement, i així va ser.

- Caram mare, això li va passar al pare?

Ella prossegueix:

- Al sisè mes del meu embaràs, 40 va venir a casa la nostra parenta Maria, i em saludà. 41 Tan bon punt vaig sentir la salutació de Maria, tu vas saltar dins les meves entranyes, i jo vaig quedar plena de l'Esperit Sant. 42 Llavors vaig cridar amb totes les forces: Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes! 43 Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar? 44 Tan bon punt he sentit la teva salutació, l'infant ha saltat de joia dins les meves entranyes. 45 Feliç tu que has cregut: allò que el Senyor t'ha

anunciat es complirà! *Jo no tenia la més mínima idea de la maternitat de Maria, i molt menys que el fruit del seu ventre era el Senyor, l'Esperit Sant m'ho va revelar en aquell moment.*

Llavors a Maria li sortí de l'ànima un himne de lloança a Déu, reconeixent les meravelles que Déu havia obrat en ella. 56 Maria es va quedar uns tres mesos amb mi, i després se'n tornà a casa seva. Durant aquest temps em va ajudar i m'explicà com el mateix àngel Gabriel que va anunciar al teu pare, entrà un dia a casa seva i li va dir que tindria un fill per obra de l'Esperit Sant: 32 Serà gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare. 33 Regnarà per sempre sobre el poble de Jacob, i el seu regnat no tindrà fi.

- Quines coses més admirables m'expliques, mare. El fill de Maria és el Messies...

- Així és fill meu, has vist? El Fill de Déu ens va visitar a casa nostra i per la seva presència, l'Esperit Sant va venir als nostres cors. No ho veus, Joan? Tal com a Maria, Déu va mirar també la nostra petitesa.

- Mare, diu Joan, jo sempre he sentit en el meu cor l'amor de Déu, tu i el pare m'heu ensenyat a estimar-lo; ara veig que ell m'ha estimat abans jo no naixés, que el meu nom em ve per ell, i que m'ha donat l'Esperit Sant. I després d'això què més va passar? Com va recuperar la parla, el pare?

Elisabet li ho explica:

- El dia que et vam circumcidar, els presents no volien que et diguessis Joan, sinó Zacaries com el teu pare. Com que ell no podia parlar, vaig ser jo qui vaig dir que de cap manera. Ells, tossuts, van insistir a preguntar-ho al pare. 63 Ell va demanar unes tauletes i va escriure: «El seu nom és Joan.» Tots van quedar meravellats. 64 A l'instant el teu pare va recobrar la paraula i començà a beneir Déu. 65 Un gran respecte s'apoderà de tots els veïns. La gent parlava d'aquestes coses per tota la muntanya de Judea, 66 i tothom qui ho sentia ho guardava en el seu cor i es preguntava: «Què serà aquest infant?»

Llavors el teu pare 67 quedà ple de l'Esperit Sant i va recitar un himne ple de referències a tu i al fill de Maria.

Joan li demana a la seva mare que li detalli el que va dir el seu pare, i Elisabet el satisfà. El cor de Joan s'estremeix al sentir com ella repeteix que Déu vol que ell ha d'anar al davant del Messies a preparar-li els camins, i li diu a la seva mare: Que es compleixin en mi les paraules de l'Altíssim i que ell mateix m'hi ajudi. Elisabet l'abraça fortament, i dona gràcies a Déu.

80 L'infant creixia i s'enfortia en l'Esperit, i va viure al desert fins al dia que es manifestà a Israel.

Lluc ens acaba de dir que Joan va viure al desert fins al dia que es manifestà a Israel. Al parlar de la matança dels Innocents, he citat que el Protoevangeli de Jaume explica que a ran d'aquell fet Elisabet pren Joan i fuig amb ell cap a la muntanya. Déu protegeix la vida de Joan, igual com protegeix la de Jesús, i més endavant, abans de començar la seva missió, també el crida al desert, a fi que l'Esperit el prepari per a la seva missió.

Creixença de Jesús (Lc 2)

40 L'infant creixia i s'enfortia, ple d'enteniment; i Déu li havia donat el seu favor.

Cap comentari extraordinari. Josep i Maria, pel comportament plenament ordinari de Jesús, han après com Déu vol que es comportin amb el Verb encarnat, amb tota naturalitat.

Els anys que van des de l'anunciació de Gabriel fins a la tornada d'Egipte, han sigut per a Josep i Maria una barreja sublim d'esdeveniments moltes vegades farcits d'esforç i patiment, i també de moments entranyables: imaginem el primer somriure que els ha fet Jesús, i la primera vegada que ell, la Paraula de Déu, se'ls ha adreçat amb un "mare" o "pare" als llavis.

La família es comporta com qualsevol altra de Natzaret. Maria fa de mestressa de casa, pasta la farina, es cuida de fer el menjar i la neteja, quan convé fila la llana i el lli per vestir la família. Josep té molta feina al taller.

Jesús s'ho passa molt bé amb el seu germà Jaume, que l'estima molt, li ensenya moltes coses i es diverteix amb ell. També des de menut li agrada acompanyar i ajudar la mare quan va a la font a omplir la gerra de l'aigua, i passa hores al taller del pare junt amb el Jaume, els primers anys jugant i observant el que fa, i més endavant aprenent l'ofici a poc a poc. Com tots els nens del poble, a partir dels cinc anys va a l'escola per aprendre a llegir, escriure, i també a memoritzar i estudiar la Llei. Aquesta és la forma de fer-ho: Al principi, el mestre escriu les lletres amb un estil damunt una tauleta de cera i els infants les reciten, a fi de conèixer l'alfabet. Més endavant l'infant passa a llegir fragments de la Llei o Pentateuc en un petit rotlle, començant per fragments presos dels onze capítols primers del llibre del Levític, després continua amb els primers capítols del llibre del Gènesi fins al diluvi, i finalment els culmina el seu aprenentatge llegint directament el llibre de

la Llei i els Profetes. L'aprenentatge es basa sobretot en la repetició en veu alta dels fragments que el mestre llegeix. Jesús és un alumne excel·lent, els mestres n'estan molt contents, i ho fan saber als pares, que es mostren orgullosos. Té molts amics, passa moltes estones amb ells participant en els seus jocs.

Com a bons israelites, la família va cada dissabte a la sinagoga, i Jesús sempre mostra molta atenció. Quan les lectures són les de Miquees o les de Isaïes, Josep i Maria estan amb atenció màxima. Recorden el que els pastors van sentir dir a l'àngel quan els va anunciar el naixement de Jesús: Us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. I després, ja a casa, comparteixen els seus sentiments i aprofundeixen en el sentit dels textos.

La vida de Josep i Maria és un exemple perfecte per a les famílies de tots els temps. Tenen Jesús a casa, però ni Jesús els soluciona els problemes, ni a ells se'ls acut recórrer a ell perquè ho faci, han de treballar per portar endavant la seva llar, les comoditats no abunden, però tenen el tresor més preuat: Déu habita no sols a casa seva sinó també al seu cor, coneixen la seva voluntat i volen complir-la, senten que els estima, i per això la seva joia és plena.

Igualment nosaltres, no hem d'esperar que vingui Jesús una altra vegada al nostre món per solucionar tots els problemes, hem de creure que el tenim a casa nostra, al nostre cor, per la presència de l'Esperit Sant. Coneixem l'amor que Jesús ens va mostrar per la seva passió i mort, cosa que Josep i Maria no sabien, no podem obviar viure la nostra vida enmig de les circumstàncies del món actual, però hem de viure amb els mateixos sentiments que ells. Així la nostra joia també serà plena i ningú no ens la prendrà.

Essent Jesús ben jovenet

Essent Jesús ben jovenet, li agrada que els seus pares li expliquin els fets de la seva primera infància, i als vespres, un cop Josep ha tancat el taller, a la vora del foc si és l'hivern, o al pati que hi ha al centre de la casa quan fa bon temps, Josep asseu el petit Jesús a la seva falda i el Jaume al seu costat. Jesús sempre s'afanya a portar un tamboret per a que Jaume hi sigui. A Jesús li encanten aquestes històries, i no li importa tornar-les a sentir. Al Jaume li han agradat molt la primera vegada, perquè no les coneixia, ara ja no s'hi posa tan bé. A Maria li encanta veure com s'estimen els dos germans, està molt contenta de que Jesús gaudeixi la seva companyia.

L'explicació del naixement

Un dia Jesús li demana al seu pare que li expliqui com va ser el seu naixement.

Josep comença narrant-li l'edicta del César ordenant el cens de la població, cadascú al seu lloc d'origen. Jesús li pregunta què és un cens, i Josep li ho explica com pot. Maria somriu.

Tot seguit li diu:

- La teva mare i jo teníem tot preparat perquè el naixement fos a Natzaret, però amb motiu de l'ordre de l'emperador ens vàrem haver de preparar de pressa i corrents per viatjar fins a Betlem, la ciutat de David, ja que jo en sóc descendent. La mare no es trobava gaire bé, el viatge era costa amunt i va durar alguns dies. Finalment vàrem arribar a Betlem sospirant alleujats, però aleshores no trobàvem cap lloc adequat per al teu naixement, perquè el poble estava ple a vessar, així és que ens vàrem haver de conformar a instal·lar-nos en un estable dels afores.

En aquest punt, Maria interromp el relat, per explicar a Jesús que el seu pare es va esforçar molt per a trobar un lloc millor, però no hi va haver manera:

- Jo li estic molt agraïda, perquè va suplir amb molt d'amor i delicadesa les mancances d'aquella situació inesperada. Va ser ell, qui en no disposar de lloc adequat on estirar-nos, es va apanyar per a fer uns jaços de palla, i per a tu va endreçar tant com va poder una menjadora que hi havia al fons de l'estable per proporcionar-te un jaç.

Josep continua, i li explica a Jesús que mentre ell dormia plàcidament i ells descansaven tranquil·lament, de sobte es va sentir una remor que els va posar en alerta. Se sentien moltes veus i cada vegada més a prop, finalment van irrompre a la cova una colla de pastors, exultant d'allò més, que sense demanar permís es van atansar fins a la menjadora. Jo els ho volia impedir, però anaven tan decidits, que no hi vaig ser a temps.

- Què feu nois, on aneu?, els vaig dir.

El més decidit va replicar:

*- Perdoneu, us ho expliquem. Fa una estona estàvem guardant el ramat, i de sobte se'ns ha aparegut un àngel que ens ha envoltat de llum. Ens hem espantat molt, però ell ens ha dit que no tinguéssim por, perquè venia anunciar-nos una bona nova que portaria a tot el poble una gran alegria: **Lc,2,11** A la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. **12** Això us servirà de senyal: trobareu un infant faixat amb bolquers i posat en una menjadora. **13** Llavors un estol dels exèrcits celestials, s'ha unit a l'àngel i s'han*

posat tots a cantar: 14 --Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima. Perdoneu la nostra irrupció, però hem sentit als nostres cors una força irresistible que ens hi ha empès. En desaparèixer els àngels, tot seguit ens hem posat en marxa cap a Betlem, i no hem parat fins arribar aquí, teníem moltes ganes de conèixer l'infant, i per això ens hem acostat d'aquesta forma a la menjadora. Els companys del qui parlava s'afegiren a les disculpes i tots plegats manifestaren l'alegria immensa que sentien a l'haver-te trobat tal com l'àngel els havia dit.

Jesús està embadalit mentre el seu pare es recrea en l'explicació.

- La teva mare i jo estàvem contents d'haver pogut trobar un lloc reservat i discret, no esperàvem cap visita, ens varen sorprendre i meravellar. Vàrem passar moltes dificultats, però estem molt contents de ser els teus pares, i t'estimem molt.

Llavors Jesús s'abraça al seu pare i li replica:

- T'estimo molt, pare, i saltant de la seva falda, se'n va corrents a llançar-se al coll de la mare, i exclama: T'estimo molt, mare.

Jesús guarda en el seu cor tot el que li explica el seu pare.

L'explicació de la visita d'uns savis

Més endavant Jesús li demana a Josep que li expliqui una altra història.

Jesús se li asseu a la falda, i Josep li diu que un altre dia van ser uns savis qui els van fer una visita. Saps què, nen?, que t'ho expliqui la mare.

- Sí, mare, explica-m'ho, exclama Jesús.

Maria diu que com la història és una mica llarga, li explicarà després de sopar. Jesús es dóna molta a sopar i apressa també els pares, ajuda a desparar la taula, els fa seure i s'enfila a la falda de la mare.

Maria comença:

- Doncs mira, fill meu, estàvem tu i jo a casa, el pare una mica més enllà fent llenya, i vaja quina sorpresa, sense que ningú ens hagués avisat de res, se'ns presenta un grup de personatges molt ben vestits, acompanyats del seu seguici, que parlaven llengües desconegudes. Encara bé que un d'ells mig parlava la nostra llengua, i amb molta insistència em va donar a entendre que et volien conèixer. Vaig tenir la mateixa sensació de quan ens varen venir a visitar els pastors, perquè igual com ells, anaven molt decidits, tot i que es van mostrar més cerimoniosos. Llavors els vaig preguntar qui eren, i d'on venien. Ells em van contestar que venien d'Orient, on es dedicaven a observar la natura i els astres, i que una nit que estaven

observant el cel, van veure sortir una estrella que van entendre que era la del rei dels jueus, i això els va fer sorgir al cor un impuls irresistible a emprendre un llarg viatge per adorar-lo, ja que havien pogut esbrinar que es tractava d'un rei extraordinari. Aviat van organitzar un caravana amb tot el que es podia necessitar per dur a terme un llarg viatge, i es van posar en marxa cap a Jerusalem. Jo anava de sorpresa en sorpresa. A l'arribar a la ciutat, van preguntar a tort i a dret on era el rei dels jueus que havia acabat de néixer, perquè havien vist la seva estrella i volien adorar-lo. Tot plegat era tan espectacular, que el fet es va propagar ràpidament fins arribar a oïdes del rei Herodes. El rei es va inquietar molt i també tot Jerusalem, tant que va convocar els grans sacerdots i els mestres de la Llei que hi havia entre el poble, per preguntar-los on havia de néixer el Messies.

- I què li van respondre, mare, pregunta Jesús?

- Doncs que a Betlem de Judea, perquè així ho deia el profeta.

Jesús hi afegeix:

- Potser per això vaig néixer a Betlem.

Maria hi assenteix, i Josep tot i que Jesús no ho ha vist, també.

Maria continua:

- Herodes era un rei molt dolent, que no volia que ningú li prengués el tron, i va decidir que calia fer desaparèixer aquell nou rei dels jueus per qui preguntaven els savis, i els va demanar que quan el trobessin, passessin a informar-lo ja que també el volia adorar.

Jesús en tota l'estona no ha apartat els ulls de la vista de la mare, els desvia un moment i li pregunta:

- I qui és el rei dels jueus?

- Ets tu, fill meu, li respon.

Jesús intervé de nou:

- I què va passar més?

- Després d'això els savis es van posar en camí cap a Betlem, i van tenir una alegria immensa perquè de seguida se'ls va aparèixer l'estrella, que en lloc de guiar-los a Betlem, els va conduir fins a casa nostra. Un cop donades totes les explicacions, els savis van obrir les seves arquetes, i postrant-se a terra en actitud d'adoració, et van oferir or, encens i mirra.

Jesús li pregunta:

- Que vol dir, mare, en actitud d'adoració?

Ella li explica que això vol dir que aquells personatges volien reconèixer i mostrar que ell es mereixia aquella actitud i aquells presents. Després ells se'n varen tornar al seu país. I això és tot.

Jesús abraça tendrament la seva mare, i després corre a abraçar-se amb el seu pare. Jesús guarda en el seu cor tot el que li explica la seva mare.

L'explicació de la fugida a Egipte

En una altra ocasió, Jesús, essent més grandet, tria el moment que els seus pares l'acompanyen a dormir, per demanar-los que li expliquin més coses de la seva infància.

Els el volen complaure, i li pregunten:

- Et recordes que vam viure una llarga temporada a Egipte?

- Sí, una mica sí, els respon, tinc com una lleugera idea del viatge. Per què hi vam anar?

Aquest cop, tant Josep com Maria s'asseuen al peu del llit de Jesús per explicar-li el que van viure tan intensament.

Pren la paraula Josep:

- Era just la nit després que els savis havien marxat, estàvem tots tres dormint, i de sobte un àngel se'm va aparèixer i em trasbalsà, perquè em va dir:

- Lleva't, pren el nen i la seva mare, fug cap a Egipte i queda-t'hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes el vol matar. Jo me n'havia anat a dormir molt preocupat, perquè les preguntes d'Herodes als savis no em van agradar gens, tot i que no li vaig comentar a la mare per no fer-la sofrir, però segur que ella també ho estava i tampoc no em va comentar res pel mateix motiu, oi Maria?

- Tens raó, Josep.

Josep reprèn el fil:

- A l'instant em vaig llevar i llavors sí, vaig passar l'alerta a la mare, que estava dormint: Corre, Maria, de pressa, hem de sortir ara mateix cap a Egipte, Herodes vol matar el nen, un àngel m'acaba d'avisar, diu que ja ens ho dirà quan puguem tornar.

Jesús l'interromp:

- Per què em volia matar Herodes?

És Maria qui li contesta:

- Perquè Herodes no volia cap competidor, però Déu no permeté que a tu et fes cap mal. Continuem amb la història: Estàvem explicant que el pare em va

despertar. Doncs jo, sobresaltada, em vaig llevar com un llampec. El perill era greu. Havíem d'emprendre ràpidament un viatge de centenars de kilòmetres, que podia durar de deu a catorze dies. Es tractava de no perdre ni un instant a recollir les poques pertinències i els diners. Vàrem posar tota la confiança en Déu, Ell que ens havia avisat, també ens ajudaria en el viatge. Gràcies a Déu teníem un ase, era una hora molt intempestiva, el pare li va lligar les sàrries i les va carregar de pressa. Llavors em va ajudar a pujar dalt d'aquell bon animal.

Josep somriu recordant el moment, i mirant Jesús, diu:

- Un cop assegurada la mare, et vaig alçar per entregar-te a ella, que et va acollir als braços després de fer-te un petó. Vaig agafar l'ase pel ronsal i en plena nit vam sortir a fer camí.

- Us estimo molt, pares, diu Jesús mentre els abraça.

I afegeix:

- I després què?

Llavors Josep continua:

- Abans de creuar el desert ens vam aprovisionar; l'or que t'havien regalat els savis va ser ben bé una providència de Déu. Quan va passar una caravana ens hi afegirem per no fer el viatge sols, així aprofitàvem la seva experiència, i augmentàvem la protecció per evitar possibles perills.

Maria li explica uns quants detalls del viatge:

- Jo a dalt d'aquell bon ase em balancejava una mica, i fins que no m'hi vaig acostumar, anava una mica marejada, però anava tan pendent de tu, fill meu, que aviat ho vaig superar. Primer t'agafava tan fort que els braços se'm cansaven; després ja et sabia agafar de forma més relaxada, però no et creguis que no m'hi havia d'esforçar. Em començava a fer molt de mal l'esquena i sobretot els ronyons, sort que el pare va rumiar la manera d'instal·lar-te de forma segura sobre el llom d'aquell animal i llavors vaig anar més còmoda. Què faria jo sense el teu pare!

- Caram, mare, quines peripècies! fa Jesús.

Tot seguit Jesús adreça la mirada a Josep amb admiració i orgull de fill.

Josep hi afegeix:

- El viatge va anar prou bé tot i les incomoditats, era tan llarg... es va fer pesat. Tot ho fèiem de gust per salvar la teva vida, fill meu.

- I com va ser l'arribada a Egipte, pregunta Jesús?

Josep li respon:

- Jo sabia que allà hi havia moltes comunitats jueves i la teva mare i jo no vam parar fins a trobar-ne una. Pensa que nosaltres no sabíem ni un mot de la llengua

dels egipcis, perquè no havíem estat mai en aquell país, i per això vam pensar que era la millor opció. Bones persones que hi havia, ens van ajudar a trobar casa i feina. Ens va costar una mica adaptar-nos, però no paràvem de confiar en Déu, ell que ens havia ajudat a instal·lar-nos, segur que ens ajudaria a que la família tirés endavant. I així van anar passant els dies, tu fent-te gran, fins que l'àngel ens va avisar que ja podíem tornar a Israel.

- I ara, Jesús, a dormir, li diuen tots dos alhora.

Jesús els fa un petó i els diu la bona nit. Els pares també es retiren a descansar, tot comentant les reaccions del fill durant el relat.

Jesús guarda en el seu cor tot el que li expliquen els seus pares.

A l'edat de dotze anys, Jesús va al temple (Lc 2)

Els pares

41 Els pares de Jesús van cada any a Jerusalem amb motiu de la festa de Pasqua. **42** Quan ell té dotze anys, hi pugen a celebrar la festa, tal com és costum. **43** Acabats els dies de la celebració, quan se'n tornen, el noi es queda a Jerusalem sense que els seus pares se'n adonin.

*Els camins de Déu s'imposen un altre cop. Fins ara el naixement del Messies ningú l'ha anunciat als Grans Sacerdots ni als Mestres de la Llei. Sabem la reacció que va tenir Herodes al sentir parlar del naixement del Messies-Rei dels Jueus, però no la dels Grans Sacerdots i dels Mestres de la Llei. Quan Herodes els va convocar per preguntar-los: **Mt.2,2** On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo, s'ho devien prendre com una bufetada al rostre. Es tractava de l'afirmació rotunda del naixement del Messies, la raó i el centre de la seva religió, de la religió que ells consideren que en tenen l'exclusiva d'interpretar, manegar, imposar i manar, la que presideixen i dirigeixen, la que els permet entrar al lloc sagrat del Temple i parlar amb Déu. Bé, ningú d'ells va ser capaç de preguntar-se com podia ser que el seu Déu no els hagués informat? Ningú d'ells no es va preguntar per la veritat que hi podia haver en tot plegat? Ningú no va fer cap comprovació? Segur que hi va haver molta polèmica i divisió quan es va tractar el tema al Sanedrí, i des d'aleshores la inquietud devia niar al cor d'alguns o potser de molts d'ells.*

Ara ha arribat el moment en què Déu no vol que ells vagin a adorar el Messies, però vol que el Messies, al cap de 12 anys, els vagi a visitar al Temple.

La Llei de Moisès obligava els homes d'Israel a anar tres vegades l'any a visitar el Senyor al Temple de Jerusalem: per Pasqua, per Pentecosta i en la festa dels Tabernacles. Les dones no hi estaven obligades, i els nens només a partir dels 12 anys. De tota manera els israelites pietosos hi anaven amb les dones i sovint acompanyats dels fills.

A l'època de Jesús, el precepte ha canviat, només l'han de complir els qui estan a una distància de menys d'un dia, i no per tres cops, sinó tan sols per Pasqua. La Sagrada Família queda eximida del precepte, perquè la distància de Natzaret a Jerusalem implica diversos dies de camí. Tanmateix Lluç afirma que els pares de Jesús tenien el costum de pujar cada any a Jerusalem per la festa de Pasqua, sense especificar si Jesús també hi anava, sols explica que ho va fer quan tenia 12 anys, i podem suposar que després va seguir fidelment el costum. Jo crec que Josep era dels qui pujaven cada any a Jerusalem per Pasqua, i així ho he posat quan he escrit l'elecció de Josep.

A la seva edat, Jesús ja te autonomia per relacionar-se amb els amics, parents i coneguts. Els seus pares es fien d'ell, perquè sempre els és i ha sigut obedient.

Ara és de bon matí, la família es troba al Temple, i avui és el dia de retorn a Natzaret. Jesús li demana a Josep:

- Pare, em deixes fer una vol?

- No sé si és bona idea, nen, li fa Josep; ja saps que hem de marxar d'aquí a una hora. No tardis.

- Només serà una estona, de seguida torno, pare, li replica Jesús.

*Josep el deixa marxar, i li ho comenta a Maria que es troba una mica enllà. Ni l'un ni l'altre queden preocupats, perquè Jesús no és el primer cop que els ha demanat als pares de fer quelcom semblant i sempre ha tornat puntualment. La formació ja està molt avançada, les dones i els homes van per separat, els nens poden anar indistintament a un o altre grup. **44** Pensant que és a la caravana, fan una jornada de camí.*

Som al vespre, i es fa una acampada per passar la nit. Josep i Maria es retroben. Josep durant el camí s'ha estranyat una mica que Jesús no hagi anat amb ell, perquè gairebé sempre va al grup dels homes, però no s'ha alarmat, ja que alguna vegada també ha anat amb Maria.

- Maria, on és Jesús?

- No has quedat tu amb ell?, li respon ella preguntant.

- Sí, és estrany que no sigui amb mi, però estava segur que al no ser amb mi, seria amb tu. Deu ser amb algun parent o conegut, no ens alarmem, Maria.

44 Comencen a buscar-lo entre els parents i coneguts, però 45 no el troben entre ells. No perden l'esperança i continuen cercant, però a mida que van descartant les possibilitats, comença l'alarma i creix l'angoixa. Finalment ho veuen clar, Jesús no és a la caravana, les seves cares delaten patiment. Els parentes malden per consolar-los:

- Assereneu-vos, que Jesús és molt assenyat.

Els ho agraeixen, però ells ho tenen decidit, ara mateix tornen a Jerusalem. La seva intenció és arribar-hi de matinada, per començar la recerca demà a primera hora.

Mentre van avançant, Josep li diu a Maria:

- No puc entendre el que ha passat, mai hauria pensat que Jesús pogués desaparèixer d'aquesta manera.

- És veritat, Josep, però no sabem què li ha passat, esperem arribar a Jerusalem. Intento asserenar-me, però estic patint.

La major part del trajecte el fan en silenci, tots dos estan aclaparats, però cap dels dos no vol augmentar l'angoixa de l'altre amb vanes especulacions.

A l'arribar a Jerusalem troben un lloc on poder descansar la resta de la nit. Intenten aclucar els ulls, però el patiment els ho impedeix. Les poques hores que queden fins a l'eixida del sol se'ls fan inacabables. Maria pregunta:

- Josep, on deu ser Jesús? Amb qui està? Què deu fer?

Josep li contesta:

- Hem de confiar en Déu, tant tu com jo hem vist com Ell ens va portant pels seus camins, tant tu com jo sabem molt bé que moltes vegades són sorprenents.

- Sí, ben cert, Josep, i en els moments decisius, no ens ha mancat mai el seu ajut. Ell sempre és al nostre costat. Ara hem de creure que també serà així, però estic patint. Li dono gràcies per tenir-te al meu costat.

- Jo, Maria, li estic intentant trobar el sentit a tot plegat, però no ho entenc de cap manera.

- Estic com tu, Josep.

Al despuntar el dia, s'aixequen de pressa, i inicien la recerca. Ressegueixen tots els llocs on pensen que pugui ser, i res. Quins tres dies, quines nits; com s'ha recolzat Maria en Josep i Josep en Maria! Mantenen la confiança en Déu, però el seu dolor va creixent sense mesura.

46 Al cap de tres dies el troben al temple, assegut entre els mestres de la Llei, escoltant-los i fent-los preguntes. 47 Tots els qui el senten es meravellen de la seva intel·ligència i de les seves respostes. 48 En veure'l allà, els seus

pares queden sorpresos i tenen una d'alegria immensa, però el patiment acumulat durant aquests tres llarguíssims dies, fa que la seva mare li digui:

- Fill meu, per què t'has portat així amb nosaltres? El teu pare i jo et buscàvem amb ànsia.

49 Ell els respon:

- Per què em buscàveu? No sabíeu que jo havia d'estar a casa del meu Pare? *Jesús no renya Josep i Maria, sap el dolor que han suportat, però els recorda que ell és el Fill del Pare, i ara el Pare ha volgut que es trobés amb els mestres de la Llei.* **50** Però ells no comprenen aquesta resposta.

Llavors Jesús presenta els seus pares als mestres de la Llei. Aquests, imaginant que el pare d'aquest noi havia de ser per força un personatge imposat en el coneixement de la Llei, encuriosits li pregunten a què es dedica. Josep els respon:

- Jo sóc el fuster de Natzaret.

Ells queden perplexes, però els feliciten a tots dos per tenir un fill tan intel·ligent i tan bon coneixedor de l'Escriptura. Després la família s'acomiada, i reprenen el camí cap a Natzaret.

Jesús es comporta amb els seus pares com si res no hagués passat. Josep i Maria han recuperat l'alegria, però van reflexionant el que Jesús els ha dit. Quan es troben al final de la jornada, troben un moment per comentar-ho entre ells.

- Josep, estàs pensant el que jo? Potser perquè ell no ens ha desobeït mai, no ens hem plantejat que pogués ser d'una altra manera, però sabent com sabem que ell és el Fill de Déu, hauríem d'haver tingut més confiança i haver portat millor el patiment.

- Sí, Maria; potser ens hi ha ajudat el fet que ell sempre s'ha comportat com qualsevol dels seus companys. Ara ja no és un infant. Haurem d'estar més atents als camins del Senyor.

- Crec que tens raó, Josep, ens ho ha deixat molt clar. De totes maneres, m'han quedat molt gravades les seves paraules, i no he parat de meditar-les. Jo crec que Jesús és sempre conscient que és en aquest món per complir la voluntat del Pare, i ara ha sentit que el cridava al temple. És la primera vegada que ens ho mostra, i no sabem quan, però estic segura que no serà la darrera vegada. Ara entenc la seva resposta.

Els mestres de la Llei

Tornem una mica enrere. Quan Jesús s'ha acomiadat de Josep, mogut per l'Esperit, s'ha dirigit directament al Temple, concretament a una de les sales on els mestres de la Llei donen les seves lliçons sobre l'Escriptura, acompanyant-les amb preguntes per als qui escolten, a fi de comprovar si les han entès bé.

Jesús entra, s'asseu a terra entre els oients, i participa activament no sols a respondre les preguntes dels mestres, sinó que també en fa. De quines preguntes i respostes parlem? Jesús condueix la dialèctica a les profecies referides al Messies, i els desmunta molts dels arguments. De seguida destaca tant, que tots el qui el senten queden meravellats. Sorgeix com una contesa, i es fa tan viva i interessant, que a tots els passa el temps volant. A l'acabar, els mestres venen cap a Jesús.

- Qui ets tu?

- Jo em dic Jesús.

- D'on ets?

- Sóc de Natzaret, i he vingut amb els meus pares a celebrar la Pasqua. Mentre ens preparàvem per tornar al nostre poble, li he demanat permís al meu pare per fer un vol, he vingut aquí, i ara estic pensant que els meus pares ja deuen haver marxat, perquè jo havia de ser amb ells al cap d'una hora.

Llavors, els mestres li diuen que si no els troba, torni, perquè el conviden a quedar-se al Temple. Jove com és, li diuen que ha d'evitar anar sol per Jerusalem, segur que els pares, quan s'adonin del que ha passat, tornaran a buscar-lo. Jesús ho troba raonable, i es queda al Temple.

*Davant els Mestres de la Llei, Jesús ha mostrat el seu coneixement avantatjat de l'Escriptura, provocant admiració. No s'ha presentat com el Messies, ni com el rei dels jueus, ara no és l'hora, però el fet ha provocat un seguit de comentaris que han arribat a les màximes autoritats religioses. Més d'un s'ha preguntat: Qui deu ser aquest noi? Als Mestres de la Llei, al ser Jesús preguntat d'on era, els ha respost que de Natzaret, i ells ho han cregut. A Jesús no li convé exposar-se, no hauria sigut prudent dir-los que havia nascut a Betlem de Judà. Ells que haurien d'estar preparats per reconèixer qui era, no l'han pogut reconèixer. Ja ho va predir Isaïes: **Is,6,9** Ell digué: Vés a dir a aquest poble: "Escoltareu, però no entendreu; mirareu, però no comprendreu." **10** Fes insensible el cor d'aquest poble, fes sordes les seves orelles i cecs els seus ulls. Que els seus ulls no hi vegin, que les seves orelles no hi sentin, que el seu cor no compregui. Que no es converteixin ni siguin guarits.*

La vida de Jesús a Natzaret, amb Maria i Josep (Lc 2)

51 Després *baixa* amb ells a Natzaret i els és obedient. La seva mare *conserva* tot això en el seu cor. **52** Jesús es *fa* gran, *avança* en enteniment i té el favor de Déu i dels homes.

Amb aquestes paraules, es cobreixen els propers anys de la vida de Jesús a Natzaret. Jesús des d'adolescent s'incorpora al taller de la família, aprèn l'ofici al costat del seu pare i dels seus germans. Una vida gents rellevant, com si no tinguessin importància per a la tasca que ha de dur a terme el Messies.

Per veure l'actitud de cor de Jesús, tinguem en compte aquestes paraules de l'evangelista Lluc: Els és obedient. I per veure l'actitud de Maria, aquestes altres: La seva mare conserva tot això en el seu cor. Lluc ens ho diu dos cops, als versets 19 i 51 del capítol 2 del seu evangeli, i això ens indica que és constant en fer-ho. Ella guarda al cor tot el que des de petita ha après dels pares i al Temple, i també tot el que ha esdevingut des de l'Anunciació fins el moment present.

Josep coneix molt bé, des del principi de la convivència amb ella, el seu capteniment. Moltíssimes vegades ha presenciat com en els seus moments lliures es retira discretament per posar-se en pregària i meditació, i també ha vist com ella en els moments de dificultat eleva la seva ànima a Déu, ho sap pels comentaris que ella li fa en aquestes ocasions. Un dia, quan el Jaume i Jesús ja són a dormir, Josep li diu:

- T'admiro Maria, perquè des que et conec, i tan jove com ets, he vist la teva capacitat de combinar el treball i el recolliment.

- Ho vaig aprendre al Temple, Josep, necessito elevar la meua ànima a Déu, li confio tot el que em passa. Ara que dic això em ve al cap el salm 25, que m'agrada molt i me l'he après de memòria.

- Per què no me'l dius, Maria, potser jo també el sé.

- Diu així:

A tu, Senyor, elevo la meua ànima.

2 En tu confio, Déu meu: que no en tingui un desengany, que no se n'alegrin els meus enemics.

3 No s'enduran un desengany els qui esperen en tu, sinó els qui t'abandonen per no res.

- Aquestes paraules em donen molta confiança.

4 Fes que conegui, Senyor, les teves rutes, ensenya'm els teus camins.

5 Encamina'm amb la teva veritat, instrueix-me,
perquè tu ets el Déu que em salves.

A cada moment espero en tu.

6 Recorda't, Senyor, de la teva tendresa
i de l'amor que has guardat des de sempre.

7 No et recordis dels pecats i de les faltes
que he comès de jove;
recorda't de mi, tu que estimes tant,
tu que ets bo, Senyor.

8 El Senyor, bondadós i recte,
ensenya el bon camí als pecadors.

9 Encamina els humils amb la seva justícia,
els ensenya el seu camí.

10 L'obrar del Senyor és tot ell amor fidel
per als qui guarden la seva aliança.

11 Senyor, per amor del teu nom,
perdona la meva culpa, que és molt gran.

12 Qui és l'home que venera el Senyor?
Ell li ensenyarà el camí que ha de seguir.

- Para Maria, deixa que t'ho digui, les paraules que acabes de citar em van venir a la ment quan al veure el teu embaràs em vaig atabalar tant. No sabia com sortir-me'n, i elles em van asserenar. Continua si et plau Maria, fins al final.

13 Cada nit reposarà feliç,
els seus fills posseiran la terra.

14 El Senyor es revela als seus fidels,
els fa conèixer la seva aliança.

15 Sempre tinc els ulls posats en el Senyor,
que allibera els meus peus del parany.

16 Gira't i compadeix-te de mi,
que em trobo sol i desvalgut.

17 L'opressió del meu cor és gran:
treu-me de la meva aflicció!

18 Mira que en sóc, d'infeliç i dissortat;
lleva'm tots els meus pecats.

19 Mira si en tinc, d'enemics,

i com en són, de violents, els seus odis!

20 Guarda la meva vida i allibera'm;
en tu m'emparo, que no en tingui un desengany!

21 La rectitud i l'honradesa em salvaguarden,
perquè en tu tinc posada l'esperança.

22 Déu meu, redimeix Israel
de tots els mals que l'afligeixen!

Maria dona la seva intervenció per acabada.

Josep ha vist com ella s'animava cada vegada més, es notava que l'havia recitat moltes vegades.

- Ho has fet molt bé, Maria, jo no sabia que és el salm 25, però a mi també m'agrada molt, no me'l sé de memòria però en sé el contingut.

- Tu saps, Josep, que m'agrada guardar-ho tot al cor i meditar-ho, quan puc m'apar-to a fer-ho al meu raconet, però si no puc també he après a elevar la meva ànima al Senyor entre les feines.

- Jo, Maria, també ho faig a la meua manera, parlo amb Déu amb petites invocacions durant la feina.

- El que més m'agrada, Josep, és meditar tots els esdeveniments que hem viscut i sobretot les paraules que hi han sigut pronunciades.

- Ara que Jesús descansa i estem sols, Maria, m'agradaria que recordéssim totes les paraules que coneixem i que descriuen qui és Jesús.

*- Les tinc molt gravades, Josep. Per començar, l'àngel va dir: **Lc,1,32** Serà gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare.**33** Regnarà per sempre sobre el poble de Jacob, i el seu regnat no tindrà fi. **35** El fruit que naixerà serà sant i l'anomenaran Fill de Déu.*

*També tinc ben apreses les que va pronunciar Zacaries quan va recuperar la parla: **Lc,1,68** El Senyor, Déu d'Israel: ha visitat el seu poble i l'ha redimit; **69** fa que s'aixequi un salvador poderós a la casa de David. **78** Un sol que ve del cel, **79** per il·luminar els qui viuen a la fosca, a les ombres de la mort, i guiar els nostres passos per camins de pau.*

*- També m'agradaria, Maria, que em recordessis les que Gabriel et va adreçar a tu. Bé, ja te les diré jo perquè em van quedar molt gravades quan m'ho vas explicar i sí, les recordo molt bé: **Lc,1,28** Alegra't, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu. I també recordo molt bé les que et va dirigir Elisabet quan la vas saludar: **Lc,1,41** Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves*

entranyes! ⁴³ Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar?
⁴⁵ Feliç tu que has cregut: allò que el Senyor t'ha anunciat es complirà!

Calla, Josep, no em mereixo el que el Senyor ha fet en mi. Jo també recordo les paraules que et va dir l'àngel en el somni: Mt,1,21 Ell salvarà dels pecats el seu poble. I posats a recordar, diguem-ho tot, primer les dels pastors de Betlem: Lc, 2,11 És el Messies, el Senyor, i després les dels savis d'Orient: Mt, 2,2 On és el rei dels jueus que acaba de néixer?

- A veure si jo recordo les de Simeó, Maria: Lc,2,30 Els meus ulls han vist el Salvador, ³¹ que preparaves per presentar-lo a tots els pobles: ³² llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el teu poble. ³⁴ Aquest infant serà motiu que a Israel molts caiguin i molts d'altres s'aixequin; serà una senyera combatuda, ³⁵ Així es revelaran els sentiments amagats al cor de molts.

*- Molt bé, Josep, crec que no t'has deixat res. Jo, de tot el que es refereix a Jesús, me n'he fet un resum. A veure què te'n sembla?: **Jesús, és el Fill de l'Altíssim, el Messies, el Senyor, la glòria d'Israel, és gran, és sant i beneït, salvador poderós que s'aixeca a la casa de David per salvar dels pecats el seu poble. En Ell, el Senyor Déu d'Israel, ha visitat el seu poble i l'ha redimit. Ell és el sol poderós que ve del cel i que es presenta a tots els pobles, llum que es reveli a les nacions, per il·luminar els qui viuen a la fosca, a les ombres de la mort, i guiar els nostres passos per camins de pau. Serà motiu que a Israel molts caiguin i molt altres s'aixequin; serà una senyera combatuda. Així es revelaran els sentiments amagats al cor de molts. Ell és el Rei dels jueus, perquè el Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, per regnar sobre el poble de Jacob amb un regnat que no tindrà fi.***

- Em sembla molt bé, Maria, crec que són paraules que no acabarem d'entendre mai prou. M'entra un calfred quan penso que el Senyor m'ha escollit per ser l'espòs de la mare del seu Fill i també el pare del seu Fill.

- Tens molta raó, Josep, Ell ens ha escollit a tots dos. Jo sempre li agraeixo el teu amor, la teva companyia i el teu treball. Ets el puntal de la nostra família.

Una darrera cosa voldria recordar, Josep, les paraules que va dirigir Zacaries al seu fill Joan, que revelen que anirà al davant de Jesús per preparar-li els camins: Lc,1,76 I a tu, infant, et diran profeta de l'Altíssim, perquè aniràs al davant del Senyor a preparar els seus camins; ⁷⁷ faràs saber al poble que li ve la salvació, el perdó dels seus pecats.

- Maria, no podem oblidar cap d'aquestes paraules. Tot i que Jesús es comporta com un infant qualsevol, arribarà el dia que tot això es complirà. Nosaltres hem de creure en Ell passi el que passi, i limitar-nos a seguir fidelment el camí que ha previst el Senyor.

- És ben veritat el que dius, Josep, ens hem d'ajudar mútuament a assolir-ho.

Jesús pot perllongar la seva vida a Natzaret els anys que calguin, Maria i Josep no saben quants, però la fe en ell, continuarà fidelment encara que ell continuï sense fer res d'especial. Ells romandran al seu costat no passant mai al seu davant, sempre atents a respectar els temps i els camins del Senyor.

Josep i Maria són tot un exemple per a nosaltres: Ells saben veure el Fill de Déu en el seu fill que es manifesta en tot com un home qualsevol; igualment nosaltres hem d'estar atents als camins del Senyor, i a saber veure el Fill de Déu en tots els homes del món, tal com Jesús proclamarà quan propagui la Bona Nova: **Mt,25,40** Us ho asseguro: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu. **45** Us ho asseguro: tot allò que deixàveu de fer a un d'aquests més petits, m'ho negàveu a mi.

Jesús ja és adult

Vegeu al final del llibre, a l'apartat DOCUMENTACIÓ, per què podria ser possible l'actuació de Jesús en aquest paràgraf.

Jesús ja és adult, i estant més a prop l'hora marcada pel Pare, pensa que després de tants anys de fidelitat dels seus pares, i essent Josep al final de la seva vida, és el moment adequat per mostrar-se'ls com a fill del Pare, fent-los veure el coneixement que té de les coses.

Un dia al vespre, un cop tancat el taller i havent sopat, els pregunta:

- Us recordeu de quan jo era molt jovenet, com m'agradava que m'expliquéssiu el que recordàveu del meu naixement i dels fets posteriors?

- Sí, li responen tots dos a cor.

- Doncs m'agradaria que m'expliquéssiu també les vostres vides abans jo no vingués a aquest món, perquè no me les heu explicat mai. Maria i Josep queden sobtats, intercanvien una mirada com preguntant-se: Qui comença tu o jo?

En adonar-se'n Jesús, reaccionà ràpid:

- Bé, potser us les explico jo mateix.

Josep i Maria se sorprenden. Fins ara eren ells els qui explicaven les coses a Jesús, però ara no són els pares els qui parlen, ara escolten, i ho fan amb tota l'atenció.

Llavors Jesús els relata l'Anunciació de Gabriel a Maria. En sentir el relat fil per randa en boca del seu fill, a Maria li vibren les fibres més fines del cor. Reviu l'escena com si s'estigués produint llavors mateix, també ara sent escalfor a les galtes, però sobretot queda molt sorpresa del canvi que fa Jesús en el seu capteniment, no tant pel canvi en si, sinó perquè en aquest moment no l'espera. Ella sap qui és Jesús, fins ara excepte en l'episodi de quan el van perdre al Temple, no ha mostrat res d'especial, i ara sí que ho fa. Igualment li passa a Josep, que per boca de Maria també coneix l'Anunciació de Gabriel.

Tot seguit Jesús els narra la visita de la seva mare a Elisabet. Tu, mare, i Elisabet, durant els tres mesos que va passar juntes, compartíreu tots els fets meravellosos que Déu havia planificat en les vostres vides, juntes el lloàreu de tot cor, i tu vas exercir de serventa d'Elisabet, fins que no vas tornar a casa a preparar-te pel meu naixement.

Finalment, Jesús els comenta la reacció del seu pare quan va veure embarassada la seva mare, i com després la va acceptar a casa seva.

Josep i Maria han quedat corpresos al sentir les explicacions de Jesús. Ells dos sempre s'han comportat amb Jesús de la manera més natural, mai li han fet una pregunta que pogués incomodar-lo, sempre s'han quedat un pas enrere, atents al més petit signe que els volgués revelar, però sabent que la iniciativa estava reservada a ell. Ara Jesús la pren, els mostra un canvi d'actitud.

- Vosaltres no heu parat mai de meditar els fets i sobretot les paraules que us acabo de fer reviure: les dels pastors de Betlem, les de Zacaries referides a Joan i a mi, les de Simeó i Anna, les dels savis de l'orient. Des de la meva encarnació sabeu que jo sóc el Messies que ha vingut a aquest món per a salvar-lo dels pecats, i que per aquest motiu se us va manar que em poséssiu el nom de Jesús. Vosaltres, heu mantingut sempre encesa la flama de la fe en mi, el Fill del Pare, en silenci, amagant discretament la meva procedència, any rere any, sense preguntar fins quan, sense defallir mai, quan jo sempre he aparegut als vostres ulls primer com un infant al qui havíeu d'assistir en tot, i després un nen, un jove i finalment un home en tot semblant als homes (Fl,2,7). Quan em manifesti amb obres poderoses, molts creuran en mi pel que veuran, però feliços vosaltres que heu cregut fidelment sense haver-les vist.

Vosaltres heu estat triats pel Pare, tu mare per a encarnar-me, i tu pare per a ser l'espòs de la mare i el meu pare. Vosaltres heu cregut, heu sigut fidels complint

exquisidament la seva voluntat, i no heu estalviat sofriments per guardar la meua vida. També jo he vingut a fer la seva voluntat. El Pare ha marcat l'hora, i aquest moment arribarà. Ja sabeu per Zacaries que primer apareixerà Joan a preparar els meus camins, i després jo em manifestaré al món. Ara encara no és l'hora, i fins que no arribi continuaré amb vosaltres fruint de la vostra companyia i del vostre amor.

Llavors Jesús s'acosta als seus pares, i els abraça els dos alhora estrenyent-los fort, mentre els diu: Us estimo amb tot el cor.

Josep i Maria tampoc no li fan preguntes, però li manifesten la decisió ferma de seguir fent la voluntat de Déu. Ells continuaran tractant Jesús com sempre, i Jesús captenint-se com ha vingut fent, fins que no arribi la seva Hora.

La mort de Josep

Josep ha sigut l'home que Déu ha triat per ser el cap de família del seu Fill encarnat. D'aquesta manera s'ha evitat que Maria sigui acusada d'adulteri, i amb el seu esforç i treball a casa seva no hi ha mancat mai res. Això ha fet que als ulls de tota la gent que s'hi ha relacionat, ha passat per una família de les tantes que hi ha a Israel, sense que ningú hagi pogut sospitar l'encarnació del Verb de Déu.
Jn,6,42 *Es preguntaven: Aquest, no és Jesús, el fill de Josep? Nosaltres coneixem el seu pare i la seva mare, i ara diu que ha baixat del cel?*

Mt,1,19 *Josep és un home just, i ple de fe en Déu, que ha seguit fidelment la Llei de Moisès. Ha sigut admirable la seva capacitat de percebre, entendre, i acceptar la voluntat de Déu en qualsevol circumstància, tan en els moments complicats, com en els anys de treball al davant de la Sagrada Família. Per ell, han tingut el mateix valor els esdeveniments importants de la primera infància de Jesús, com l'esdevenir del dia a dia durant la vida familiar a Natzaret; tot ha sigut complir la voluntat de Déu, el com, l'on i el quan han sigut secundaris.*

Josep, com Maria, ha cregut que Jesús és el Fill de Déu, i aquest fet l'ha compartit amb ella, amb goig i agraïment a Déu, sense perdre mai la capacitat de meravellar-se de la seva presència, sabent simultaniejar amb naturalitat l'adoració que en el seu cor li ret, i la relació de paternitat.

Ara li arriba l'hora de passar d'aquest món al Pare. Té plena lucidesa, està estirat al llit, acompanyat de Jesús i Maria, cada u agafant-li una ma, i amb una llàgrima als ulls.

Jesús, emocionat, li diu:

- Pare, t'estimo. M'he sentit molt estimat i acompanyat per tu. Recordo perfectament tot el que vas fer per mi quan jo era un infant, les dificultats que vas haver de passar juntament amb la mare. Has acceptat sempre sense queixar-te la voluntat del Pare del cel, no has parat mai d'esforçar-te en el teu treball, perquè no ens faltés res a la família. Estic molt orgullós de tu. Ara que les forces et flauegen, no tinguïs por, ha arribat l'hora de que gaudeixis a la casa del meu Pare del cel. Jesús li fa una llarga abraçada plena de tendresa. A Josep li rellisquen les llàgrimes galtes avall. Amb dificultat de paraula i poc a poc es posa a parlar:

- Gràcies fill meu, per les teves paraules. Jo no m'he considerat mai digne de ser el teu pare, tu que ets el Fill de Déu, ni el teu espòs, Maria, tu que has sigut triada per ser la seva mare, la Mare del Fill de Déu fet home. Dono gràcies al Pare del cel, que des de sempre m'hi havia destinat; des de jovenet ha posat al meu cor la confiança en Ell i el desig de fer sempre la seva voluntat. Ha sigut molt complaent ser família amb vosaltres, les dificultats que hem passat no són res comparades amb ja joia que he sentit i sento al cor.

Llavors Maria que sent a l'ànima l'agonia de Josep, el seu company fidel, també li mostra el seu amor:

- Jo també t'estimo, Josep. Sempre m'he sentit estimada i respectada per tu. Amb tu m'he trobat sempre segura. Estic molt contenta d'haver sigut la teva esposa i en dono moltes gràcies a Déu Pare. Què hauria fet jo, tan joveneta quan vaig marxar del Temple, sense la teva protecció i el teu recolzament? Junts hem viscut els dubtes, els esforços, però també les alegries. Tots dos hem compartit l'amor que Deu Pare ens ha tingut de compartir amb nosaltres durant tants anys el seu Fill. T'estimo, Josep.

Sabent que Jesús no va poder evitar les llàgrimes en la mort de Llätzer, i que estant a la creu li dirà al bon lladre: **Lc,23,43** T'ho asseguro: avui seràs amb mi al paradís?, a mi no m'estranyaria gens que ara Jesús, entre llàgrimes, li hagi demanat al Pare que l'aculli amb cos i ànima a casa seva.

Segons la Història de Josep el Fuster, Jesús s'aixeca i fa una pregària al Pare:

- Pare meu, escolta'm. Sóc el teu Fill que estimes tant i et prego pel meu pare Josep. Envia un gran cor d'àngels comandat per Miquel, i acompanyat per Gabriel, el missatger de la llum, perquè acompanyin la seva ànima.

Després Jesús crida els fills i les filles de Josep i els diu:

- Parleu amb el vostre pare perquè la seva boca és a prop de deixar de parlar.

Quan arriben, ells li parlen i l'abracen per acomiadar-se. La seva filla Maria comenta que la seva mort és semblant a la de la seva mare, i llavors tots els germans esclaten en plors.

Quan Josep expira, Jesús s'inclina sobre el seu cos, clou els seus ulls i li tanca la boca, mentre encomana la seva ànima. Els seus germans s'esquincen les vestidures i ploren llargament. Jesús ungeix amb bàlsam el seu pare, després posa les mans damunt del seu pit i fa aquesta súplica:

- Pare, no permeteu que la mort l'afecti, que el seu cos no es corrompi.

La fe de Josep ha sigut admirable. Per fe va acceptar ser l'espòs de Maria, sense entendre-ho. Es va responsabilitzar d'ella duent-la a Natzaret. Després dels dubtes sobre l'embaràs de Maria, aclarits en somnis per l'àngel, ha cregut sempre que l'encarnació de Jesús va ser per obra de l'Esperit Sant, i d'ençà de l'explicació dels pastors de Betlem també ha cregut que ell és el Salvador, el Messies, el Senyor. Això ho ha compartit amb Maria de forma senzilla i perseverant, tanmateix Jesús no fes cap signe extraordinari. Amb Maria ha sabut llegir la voluntat de Déu en totes les peripècies de la infància de Jesús, i després durant els llargs anys de treball en el taller de Natzaret, acceptant sempre amb humilitat la seva responsabilitat de cap de la Sagrada Família. Realment és un extraordinari exemple de vida per la gran majoria de persones de vida diguem "normal", que a la llum de la fe, saben acceptar tots els esdeveniments, i viure'ls amb joia i acció de gràcies a Déu.

L'Església té en ell un poderós patró i intercessor, a qui nosaltres ens podem encomanar amb tota confiança.

Des d'aquest moment, Maria queda viuda. És un aspecte que no es comenta gaire. Ella és un exemple molt reeixit per a totes les dones viudes. Des d'aquest moment, dedica la seva vida exclusivament a Jesús, també moltes viudes en aquestes circumstàncies són un exemple de dedicació a Jesús a través de les persones que estimen, i de les tasques a que es dediquen: activitats socials, Càritas, dedicació a la vida parroquial, etc. D'aquesta manera contribueixen eficaçment a l'expansió del Regne de Déu en aquest món.

La vida de Jesús i Maria un cop mort Josep

Vegeu al final del llibre, a l'apartat DOCUMENTACIÓ, per què podria ser possible l'actuació de Jesús en aquest paràgraf.

Un cop mort Josep, Jesús continua treballant al taller del seu pare, col·laborant amb els seus germans. Maria s'ocupa, com sempre, de les feines de la casa, i als vespres, un cop tancat el taller, mare i fill tenen converses inefables.

Jo crec que Jesús, abans de la vida pública, li va voler explicar a la seva mare el paper d'ella en la Redempció, i fer-li unes pinzellades de com la portaria a terme. Em costa molt pensar que ja no com a mare seva, sinó com a excelsa complidora de la voluntat divina, i també per la seva fe admirable, Jesús no li tingués aquesta deferència.

*Maria ha acompanyat fidelíssimament Jesús en la seva vida oculta durant trenta anys, escoltant, guardant al cor, meditant i pregant. Jesús ho sap perfectament, i per altra banda, ell que coneix aquest passatge de l'Escriptura: **Sl,25,14** El Senyor es revela als seus fidels, els fa conèixer la seva aliança, com no li hauria de revelar la Nova Aliança a la qui és la Nova Eva? Com podria ser que ella, la col·laboradora principal en l'obra magna de Déu envers la Humanitat, no sàpiga res del paper que hi ha de desenvolupar?*

L'amor que Déu té als homes, és molt gran

*Un dia Maria, que en el Magníficat havia al·ludit dues vegades a l'amor de Déu (**Lc,1,50** L'amor que té als qui creuen en ell, s'estén de generació en generació. **Lc,1,55** S'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre), li comenta a Jesús com deu ser de de gran aquest amor, en voler salvar la Humanitat enviant el seu Fill, el Messies promès.*

Llavors Jesús pren la paraula:

*- És veritat, mare. Tal com es pot llegir al llibre del Gènesi, **Gn,1,1** Al principi, Déu va crear el cel i la terra. **Gn,1,26** Déu digué: Fem l'home a imatge nostra, semblant a nosaltres, i que sotmeti els peixos del mar, els ocells del cel, el bestiar, i tota la terra amb les bestioles que s'hi arrossegueu. **Gn,1,27** Déu va crear l'home a imatge seva, el va crear a imatge de Déu, creà l'home i la dona. **Gn,1,28** Déu els beneí dient-los: Sigueu fecunds i multipliqueu-vos, ompliu la terra i domineu-la; sotmeteu els peixos del mar, els ocells del cel i totes les bestioles que s'arrossegueu per terra. **Gn,2,15** El Senyor-Déu va*

prendre l'home i el va posar al jardí de l'Edèn perquè el conreés i el guardés. Gn,2,16 I li va donar aquest manament: Pots menjar dels fruits de tots els arbres del jardí. Gn,2,17 Però no mengis del fruit de l'arbre del coneixement del bé i del mal, perquè el dia que en mengis, tingues per cert que moriràs.

Maria l'interromp un moment:

- És admirable com Déu va crear aquest món i el va donar per habitacle a nosaltres els homes.

- Dius molt bé, mare.

Jesús continua:

-Adam i Eva, per instigació del dimoni, es van revoltar contra el pla diví, se'l van creure quan els va dir que serien com Déu, coneixedors del bé i del mal. Desobeint, es van posar d'esquena al seu amor, i van confiar només en les seves forces. Tanmateix, Déu que estima tot el que ha creat, no va retirar el seu amor a l'home, i va decidir salvar-lo. Dirigint-se a Satanàs, que sota figura de serp havia temptat Eva, i aquesta a Adam, el va comminar: Gn,3,15 Posaré enemistat entre tu i la dona, entre el teu llinatge i el seu. Ell t'atacarà al cap i tu l'atacaràs al taló. Així s'anunciava la Redempció amb un paper d'enemistat destacat entre la serp i una dona del llinatge d'Eva, entre el llinatge de la serp i el d'aquesta nova Eva, és a dir el seu fill, que serà el Redemptor que derrotarà Satanàs.

Jo sóc el Messies, el Redemptor anunciat, l'enviat pel Pare. Jn,3,16 Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna. Arribarà el dia que em manifestaré al món i anunciaré el que Jn,12,49 el Pare mateix que m'ha enviat, m'ha manat què hauré de dir i de predicar. Els qui escoltaran la meva paraula i creuran en el qui m'ha enviat, tindran vida eterna (Jn,5,24).

I tu, mare, ets la Nova Eva anunciada al Gènesi. Quan el Pare va planificar la redempció dels homes, va preveure que la Nova Eva, la que seria la mare del Redemptor, tu, mare, en previsió i anticipació dels mèrits de la Redempció, fossis concebuda sense pecat. Nosaltres, des d'aquell moment, hem habitat en el teu cor per l'Esperit Sant, per això Gabriel et va nomenar plena de gràcia. Tu no havies imaginat mai que series la meva mare, ningú te n'havia dit res, però el Pare t'hi ha destinat des del principi. Sempre t'has fiat de Déu, això és el que t'ha fet acceptar ràpida i fidelment tot el que Nosaltres t'hem proposat, sense dubtes, sense preguntes, sense sospesar els inconvenients ni els sofriments que això et pogués comportar. Estic pensant en els problemes que la meva encarnació us va provocar

a tu i a el meu pare Josep. També els del meu naixement, els del teu viatge a casa d'Elisabet, els de la fugida a Egipte, afegits als de l'estada i del retorn, i els de la vida que hem compartit a Natzaret.

Jn,4,23 Els autèntics adoradors adoraran el Pare en Esperit i en veritat. Aquests són els adoradors que vol el Pare. Jn,4,24 Déu és esperit. Per això els qui l'adoren han de fer-ho en Esperit i en veritat. Això és el que has fet tu, mare.

Nosaltres hem estimat tant la Humanitat, que ens hi hem apropat fins a tal punt que jo, el Fill de Déu, sense deixar de ser-ne, he esdevingut un home a tots els efectes a fi de ser el Cap de la Nova Humanitat i poder-los parlar el seu llenguatge per explicar-los clarament el camí de la salvació. Vosaltres heu sigut la meua família, on he pogut créixer fins esdevenir un home madur, heu cregut sempre en mi. Tanmateix el meu comportament totalment humà, m'heu vist sempre amb els ulls de la fe.

*Tal com et va dir Elisabet, Lc,1,45 feliç tu que has cregut. L'Esperit Sant et va fer sortir del cor, després que ella et va saludar, l'himne on reconeixes que Déu havia fet en tu meravelles i és cert, però la meravella major és que el teu cor és totalment nostre, creient i obedient a la crida de l'Esperit Sant. Sempre t'has considerat la nostra serventa, una petitesa de serventa, que no mereix l'atenció de la nostra mirada, i tanmateix reconeixent que sí, que l'hi hem posat, i sense exultar en cap mèrit teu, sinó en Déu. **Tu has sigut fidelíssima a portar, escoltar, guardar al cor, meditar i complir la Divina paraula;** portar-la, perquè oferint a Déu totalment el cor, sense saber-ho has preparat el teu ventre per rebre-hi el seu Fill quan ha vingut al món, per acollir-m'hi mi que sóc la Paraula del Pare que s'ha fet home; escoltar-la amb atenció i delit quan de petita vas viure al Temple, i cada dissabte a la sinagoga; reconèixer-la en l'anunci de Gabriel, en els somnis del meu pare Josep, en el decret de l'emperador August quan va ordenar el cens, en el que van explicar els pastors, en les paraules de Simeó, i en la visita dels savis d'orient, guardar-la diligentment al cor, meditar-la amb perseverança i complir-la amb exquisida fidelitat. Per això et dic, a tu que sempre has estat fidelment al nostre costat, que m'acompanyaràs fins a dur a terme l'obra que m'ha encomanat el Pare.*

Llavors Maria, després de la manifestació que li ha fet el seu fill, fa el gest d'agenollar-se, però Jesús li ho impedeix.

- Mare, t'agraeixo el gest, però sóc també el teu fill, no cal que ho facis. Anem a descansar.

Llavors es retiren els dos després de fer-se un petó i desitjar-se bona nit. Maria comença a meditar el que li ha dit Jesús: Ella ha sigut concebuda sense pecat

perquè és la nova Eva que ha infantat el Fill de Déu encarnat, el Redemptor del món. Això a ella li és totalment nou, amplia extraordinàriament la transcendència de la seva maternitat; per Jesús, ella és la mare de la Nova Humanitat fruit de la Redempció. Ara entén que Déu li ha reservat un paper que ella no hauria pogut mai imaginar, i això la motiva si és possible encara més a estar atenta a saber la voluntat del Pare i a seguir-la. Quan a primera hora del matí Jesús li dona el bon dia, ella encara no ha aclocat l'ull. S'ha passat tota la nit donant-li gràcies a Déu tot repassant la seva vida a la manera del salm 136, que ella coneix molt bé:

Enaltiu el Senyor: que n'és, de bo!

Perdura eternament el seu amor.

Enaltiu el Déu dels déus.

Perdura eternament el seu amor.

Enaltiu el Senyor dels senyors.

Perdura eternament el seu amor.

L'únic que fa grans meravelles.

Perdura eternament el seu amor.

Em va donar els meus pares, Joaquim i Anna

Perdura eternament el seu amor.

Per mi els va beneir a les seves velleses.

Perdura eternament el seu amor.

Ells em van ensenyar a conèixer i estimar Déu.

Perdura eternament el seu amor.

Ells em van dedicar al Senyor per servir-lo al Temple

Perdura eternament el seu amor.

Allà em van ensenyar l'Escriptura i a pregar.

Perdura eternament el seu amor.

Més tard vaig ser promesa amb Josep.

Perdura eternament el seu amor.

El Senyor em va enviar l'àngel Gabriel.

Perdura eternament el seu amor.

Em va saludar plena de gràcia.

Perdura eternament el seu amor.

Em va dir que el Senyor era amb mi.

Perdura eternament el seu amor.

L'esperit Sant em va cobrir amb la seva ombra.

Perdura eternament el seu amor.
El Verb es va encarnar a les meves entranyes.

Perdura eternament el seu amor.
El Senyor Déu Pare va mirar la petitesa de la seva serventa.

Perdura eternament el seu amor.
El seu amor s'estén de generació en generació.

Perdura eternament el seu amor.
S'ha recordat del seu amor Israel.

Perdura eternament el seu amor.
L'Esperit em va guiar a visitar Elisabet.

Perdura eternament el seu amor.
Elisabet em va anomenar Mare del seu Senyor.

Perdura eternament el seu amor.
Joan va quedar ple de l'Esperit Sant.

Perdura eternament el seu amor.
Elisabet em va dir "feliç tu que has cregut".

Perdura eternament el seu amor.
El Fill unigènit del Pare va néixer de mi a Betlem.

Perdura eternament el seu amor.
El Senyor Déu es manifestà als pastors i als savis d'orient.

Perdura eternament el seu amor.
Els meus ulls han vist el Salvador.

Perdura eternament el seu amor.
Ell és la llum que es revela a les nacions.

Perdura eternament el seu amor.
Ell és la glòria d'Israel, el seu poble.

Perdura eternament el seu amor.
El Senyor Déu Pare ens ha protegit d'Herodes.

Perdura eternament el seu amor.
El Senyor Déu Pare ens ha acompanyat a Egipte.

Perdura eternament el seu amor.
El Senyor Déu Pare ens ha fet trobar Jesús quan s'havia perdut.

Perdura eternament el seu amor.
Josep m'ha acompanyat fidelment tota la vida.

Perdura eternament el seu amor.

El Fill unigènit del Pare ha viscut molt anys a Natzaret amb nosaltres.

Perdura eternament el seu amor.

Enaltiu el Déu del cel.

Perdura eternament el seu amor.

El Messies ha de sofrir

Un altre dia, Maria, que recorda al peu de la lletra les paraules que li adreçà Simeó quan la beneí junt amb Josep: Lc,2,34 Aquest infant serà motiu que a Israel molts caiguin i molts d'altres s'aixequin; serà una senyera combatuda, 35 i a tu mateixa una espasa et traspasarà l'ànima, i que pels textos d'Isaïes i pels salms sap que el Messies ha de patir, li diu a Jesús:

- Fill meu, jo sé que el Messies haurà de patir, i que a mi, una espasa em traspasarà l'ànima. No et demano que m'expliquis com serà això, sinó que em donis fortalesa per acompanyar-te quan sigui el moment!

- Gràcies, mare, t'estimo, li diu Jesús. És hora que sàpigues més coses del pla de redempció establert pel Pare:

Rm,5,12 Per obra d'un sol home va entrar el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort; i així la mort s'ha estès a tots els homes, ja que tots han pecat. **Rm,5,18** Així com per la falta d'un sol home la condemna s'ha estès a tots els homes, també, perquè serà just un de sol, jo, mare, tots els homes seran fets justos i obtindran la vida. **19** Així com per la desobediència d'un de sol tots han esdevingut pecadors, també per l'obediència d'un de sol tots seran fets justos. **He,9,11** Jo he vingut com a gran sacerdot del món futur que ara comença i entraré al santuari a través del tabernacle més gran i més perfecte, no fet per mans d'home, ja que no pertany al món creat. **He,9,12** Hi entraré una vegada per sempre, sense servir-me de la sang de bocs i de vedells, sinó valent-me de la meva pròpia sang; així redimiré la Humanitat per sempre més. **He,10,5** Quan vaig entrar al món, jo vaig dir al Pare: No has volgut sacrificis ni oblacions, però m'has format un cos; **He,10,6** no t'has complagut en holocaustos ni en sacrificis pel pecat. **He,10,7** Per això t'he dit: A tu em presento. En el llibre hi ha escrit de mi que vull fer, oh Déu, la teva voluntat.

Per voluntat del Pare, jo, mare, carregaré sobre mi tots els pecats de la Humanitat. Ja que els homes són pecadors, jo he de ser l'Anyell de Déu que els exiarà. Sóc l'únic que pot redimir els homes, perquè sóc un veritable home, el nou Adam, i perquè també sóc veritable Déu. Sofriré molt i m'humiliaré al màxim per exiar els pecats amb esforç i dolor, a fi que els homes entenguin bé l'Amor de Déu Pare i del Déu Fill de l'Home. Jn,15,13 Ningú no té un amor més gran que el qui dóna la vida pels seus amics. El Pare no va acceptar el sacrifici d'Isaac, però sí que acceptarà el meu, el del seu Fill, i això donarà molt de fruit: innumbrables nous fills del Pare. No es tracta de patir per patir, és per demostrar l'amor immens, fidel i entranyable que Nosaltres tenim a la Humanitat. Així els homes Ef,3,18 seran capaços de comprendre l'amplada i la llargada, l'alçada i la profunditat Ef,3,19 de l'amor de Déu; arribaran a conèixer aquest amor que sobrepassa tot coneixement i, així, entraran del tot a la plenitud de Déu.

Lc,24,27 Llavors, començant pels llibres de Moisès i continuant pels de tots els profetes, Jesús li explica a Maria tots els passatges de les Escriptures que es refereixen a ell.

- Ja veus, mare, que el Messies ha de patir, i tu, la nova Eva de la nova Humanitat tal com ja et vaig explicar, amb el teu dolor participaràs en l'obra de la redempció. Així esdevindràs la mare de tots els creients, que et reconeixeran no sols com Mare meva, sinó també com mare seva.

Maria l'escolta amb concentració total.

Jesús prossegueix:

- Això, mare, no és tot. El salm diu: Sl,16,9 El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, fins el meu cos reposa confiat: Sl,16,10 no abandonaràs la meva vida enmig dels morts ni deixaràs caure a la fossa el qui t'estima. Sl,16,11 M'ensenyaràs el camí que duu a la vida: joia i festa a desdir al teu davant; al teu costat, delícies per sempre. Aquest salm fa referència a que jo ressuscitaré d'entre els morts al tercer dia, i també a que un temps després retornaré a la casa del Pare. Tu patiràs molt, però finalment, en veure'm ressuscitat, la teva joia serà completa.

Després de les explicacions de Jesús, Maria li diu:

- Fill meu i Déu meu, cada vegada més sento en el meu cor com és d'admirable l'amor que tu i el Pare em teniu, perquè em sorpreneu amb noves meravelles que realitzeu en la meva petitesa. El meu cor exulta i es rendeix davant de tant d'amor.

Me'n sento indigna, i sols puc dir que sigui la que sigui, es compleixi en mi la vostra paraula.

Jesús l'abraça llargament mentre li diu:

- Mare, no temis, el Pare ha modelat el teu cor, i l'ha fet digne d'ell i de mi.

Aquesta nit Maria té molta feina a gravar al cor i a meditar pausadament tot el que Jesús li ha explicat.

El Messies recorrerà Galilea, Judea i Samaria

Un altre dia, és Jesús qui li diu a Maria:

- Mare, un dia vam comentar que el Messies havia de patir, però has de saber que abans d'això haurà de recórrer Israel per anunciar el regne de Déu a tot el poble.

*Maria li diu que coneix el passatge de les Sagrades Escripures on Isaïes profetitza quins seran alguns dels fets del Messies: **Is,35,4** Aquí teniu el vostre Déu, que ve per fer justícia. Ell mateix us ve a salvar. **5** Llavors es desclouran els ulls dels cecs, i les orelles dels sords s'obriran. **6** Llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig.*

- És cert, mare, li replica Jesús, l'anunci de la Bona Nova anirà acompanyada de grans senyals en favor dels qui creuran en mi, senyals que donaran testimoni del poder amb que m'ha investit el Pare.

*Tu també saps, mare, el que l'àngel va anunciar a Zacaries, referent a Joan: **Lc,1,15** Serà gran als ulls del Senyor; no beurrà vi ni altres begudes alcohòliques i quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare. **16** Conduirà molts israelites cap al Senyor, el seu Déu. **17** Anirà al davant del Senyor amb l'esperit i el poder d'Elies: farà que els pares es reconciliïn de cor amb els fills i portarà els rebels pels camins dels justos. Així prepararà per al Senyor un poble ben disposat. Quan estant jo al teu ventre, vas anar a visitar Elisabet, tu mateixa vas ser testimoni de com Joan va quedar ple de l'Esperit Sant, i veuràs com Joan aviat apareixerà, em precedirà i prepararà el poble perquè estigui ben disposat a rebre les meves ensenyances.*

Jo, mare, d'aquí a poc temps et deixaré per començar l'obra que m'ha manat el Pare. Em presentaré a Joan, i ell donarà testimoni de mi.

Llavors començaré a recórrer la Galilea, la Judea i Samaria per a ensenyar la Bona Nova a tot el poble, acompanyant-la de senyals poderosos. El Pare em donarà homes i dones de cor net. Seran els meus deixebles que m'acompanyaran

pertot arreu i viuran formant família amb mi. Quan jo retorni a la casa del Pare, els enviaré a tot el món perquè propaguin el regne de Déu donant testimoni de mi i proclamïn les meves ensenyances.

A l'anar a descansar, Maria medita molt les paraules de Jesús. Els dies posteriors, mentre Jesús continua amb les seves feines al taller, ella incrementa la meditació sobre les seves explicacions compartint-les amb les tasques de la llar, sabent que l'estada d'ell amb ella ja no durarà gaire, i ho accepta amb serenor. Ella viu del treball de Jesús i els seus germans, si Jesús se'n va no els voldrà ser un destorb, esta pensant a replantejar-se la vida. Li han fet forat al cor les paraules referides als deixebles que seguiran Jesús.

S'acosta l'inici de la vida pública del Messies

Més endavant, i per tercera vegada, Jesús torna a parlar amb Maria:

- Mare, Joan ja ha iniciat a Judea la seva missió. La notícia s'està escampant pertot arreu. És a prop el moment que marxaré de casa i me li presentaré perquè em bategi. Després aniré al desert a preparar-me per complir la missió que m'ha encarregat el Pare. Allà m'hi estaré quaranta dies parlant amb ell, i tot seguit em donaré a conèixer al poble.

Maria diu:

*- Fill meu, ves a fer el que el Pare t'ha encomanat. No et preocupis gens per mi, jo crec en el Pare i en tu, no m'espanten les dificultats que hagi de passar, **Sl,23,1** no em manca res, **3** que soc guiada per camins segurs, **4** no tinc por de cap mal. **6** Tota la vida m'acompanyen la vostra bondat i el vostre amor.*

Una cosa et vull dir, fill meu:

*- Per quan hagis de marxar, convé que et faci una túnica nova, perquè la que duus ara, està molt gastada. Demà sens falta et prendré les mides i te la faré **Jn,19,23** sense costura, teixida d'una sola peça de dalt a baix.*

Maria medita seguir Jesús

Alguns pensen que Maria no va seguir Jesús, i que si va estar al peu de la creu és perquè durant la passió i mort de Jesús es trobava a Jerusalem amb motiu de la Pasqua. Jo crec que no té cap sentit pensar que la mare del qui és la Paraula del Pare que ve a salvar el món, quan aquest proclami als homes amb gran poder el missatge de Bona Nova, resti a casa seva com si no hi tingués res a veure. La seva

presència al peu de la creu, ha de ser la culminació de la seva presència permanent entre els deixebles.

Aquests dies Maria medita molt intensament què ha de fer a partir d'ara amb la seva vida. Jesús li ha dit que la seva marxa de casa és imminent i vol tenir aclarit el pensament abans no arribi el dia. Finalment, Maria ho té clar: No tindrà res que la retengui a casa, què hi ha de fer mentre el seu fill va a complir la seva missió? Ja trobarà la manera d'ajudar-lo sense destorbar-lo, confia que el mateix Jesús l'ajudarà a fer-ho així. Per altra banda, ella que estima la paraula de Déu, de cap manera no es pot perdre sentir com parla la Paraula que el Pare ha enviat al món.

Comença la vida pública del Messies

Finalment, arriba el dia en que Jesús anuncia als seus germans que deixa el negoci i se'n va a complir la seva missió. Els ho ha dit al taller, l'han intentat entendre, però no els ha convençut. Li han dit que s'ho pensi bé, que toqui de peus a terra i que es deixi de fantasies.

És que notaran molt la seva absència, perquè Jesús ha après amb nota el seu ofici, s'ha implicat sempre en les feines,... segur que el negoci se'n ressentirà. Jaume tampoc ho ha entès, però no li ha fet cap retret.

El mateix dia, després de sopar, li diu a la seva mare:

- Mare, ha arribat l'hora d'iniciar la meva missió. Tal com et vaig avançar, he de presentar-me a Joan. Quan haguem acabat la feina que estem acabant, me m'aniré. Ja ho he informat als meus germans.

- Com s'ho han agafat, li pregunta Maria?

- No ho han entès, mare. Veuràs com et vindran a trobar perquè me'n facis desdir.

És l'ocasió perquè Maria li expliqui al seu fill la seva decisió:

-Fill meu, estic preparada, tu ets el meu fill, però jo sé que no has vingut al món per dedicar-me tota la teva vida, sinó a complir la voluntat del Pare. No tinguis cap recança per mi, jo també la vull complir. He comprès que la meva raó de ser, decidida pel Pare, és portar-te al món. Ara que tu parlaràs al món, quina altra cosa que no fos acompanyar-te podria fer jo d'ara en endavant? Ara que tu marxaràs, res no em lliga, si puc col·laborar en la teva missió, estic disposada a tot.

- És cert, mare, tu has seguit fidelment i amb molt de coratge la voluntat del Pare, ara quedaràs alliberada d'exercir de mare. Si vols col·laborar en la meva tasca de proclamar la Bona Nova i expandir el Regne de Déu, deixa la casa i el taller

dels meus germans, i segueix-me. Tu que has enfortit la teva fe en tots els esdeveniments de la meva infantesa i durant la llarga vida de família a Natzaret, seràs exemple i testimoni per a tots els qui se m'aproparan, i la teva actitud incentivarà la seva fe.

- Faré el que em proposes, fill meu. Tu ets el meu fill, però també el meu Senyor, ensenya'm com he de fer-ho sense interferir-te ni destorbar-te. No diré que m'oblidaré que sóc la teva mare, però no n'exerciré per a aprofitar-me'n, m'aplicaré a aprendre i a ajudar-te en tot el que es pugui.

- D'acord mare, ja trobarem el dia oportú.

- Gràcies fill meu. Per cert, ja tinc acabada la túnica, necessites que et prepari alguna altra cosa?

Jesús li ho agraeix, però ho refusa amablement:

- Gràcies Mare, no pots deixar mai de fer de mare, ho confio tot a la providència del Pare.

A Maria encara li queda una cosa per comentar-li:

- Jesús, una cosa et vull dir, recordes que ens vàrem comprometre a assistir a les noces que s'han de celebrar a Canà? M'hi podràs acompanyar, o hi vaig sola?

Jesús, que amb el Pare ha establert que la seva mare hi sigui en els moments importants de la seva obra, li diu:

- És veritat, mare, ens hi vam comprometre, tu no te'n desdiguís, jo miraré de ser-hi.

Enllestida la darrera feina, ha arribat el dia que Jesús marxa de casa. Aquest mati s'ha llevat molt d'hora, porta posada la túnica nova i abans de marxar li demana a la seva mare:

- Mare, si hi hagués el pare Josep li ho demanaria a ell, però ara l'autoritat de casa ets tu, i és a tu a qui demano la benedicció.

Maria reacciona:

- Fill meu, ets tu qui m'hauries de beneir a mi, però faré el que em demanes.

Jesús s'inclina davant d'ella, i Maria el beneeix amb aquesta benedicció:

- Que el Pare del cel beneeixi el seu Fill amb tot l'Amor i la força del seu Esperit, Ell que li ha encomanat la missió de salvar tots els homes, i que a aquests els mogui el cor per escoltar-lo i seguir els seus ensenyaments.

Lavors Jesús es posa dret, l'abraça llargament mentre li diu:

- T'estimo, mare, i tot seguit se'n va.

Maria queda sola.

Preparació del ministeri de Jesús

Predicació de Joan Baptista ([Lc](#), 3)

1 És l'any quinzè del regnat de Tiberi Cèsar, Ponç Pilat és governador de Judea, Herodes, tetrarca de Galilea, Filip, el seu germà, tetrarca d'Iturea i de la regió de Traconítida, i Lisànies, tetrarca d'Abilene. **2** Annàs i Caifàs *son els pontífex del Temple de Jerusalem, i Déu ha comunicat* la seva paraula a Joan, el fill de Zacaries, en el desert. **3** Joan *va* per tota la regió del Jordà predicant un baptisme de conversió per al perdó dels pecats, **4** tal com està escrit en el llibre del profeta Isaïes:

És la veu d'un que crida en el desert:

Prepareu el camí del Senyor,

aplaneu les seves rutes.

5 *S'alçaran les fondalades,*

s'abaixaran les muntanyes i els turons,

el terreny tortuós quedarà pla

i el camí escabrós serà allisat;

6 *i tothom veurà la salvació de Déu.*

Mt,3,7 Quan Joan *veu* que molts fariseus i saduceus hi *van* perquè els *bategi*, els *diu*:

- **7** Cria d'escurçons! Qui us ha ensenyat que us escapareu del judici que s'acosta? **8** Doneu els fruits que demana la conversió, i no comenceu a dir-vos que teniu Abraham per pare; us asseguro que Déu pot fer sortir fills a Abraham fins i tot d'aquestes pedres. **9** Ara la destralt ja és ran de la soca dels arbres, i tot arbre que no dóna bon fruit és tallat i llençat al foc.

10 La gent li *pregunta*:

- Així, doncs, què hem de fer?

11 Ell els *respon*:

- Qui tingui dos vestits, que en doni un al qui no en té, i qui tingui menjar, que també el comparteixi.

12 Entre els qui *van* a fer-se batejar hi *ha* fins i tot uns publicans, que li *diuen*:

- Mestre, què hem de fer?

13 Ell els *respon*:

- No exigiu més del que està establert.

14 Igualment uns soldats li *pregunten*:

- I nosaltres, què hem de fer?

Els *respon*:

- No feu servir la violència ni presenteu falses denúncies per treure diners de ningú, i acontenteu-vos amb la vostra soldada.

15 El poble *viu* en l'expectació, i tots *pensen* si Joan no és potser el Messies. **16** Joan *respon* dient a tothom:

- Jo us batejo amb aigua, però ve el qui es més fort que jo, i jo no sóc digne ni de deslligar-li les corretges de les sandàlies: ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc. **17** Ja té la pala a les mans per ventar el gra de l'era i per entrar el blat al graner; però cremarà la palla en un foc que no s'apaga.

18 Amb aquestes i moltes altres exhortacions, Joan *anuncia* al poble la bona nova.

A Maria li arriben aquestes notícies, però ella no es pregunta qui és Joan, perquè sap que és el Precursor, i Jesús el Messies.

Baptisme de Jesús

Ha arribat l'hora marcada pel Pare. **Lc,3,23** Jesús comença el seu ministeri, té uns trenta anys i segons *creuen*, és fill de Josep.

Mt,3,13 Llavors Jesús ve de Galilea i es presenta a Joan, vora el Jordà, a fer-se batejar per ell. Com un de tants, s'integra a la fila de pecadors, esperant el seu torn. Arribat davant Joan, **Jn,1,31** aquest no el reconeix. Joan sap que va al davant del Senyor a preparar els seus camins, la seva mare Elisabet li havia explicat que el Messies era el fill de la seva parenta Maria, però no ha coincidit mai amb ell.

Jn,1,33 Tanmateix, el qui l'havia enviat a batejar amb aigua li havia dit: **Jn,1,33** "Aquell damunt el qual veuràs que l'Esperit baixa i es posa, és el qui bateja amb l'Esperit Sant."

Mc,1,9 Joan el bateja, **10** i tot seguit, mentre surt de l'aigua, veu que el cel s'esquinça i que l'Esperit, com un colom, baixa cap a ell. **11** I una veu diu des del cel:

- Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.

Amb el seu Bateig al Jordà, es fa palès que Jesús és mogut per l'Esperit Sant a començar la seva missió, una missió que culminarà batejant amb el foc d'aquest mateix Esperit. Ell és el Fill de Déu, però és batejat no com a Fill del Pare, sinó com a Fill de l'Home. A l'inici solemne de l'HORA del Messies al món, Déu es mostra trinitari tal com és.

Crec que val la pena fixar-nos en l'evangelista Mateu, que explica així aquest fet: Mt,3,16 Veié l'Esperit de Déu que baixava com un colom. No diu que baixava en forma de colom, sinó com baixa un colom, és a dir a la manera com baixa un colom. El Gènesi per expressar el moviment de l'Esperit, tampoc fa referència a la seva forma sinó també a la manera com ho fa: Gn,1,1 l'Esperit de Déu planava sobre les aigües, en aquest cas la paraula és "planejar". Jo diria que la forma de l'Esperit és indescriptible, i l'autor sols s'atreveix a descriure vagament el moviment. Tanmateix és difícil representar una forma, i tampoc cal blasmar l'ús del colom, tot i que potser seria millor emprar el foc, tenint present el que va succeir amb les llengües de foc a la vinguda de l'Esperit Sant el dia de la Pentecosta.

Temptacions de Jesús (Lc,4)

1 Tot seguit Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n torna del Jordà. L'Esperit el condueix pel desert 2 durant quaranta dies. El Pare i el qui és la seva Paraula, han de parlar amb profunditat, és l'hora d'iniciar la part més important del manament donat al Fill.

Durant aquest temps comenten com per amor van crear l'Home a la seva imatge i semblança, i com n'estaven d'orgullosos de la seva obra. Recorden les bones estones que passaven amb la parella humanal durant el passeig de les tardes al Paradís, com ells es van deixar enganyar per la serp, i el desengany que això els va provocar. Enduts pel seu amor per aquella creatura, potser es van passar en l'expectativa que hi van posar... l'havien creat del fang..., van decidir que calia fer-ne una segona creació, el Fill serà un nou Adam que es carregarà i expiarà amb molt de patiment les culpes de la Humanitat.

Recorden com han anat acompanyant la Humanitat sense defallir, i reviu tot el que han fet fins ara: l'aliança amb Noé, l'elecció d'Abraham per ser el pare del poble escollit i de tots els creients, l'esclavatge d'Israel a Egipte, l'alliberament amb braç potent per Moisès amb l'establiment d'una Nova Aliança, l'acompanyament del poble durant els quaranta anys de caminar pel desert fent brotar un doll

d'aigua i plovent manà del cel fins arribar a la terra promesa, el suscitant dels Jutges, dels Reis, i dels Profetes. Recorden la paciència i l'amor fidel al poble escollit, oblidant-se de les seves infidelitats, prometent per boca d'Isaïes un rebrot nou i que la noia que ha d'infantar tindrà un fill i li posarà el nom d'Emmanuel (Déu amb nosaltres), l'anunci de Miquees sobre Betlem, l'anunci del Precursor i del Sobirà-Missatger de l'Aliança que ja ve, per boca de Malaquies.

Parlen de que a la plenitud dels temps, iniciada ara fa trenta anys, el Fill va deixar la glòria que tenia al costat del Pare, que va complir la seva promesa anunciada: enviar el Fill a fer-se home en el si de la Nova Eva, per redimir i salvar la Humanitat que estimen tant. Parlen de com el Pare, molt content d'haver enviat el seu Fill al món, va enviar un estol d'àngels a anunciar-ho als pastors i un estel per anunciar-ho als savis, perquè volia que els homes comencessin a alegrar-se i omplir-se d'esperança. Parlen de la vida oculta que el Fill ha portat durant els anys de Natzaret fins arribar a aquesta hora, l'hora establerta pel Pare.

Parlen dels propers tres anys, és l'hora que el Messies es doni a conèixer, que mostri la seva llum, que es descloguin els ulls dels cecs, s'obrin les oïdes dels sords, els coixos saltin com un cérvol i la llengua del mut cridi de goig, és l'hora que els homes vegin com els estima Déu, fins arribar a humiliar-se i a patir fins a l'extrem, entregant la seva vida, és l'hora que molts creguin i pels mèrits del Messies esdevinguin fills de Déu i així participin de la vida eterna.

*L'Esperit del Pare i del Fill està inflammat d'amor per la Humanitat, des de la caiguda en pecat d'Adam i Eva han esperat aquest moment, i ara es deleren per executar el seu pla: **Lc,12,49** »He vingut a calar foc a la terra, i com voldria que ja estigués encesa! **50** Haig de rebre un baptisme, i com desitjo que això es compleixi!*

*I és temptat pel diable. Aquests dies no ha menjat res, i a la fi té fam. **3** El diable li diu:*

- Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa.

***4** Però Jesús li respon:*

- L'Escriptura diu: L'home no viu només de pa.

El diable, que sap qui és, l'incita a aprofitar-se de ser Déu per satisfer la seva necessitat com a home, i així s'aparti del camí marcat pel Pare.

***5** Després el diable se l'enduu enlaire, li mostra en un instant tots els reialmes del món **6** i li diu:*

- Et donaré tota l'autoritat i la glòria d'aquests reialmes: me l'han confiada a mi, i jo la dono a qui vull. **7** Adora'm i tot serà teu.

8 Jesús li respon:

- Diu l'Escriptura: *Adora el Senyor, el teu Déu, dóna culte a ell tot sol.*

Jesús ha repassat amb el Pare el camí dolorós que ha de seguir per salvar els homes, i com a home ha sentit un rebuig immens. El diable li proposa abandonar-lo, intenta altre cop apartar-lo del camí del Pare, li ofereix donar-li l'autoritat i la glòria dels seus reialmes, a canvi de que l'adori

9 Després el condueix a Jerusalem, el posa dalt de tot del temple i li diu:

- Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix. **10** Diu l'Escriptura: *Donarà ordre als seus àngels de guardar-te.* **11** I encara: *Et duran a les palmes de les mans perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres.*

12 Jesús li contesta:

- Diu l'Escriptura: *No temptis el Senyor, el teu Déu.*

El diable ho ha tornat a intentar atacant Jesús amb les seves mateixes armes, citant l'Escriptura. Per tercer cop intenta apartar-lo del camí del Pare, recorrent a l'èxit fàcil i a l'ostentació. Jesús rebutja l'elecció dels versicles de l'Escriptura que fa el diable a la seva conveniència, no reflecteixen la voluntat del Pare, i li talla la dialèctica dient-li al diable que ningú no ha de temptar el Senyor, el seu Déu, que també és Déu per al diable.

13 Un cop el diable ha esgotat tota mena de temptacions, s'allunya d'ell fins al moment oportú.

Les temptacions de Jesús no acaben aquí, des d'ara fins arribar a Getsemaní i a la mort en creu, el diable anirà esperant el moment oportú. Jesús les vencerà amb les seves sovintejades i llargues estones de pregària al Pare.

El diable tampoc para mai d'assetjar-nos a nosaltres. Ens ho diu indirectament Jesús, en el següent diàleg:

Mt,18,21 Aleshores Pere preguntà a Jesús:

- Senyor, quantes vegades hauré de perdonar al meu germà les ofenses que em faci? Set vegades?

Mt,18,22 Jesús li respon:

- No et dic set vegades, sinó setanta vegades set.

*Com el germà que ens ofèn, som capaços de caure setanta vegades set. Ens cal complir la recomanació de Jesús: **Mt,26,41** Vetlleu i pregueu, per no caure en la temptació. L'esperit de l'home és prompte, però la seva carn és feble.*

Joan Baptista i Maria

Jesús ja no està amb Maria. Com que ella sap que Joan ja està preparant el camí a Jesús, se sent moguda a visitar-lo. Segurament no l'ha vist mai més des del seu naixement. Deixeu-me intuir-ho:

Decidida, emprèn viatge i se'n va a l'indret on Joan bateja, s'acosta discretament, l'escolta, i s'espera a que acabi de batejar tots els homes que hi ha a la fila. Quan ella se li acosta, Déu li revela a Joan que ella és la mare del Messies, i a l'instant recorda el que li havia explicat la seva mare: Lc,1,42 Ets beneïda entre totes les dones. Lc,1,43 Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar? Lc,1,45 Felix tu que has cregut: allò que el Senyor t'ha anunciat es complirà!

Se saluden afectuosament, i de seguida Joan la convida a apartar-se de la gent perquè té moltes ganes de parlar amb ella. Maria ho accepta encantada i es queda unes hores amb ell.

Joan li demana que li expliqui tot el què va viure quan va visitar els seus pares, i també tot el referent a la vinguda del Senyor i com ha sigut la seva vida fins ara. Ella satisfà els seus anhels i s'alegra en Déu al veure com s'ha complert en Joan la profecia del seu pare: Lc,1,76 »I a tu, infant, et diran profeta de l'Altíssim, perquè aniràs al davant del Senyor a preparar els seus camins; 77 faràs saber al poble que li ve la salvació, el perdó dels seus pecats.

A l'acabar, Maria li pregunta a Joan per Elisabet i Zacaries i també com ha sigut la seva vida, interessant-se molt en com ha sigut la crida que li ha fet el Senyor.

Ministeri de Jesús a Galilea

Inici de la predicació a Galilea (Jn 1)

19 Aquest és el testimoni que Joan *dona* quan els jueus li *envien* sacerdots i levites des de Jerusalem a interrogar-lo. Li *pregunten*:

- Qui ets, tu?

20 Ell no *es nega* a respondre i *confessa* clarament:

- Jo no sóc el Messies.

21 Ells li *pregunten*:

- Qui ets, doncs? Elies?

Els *respon*:

- No el sóc.

- Ets el Profeta?

Respon:

- No.

22 Llavors li *diuen*:

- Doncs qui ets, tu? Què hem de respondre als qui ens han enviat? Què dius de tu mateix?

23 Ell *els declara*:

- Sóc *la veu d'un que crida en el desert: Adreceu el camí del Senyor*. Així ho va dir el profeta Isaïes.

24 Alguns dels enviats, que *són* dels fariseus, **25** li *fan* aquesta altra pregunta:

- Per què bateges, doncs, si no ets el Messies, ni Elies, ni el Profeta?

26 Joan els *respon*:

- Jo batejo només amb aigua; però enmig vostre hi ha el qui vosaltres no coneixeu, **27** el qui ve després de mi, i jo no sóc digne ni de deslligar-li les corretges de les sandàlies.

28 Això *ha passat* a Betània, a l'altra banda del Jordà, on Joan *bateja*.

L'endemà

29 L'endemà, Joan *veu* que Jesús *ve* cap a ell, i *el presenta com l'Anyell de Déu que treu el pecat del món, i després testimonia que és el Fill de Déu*.

L'endemà (El dia que Andreu anuncia a Simó que ha trobat el Messies)

35 L'endemà, Joan torna a ser en el mateix lloc amb dos dels seus deixebles **36** i, fixant la mirada en Jesús que està passant, exclama:

--Mireu l'anyell de Déu!

L'endemà

43 L'endemà, Jesús resol de sortir cap a Galilea.

Abans d'arribar a Cafarnaüm, passen per Canà. Jesús i la seva mare han de complir amb un compromís de família.

*Aquí em salto alguns versicles perquè prefereixo posar-los més endavant en el paràgraf **Jesús amb Maria, els seus germans i els deixebles, baixen a Cafarnaüm i s'hi queden uns quants dies.***

Les noces de Canà (Jn 2)

1 El tercer dia es celebren unes noces a Canà de Galilea. Hi ha la mare de Jesús. **2** També hi és convidat Jesús, juntament amb els seus deixebles.

Com acabem de llegir, Joan situa el dia de les noces com a tercer dia, això vol dir que per l'evangelista el dia que ell i Andreu es troben amb Jesús i aquest ho comunica al seu germà Simó, el considera el dia u, sens dubte un dia molt important per a ell. L'endemà és el dia que anant de camí cap a Galilea Jesús crida Felip i aquest troba Natanael, el dia dos. Pels detalls que ens dona, hem de pensar que Joan considera aquests tres dies com a cabdals.

Quina és la relació de Maria i Jesús amb aquesta família que els ha convidat? Per la naturalitat amb que s'hi mou Maria, ha de ser una relació familiar propera, o bé de molta amistat. Semblaria que Jesús hi és convidat perquè és el fill de Maria, ja que primer s'afirma que a la festa hi ha Maria, i Jesús i els deixebles són introduïts a la narració després d'un "també". Tanmateix és molt rellevant que Jesús hi acudeixi amb els seus primers deixebles, i això més aviat faria pensar que la relació amb ell també és molt estreta i personal.

Maria ha recorregut els 9 km. que dista de Natzaret, amb la il·lusió que també s'hi presenti el seu fill. Quan Jesús veu la mare, se'n va a trobar-la i l'abraça:

- Com estàs mare?

- Molt bé, fill meu, m'estic adaptant a la nova vida.

Maria se'l mira bé, i el troba canviat:

- A veure, deixa que et miri... estàs més prim, li diu.

-Ja surt la meva estimada mare a preocupar-se per mi, li replica Jesús somrient.

Maria s'alegra molt de veure'l, i ara és ella qui inicia l'abraçada, mentre li diu:

- Veig que vas molt ben acompanyat, fill meu.

- Sí, mare, ja fa tres dies que no s'aparten de mi, em van venir a trobar i van passar tot el dia amb mi, ara han tornat perquè diuen que em volen conèixer millor. Com que jo havia de venir a aquestes noccs m'ha semblat que convidant-los era una bona manera de fer-ho, i ells ho han acceptat molt contents. Deixa que te'ls presenti.

- Aquest és l'Andreu, aquest el seu germà Simó, aquest jove és el Joan i aquest el seu germà Jaume, aquest és el Felip, i aquest altre Natanael.

Després els presenta la seva mare:

- Aquesta és la meua mare Maria.

Ells queden impressionats al veure-la per primer cop, i ella de veure els deixebles, especialment Joan, tant jove. Els saluda un per un i els pregunta:

- D'on sou?

Simó diu:

- Tots som de Betsaida, menys Natanael que és de Canà.

- I a què us dediqueu, continua Maria?

Ara és Felip qui li respon:

- Tots nosaltres som pescadors. Lc,5,10 Joan i el seu germà Jaume són socis de Simó i Andreu. Teníem moltes ganes de conèixer-vos perquè quan vaig decidir seguir Jesús, li vaig preguntar per la seva família i em va dir que era fill de Josep de Natzaret, ja traspasat, però que la seva mare es deia Maria i era viva. Després ens va dir que estàvem convidats a aquestes noccs i vos també, i que us podríem conèixer. Ara que us veig, realment es pot dir ben bé que el vostre fill és una còpia vostra, us assembleu moltíssim.

- És veritat, assenteixen tots.

Llavors comença el banquet, Jesús i els deixebles es col·loquen amb els homes, i Maria entre les dones, en una estança més propera a les dependències del servei. Ja avançat l'àpat, Maria s'adona que a la zona de servei hi ha nerviosisme i preocupació, hi posa tota l'atenció i com que no pot saber el que està passant, s'aixeca i li ho pregunta a un dels servidors, que amb molt poques paraules li explica:

- Se'ns ha acabat el vi.

Ella s'imagina la vergonya que hauran de passar els nuvis, i no veu com podria ajudar-los, però això només dura un instant. No consta que mai li hagués demanat a Jesús cap prodigi perquè l'ajudés a revertir una situació o un problema, ni consta tampoc que fins aquest moment el seu fill hagués fet cap miracle, però ella creu fermament que és el Messies, i també que el Messies farà prodigis per acompanyar amb poder el seu missatge. Havent-li comentat Jesús quan va marxar de casa, que abandonava Natzaret perquè havia arribat la seva hora, i sabent Maria que Jesús des d'aleshores en qualsevol moment començaria a manifestar la seva divinitat, decidida, se li acosta discretament per darrera i a cau d'orella per no alarmar ningú, li diu com aquell qui res:

- 3 No tenen vi.

4 Jesús fa el paper de sorprès, i amb veu baixa li respon amb un punt podríem dir d'impertinència, per provar la seva fe:

- Dona, i jo què hi tinc a veure? Encara no ha arribat la meva hora.

Notem que aquí i a la creu, al principi i al final de la seva vida pública, moments solemnes, Jesús es dirigeix a Maria com a dona, la dona per excel·lència, la Nova Eva de la Nova Humanitat. Dir-li "no ha arribat l'hora", és com dir-li "el Pare ho ha disposat d'una altra manera. No em forçis, mare".

5 La seva mare fa veure que es retira, però no, és una dona d'empenta, que en contra del parer del seu fill, creu que anirà bé pels deixebles que ara sigui la seva hora. Ella sap com convèncer-lo, i dit i fet, se'n va i diu als servidors:

- Feu tot el que ell us digui.

Ella els ho ha dit amb una actitud i un to absolutament convençut i convincent, l'ordre és volgutament curta i clara perquè ningú pugui dubtar com interpretar-la. Llavors s'assegura que els servents han entès ben bé quin dels convidats és Jesús, i amb un gest ferm els hi envia.

Podem imaginar els criats presentant-se a Jesús, adreçant-se a ell, i dient-li:

- Aquella senyora d'allà ens fa venir a preguntar-vos què hem de fer.

Jesús creia que s'havia tret de sobre la seva mare, però no, se li posa cara de "ja hi tornem", és només un instant perquè de seguida el seu rostre denota complaença. Darrera del requeriment hi veu el seu cor ferm i encès de fe. Jo penso que també es rendeix a aquella exquisida i innata capacitat de les dones en general per aconseguir dels homes i especialment les mares dels seus fills, allò que volen; potser se salten la lògica, però els desapareixen directament al cor. Jesús la busca amb la vista, i la veu més enllà observant. Després pregunta als criats:

- On teniu les piques de purificació?

Els l'inviten a seguir-lo, Jesús s'aixeca tot d'una, i al passar pel costat de la mare, també a cau d'orella, li fa un somriure diví, i li diu:

- **Mt,15,28** Dona, és gran la teva fe! Faré com tu vols.

6 Una mica enllà hi ha sis piques de pedra destinades a les pràctiques de purificació usuals entre els jueus. Tenen una cabuda d'uns cent litres cada una. **7** Els diu Jesús:

- Ompliu d'aigua aquestes piques.

Els criats no entenen res, estan molt neguitosos perquè el problema és realment urgent, i ara aquest convidat els fa perdre el temps amb aigua... el que falta és viiiiiii! Han murmurat ostensiblement, Maria no ha sentit totes les paraules en detall, però les no sentides les ha endevinat. Han estan a punt de no fer-li cas, però a l'adonar-se que ella continua tenint-los posada la mirada, és una mirada ferma que no deixa lloc a cap dubte, llavors ells les omplen fins dalt. Maria mou el cap lleugerament de dalt a baix, com dient "molt bé nois", i somriu de complaença i agraïment.

Jesús **8** llavors els diu:

- Ara traieu-ne i porteu-ne al cap de servei.

*Els servents es miren Jesús i després entre ells, pensant: Això és massa, ara hem de portar l'aigua al cap de servei? Ens la tirarà pel cap!... No saben qui és Jesús... i si és un bromista? O un il·lús? Per segon cop es fixen en Maria, que continua mirant somrient, però tan ferma i convincent com abans... i... ells li'n porten. **9** El cap de servei tasta aquella aigua. Ell no sap d'on ha vingut, però els servidors sí que ho saben, perquè ells mateixos l'han treta, de fet estan perplexes, esperant que els tiri l'aigua pel cap. L'aigua se li ha revelat al paladar del cap de servei com un vi excel·lent, així ho delaten els muscles del seu rostre, els servidors volen explicar-li el què han fet, però el cap de servei s'ha girat d'una revolada i se n'ha anat corrents cap a la sala del banquet. Els servidors es posen les mans al cap, pensen que s'ha tornat boig, i comencen a témer que allò no acabarà bé i els tocarà el rebre.*

Maria, que continua atenta a tot el que passa, veu clarament que Jesús acaba de fer el miracle que li ha demanat i de seguida s'adona que ell li busca la mirada. Jesús hi veu agraïment, i ella reconeixement de la seva fe en la d'ell.

El cap de servei, doncs, crida el nuvi **10** i li diu:

- Tothom serveix primer els millors vins i, quan els convidats han begut molt, serveix els més ordinaris. Però tu has guardat fins ara el vi millor.

- *Què m'has dit?, li diu el nuvi. M'ho pots repetir?*

- *Que sí, home, que s'està acabant el banquet i ara treus el vi millor, li etziba.*

En tot això els deixebles, que han observat els moviments de Maria i de Jesús, i veuen el rebombori que s'ha produït, li pregunten a Jesús què ha passat. Ell, atrapat per la manifestació de fe de la mare, vol que els deixebles copsin com és el cor d'ella, i li reverteix la situació enviant-li els deixebles:

- *Pregunteu-ho a la meua mare, que ho sap molt bé.*

Ells van a trobar-la. Llavors és Maria l'atrapada per l'amor que li acaba de manifestar Jesús, i explica als deixebles els detalls del fet. Aquí comença l'admiració dels deixebles per la mare del Mestre.

Mentrestant, el nuvi, el cap de servei i els servidors contrasten els fets, finalment s'adonen del que ha passat i llavors, admirats i atònits, van a trobar Jesús, que els diu:

- *Alegreu-vos, perquè ja ha arribat l'hora en que Déu es manifesta a Israel (Jn,1,31).*

L'admiració i la fe de Joan i els altres deixebles, traspua en el comentari final de l'evangelista: 11 Així ha començat Jesús els seus senyals prodigiosos a Canà de Galilea. Així ha manifestat la seva glòria, i els seus deixebles han cregut en ell.

Quan al cap del dia, Maria es retira a descansar, adreça aquesta pregària a Déu Pare: Senyor Déu Pare, des de petiteta quan jo vaig viure al Temple, em captivaven els relats que expliquen les obres poderoses que heu fet a favor d'Israel. Després heu volgut que jo fos la mare del vostre Fill, obrant meravelles en mi per l'Esperit Sant, vos que sou totpoderós. Ara, vos que sou pare, enteneu-me a mi que sóc mare, no tingueu en compte el que li acabo de fer al vostre Fill; jo no podia suportar la vergonya que havien de passar els nuvis, i sabent que Jesús és el Messies de qui Isaïes va predir que curaria cecs, sords, coixos i muts, he pensat que ara era la seva hora, ja que era una bona oportunitat perquè els deixebles que fa pocs dies van amb ell, hi creguin de veritat. Jesús m'ha fet com un retret, li he vist un punt de contrarietat al seu rostre, m'ha dit que el problema dels nuvis no era el seu, i que la seva hora encara no havia arribat. Reconec que m'he passat, però ell que m'estima tant, no m'ho ha tingut en compte, al contrari, ha escoltat la petició de la vostra serventa i m'ha complagut avançant l'hora que Vos li havíeu marcat per manifestar-se a Israel. Jo sé que vos també m'estimeu com Jesús, mireu-me doncs

també amb benvolença, i no m'ho tingueu en compte. Em sento molt estimada per Vos i el vostre Fill. Sabeu que el meu cor és tot vostre, aquí em teniu, Senyor. Ajudeu-me a seguir-lo fidelment sense interferir-lo.

Així va ser com Jesús inicià els seus prodigis, el primer va voler que fos a petició de la seva mare, i no per curar ningú, sinó per evitar la vergonya als nuvis i perquè els primers deixebles creguessin en ell. Jesús farà grans prodigis sense que ningú els demani, però la major part de miracles els farà per donar la salut corporal o mental a les persones que creuran en ell, en benefici d'elles mateixes o bé de terceres persones. Maria ha obtingut l'acció de Jesús sense fer-li obertament una petició, amb una insinuació n'hi ha hagut prou, no en benefici propi ni de familiars, però realment per encendre la fe en Jesús en el cor dels qui l'han presenciat. Potser nosaltres no gosàriem demanar-li a Jesús un miracle per a una cosa que podríem considerar potser intranscendent, però la fe de Maria és extraordinària.

La seva intervenció davant Jesús en aquestes noces, ha de suscitar la nostra confiança vers ella imitant l'actitud dels servidors, que sense entendre res han fet el que ella els ha manat. Com va dir amb vehemència el bisbe auxiliar de Barcelona Monsenyor Antoni Vadell, ja traspassat, quan va predicar l'any 2.021 a la novena a la Mare de Déu de la Candela, patrona de Valls, hem de dir: "jo vull ser un dels de davantal". Maria ens demostra que és capaç de vetllar per nosaltres, de posar-se entremig de Jesús i nosaltres, i fer-li veure les nostres dificultats i sofriments amb garantia de saber-li moure el cor.

Jesús amb Maria, els seus germans i els deixebles, baixen a Cafarnaüm i s'hi queden uns quants dies (Jn 2)

Jn 2,12 Després d'això baixa a Cafarnaüm amb la seva mare, els seus germans i els seus deixebles, però tan sols s'hi queden uns quants dies. Només l'evangelista Joan explica les noces de Canà. Ell també és l'únic que al final de la narració ens explica que Jesús va baixar a Cafarnaüm acompanyat de la seva mare, els seus germans i els seus deixebles.

Maria i els germans de Jesús conviuen, per tant, uns quants dies amb Jesús i els seus primers deixebles. És curiós que dels germans no se'n parla ni al començament ni durant les noces, sols són referenciats al final. Deuen haver assistit al convit.

L'actitud dels germans amb Jesús no és la mateixa que la dels deixebles. Aquests acaben d'interessar-se seriosament en Jesús perquè Joan Baptista els ha dit que és

el Fill de Déu, i han quedat impressionats; en canvi pels seus germans només és el germà petit que ha marxat de casa, els ha abandonat, i ara va acompanyat d'uns nois que pel que han vist sembla que ocupen el seu lloc de familiars. Això els ha distanciat. També han reaccionat diferent després del miracle: Al final de la narració Joan ens acaba de dir que “els seus deixebles van creure en ell”, però al no haver-hi cap referència als germans, podríem pensar que han quedat estupefactes, descol·locats, la seva reacció no ha sigut, per dir-ho d'alguna manera, gaire lluïda. Els deixebles ho han notat, i a Maria l'actitud dels germans l'ha fet patir. L'evangelista Joan, només parlant d'ells al final, possiblement no ha volgut ombrar el primer fet extraordinari de Jesús.

Guarició d'un home posseït d'un dimoni (Lc 4)

31 Després va baixar a Cafarnaüm, població de Galilea, i els dissabtes hi ensenyava. **32** La gent estava admirada de la seva doctrina, perquè parlava amb autoritat. **Mc,1,15** Ha dit:

- S'ha complert el temps i el Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la bona nova.

Lluc coincideix amb Joan evangelista a dir que “després va baixar a Cafarnaüm”, però no diu, com Joan, que ho fes acompanyat de la seva mare i els seus germans, en canvi ens narra els miracles que hi va fer. Podríem pensar que els primers miracles que fa Jesús a Cafarnaüm els fa durant aquests dies que Maria i els germans hi romanen:

33 En la sinagoga hi ha un home posseït d'un dimoni, un esperit maligne, que es posa a cridar amb tota la força:

34 - Ah! Per què et fiques amb nosaltres, Jesús de Natzaret? Has vingut a destruir-nos? Ja sé prou qui ets: el Sant de Déu!

35 Però Jesús l'increpa dient:

- Calla i surt d'aquest home!

Llavors el dimoni el llança allà al mig i en surt sense fer-li cap mal. **36** Tots queden molt sorpresos i comenten entre ells:

- Què és tot això? Dóna ordres amb autoritat i amb poder als esperits malignes i els fa sortir!

37 I la seva fama s'escampa per tots els indrets de la regió.

Guarició de la sogra de Simó i d'altres malalts (Lc 4)

38 Després d'anar-se'n de la sinagoga, entra a casa de Simó. La sogra de Simó té una febre molt alta, i demanen a Jesús que faci alguna cosa per ella. 39 Jesús se li acosta, increpa la febre, i la febre la deixa. Ella s'aixeca a l'instant i es posa a servir-los.

Mateu diu que Jesús va tocar la ma de la sogra de Pere i no explica que ningú li ho hagi demanat, però Lluc diu que li demanen sense concretar qui, i Marc semblantment afirma que ho diuen a Jesús, sense detallar tampoc qui. A Canà, Maria li ha arrancat el primer prodigi per un problema angoixant per algú. La febre d'aquesta sogra no sembla una malaltia important. Si s'ha produït durant els dies que Maria ha sigut a Cafarnaüm, jo penso que la iniciativa no seria gens estrany que provingués d'ella.

40 Quan s'ha post el sol, tots els qui tenen malalts afectats per diverses malalties els van portant cap a Jesús. Ell imposa les mans a cada un i els cura. 41 De molts en surten dimonis cridant i dient-li:

- Tu ets el Fill de Déu!

Però Jesús els increpa i no els deixa parlar, perquè saben que és el Messies.

Maria parla amb els deixebles

Un d'aquests dies Maria s'acosta als deixebles i li pregunta al jove Joan:

- Com l'has conegut a Jesús?

Joan contesta:

- Ja fa un cert temps que a Betsaida es parlava molt de Joan Baptista. Els meus companys i jo ens vam sentir moguts a conèixer-lo, tant és així que vam anar a trobar-lo, ens va batejar, i ens va seduir fins a fer-nos-hi deixebles. Un dia de la setmana passada, mentre estàvem amb ell se li presentaren uns sacerdots, levites i fariseus vinguts de Jerusalem per interrogar-lo sobre qui era ell. Ell els contestà clarament que no era el Messies, tampoc Elies ni el Profeta, sols era una veu que en el desert cridava: Adreceu el camí del Senyor. Llavors Jn,1,25 li van fer aquesta altra pregunta:

- Per què bateges, doncs, si no ets el Messies, ni Elies, ni el Profeta?

Jn,1,26 Joan els respongué:

- Jo batejo només amb aigua; però enmig vostre hi ha el qui vosaltres no coneixeu, *Jn,1,27* el qui ve després de mi, i jo no sóc digne ni de deslligar-li les corretges de les sandàlies.

Llavors continua Andreu:

- *Nosaltres havíem decidit fer-nos deixebles de Joan, però havent-lo sentit afirmar que ell no era digne de deslligar-li el calçat, per una banda ens va sorprendre enormement, i per l'altra va encendre en els nostres cors un desig irrefrenable de conèixer aquella persona tan extraordinària. Jn,1,29* L'endemà, Joan veié que Jesús venia cap a ell, i exclamà:

- Mireu l'anyell de Déu, el qui treu el pecat del món! *Jn,1,30* És aquell de qui vaig dir: "Després de mi ve un home que em precedeix, perquè, abans que jo, ell ja existia." *Jn,1,31* Jo no el coneixia; però, si vaig venir a batejar amb aigua, va ser perquè ell es manifestés a Israel.

Jn,1,32 Joan testimonià encara:

- He vist que l'Esperit baixava del cel com un colom i es posava damunt d'ell. *Jn,1,33* Jo no el coneixia, però el qui m'envià a batejar amb aigua em va dir: "Aquell damunt el qual veuràs que l'Esperit baixa i es posa, és el qui bateja amb l'Esperit Sant." *Jn,1,34* Jo ho he vist i dono testimoni que aquest és el Fill de Déu.

El jove deixeble hi afegeix:

- *Tots nosaltres vam quedar de pedra en donar testimoni Joan que aquell home era el Fill de Déu, li vam clavar la mirada, ell ens la va tornar, i vam sentir una sotragada al cor. Després va desaparèixer. Jn,1,35* L'endemà, Joan tornava a ser en el mateix lloc, l'Andreu i jo també hi érem, *Jn,1,36* i, fixant la mirada en Jesús que passava, va exclamar:

- Mireu l'anyell de Déu!

Jn,1,37 Quan nosaltres el sentirem parlar així, vam seguir Jesús. *Jn,1,38* Es girà i, en veure que el seguíem, ens preguntà:

- Què busqueu?

Nosaltres li diguérem:

- Rabí, on t'estàs?

Jn,1,39 Ens va respondre:

- Veniu i ho veureu.

- *Nosaltres hi anàrem, veiérem on s'estava i ens quedàrem amb ell aquell dia. Eren cap a les quatre de la tarda. És molt difícil, senyora, intentar explicar-*

vos el que va passar al nostre cor. No ens havíem trobat mai una persona que parlés com ell, quina força, quina claredat, quina autenticitat, quin poder de convicció, quina seducció desprenia! Llavors vam creure l'afirmació de Joan dient que el vostre fill era el Fill de Déu i l'anyell de Déu.

- Quants detalls us han quedat gravats, nois, els diu Maria, es nota que l'encontre us ha trasbalsat!

- I tant que sí, li diuen tots, quan ens parla les seves paraules ens arriben al fons de l'ànima, només la seva mirada ja ens fascina.

Llavors Andreu continua:

- Després d'això, Jn,1,41 jo me'n vaig anar primer a trobar el meu germà Simó i li vaig dir...

Simó l'interromp:

- Deixa que ho expliqui jo:

L'Andreu em va dir: - Hem trobat el Messies. Jn,1,42 I em va portar on era Jesús, que fixant-me la mirada, em va dir: - Tu ets Simó, fill de Joan. Tu et diràs Cefes -que vol dir «pedra». Vaig quedar d'una peça. Per què el Messies em canviava el nom? Jn,1,43 L'endemà, Jesús resolgué de sortir cap a Galilea, i trobà Felip. Millor que ho expliquis tu, Felip.

Felip pren la paraula:

- Doncs Jesús només trobar-me em va dir: - Segueix-me. Jo vaig quedar atrapat quan em va explicar molt convincentment que Moisès i els profetes havien parlat d'ell. Jn,1,44 Llavors Jn,1,45 vaig trobar Natanael i li vaig dir: - Hem trobat aquell de qui van escriure Moisès, en els llibres de la Llei, i també els profetes: és Jesús, fill de Josep, de Natzaret.

- Doncs ara, Natanael, potser que ens ho expliquis tu, li fa Maria.

Jn,1,46 Bé, al sentir el nom de Natzaret, i coneixent la fama de la seva gent, no m'ho podia creure. Per això et vaig mirar amb cara d'estranyesa, Felip, i et vaig replicar: Jn,1,46 - De Natzaret en pot sortir res de bo? Llavors tu em vas mostrar no sols que Jesús t'havia convençut, sinó que també m'ho faria a mi si aconseguies arrossegat-me a veure'l. I em vas provocar dient-me: Jn,1,46 - Vine i ho veuràs.

- Sí, l'interromp Felip, però tot i així t'hi vas resistir una mica.

- Tens raó Felip, salta Natanael, però el que jo em vaig imaginar de Jesús quedava molt curt, perquè - Jn,1,47 quan Jesús em veié que jo anava cap a ell, digué:

- Mireu un autèntic israelita, un home que no enganya.

Caram què em vaig sentir dir! Em va fer sortir els colors a la cara, és que vaig veure claríssimament que coneixia perfectament la meva vida, i em va sortir del fons de l'ànima aquesta pregunta:

Jn,1,48 - D'on em coneixes?

Jesús em va respondre:

- Abans que Felip et cridés, t'he vist sota la figuera.

Quina estocada al cor! El que jo feia sota la figuera només Déu ho podia saber apart de mi, per això vaig esclatar dient-li:

Jn,1,49 - Rabí, tu ets el Fill de Déu, tu ets el Rei d'Israel.

Maria, està embadalida per l'explicació de Natanael i li pregunta:

- I què et va dir Jesús?

Natanael li respon:

Jn,1,50 Jesús em va dir:

- Creus només perquè t'he dit que t'havia vist sota la figuera? Coses més grans veuràs!

Jn,1,51 I afegí:

- Us ho ben asseguro: veureu obert el cel, i els àngels de Déu pujant i baixant sobre el Fill de l'home.

Maria s'alegra que Jesús vagi acompanyat per ells, i els diu:

- M'alegro molt per vosaltres, perquè heu cregut en ell i heu decidit seguir-lo.

Llavors és Simó, qui pren la paraula:

- Senyora, estem molt contents d'haver-nos trobat amb el vostre fill, i que ens hagués convidat a Canà, on vam poder veure de quina manera vos creieu en ell. Amb la vostra fe i perseverança heu provocat que ell mostri un poder que desconexíem. Tots nosaltres vam ser tocats a la primera conversa que li vam tenir, però a Canà vam creure en ell gràcies a la vostra intervenció, i ara, després dels prodigis que està fent aquests dies, la nostra fe s'ha refermat. Jo no me'n puc avenir que hagi curat la meva sogra. Ens alegrem molt d'haver compartit amb vos aquests dies.

Maria se sent honorada per les paraules de Simó, i les hi agraeix:

- Moltes gràcies, Simó, i també a tots per haver sigut tan amables amb mi.

Llavors Joan li demana:

- I vos que heu conviscut tants anys amb ell, expliqueu-nos coses de la seva vida!

Maria pren la paraula:

- Déu ha volgut que Jesús visqués trenta anys com un home qualsevol, en el si de la nostra família, ajudant el seu pare i els seus germans en el taller. En tots aquests anys no ha fet res d'extraordinari, s'ha comportat també com a veritable home que és, ha sigut sempre molt bon fill i un treballador expert i incansable. Quan era petit, el rei Herodes el volia matar, i el vam haver de protegir fugint precipitadament a Egipte, on hi vam restar un any. El seu pare Josep i jo hem hagut d'esforçar-nos a mantenir en secret la seva verdadera identitat, fins que no ha arribat la seva hora de manifestar-se al món.

- I des de quan creieu en ell, li pregunta Felip?

La pregunta sorprèn Maria. No havia pensat mai que la hi poguessin fer, reflexiona un instant, i decideix que sabent com Joan ha donat testimoni de que Jesús és el Fill de Déu, ella ja no te motiu per no fer-ho:

- És una història una mica llarga d'explicar, però us relataré el més essencial: Jo havia dedicat la meva ànima i el meu cos a Déu, però Déu de forma separada ens va manifestar a mi i a Josep que ens havíem d'unir en matrimoni. En aquell moment no vam entendre per què. Al cap de dos anys d'estar promesos, un àngel em va anunciar a mi sola, que jo tindria un fill per obra de l'Esperit Sant, que s'havia de dir Jesús i l'anomenarien Fill de l'Altíssim. Estalviant detalls, diguem que Josep no s'ho podia creure quan em va veure embarassada, però a la fi Déu li va manifestar en somnis que el meu fill era obra de l'Esperit Sant, que no dubtés i em prengué a casa seva. Llavors vam entendre el que Déu volia de nosaltres. Tots amb els qui hem conviscut, han cregut que Jesús és fill de Josep, i legalment ho ha sigut, però no, jo també dono testimoni que Jesús és el Fill de Déu. Jo sóc la serventa més petita, de cap manera em podia imaginar el que Ell ha fet en mi. I contestant la teva pregunta, Felip, he de dir que crec des que em va venir a visitar l'àngel. Ajudeu-me també vosaltres a donar-li gràcies, perquè el Fill del Pare ha vingut a salvar Israel fent-se home a les meves entranyes.

Els deixebles es miren entre sí admirats, i li reconeixen el testimoni que els acaba de donar. Tots a una li mostren veneració i li agraeixen efusivament el seu gest. Llavors Joan exclama:

- Quin honor ser la mare del Messies! Que fantàstic haver conviscut amb ell tant de temps! Ara que he viscut uns dies amb ell, puc imaginar-me com deu haver estat la vostra llarga convivència! Quin honor haver-vos conegut, senyora!

- Gràcies Joan, li diu Maria. És veritat el que dius, però el més important és escoltar-lo. Sortosos vosaltres que heu sigut escollits. Seguiu-lo, i Jn,1,5 feu tot el que ell us digui.

En aquest moment arriba Jesús, que ha sentit les darreres paraules de la seva mare. El primer que fa és dirigir-li la mirada i buscar-li els ulls somrient. Quan ella ja no hi és, s'adreça als deixebles:

- Què us ha semblat la meva mare?

És Joan qui li contesta:

- Ens ha demanat que li expliquéssim com ha sigut el nostreencontre amb vos, després ens ha felicitat per estar amb vos, ens ha testimoniat que vos sou el Fill de Déu, i finalment ens ha encoratjat a fer tot el que ens digueu. Quin honor ser la vostra mare!

Jesús li diu:

- És veritat Joan, però encara és millor la seva fe, que vosaltres mateixos heu pogut comprovar a Canà, i també la seva disposició a escoltar i complir la paraula de Déu.

A la nit, Maria ha anat repassant tot el que ha compartit amb els deixebles, i ho ha gravat al cor. L'han impressionat les afirmacions de Joan Baptista: Jn,1,29 Mireu l'anyell de Déu, el qui treu el pecat del món! Jn,1,33 "Aquell damunt el qual veuràs que l'Esperit baixa i es posa, és el qui bateja amb l'Esperit Sant." 34 Jo ho he vist i dono testimoni que aquest és el Fill de Déu.

Avui fa aquesta pregària al Senyor Déu Pare: Senyor Déu Pare, des de l'anunciació de l'àngel, jo crec fermament que Jesús és el vostre Fill. Josep i jo ho hem mantingut sempre en secret per protegir-lo dels qui li volien mal. He tingut un moment d'indecisió quan els deixebles del vostre Fill m'han demanat la raó de la meva fe en Ell. Ja és hora que jo proclamï sempre que se'm demani, que el meu fill és el vostre Fill. No m'esperava la pregunta, però coneixent que Joan Baptista ho ha proclamat obertament, i que ho heu manifestat a Natanael, he cregut que a partir d'ara ho he de fer sense cap recança.

Parlant de Joan Baptista, i recordant aquestes paraules seves, Jn,1,27 jo no sóc digne ni de deslligar-li les corretges de les sandàlies, m'adreço ara a Vos Senyor Déu Pare, Pare meu i Pare Etern del meu fill perquè vos heu volgut que jo sigui la seva mare en aquets món, la mare que no sols li ha deslligat les sandàlies incomputables vegades, sinó que l'ha portat al seu ventre, l'ha donat a llum, l'ha alimentat, l'ha vestit, l'ha ensenyat, l'ha abraçat. La meva ànima us magnifica, perquè des del principi de la meva existència us heu fixat en la meva petitesa. Jo no en sóc digna. No sabent com caldria captenir-me al ser la mare del vostre Fill, jo m'he fiat sempre de Vos, he confiat en que Vos em guiaríeu sempre. Ho he fet

tan bé com he sabut. No tingueu en compte si algun cop no ho he fet prou bé. Ajudeu-me a acompanyar Jesús discretament i amb valentia.

A l'evangeli de Joan, quan parla en el capítol 1 dels primers deixebles, ens explica que Joan Baptista estava en un mateix lloc amb dos dels seus deixebles, i especifica que l'un era Andreu el germà de Simó Pere, però no ens diu qui era l'altre. Segur que es tracta d'ell mateix, però per humilitat no vol ser ell qui ho expliqui. És més, segur que com Andreu, va anar de seguida a trobar el seu germà Jaume tot joiós per dir-li que havia trobat el Messies, i a continuació el va conduir fins a Jesús.

Jesús a la sinagoga de Natzaret (Lc 4)

El fet

Natzaret només dista 47 km. de Cafarnaüm. La fama dels prodigis fets per un tal Jesús fill de Natzaret, ha arribat a oïdes dels habitants del poble, que no tenen cap dubte de qui es tracta. S'hi fa tot tipus de comentaris. Molts esperen que algun dia els visiti amb l'esperança de poder comprovar tot el que corre sobre ell.

Mc,6,1 *D'allà, Jesús se'n va al seu poble de Natzaret, i els seus deixebles el segueixen. A l'arribar al poble s'interessen molt per conèixer com és el poble, la casa, el taller i la gent amb qui ha conviscut el seu Mestre. No cal dir que Maria els ha acollit joiosa.*

16 *És dissabte, i com té per costum, entra a la sinagoga acompanyat de la seva mare i els deixebles. Els seus germans no hi han anat. Després del miracle de les noces de Canà prefereixen guardar-li distància. I s'aixeca a llegir. 17 Li donen el volum del profeta Isaïes, el desplega i troba el passatge on hi ha escrit: 18 L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits, 19 a proclamar l'any de gràcia del Senyor.*

20 *Després plega el volum, el retorna a l'ajudant de la sinagoga i s'asseu. Tots els qui són a la sinagoga tenen els ulls posats en ell. 21 Aleshores comença dient-los:*

- Avui es compleix aquesta escriptura que acabeu d'escoltar.

22 *Tothom l'aprova i es meravella de les paraules plenes de gràcia que surten de la seva boca. I diuen:*

- No és el fill de Josep, aquest?

Són els qui sempre han apreciat Josep i Maria, i ara celebren la saviesa i els miracles que han sentit explicar del seu fill.

D'altres en canvi, els més benestants, no els cap al cap que una persona que parla així pugui ser d'una família tan senzilla com la del fuster, Mt,13,54 se n'estranyen i diuen:

- D'on li vénen, aquesta saviesa i aquests miracles que fa? Mt,13,55 No és el fill del fuster?

No nomenen Josep pel seu nom, no és de la seva categoria.

- La seva mare, no és aquella que es diu Maria?

Li diuen el nom, però amb el mot "aquella" hi afegeixen una càrrega de menyspreu. Ella ho ha sentit.

- Els seus germans, no es diuen Jaume, Josep, Simó i Judes? Mt,13,56 I les seves germanes, no viuen totes entre nosaltres? D'on li ve, tot això?

23 Ell els diu:

- Ben segur que m'aplicareu aquella dita: "Metge, cura't a tu mateix!" Tot el que hem sentit a dir que feies a Cafarnaüm, fes-ho també aquí al teu poble.

24 I afegeix:

- Us asseguro que cap profeta no és ben rebut al seu poble. 25 Més encara, us asseguro que en temps d'Elies, quan el cel es va tancar durant tres anys i sis mesos i una gran fam s'estengué per tot el país, hi havia moltes viudes a Israel, 26 però Elies no va ser enviat a cap d'elles, sinó a una dona viuda de Sarepta de Sidó. 27 I en temps del profeta Eliseu, també hi havia molts leprosos a Israel, però cap d'ells no fou purificat, sinó Naaman, de Síria.

28 En sentir això, tots els qui són a la sinagoga s'omplen d'indignació; 29 s'aixequen, l'empenyen fora del poble i el duen fins a un espatat de la muntanya sobre la qual és edificat el poble, amb la intenció d'estimbar-lo. 30 Però Jesús passa entremig d'ells i se'n va. Els deixebles l'acompanyen, no s'acaben de creure com la gent del seu poble ha tractat el seu admirat Mestre.

Quin patiment ha tingut Maria al veure la reacció d'alguns vilatans! El poble està molt esvalotat i dividit en dues faccions. Els violents s'encaren amb ella i a crits li retreuen el comportament de Jesús. Alguns són persones que tenen tracte amb la família, persones de qui mai hauria pogut pensar que reaccionessin així.

Unes bones veïnes acompanyen Maria fins a casa. Tot plegat ha arribat a oïdes dels germans que, indignats se'n van corrents a trobar Maria:

- Què li ha passat al teu fill, Maria? Ha abandonat el negoci, després se n'ha anat al desert i ara es dedica a crear polèmica. Tot això ens pot perjudicar. Fins i tot han estat a punt d'estimar-lo. Això farà que ara la gent ens miri malament i perdem clients.

Maria els contesta:

- Jesús ha anat al desert perquè ha sentit la crida de Déu. Durant tot el temps que hi ha estat, ha dejunat i no ha parat de pregar. Ara ha de complir la missió per la qual ha vingut al món. Ja coneixeu com actua per tot arreu on va, i el poder que té per moure la gent a convertir-se guarint tota classe de malalties i deficiències. La gent confia en ell, la major part no para de lloar-lo, però aquí, al seu poble no ha sigut ben rebut, ja ho ha dit ell mateix. A vosaltres també us costa entendre'l, perquè fins ara, com encara no havia arribat la seva hora, ell no havia mostrat res d'especial. Per això a vosaltres us costa entendre el que fa.

Als germans no els agrada el que han sentit dir a Maria, i se'n van gairebé sense acomiadar-se.

Jesús i els deixebles esperen prudentment que es faci de nit per trobar-se amb la mare discretament. Mentrestant ha comentat l'incident amb els deixebles, que encara estan perplexes. Pensaven que seria molt generós amb la seva gent, però al contrari, **Mc,6,5** no ha pogut fer allí cap miracle; tan sols hi ha curat uns quants malalts, imposant-los les mans. **Mc,6,6** Al Mestre l'ha sorprès que no tinguin fe.

Finalment Jesús i els deixebles arriben a casa. Maria fa estona que els espera, i només entrar, Jesús li diu:

- No tinguis por, mare, passarem la nit amb tu, i de matinada marxarem cap a Cafarnaüm.

- No pateixis per mi, fill meu, estic preparada pel que calgui.

- A veure mare si es calmen els ànims i tu pots restar tranquil·la. T'agraeixo el teu capteniment de serenitat i sofriment amb silenci. No tinguis por.

Maria li diu:

- He viscut molt intensament el passatge d'Isaïes i sobretot el comentari que has fet dient que avui s'ha complert aquesta escriptura.

Maria prepara una mica de menjar i els l'ofereix. Ells accepten complaguts.

Un cop retirada a descansar, Maria medita tot el que ha passat. És el primer cop que ha experimentat la divisió de persones entre favorables i contraris a Jesús, i això en el seu propi poble, entre la seva pròpia gent. S'adona que potser no haurà de patir sols pel que li pugui passar al seu fill, sinó que també li tocarà en la seva pròpia persona. El que més li dol és que els fills de Josep també l'hagin criticat. Ella

ja sap que és patir per Jesús, i està decidida fermament a suportar-ho tot, a no amagar-se de ser-ne la mare, a no negar-lo mai.

Maria abandona Natzaret i se'n va amb Jesús i els deixebles

Mentre fa aquests pensaments, se li presenta Jesús i li diu:

- He pensat mare, que és el moment oportú perquè abandonis el poble i vinguis amb nosaltres. Què et sembla?

Maria fa dies que esperava aquest moment, i plena de joia li contesta:

- Em sembla perfecte, vinc amb vosaltres. Ara mateix me'n vaig a dir-ho als teus germans.

Se'ls presenta tota ferma:

- Ho he decidit, deixo la casa i el poble, me'n vaig a seguir Jesús.

Els es disgusten:

- Tu també, Maria? No n'hi ha prou amb ell?

Maria els contesta:

- Vosaltres ja sou tots grans, a mi no em necessiteu, jo puc ser més útil a Jesús anant amb ell que quedant-me aquí.

Li diuen:

- Ja veiem que estàs totalment decidida, nosaltres crèiem que ens ajudaries a dissuadir-lo i es fes enrere. No li podem perdonar que hagi deixat el negoci de la família.

Jaume s'abraça a Maria:

- T'estimo molt, Maria, accepto la teva decisió. Et trobaré a faltar.

- Gràcies, Jaume, jo sento molt que no cregueu en Jesús, però jo sí hi crec; estic convençuda, com també ho estava el vostre estimat pare Josep, que si ell i jo ens vàrem unir en matrimoni és perquè Déu volia que fóssim els pares de Jesús. Prou que us vau estranyar quan per primera vegada ens veiéreu, i a més promesos, però va ser Déu qui va dirigir la nostra unió, ja sabeu que ell no tenia ganes de tenir una altra dona. Ell i jo hem cregut sempre que Jesús és el Fill de Déu, el Messies que ha vingut a aquest món per salvar tots els homes.

De matinada, Jesús, Maria i els deixebles deixen Natzaret.

Joan és empresonat

Lc,3,19 Joan *no s'ha estat de blasmar* el tetrarca Herodes perquè *conviu* amb Herodies, la muller del seu germà, i per totes les maldats que *ha* comès. **20** A totes aquestes, Herodes n'hi *ha afegit* encara una: *ha fet* tancar Joan a la presó.

Mt,4,12 Quan Jesús *ha sabut* que Joan *ha estat empresonat, s'ha retirat* a Galilea; **Mt,4,13** però *ha deixat* Natzaret i se *n'ha anat* a viure a Cafarnaüm, vora el llac, en els territoris de Zabuló i de Neftalí. **Mt,4,14** Així *s'ha complert* allò que havia anunciat el profeta Isaïes:

Mt,4,15 *Terra de Zabuló i de Neftalí,
camí del mar, l'altra banda del Jordà,
Galilea dels pagans:*

Mt,4,16 *el poble que vivia en la fosca
ha vist una gran llum;
una llum ha resplendit
per als qui vivien
al país de mort i de tenebra.*

Mt,4,17 *Fa poc que Jesús ha començat a predicar, dient:*

--Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop.

Jesús fa molts miracles i cura molta gent. Els prohibeix que ho expliquin, però no li fan cas, al contrari, escampen la seva joia amb convenciment. Ell i els deixebles gairebé no tenen temps per reposar. Maria els va acompanyant pertot arreu, ha trobat la manera de ser-los útil i col·labora eficaçment a servir-los, això li permet viure amb intensitat tot el que està passant. Tots admiren que la mare del seu Mestre els serveixi, i li ho agraeixen. Ella dóna gràcies a Déu perquè a més de ser útil el seu Fill, pot escoltar-lo i presenciar les seves obres.

Tal com diu el salm Sl,40,11 no he amagat la teva salvació dins el meu cor; he fet conèixer el teu ajut fidel, la lleialtat del teu amor, a tot el poble reunit, sempre que en té ocasió, aprofita per donar testimoni de Jesús. Com diu també la dita popular: "De l'abundància del cor, en parla la boca".

Jesús amplia la seva activitat per tot Galilea i el país dels jueus (**Mc,1**)

Mc,1,35 De bon matí, quan encara és fosc, *Jesús es lleva, surt, se'n va en un lloc solitari i s'hi queda pregant.* **Mc,1,36** Simó i els seus companys es *posen a* buscar-lo. **Mc,1,37** Quan el troben li *diuen:*

- Tothom et busca.

Mc,1,38 Ell els diu:

- Anem a altres llocs, als pobles veïns, a predicar-hi, que per això he vingut.

Mt,4,23 Jesús *recorre* tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, anunciant la bona nova del Regne i guarint entre el poble malalties i xacres de tota mena.

Mt,4,24 La seva anomenada *s'escampa* per tot Síria. Li *porten* tots els qui *estan* malalts, els afectats per diverses malalties i sofriments: endimoniats, epilèptics i paralítics; i ell els *cura*. **Mt,4,25** I el *segueix* molta gent de Galilea, de la Decàpolis, de Jerusalem, de Judea i de l'altra banda del Jordà.

Crida dels primers deixebles (Lc 5)

Els germans Simó i Andreu són pescadors i els germans Joan i Jaume també. Són de Betsaida, vora el llac de Galilea també anomenat de Genesaret, on es guanyen la vida. Es tracta de gent de cor net, bons israelites interessats en les coses de Déu. Els hem vist en pàgines anteriors com han acudit a Joan, s'han fet batejar per ell, i n'han sigut deixebles.

Déu ja fa temps que els va treballant el cor. Joan els ha mostrat Jesús, l'han seguit, s'han quedat tot un dia amb ell. Jesús, per estrènyer els llaços amb ells, els ha convidat a Canà i ells, seduïts, s'han sentit afalagats per la seva entranyable deferència, i l'han acceptat encantats. A més, en els dies posteriors han conviscut amb ell, la seva mare i els seus germans. Com hem pogut llegir al final de la narració de les noces de Canà, ja creuen en Jesús.

Encara no s'han quedat amb el Mestre, sempre que poden continuen fent la seva vida de pescadors, però és hora que Jesús comenci a configurar el grup dels Dotze.

Crida de Pere, Andreu, Jaume i Joan

1 Ara Jesús es troba vora el llac de Genesaret, i la gent *s'apinya* al seu voltant per escoltar la paraula de Déu. **2** Llavors *veu* dues barques amarrades vora l'aigua; *són la de Simó i el seu germà i la dels fills de Zebedeu*. Els pescadors *n'han* baixat i estan *rentant* les xarxes. Jesús, *al veure's rodejat de tanta gent, pensa com ho podria fer perquè tothom el pugui veure i sentir bé, llavors s'adreça a Simó i li ho comenta.*

- Fàcil Mestre, reacciona Simó, aquí teniu la meva barca, per què no hi pugeu?

3 Jesús hi puja, li demana que l'aparti una mica de terra, s'asseu i es posa a instruir la gent de la barca estant.

4 Quan acaba de parlar, li diu a Simó:

- Tira llac endins i caleu les xarxes per pescar.

5 Simó li respon:

- Mestre, ens hi hem escarrassat tota la nit i no hem agafat res; però, ja que tu ho dius, calaré les xarxes.

6 Ho fan així, i arpleguen tant i tant de peix que les xarxes se'ls esquincen. **7** Llavors fan senyal als companys de l'altra barca que vinguin a ajudar-los. Ells hi van, i omplen tant les dues barques que quasi s'enfonsen.

Pere i els demás estan captivats pel Mestre des del prodigi de Canà, però ara els ha fet un prodigi personal, un miracle dedicat a ells. **8** Simó Pere, en veure-ho, adonant-se de la grandesa del gest es llança als genolls de Jesús dient:

- Aparta't de mi, Senyor, que sóc un pecador! **9** Veient una pesca com aquella, ell i tots els qui van amb ell no se'n saben avenir, **10** i igualment passa amb Jaume i Joan, fills de Zebedeu, que són socis de Simó.

Jesús diu a Simó:

- No tinguis por. D'ara endavant seràs pescador d'homes.

11 Ells tornen les barques a terra, ho deixen tot i el segueixen.

És la crida formal de Jesús, la barca i tot queda enrere.

Crida de Leví

27 Després d'això, Jesús surt i veu un publicà que es diu Leví, assegut al lloc de recaptació d'impostos, i li diu:

- Segueix-me.

Leví té coneixement de Jesús i de moltes de les coses que diu i fa, és un personatge que el fascina, però no s'ha plantejat encara deixar la seva feina i seguir-lo. Sentir la seva invitació, li és tota una revelació: **28** Ell ho deixa tot, s'aixeca i es posa a seguir-lo. Ho demostra que **29** després Leví se'n va a preparar un gran banquet en honor de Jesús a casa seva, i molts publicans i altra gent són a taula amb ells.

30 Els fariseus i els seus mestres de la Llei ho retireuen als deixebles de Jesús i els diuen:

- Per què mengeu i beveu amb els publicans i els pecadors?

31 Jesús els respon:

- El metge, no el necessiten els qui estan sans, sinó els qui estan malalts. **32** No he vingut a cridar els justos a convertir-se, sinó els pecadors.

Admirable el procés que aquests homes han fet gairebé sense adonar-se'n per finalment seguir el Mestre, no és tant el procés d'ells, sinó la fascinació pel Mestre, ell sí que és el veritable pescador d'homes.

Moltes vegades, sense que ens n'adonem ens va treballant el cor, té mil formes de provocar-nos unencontre personal transformador. És voluntat seva arribar a tots i cada un dels homes. El primer requisit és cercar-lo amb sinceritat, i obrir-li el cor de bat a bat, llavors deixar que hi entri i hi habiti. Ell ens estima mitjançant totes les persones que ens han estimat, ens estimen i ens estimaran; el podem trobar en elles, també el trobarem si anem a la celebració de l'eucaristia, que Ell mateix presideix i on ens parla, en la lectura i meditació de la seva paraula, i també si ens li adrecem de cor per la pregària. Potser no surt al nostre encontre d'una manera extraordinària, es val de les petites coses de la vida, però d'una manera o altra la seva crida personal arriba a tothom.

El final de tot plegat és que com en el cas dels deixebles, puguem exclamar: Hem trobat el Messies!

Guarició d'un leprós (Lc 5)

12 Una altra vegada, Jesús es troba en un poble on hi ha un home ple de lepra. Aquest home, en veure Jesús, es prosterna amb el front a terra i el prega dient:

- Senyor, si vols, em pots purificar.

13 Jesús estén la mà i el toca dient:

- Ho vull, queda pur.

A l'instant li desapareix la lepra. **14** Jesús li mana que no ho digui a ningú, i afegeix:

- Vés a fer-te examinar pel sacerdot i ofereix per la teva purificació el que va ordenar Moisès: això els servirà de prova.

15 L'anomenada de Jesús s'estén cada vegada més, i molta gent acut per escoltar-lo i fer-se curar de les seves malalties; **16** però ell es retira en llocs solitaris i prega.

Guarició d'un paralític (Lc 5)

Els dirigents religiosos també estan al cas del que està passant els darrers temps.

17 Un dia Jesús *està ensenyant*. Uns fariseus i uns doctors de la Llei, vinguts de tots els pobles de Galilea i Judea, i de Jerusalem, *són* allà asseguts. Jesús, pel poder del Senyor, *està guarint* els malalts.

18 Llavors es *presenten* uns homes que *duen* en una llitera un paralític, i *busquen* d'entrar-lo i posar-lo davant d'ell, **19** però amb tanta gent no *saben* per on fer-ho. *Pugen*, doncs, a la teulada, *treuen* algunes teules i *baixen* aquest home amb la llitera i el *posen* al mig, davant de Jesús. **20** Jesús, en veure la fe d'aquella gent, *diu*:

- Home! Els teus pecats et són perdonats.

Senyor Jesús: No us ha quedat clar el què us demana aquesta gent? Ells volen que feu caminar aquest home. No veieu que esta postrat a la llitera? Però sí que ho sabeu, vos heu vingut a aquest món per salvar-nos, per alliberar-nos del pecat, quan ens mireu enfoqueu primordialment cap el nostre cor, és allà on voleu fer el prodigi, la cura del cos només n'és la porta per arribar-hi.

21 Els mestres de la Llei i els fariseus *comencen* a pensar: «Qui és aquest que diu blasfèmies? Qui pot perdonar els pecats sinó Déu?»

Fins ara els emissaris dels dirigents s'han limitat a observar amb ràbia. Com ens ho farem per contrarestar aquesta força? Vénen amb ordres concretes de no deixar-ne passar ni una que vagi en contra dels seus cànons, i el seu pensament és que Jesús blasfema. Saben que només Déu pot perdonar el pecat, però la ceguesa els priva de deduir a la inversa: si algú perdona el pecat és que és Déu.

22 Jesús *s'adona* dels seus pensaments i els *replica*:

- Què és això que penseu dins vostre? **23** Què és més fàcil, dir: "Et són perdonats els pecats", o bé dir: "Aixeca't i camina"? **24** Doncs ara sabreu que el Fill de l'home té poder aquí a la terra de perdonar els pecats.

Llavors *diu* al paralític:

- T'ho mano, aixeca't, pren la llitera i vés-te'n a casa.

25 A l'instant, ell *s'aixeca* davant d'ells, *pren* la llitera on jeia i se'n va cap a casa seva donant glòria a Déu. **26** Tots *queden* molt sorpresos i *donen* glòria a Déu. Plens de temor, *diuen*:

- Avui hem vist coses extraordinàries.

Els mestres de la Llei i els fariseus no queden sorpresos, sinó molt preocupats. Jesús els ha demostrat el poder que té de perdonar els pecats, obrant el miracle, ells no poden avalar amb un poder semblant la seva acusació de blasfèmia. Han quedat en evidència, sense arguments.

Les espigues arrencades en dissabte (Lc,6)

1 Un dissabte, Jesús està passant per uns sembrats. Els seus deixebles van arrencant espigues, en treuen el gra amb les mans i se'l mengen. **2** Alguns dels fariseus diuen:

- Per què feu això que no és permès en dissabte?

3 Jesús els respon:

- No heu llegit què va fer David quan van tenir gana ell i els qui anaven amb ell? **4** Va entrar al temple de Déu, va menjar els pans d'ofrena, que únicament poden menjar els sacerdots, i en donà també als seus acompanyants.

5 I els diu:

- El Fill de l'home és senyor del dissabte.

Un home curat en dissabte (Lc,6)

6 Un altre dissabte, Jesús entra a la sinagoga i es posa a ensenyar. Hi ha allí un home que te la mà dreta paralitzada. **7** Els mestres de la Llei i els fariseus l'espion per veure si farà una guarició en dissabte i així trobar de què acusar-lo. **8** Però Jesús, que coneix els seus pensaments, diu a l'home que te paralitzada la mà:

- Aixeca't i posa't aquí al mig.

Ell s'hi posa. **9** Llavors Jesús els diu:

- Us vull fer una pregunta. Què és permès en dissabte: fer el bé o fer el mal, salvar una vida o deixar-la perdre?

10 Jesús se'ls mira tots i diu a l'home:

- Estén la mà.

L'home ho fa, i la mà recobra el moviment.

11 Però ells, ofuscats, discuteixen els uns amb els altres què podrien fer contra Jesús.

Els fariseus i els mestres de la Llei estan molt preocupats. Jesús els està trepitjant el terreny, la gent deixa de seguir-los per seguir Jesús. S'adonen que el seu modus de vida està en perill. S'han fet un Déu a la seva mida, les relacions del poble amb Déu han de passar per les seves normes, i ara això es trenca. Primer han seguit Jesús amb curiositat, però no han tardat gaire a posar-se-li frontalment en contra, la ràbia que li tenen és descomunal. Ara ja no deixaran de seguir-lo per perseguir-lo, ens els trobarem gairebé sempre al seu voltant, com voltors esperant el moment oportú. Jesús els haurà d'esquivar fins que no arribi la seva hora.

Elecció dels Dotze (Lc,6)

L'elecció

És un moment important, Jesús ha d'escollir els dotze pilars de l'Església que vol fundar per perpetuar la seva obra entre els homes. 12 Per aquells dies, Jesús se'n va a la muntanya a pregar, i passa tota la nit pregant a Déu.

El Pare ja ha triat els qui ell ha volgut, i li'n dona els noms al Fill: Jn,17,9 Jo prego per ells, pels qui tu m'has donat, perquè són teus.

13 Quan es fa de dia, Jesús baixa de la muntanya a trobar-se amb els deixebles, que han passat la nit al pla. El Mestre s'ha aturat vora d'ells en un lloc una mica enlairat. Llavors crida els deixebles, que es van apropant tots junts, i els explica que després de passar la nit amb el Pare, ha decidit triar dotze homes dels presents Mc,3,14 perquè estiguin amb ell i per enviar-los a predicar. A partir d'ara rebran el nom d'apòstols.

El silenci és total, tothom s'inquieta pel posat solemne del rostre del Mestre. Totes les mirades estan fites en ell, però de reüll tothom mira tothom. Em cridarà a mi? Alguns tenen clar que si els crida el seguiran, d'altres tenen dubtes. No hi ha més temps per pensar, perquè Jesús ja comença. Primer cerca amb la vista, un cop enfocat l'escollit el mira de fit a fit, i després amb veu alta i clara, el crida pel nom: 14 Simó... Andreu... Jaume... Joan... Felip... Bartomeu... 15 Mateu... Tomàs... Jaume fill d'Alfeu... Simó el Zelós... 16 Judes fill de Jaume... Judes Iscariot.

Un cop acabada la crida, el Mestre convida els escollits a acostar-se-li, i tots Mc,3,13 ells van cap a Jesús deixant-ho tot enrere. Llavors Mt,10,1 Jesús els dona poder de treure els esperits malignes i de guarir malalties i xacres de tota mena. Ells se senten honorats.

En el capítol 10 del seu evangeli, Mateu, que és un dels Dotze escollits, ens narra que el Mestre, tot seguit els envia a proclamar la Bona Nova, donant-los instruccions de com ho hauran de fer. També els dona el poder de guarir, sí, però advertint-los de les grans dificultats i inclús persecucions que hauran d'afrontar. No vol que es facin falses idees de la seva nova tasca. L'elecció ha sotragat l'ànima de tots els escollits. El Mestre els vol adreçar unes paraules, llegim que els diu:

La missió (Mt,10)

5 Aquests dotze, Jesús els va enviar amb aquestes instruccions:

- No us encamineu a terra de pagans ni entreu en cap població samaritana. **6** Aneu més aviat a les ovelles perdudes d'Israel. **7** Pel camí prediqueu dient: "El Regne del cel és a prop." **8** Cureu malalts, ressusciteu morts, purifiqueu leprosos, traieu dimonis; de franc ho heu rebut, doneu-ho també de franc. **9** No us emporteu cap moneda: ni d'or, ni de plata, ni de coure; **10** no prengueu sarró per al camí, ni dos vestits, ni sandàlies, ni bastó. El qui treballa, bé es mereix que el mantinguin.

11 Quan entreu en una vila o en un poble, busqueu si hi ha algú digne de rebre-us i quedeu-vos-hi fins que deixeu aquell lloc. **12** Quan entreu a la casa, saludeu els qui hi habiten; **13** si la casa n'és digna, que rebi la pau que li desitgeu, i si no n'és digna, que la pau torni a vosaltres. **14** Si no us acullen ni escolten les vostres paraules, sortiu d'aquella casa i d'aquella població i espelseu-vos la pols dels peus. **15** Us asseguro que el dia del judici serà més suportable per a Sodoma i Gomorra que per a aquella població.

Persecucions dels enviats (Mt,10)

16 »Mireu, jo us envio com ovelles enmig de llops: sigueu astuts com les serps i innocents com els coloms.

17 »Aneu alerta amb la gent: per causa meva us portaran als tribunals i us assotaran a les sinagogues, **18** i us conduiran davant els governadors i els reis perquè doneu testimoni davant d'ells i davant els pagans. **19** Quan us hi portin no us preocupeu del que haureu de dir ni de com parlareu: en aquell moment direu allò que us serà inspirat, **20** perquè no sereu vosaltres qui parlareu, sinó que l'Esperit del vostre Pare parlarà per mitjà vostre.

21 »Un germà portarà a la mort el seu germà, i un pare, el seu fill; els fills es rebel·laran contra els pares i els mataran. **22** Tothom us odiarà per causa

del meu nom. Però el qui es mantindrà ferm fins a la fi se salvarà. ²³ Quan us persegueixin en una població, fugiu cap a una altra. Us asseguro que no acabareu de recórrer totes les poblacions d'Israel abans que vingui el Fill de l'home.

²⁴ »El deixeble no és més que el seu mestre, ni el criat més que el seu amo. ²⁵ El deixeble en té prou de ser com el seu mestre, i el criat, com el seu amo. Si al cap de casa l'han tractat de Beelzebul, molt més hi tractaran els altres de la casa.

Invitació a la confiança (Mt,10)

²⁶ »Per tant, no tingueu por de tots ells, perquè no hi ha res de secret que no s'hagi de revelar, ni res d'amagat que no s'hagi de saber. ²⁷ Allò que us dic en la fosca, digueu-ho a plena llum, i allò que sentiu a cau d'orella, pregoneu-ho des dels terrats. ²⁸ I no tingueu por dels qui maten el cos però no poden matar l'ànima; temeu més aviat el qui pot fer que l'ànima i el cos es consumeixin a l'infern. ²⁹ ¿No es venen dos ocells per pocs diners? Doncs ni un de sol no cau a terra si no ho permet el vostre Pare. ³⁰ I pel que fa a vosaltres, fins i tot els cabells, us té comptats. ³¹ Per tant, no tingueu por: vosaltres valeu més que tots els ocells.

Reconèixer Jesucrist davant els homes (Mt,10)

³² »A tot aquell qui em reconegui davant els homes, també jo el reconeixeré davant el meu Pare del cel. ³³ Però al qui em negui davant els homes, també jo el negaré davant el meu Pare del cel.

Jesús, motiu de divisió (Mt,10)

³⁴ »No us penseu que hagi vingut a portar la pau a la terra. No he vingut a portar la pau, sinó l'espasa. ³⁵ He vingut a desunir *el fill i el pare, la filla i la mare, la nora i la sogra*. ³⁶ *Els enemics de cadascú seran la gent de casa seva.*

Disposicions dels seguidors de Jesús (Mt,10)

³⁷ »Qui estima el pare o la mare més que a mi, no és digne de mi. Qui estima el fill o la filla més que a mi, no és digne de mi. ³⁸ Qui no pren la seva

creu i em segueix, no és digne de mi. ³⁹ Qui haurà guanyat la seva vida, la perdrà, però qui l'haurà perduda per causa meva, la trobarà.

Quin programa! És per espantar-se, si no es creu fermament en l'amor que ens té aquell qui les ha dit.

Acollir els enviats de Jesús (Mt,10)

⁴⁰ »Qui us acull a vosaltres, a mi m'acull, i qui m'acull a mi, acull el qui m'ha enviat. ⁴¹ Qui acull un profeta perquè és profeta, tindrà la recompensa dels profetes. Qui acull un just perquè és just, tindrà la recompensa dels justos. ⁴² I tothom qui doni un got d'aigua fresca a un d'aquests petits només perquè és deixeble meu, us asseguro que no quedarà sense recompensa.

Qui son els qui acompanyen i conviuen amb el Mestre?

Els Apòstols

Acabem de veure en l'elecció dels Dotze, que han sigut escollits per estar amb el Mestre. Aquest estar és equivalent a conviure.

D'altres homes

En l'elecció de Maties, Pere parla així: Ac,1,21-22 Cal, doncs, que sigui amb nosaltres testimoni de la resurrecció de Jesús, el Senyor, un d'aquests homes que ens acompanyaren durant tot el temps que ell visqué entre nosaltres, des del dia que Joan el batejà fins al dia que fou endut d'enmig nostre cap al cel.

Per tant, segons Pere, no sols els Dotze han acompanyat sempre Jesús. No diu quants, però tampoc no es tracta d'un de sol.

El grup de les dones

Pere sols parla d'homes, però Lluc ens fa veure que el nucli dur dels deixebles no sols esta format pels Dotze, sinó també per un grup de dones: Lc,8,1 Després d'això, Jesús va per cada vila i per cada poble predicant i anunciant la bona nova del Regne de Déu. *L'acompanyen els Dotze ² i algunes dones que han estat curades d'esperits malignes i de malalties: Maria, l'anomenada Magdalena, de la qual n'han sortit set dimonis, ³ Joana, la muller de Cuses, administrador d'Herodes, Susanna i moltes altres, que els proveeixen amb els seus béns.*

A fi d'aclarir la cita, cal tenir en compte què diuen els altres evangelistes: Moltes dones (Mt,27), moltes d'altres (Mc,15), unes dones (Mc,15), les dones (Lc,23) que havien seguit Jesús des de Galilea, i li prestaven ajut (Mt,27- Mc,15).

I també quan parlen de persones concretes. Joan, Mateu i Marc pel que fa a Maria Magdalena (Jn,19-Mt,27-Mc,15), coincideixen amb Lluc. Hi afegeixen Maria, mare de Jaume i de Josep (Mt,27), altrament anomenada Maria, mare de Jaume el Menor i de Josep (Mc,15), (l'evangelista Joan, quan parla de les dones que hi ha al peu de la creu, ens aclareix que aquesta Maria, és la muller de Cleofàs, germana de la mare de Jesús: Jn,19,25 Vora la creu de Jesús hi havia la seva mare i la germana de la seva mare, Maria, muller de Cleofàs), i també parlen de la mare dels fills de Zebedeu (Mt,27), els apòstols Jaume i Joan, a qui Marc anomena Salomé (Mc,15).

És clar que es tracta d'un grup de moltes dones.

És destacable que Lluc és l'únic evangelista que parla de les dones fora del passatge de la crucifixió de Jesús, i ho fa bastant al començament del seu evangeli. Jo crec que això cal atribuir-ho a la influència de Maria, que li hauria fet veure la importància de l'activitat, i l'exquisidesa de la fidelitat de totes elles. A més, Lluc ens acaba de dir que quan Jesús va per cada vila i per cada poble predicant i anunciant la bona nova del Regne de Déu, aquestes dones l'acompanyen juntament amb els Dotze. Hem de creure, per tant, que fan la mateixa vida que els deixebles homes. Lc,9,58 Les guineus tenen caus, i els ocells, nius, però el Fill de l'home no té on reposar el cap.

Tenint present que tots quatre evangelistes parlen de les dones que van assistir a la crucifixió de Jesús, i sabent que en aquella època i en aquell lloc, no se les reconeixia mai cap protagonisme, aquesta coincidència fa pensar com de rellevant devia ser la seva col·laboració.

*Jesús no fa diferències entre homes i dones, s'apiada de les dones talment com dels homes: Algunes de les que el segueixen han estat curades d'esperits malignes i de malalties; de Maria, l'anomenada Magdalena, n'han sortit 7 dimonis. Elles, agraïdes, ho deixen tot, el segueixen, i és remarcable que referint-se a elles s'afirmi sense entrar en detalls, que **li prestaven ajut, i també els proveïen amb els seus bens**. L'acceptació de les dones en el seu grup més proper, per part de Jesús, és una novetat total. Jesús manté un tracte amb les dones que en aquell temps era impensable. No se sent allunyat d'elles, deixa que les que són considerades impures i pecadores se li acostin, hi manté una relació oberta, confiada, igualitària,*

i també d'amistat, accepta la fe que li manifesten no menys que la dels homes; encara més, les accepta com a deixebles. Quan els evangelis parlen dels deixebles, no s'ha d'entendre que el grup està format exclusivament per homes.

Jo penso que Maria ha sigut la primera dona a seguir Jesús, i aquest fet ha estimulat les altres, un cop seduïdes pel Mestre, a fer-ho talment. Elles al conèixer la seva mare se li han acostat encuriosides, l'han felicitat i li han demanat de quedar-se amb ella, que les ha acceptat encantada.

Elles han captat emocionalment millor que els deixebles homes, què és ser la mare del Mestre, no els ha costat gens estendre cap a ella l'admiració que senten per Jesús, i la tenen en molta consideració. La seva presència les dóna pau, la seva fe les enforteix, el seu exemple les estimula. Per la seva condició de dones se senten més properes a ella. Per la seva part, Maria declina amb dolcesa tant com pot les seves deferències, es comporta sempre com qualsevol d'elles, les dóna el seu criteri quan cal, i sobretot les serveix amorosament. Totes elles col·laboren en la previsió i resolució de les necessitats que es produeixen en el grup.

Amb els apòstols, i els altres deixebles homes, comencen a conviure al voltant de Jesús, i constitueixen el nucli i la llavor de la manera de viure en comunitat que van practicar els primers cristians. Elles es mantindran fidels fins a la creu i al sepulcre, cosa que la majoria dels homes deixebles no faran.

*Avui en dia, a la major part de parròquies hi ha grups de dones, m'atreveixo a dir que són moltes més que els homes, que col·laboren desinteressadament. És admirable la seva dedicació en innumbrables tasques: cuidar-se de la catequesi, de la litúrgia, dirigir cants, tocar l'orgue, portar els comptes, regir la llibreria, participar en l'organització, netejar, obrir i tancar l'església, estar-s'hi llargues estones durant el temps de portes obertes, aportar i posar flors... La vida parroquial seria molt deficitària sense elles. Segur que el Senyor aprecia el seu gest igual com ho va fer amb el de la viuda pobre, sobretot si és amb esperit autèntic de servei i sense afany de protagonisme: **Lc,21,3** Us asseguro amb tota veritat que aquesta viuda pobre ha tirat més que tots els altres.*

Resurrecció del fill d'una viuda de Naïm (Lc 7**)**

11 Després Jesús se'n va a un poble anomenat Naïm. L'acompanyen els seus deixebles i molta gent. **12** Quan s'acosta a l'entrada del poble, duen a enterrar un mort, fill únic d'una dona que és viuda. Molta gent del poble acompanya la mare. **13** Així que el Senyor la veu, se'n compadeix i li diu:

- No ploris.

14 Després *s'acosta* al fèretre i el *toca*. Els qui el *porten s'aturen*. Ell *diu*:

- Jove, aixeca't.

15 El mort *s'incorpora* i *comença* a parlar. I Jesús el *dona* a la seva mare. **16** Tothom *queda* esglaiat i *glorifica* Déu dient:

- Un gran profeta ha sorgit entre nosaltres.

I també:

- Déu ha visitat el seu poble.

17 L'anomenada de Jesús *s'escampa* per tot el país dels jueus i per totes les regions veïnes.

Els enviats de Joan Baptista (Lc,7)

18 Els deixebles de Joan *se'n van a comunicar* tot això al seu mestre. Aleshores Joan *en crida* dos **19** i els *envia* al Senyor per preguntar-li: «Ets tu el qui ha de venir, o n'hem d'esperar un altre?»

20 Aquells homes *arriben* on és Jesús i li *diuen*:

- Joan Baptista ens envia a preguntar-te: "Ets tu el qui ha de venir, o n'hem d'esperar un altre?"

21 Llavors mateix en *cura* molts de malalties i sofriments o els *allibera* d'esperits malignes, i *dona* la vista a molts cecs. **22** Jesús, doncs, els *respon*:

- Aneu a anunciar a Joan el que heu vist i sentit: *els cecs hi veuen*, els coixos caminen, els leprosos queden purs, *els sords hi senten*, *els morts ressusciten*, els pobres reben l'anunci de la bona nova. **23** I feliç aquell qui no em rebutjarà!

Quan Joan ha batejat Jesús, ha sentit la veu del Pare proclamant-lo el seu Fill estimat. Quan ha sigut preguntat pels fariseus qui era ell, ha donat testimoni que ell no és el Messies, sols ha vingut a preparar-li el camí. Quan ha passat Jesús vora seu, l'ha assenyalat dos cops com l'Anyell de Déu que lleva el pecat del món, i ha donat testimoni clar de que ell és el Fill de Déu.

Joan, per tant, sap perfectament qui és Jesús, també sap que la seva missió es conduir-li els seus deixebles, i més ara que és a la presó. Aquests deixebles són reticents a abandonar-lo, i pensa que el millor és triar-ne dos i adreçar-los de nou a Jesús a fi que li preguntin clarament si és ell el qui ha de venir. Joan creu que

Jesús els ho aclarirà millor amb els fets que va profetitzar Isaïes, que no pas amb les paraules que ell els pugui dir.

I així és. Jesús no obre boca, però parla amb l'eloqüència de les seves obres.

24 Mentre els enviats de Joan se n'anaven, Jesús es posà a parlar de Joan a les multituds: Què heu sortit a contemplar al desert? Una canya sacsejada pel vent? **25** Doncs què hi heu sortit a veure? Un home vestit refinadament? Els qui porten vestits sumptuosos i viuen amb luxe s'estan als palaus dels reis! **26** Doncs què hi heu sortit a veure? Un profeta? Sí, us ho asseguro, i més que un profeta. **27** És aquell de qui diu l'Escriptura: *Jo envio davant teu el meu missatger perquè et prepari el camí.* **28** Us ho asseguro: entre els nascuts de dona no hi ha ningú més gran que Joan; però el més petit en el Regne de Déu és més gran que ell.

29 »Tot el poble, i fins i tot els publicans, van sentir la predicació de Joan i es feren batejar per ell, i reconegueren així que Déu és just, **30** però els fariseus i els mestres de la Llei no es feren batejar i van rebutjar el designi de Déu sobre ells.

31 »A qui compararé, doncs, la gent d'aquesta generació? A qui s'assemblen? **32** Són com els nois que seuen a les places i es criden els uns als altres dient: "Toquem la flauta, i no ballem; cantem complantes, i no plorem!" **33** Perquè ha vingut Joan Baptista, que no menja pa ni beu vi, i diu: "Té el dimoni"; **34** ha vingut el Fill de l'home, que menja i beu, i diu: "Aquí teniu un golut i un bevedor, amic de publicans i pecadors." **35** Però els fills de la saviesa acrediten tots que és justa.

El poble i fins i tot els publicans, s'han fet batejar per Joan, i després el van deixant per anar amb Jesús, però els fariseus i els mestres de la Llei estan tan segurs que la revelació de Déu a Moisès només passa per ells, que no poden acceptar de cap manera que el Messies no surti d'entre ells. Són tan cecs que és impossible que puguin reconèixer i encara menys acceptar ni el Precursor ni el mateix Messies.

La mare i els germans de Jesús

Diuen que Jesús ha perdut el seny

Mc,3,20 Després Jesús *ha entrat* a casa amb els deixebles, i *ha tornat* a reunir-s'hi tanta gent, que no els *ha quedat* temps ni de menjar. **21** Quan els seus familiars *han sentit* dir el que *ha passat*, hi *han anat* per endur-se'l, perquè *han dit*: Ha perdut el seny!

Els familiars "han sentit dir el que ha passat", a la versió anglesa ho tradueixen com "han sentit dir el que ha fet" i han decidit anar-lo a veure per endur-se'l. Què els ha passat pel cap? El nostre germà petit no sap el que es fa, té molta gent entabanada, però no té la més mínima idea de la quantitat de gent que l'odia. A aquests familiars els costa entendre la vida que porta Jesús. Els pot tant la relació de família amb ell, que són incapaços de mirar-lo amb fe, i si tenen ulls per la fe, realment els tenen cecs.

Volen parlar amb Jesús

Lc,8,19 La mare i els germans de Jesús arriben on ell és.

*Jo pensaria que els germans potser venen de Natzaret i acaben d'arribar. Volen veure Jesús i pensen que és millor fer-ho acompanyats de Maria, la cerquen i la troben entre el grup de dones, que és a certa distància, però hi ha tanta gent que no se li poden acostar, **Mc,3,32** hi ha molta gent asseguda al voltant d'ell.*

Mc,3,31 De fora estant, envien a buscar-lo. **Mt,12,47** Algú li diu:

- La teva mare i els teus germans són aquí fora, que volen parlar amb tu.

Mc,3,33 Ell els respon:

- Qui són la meva mare i els meus germans?

Mc,3,34 Llavors, mirant els qui *seuen* al seu voltant, diu:

- Aquests són la meva mare i els meus germans. **Mc,3,35** El qui fa la voluntat de Déu, aquest és el meu germà, la meva germana, la meva mare.

La resposta de Jesús té tres destinataris: Primer els seus germans, dient-los que no n'hi ha prou de ser els seus germans, fa falta creure en ell i fer la voluntat de Déu. En segon lloc la seva mare, ella destaca més per fer sempre la voluntat de Déu que no pas per ser la seva mare, així li fa el més gran elogi possible. Finalment, tots els qui seuen al seu costat, aquests són estimulats a complir la voluntat de Déu, i així esdevindran el seu germà, la seva germana, seran com la seva mare.

Què li han volgut dir els germans a Jesús? Potser la resposta la tenim en l'episodi que segueix.

La Mare de Déu

Al menys des del segle III, alguns pares de l'Església han utilitzat el títol de Mare de Déu quan s'han referit a Maria, i el Concili d'Efes, celebrat l'any 431, va proclamar que Maria era veritablement Mare de Déu, ja que en Jesús la naturalesa divina i la humana són inseparables. És clar, per altra banda, que el títol de "Mare de Déu", no vol dir que Maria és coeterna amb Déu, o que la seva existència és anterior al Verb del Pare. Jo crec que el concili d'Efes va culminar el sentir del poble de Déu, que ja molt abans li reconeixia aquest títol.

Des que Joan Baptista ha donat testimoni que Jesús és el Fill de Déu, Jn,1,34 Jo ho he vist i dono testimoni que aquest és el Fill de Déu, i més quan Jesús ha fet tants i tan potents miracles, podem pensar que molts dels qui el segueixen ho creuen convençuts, se senten seduïts per ell i de retruc això els provoca admiració per la seva mare: Lc,11,27 Mentre Jesús parla, una dona alça la veu entre la gent i li diu: Sortoses les entranyes que et van dur i els pits que vas mamar! 28 Però ell respon: Més aviat sortosos els qui escolten la paraula de Déu i la guarden!

*Així es comença a complir la profecia que Maria va fer al Magníficat: Lc,1,48 **Des d'ara** totes les generacions em diran benaurada.*

*Basant-me en aquest **Des d'ara** puc imaginar que entre els seguidors de Jesús, més probablement entre les dones, a mida que es coneix qui és la seva mare, no se sap quan ni qui, però potser algú quan ha sabut que ella és entre la gent i vol saber qui és, ho ha preguntat d'aquesta manera:*

- Qui és la mare de Déu?

En aquesta època hem d'imaginar Maria com una dona vora la cinquantena d'anys, decidida, activa, forta, resistent a la fatiga i a les incomoditats. Repassem els desplaçaments que li coneixem: els 140 km. que hi ha des de Natzaret a la casa d'Elisabet, els 130 de Natzaret a Betlem, centenars de km. fins a Egipte (uns 14 dies de camí) i la tornada, 103 km de Natzaret a Jerusalem una vegada a l'any per Pasqua, els 9 de Natzaret a Canà, els 38 de Canà a Cafarnaüm, i els 47 de Natzaret a Cafarnaüm. I ara cal afegir-hi tots els que fa seguint Jesús.

Mort de Joan Baptista (Mt 14)

1 En *aquests dies*, el tetrarca Herodes *ha sentit* parlar de l'anomenada de Jesús 2 i *ha dit* als seus cortesans:

- Aquest és Joan Baptista: ha ressuscitat d'entre els morts, i per això té el poder de fer miracles.

Aquestes paraules denoten que Herodes té la mort de Joan sobre la consciència, i que els miracles del nou Joan Baptista li provoquen Lc,9,9 ganes de veure Jesús.

3 En efecte, Herodes *ha fet* agafar Joan, l'*ha* encadenat i l'*ha* tancat a la presó, a causa d'Herodies, la dona del seu germà Filip. 4 Joan li *havia dit*:

--No t'és permès de conviure amb ella.

5 Herodes el *vol* fer matar, però *te* por del poble, que *considera* Joan un profeta. 6 El dia del natalici d'Herodes, la filla d'Herodies *balla* davant els convidats, i *agrada* tant a Herodes 7 que aquest es *compromet* amb jurament a donar-li el que *demani*. 8 Ella, instigada per la seva mare, li diu:

--Dóna'm aquí mateix, en una safata, el cap de Joan Baptista.

9 El rei *s'ha entristit*, però a causa del jurament que *ha fet* davant els convidats manà que l'hi *donin*, 10 i *fa* decapitar Joan a la presó. 11 *Duen* el cap en una safata, el *donen* a la noia, i ella el *porta* a la seva mare.

12 Els deixebles de Joan *han anat* a endur-se'n el cos i li *han donat* sepultura. Després ho *han fet* saber a Jesús.

13 Quan Jesús *ha rebut* la notícia, se *n'ha anat* d'allí en una barca tot sol cap a un lloc despoblat.

Joan ha esdevingut un personatge conegut de tothom: Lc,7,29 Tot el poble, i fins i tot els publicans, *han sentit* la predicació de Joan i *s'han fet* batejar per ell. *El seu empresonament i més encara la seva sorprenent mort, esta en boca de tot el poble.*

A Maria també li ha arribat la notícia, ha sentit dolor per Joan, però al seu cor hi ha joia, perquè ha pogut veure com ha dut a terme fidelment i amb molta energia la seva missió. La vida d'ella com a mare de Jesús no és planera, la de Joan tampoc no ho ha sigut. Ell abans de ser empresonat, ha declarat que la seva joia és plena: Jn,3,29 També jo tinc aquesta joia, i la meua joia és completa. *Ella sap que molts dels profetes van ser maltractats, ara li ha tocat a Joan. Un home poderós i cruel no ha tolerat els seus blasmes basats en la veritat, i ha malbaratat la seva vida per no quedar en ridícul davant la seva cort. També en l'esperit d'ella*

la joia és completa, perquè Déu sempre és amb ella. Està preparada per tot el que el Senyor vulgui.

La filla de Jaire. Guarició d'una dona amb hemorràgies (Lc 8)

Per entendre bé aquest passatge, cal tenir present com eren considerades les dones que patien pèrdues de sang segons la Llei: Lc,15,25 Quan una dona perdi sang durant molts dies, fora del temps de la seva menstruació, o quan la pèrdua s'allarga més del temps normal, quedarà impura tants dies com duri l'hemorràgia, igual com quan té la menstruació. *26* Tot llit on jegui, tot seient on s'assegui mentre li duri la pèrdua de sang serà impur, igual com si tingués la menstruació. *27* Tothom qui toqui aquestes coses quedarà impur; s'haurà de rentar la roba, es rentarà amb aigua ell mateix i quedarà impur fins al vespre.

41 Llavors arriba un home que es diu Jaire i que és cap de la sinagoga. Es llança als peus de Jesús i li suplica que vagi a casa seva, *42* perquè la seva filla única, que té uns dotze anys, s'està morint. Mentre hi va, hi ha moltíssima gent que malda per acostar-se-li i l'estreny tant que l'ofega.

45 Els deixebles intenten controlar la situació, però no se'n surten. De sobte s'espanten, perquè Jesús cridant amb un to que no li coneixen, pregunta:

- Qui m'ha tocat?

Jesús amb la mirada busca els ulls dels qui l'envolten cercant el culpable. Són molts els qui l'estan tocant, però tots neguen haver-ho fet. Pere no entén res, se li estan acabant les forces per protegir el Mestre, és evident que no poden contenir la multitud, a què ve doncs aquesta pregunta? no es pot aguantar, i diu:

- Mestre, però si tota la gent t'envolta i t'empeny!

46 Jesús insisteix:

- Algú m'ha tocat; sé que una força ha sortit de mi.

Jesús, mentre ha dit això, ha clavat la mirada en una 47 dona que caminant cap enrere intenta allunyar-se a poc a poc. Veient-se descoberta, s'acosta tremolosa a Jesús, es prosterne, i mirant a terra comença a explicar davant de tota la gent per què l'ha tocat:

43 Jo pateixo d'hemorràgies des de fa dotze anys i m'he gastat en metges tot el que tenia per a viure, però ningú no m'ha pogut curar. Estava desesperada, veia a prop la meua mort.

Llavors aixecant el cap i mirant Jesús, continua:

- Darrerament he tingut la sort de saber de vos i inclús he presenciat els vostres miracles. He cregut que vos éreu l'última esperança que em quedava, i des llavors no he parat de pensar com podria acostar-me a vos tenint en compte la meua situació d'impuresa legal permanent. Finalment se m'ha acudit que la millor manera seria fer-ho dissimuladament, ⁴⁴ apropant-me a vos per darrere sense dir res, perquè creia tant en vos que estava convençuda de curar-me si assolía tocar-vos només la borla del mantell. He decidit que ara era el moment, però no ha sigut fàcil, he hagut d'empentar i apartar molta gent fins aconseguir el meu propòsit, però finalment el meu objectiu era a l'abast; he estirat el braç, la mà cercava nerviosa la borla del vostre vestit, finalment l'he pogut agafar, i a l'instant l'hemorràgia se m'ha estroncat. Llavors m'he trobat els vostres ulls fets en els meus, m'he espantat i ara sóc aquí als vostres peus, el meu cor salta de joia celebrant la meua cura. Us dono gràcies, Senyor, sou el meu salvador.

⁴⁸ *Jesús li diu:*

- Filla, la teua fe t'ha salvat. Vés-te'n en pau.

Guarició de la filla d'una cananea (Mt 15)

²¹ Jesús se'n va d'allí i es *retira* a la regió de Tir i Sidó. ²² Una dona cananea, que *és d'aquest territori, ve a trobar-lo i es posa a cridar:*

- Senyor, Fill de David, ten pietat de mi. La meua filla està endimoniada i sofreix molt.

²³ Jesús no li torna contesta. A la dona això la sorprèn, però res no li farà minvar la seva confiança, està fermament convençuda de que pot curar la seva filla, i no es pot permetre fracassar. Ho té molt clar, esta resolta, es farà pesada, cridarà, persistirà, no marxarà sense assolir el que necessita.

Els seus deixebles ja no poden aguantar-la més, s'acosten al Mestre i li demanen:

- Fes-la marxar: no fa més que cridar darrere nostre.

²⁴ Jesús no té ni la deferència de girar-se per mirar-la, segueix caminant sense immutar-se. Obre la boca, però no per adreçar-se a ella, sinó als deixebles, els diu:

- Únicament he estat enviat a les ovelles perdudes d'Israel.

Ni tan sols es pren la molèstia de dir als deixebles que li passin el missatge. I quin missatge!!! No deixa lloc a l'esperança, ella no és una ovella d'Israel. Més clar, l'aigua. Ja pots marxar que no hi ha res per tu.

25 Però la dona no es dóna per al·ludida, tant li fa el que ha dit i el que encara hi pugui afegir, ningú ni res la farà desistir del seu determini, en un rampell arrenca amb força de darrera els deixebles i ve a prosternar-se davant d'ell i li diu:

- Senyor, ajuda'm!

Ella espera que el seu gest li farà canviar l'actitud.

26 Però Jesús, a contracor perquè ja ha sigut vençut per la fe de la dona, encara la burxa un últim cop:

- No està bé de prendre el pa dels fills i tirar-lo als gossets.

27 Ella mantenint la seva actitud humil, amb una llàgrima penjant de cada ull, però encara ferma, des del fons de l'ànima és capaç de revertir els arguments del Fill de David, li diu:

- És veritat, Senyor, però també els gossets mengen les engrunes que cauen de la taula dels seus amos.

28 Llavors Jesús, que ja no sap com aguantar més l'admiració que ha sentit des del primer moment per aquesta dona, li respon:

- Dona, és gran la teva fe! Que es faci tal com tu vols.

I des d'aquest mateix moment es posa bona la seva filla.

Multiplicació dels pans (Jn,6)

1 Després d'això, Jesús se'n va a l'altra banda del llac de Galilea o de Tiberíades. **2** El segueix molta gent, perquè han vist els senyals prodigiosos que fa amb els malalts. **3** Jesús puja a la muntanya i s'hi asseu amb els seus deixebles. **4** És a prop la Pasqua, la festa dels jueus.

5 Llavors Jesús alça els ulls i, en veure la gran gentada que arriba al lloc on és, diu a Felip:

- On comprarem pa perquè puguin menjar tots aquests?

6 De fet, ho pregunta per posar a prova Felip, perquè ja sap què vol fer. Jesús es preocupa per la gent, que atreta pels senyals prodigiosos que fa amb els malalts, el van seguint pertot arreu. Reconeix el seu esforç, sap que tenen gana, i això li ha entendrit el cor.

7 Felip li respon:

- Ni amb dos-cents denaris no n'hi hauria prou per a donar un tros de pa a cadascú.

8 Un dels deixebles, Andreu, el germà de Simó Pere, li diu:

- 9 Aquí hi ha un noi et que té cinc pans d'ordi i dos peixos; però què és això per a tanta gent?

10 Jesús diu:

- Feu seure tothom.

Jesús no els ha dit ni un mot del que pensa fer, però els deixebles, entre ells Maria i les dones, l'han obeït. En aquest indret hi ha molta herba i finalment tothom està assegut; només d'homes, són uns cinc mil.

Llavors els deixebles tornen al costat del Mestre i es planten per veure què ve a continuació. Jesús n'envia un a demanar al noi els pans i els peixos, 11 llavors Jesús Mt,14,19 pren els cinc pans i els dos peixos, alça els ulls al cel, diu la benedicció, parteix els pans, els dona als seus deixebles, i ells els donen a la gent.

Els deixebles estan com a encantats, de tenir els ulls fets en els gestos del Mestre, passen a trobar-se que ara els va posant a les mans pans i peixos sense parar, urgint-los a repartir... ja reparteixen... ja tornen a Jesús... ja tornen a repartir... ja han repartit a tothom, i acabada la tasca ells mateixos ja mengen al costat del Mestre, que també menja.

12 Quan tothom ha quedat satisfet, diu als seus deixebles: Recolliu els bocins que han sobrat, perquè no es perdi res. 13 Ells els recullen i amb els bocins d'aquells cinc pans d'ordi omplen dotze cistelles: són les sobres després d'haver menjat.

Llavors algú s'adona del que acaba de fer Jesús amb els cinc pans i els dos peixos. Mica a mica, com un petit foc que una gran ventada converteix en incendi, l'admiració salta de persona a persona amb grans exclamacions de sorpresa. Què ha passat? Al cap d'un moment tothom s'estreny al voltant del Mestre. 14 Quan la gent ha vist el senyal prodigiós que ell ha fet, ha començat a dir: Realment, aquest és el profeta que havia de venir al món. 15 Jesús s'adona que venen a emportar-se'l per fer-lo rei, i es retira altra vegada tot sol a la muntanya. Vol passar una llarga estona parlant amb el Pare. Els deixebles ho aprofiten per esplaiar-se a cor que vols, elogiant-lo, i refermant-se en la seva fe. Ara tothom està amb ell.

Les dones comenten amb Maria les ensenyances de Jesús

Jesús i els pecadors (Lc,15)

Avui Jesús ha parlat dels pecadors:

1 Els publicans i els altres pecadors *s'han acostat* a Jesús per escoltar-lo. **2** Els fariseus i els mestres de la Llei *han murmurat i han dit:*

- Aquest home acull els pecadors i menja amb ells.

Llavors Jesús es posa a explicar les paràboles de l'ovella i la dracma perdudes.

Un cop acabades, ha dit:

- 10 »Igualment jo us dic que hi ha una alegria semblant entre els àngels de Déu per un sol pecador que es converteix.

11 I *després ha dit* encara:

- Un home tenia dos fills. **12** Un dia, el més jove digué al pare: "Pare, dona'm la part de l'herència que em toca".

Ell els va repartir els béns. **13** Al cap d'uns quants dies, el més jove va vendre's tot el que tenia i se'n va anar amb els diners en un país llunyà. Un cop allí, dilapidà la seva fortuna portant una vida dissoluta.

14 Quan s'ho hagué malgastat tot, vingué una gran fam en aquell país i començà a passar necessitat. **15** Llavors es va llogar a un propietari d'aquell país, que l'envià als seus camps a pasturar porcs. **16** Tenia ganes d'atipar-se de les garrofes que menjaven els porcs, però ningú no li'n donava. **17** Llavors reflexionà i es digué: Quants jornalers del meu pare tenen pa de sobres i jo aquí m'estic morint de fam! **18** Aniré a trobar el meu pare i li diré: "Pare, he pecat contra el cel i contra tu. **19** Ja no mereixo que em diguin fill teu; tracta'm com un dels teus jornalers." **20** I se n'anà a trobar el seu pare.

Encara era lluny, que el seu pare el veié i es commogué, corregué a tirar-se-li al coll i el besà. **21** El fill li digué:

- "Pare, he pecat contra el cel i contra tu. Ja no mereixo que em diguin fill teu".

22 Però el pare digué als seus criats:

- "De pressa, porteu el vestit millor i poseu-l'hi, poseu-li també l'anell i les sandàlies, **23** porteu el vedell gras i mateu-lo, mengem i celebrem-ho, **24** perquè aquest fill meu era mort i ha tornat a la vida, estava perdut i l'hem retrobat".

I es posaren a celebrar-ho. ²⁵ Mentrestant, el fill gran era al camp. Quan, de tornada, s'acostava a la casa, va sentir músiques i balls ²⁶ i cridà un dels criats per preguntar-li què era allò. ²⁷ Ell li digué:

- El teu germà ha tornat. El teu pare l'ha retrobat en bona salut i ha fet matar el vedell gras.

²⁸ El germà gran s'indignà i no volia entrar. Llavors el seu pare va sortir i el pregava. ²⁹ Però ell li respongué:

- "Fa molts anys que et serveixo sense desobeir mai ni un de sol dels teus manaments, i tu encara no m'has donat un cabrit per a fer festa amb els meus amics. ³⁰ En canvi, quan ha tornat aquest fill teu després de consumir els teus béns amb prostitutes, has fet matar el vedell gras".

³¹ El pare li contestà:

- "Fill, tu sempre ets amb mi, i tot el que és meu és teu. ³² Però calia celebrar-ho i alegrar-se, perquè aquest germà teu era mort i ha tornat a la vida, estava perdut i l'hem retrobat".

Ara som al vespre. El grup de dones, després de col·laborar en les darreres feines del dia, es retiren a passar una estona de conversa amigable abans d'anar a descansar. Avui les paraules de Jesús les han impressionat especialment. Maria Magdalena que està molt commoguda, dirigint-se a Maria, pren la iniciativa:

- Les paraules del vostre fill m'han arribat al cor, encaixen perfectament en la història de la meva vida. Jesús ens ha descrit aquest pare, tal com jo el definiria a ell, perquè em sento que m'estima com aquest pare estimava el fill que li demana l'herència. Jo tenia set dimonis que em tenallaven l'ànima, era molt desgraciada, i el vostre fill s'apiadà de mi. M'ha estimat molt, sento que m'estima molt.

Totes les del grup s'han girat cap a Magdalena i l'han escoltat amb atenció i simpatia. Maria li somriu, i comenta:

- El Pare estima tots els homes com a fills i vol que se salvin, però els respecta la llibertat, deixant que triïn el seu camí. Quan un fill li demana l'herència, marxa i se'n va pel mal camí, el Pare queda amb el cor ferit no per l'herència que dilapida, sinó per l'absència del fill, i sobretot pel menyspreu al seu amor incondicional, pel rebuig que li fa; llavors ple d'amor i enyorança surt cada dia a esperar la seva tornada, sense cansar-se mai, perquè ja no serà feliç si aquell fill no torna.

Magdalena hi afegeix:

- M'ha commogut molt el que ha explicat de la tornada del fill que, esperonat per la fam es recorda de l'amor del pare, es penedeix, desfà el camí, el pare el veu

abans amb el cor que amb la vista, l'entreveu ja des de lluny i s'emociona, surt corrents, se li tira al coll i l'abraça. Està tan content que no sent les paraules de disculpa, no li té en compte el seu pecat perquè el seu retorn sincer compensa el dolor que li ha provocat al marxar; en lloc de castigar-lo, té molta pressa a retornar-li la dignitat de fill, per això fa portar el millor vestit, l'anell i les sandàlies pel aquell fill que no ha deixat mai d'estimar, i fa matar el vedell gras per celebrar una gran festa. Quan veig la vida que jo havia portat i el desassossec que tenia, i la comparo amb la pau i la joia que tinc ara, no paro de donar gràcies a Déu, per això estic tan agraïda al Mestre perquè no té cap mania d'acostar-se als pecadors, ja no puc fer altra cosa que seguir-lo. Em sento tractada i estimada com aquest fill que ha tornat a la casa del pare.

Maria ha seguit la intervenció de la Magdalena sense parpellejar, i li diu:

- Tens un cor molt gran, Maria. Has entès molt bé l'amor de Déu als pecadors, realment el que Jesús ens ha explicat del seu Pare és meravellós i nou, ningú no li havia explicat mai tant bé a Israel com és el cor del seu Pare.

El Messies il·lumina el poble

Un altra vegada, al cap del dia, trobant-se les dones reunides al voltant d'una foguera comenten alguns dels ensenyaments que Jesús els ha fet fins avui. Comença la tertúlia una de les joves deixebles.

- A mi em va colpir molt aquell dia que Mt,5,1 en veure les multituds, Jesús pujà a la muntanya, s'assegué, i ens hi vàrem acostar. Mt,5,2 Llavors, prenent la paraula, començà a instruir-nos dient:

Mt,5,3 --Feliços els pobres en l'esperit: d'ells és el Regne del cel!

Mt,5,4 »Feliços els qui ploren: Déu els consolarà!

Mt,5,5 »Feliços els humils: ells posseiran la terra!

Mt,5,6 »Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: Déu els saciarà!

Mt,5,7 »Feliços els compassius: Déu se'n compadirà!

Mt,5,8 »Feliços els nets de cor: ells veuran Déu!

Mt,5,9 »Feliços els qui treballen per la pau: Déu els anomenarà fills seus!

Mt,5,10 »Feliços els perseguits pel fet de ser justos: d'ells és el Regne del cel!

Mt,5,11»Feliços vosaltres quan, per causa meva, us insultaran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de

calúmnies! **Mt,5,12** Alegreu-vos-en i celebren-ho, perquè la vostra recompensa és gran en el cel. També així van perseguir els profetes que us han precedit.

Mai hauria pogut pensar que per ser feliç calia ser d'aquesta manera. Jo pensava que això s'assolia amb diners, poder, i per descomptat, salut. Ara veig que estava molt equivocada. Com ho veieu vos, Maria?

- Jo crec que tot i les calamitats i dificultats de la vida als nostres dies, que totes coneixem prou bé, és possible viure amb joia al cor si seguim les ensenyances de Jesús. Recordeu, per exemple, aquestes:

Lc,6,27 Estimeu els vostres enemics, feu bé als qui us odien, **Lc,6,28** beneïu els qui us maleeixen, pregueu pels qui us calumniën. **Lc,6,29** Si algú et pega en una galta, para-li també l'altra, i si et vol prendre el mantell, no li neguis el vestit. **Lc,6,30** Dóna a tothom qui et demana, i no reclamis res al qui et pren allò que és teu. **Lc,6,31** Tracteu els altres tal com voleu que ells us tractin. **Lc,6,32** Si estimeu els qui us estimen, qui us ho ha d'agrair? També els pecadors estimen aquells qui els estimen! **Lc,6,33** I si feu bé als qui us en fan, qui us ho ha d'agrair? També ho fan els pecadors! **Lc,6,34** I si feu préstecs als qui espereu que us donaran alguna cosa, qui us ho ha d'agrair? També els pecadors fan préstecs als pecadors, si saben que en trauran un guany. **Lc,6,35** »Però vosaltres, estimeu els vostres enemics, feu bé i presteu sense esperar res a canvi: llavors serà gran la vostra recompensa, i sereu fills de l'Altíssim, que és bo amb els desagradats i amb els dolents. **Lc,6,36** »Sigueu misericordiosos com ho és el vostre Pare.

Llavors la noia li pregunta:

- Com ho podeu recordar tan bé? Es nota que no us perdeu res del que ell diu.

Maria li diu:

- Tinc un petit secret, intento guardar-ho tot al meu cor, i a fi que no se m'esborri, ho vaig meditant sempre que puc.

Les dones intercanvien mirades d'admiració.

Llavors salta una altra noia jove, la que li seu al costat:

- Doncs jo em vaig emocionar el dia que Jesús va explicar com havíem de fer la pregària:

Mt,6,5 Quan pregueu, no sigueu com els hipòcrites, que els agrada de posar-se drets i pregar a les sinagogues i a les cantonades de les places perquè tothom els vegi. Us asseguro que ja tenen la seva recompensa. **Mt,6,6** En canvi, tu, quan preguis, entra a la cambra més retirada, tanca-t'hi amb pany i clau i

prega al teu Pare, present en els llocs més amagats, i el teu Pare, que veu el que és amagat, t'ho recompensarà. **Mt,6,7** Quan pregueu, no parleu per parlar, com fan els pagans: es pensen que amb la seva xerrameca es faran escoltar. **Mt,6,8** No sigueu, doncs, com ells, que bé sap el vostre Pare de què teniu necessitat abans que li ho demaneu.

Maria intervé:

Parlant de recordar, no sóc jo sola, la qui ho fa. Que bé ho has explicat, noia.

Aquesta hi afegeix:

- *Sí, però jo també tinc un petit secret: Sempre em fixo com actueu vos. També recordo una altra cosa: **Lc,11,1** Una vegada, Jesús pregava en un cert indret. Quan hagué acabat, un dels deixebles li digué: --Senyor, ensenya'ns a pregar, tal com Joan en va ensenyar als seus deixebles.*

- És veritat, apunten totes.

Maria les vol estimular:

- *A veure si entre totes ho recordem. Va començar així: **Lc,11,2** Quan pregueu, digueu:*

llavors entre totes reconstrueixen el que va dir Jesús, i es proposen memoritzar-ho, de forma que mica a mica ho van repetint a trossos, fins que totes se'l saben de memòria:

Pare, santifica el teu nom, vingui el teu Regne. **Lc,11,3** Dóna'ns cada dia el pa que necessitem; **Lc,11,4** perdona els nostres pecats, que nosaltres també perdonem tots els qui ens han ofès, i no permetis que caiguem en la temptació.

Ara és Joana, la muller de Cuses, qui alça la ma perquè vol dir la seva: Jo també recordo el que va dir després:

Lc,11,5 I els digué encara: --Si algú de vosaltres té un amic, i aquest el va a trobar a mitjanit i li diu: "Amic, deixa'm tres pans, **Lc,11,6** que un amic meu ha arribat de viatge, se m'ha presentat a casa i no tinc res per a donar-li", **Lc,11,7** segur que no li respondrà de dins estant: "No m'amoïnis, la porta ja és tancada i tant jo com els meus fills ja som al llit; no em puc aixecar a donar-te'ls." **Lc,11,8** Us asseguro que, si no s'aixeca a donar-los-hi per fer un favor a l'amic, la impertinència d'aquest l'obligarà a aixecar-se per donar-li tot el que necessita.

Lc,11,9 »I jo us dic: Demaneu, i Déu us donarà; cerqueu, i trobareu; truqueu, i Déu us obrirà, **Lc,11,10** perquè el qui demana, rep; el qui cerca, troba; i a qui

truca, li obren. **Lc,11,11** Quin pare d'entre vosaltres, si el seu fill li demana un peix, en comptes del peix li donarà una serp? **Lc,11,12** I si li demana un ou, ¿li donarà potser un escorpí? **Lc,11,13** Així, doncs, si vosaltres, que sou dolents, sabeu donar coses bones als vostres fills, molt més el Pare del cel donarà l'Esperit Sant als qui l'hi demanen.

Quanta confiança em donen aquestes paraules, no havia sentit mai Déu com un pare tan proper com ens el descriu Jesús, comenta Joana.

- A mi m'agraden molt les darreres paraules que acaba de recordar la Joana, diu Maria, perquè ens ensenyen el més important que cal demanar: l'Esperit Sant. Si el tenim al cor, ja ho tenim tot, no ens falta res, tinguem els problemes que tinguem.

Maria ja vol donar per acabada la conversa, però nota que Susanna vol dir alguna cosa i li fa:

- Què ens vols aportar, Susanna?

Ella li contesta:

- Gràcies Maria, sí, també us volia comentar el que a mi em va fer pensar molt.

A veure si ho recordo. Jesús va dir:

Mt,6,25 No us preocupeu per la vostra vida, pensant què menjareu o què beureu, ni pel vostre cos, pensant com us vestireu. No val més la vida que el menjar, i el cos més que el vestit? **Mt,6,26** Mireu els ocells del cel: no sembren, ni seguen, ni recullen en graners, i el vostre Pare celestial els alimenta. No valeu més vosaltres que no pas ells? **Mt,6,27** Qui de vosaltres, per més que s'hi esforci, pot allargar d'un sol instant la seva vida? **Mt,6,28** I del vestit, per què us en preocupeu? Fixeu-vos com creixen les flors del camp: no treballen ni filen, **Mt,6,29** però us asseguro que ni Salomó, amb tota la seva magnificència, no anava vestit com cap d'elles. **Mt,6,30** I si l'herba del camp, que avui és i demà la tiren al foc, Déu la vesteix així, no farà més per vosaltres, gent de poca fe?

Mt,6,31 Per tant, no us preocupeu, pensant què menjareu, o què beureu, o com us vestireu. **Mt,6,32** Tot això, els pagans ho busquen amb neguit, però el vostre Pare celestial ja sap prou que en teniu necessitat. **Mt,6,33** Vosaltres, busqueu primer el Regne de Déu i fer el que ell vol, i tot això us ho donarà de més a més. **Mt,6,34** No us preocupeu, doncs, pel demà, que el demà ja s'ocuparà d'ell mateix. Cada dia en té prou amb els seus maldecaps.

- Que bé, Susanna, li diuen totes.

- *Crec, Susanna, que el que acabes de recordar, li diu Maria, és una de les coses que més ens han arribat al cor.*

- *Sí, segueix la Susanna, quina llibertat i quina pau saber que el Pare es preocupa tant per nosaltres!*

Les dones li fan preguntes personals a Maria

Ja fa força temps que les dones conviuen amb Maria, i li han agafat molta confiança.

Avui, a l'acabar la jornada, estan parlant tranquil·lament, i una de les noies joves, en un moment determinat, li demana:

- *Maria, m'agradaria molt, per què no ens expliqueu la vostra vida quan éreu petita i jove?*

Al sentir la pregunta, totes fan cara de sorpresa per l'atreviment, però de seguida reaccionen:

- *Perdoneu-nos Maria, però de veritat que ens agradaria molt.*

Maria sent que no s'hi pot negar, els explica la promesa de la seva mare si Déu li concedia un fill, i que tres anys després de néixer ella, els seus pares, agraïts a Déu, la van entregar al temple.

- *Quan les meves companyes em van preguntar per què ho havien decidit, essent jo tan menuda, les vaig dir: Els meus pares ja són grans i no tenien cap fill, llavors han pregat al Senyor i he nascut jo. Diuen que jo sóc el regal que els ha fet el Senyor, i estan tant contents, que li han tornat el regal. Jo estic molt contenta de ser el regal del Senyor.*

Al sentir això, totes somriuen.

- *I fins a quina edat us hi vau estar, li fa Salomé?*

- *Fins als dotze anys, li respon Maria. Ja sabeu que quan una noia esdevé dona, és considerada impura, i està prohibit que continuï al temple.*

Després Maria els explica tot el que va passar fins a ser la promesa de Josep, no oblidant-se del vot que havia fet d'entregar-se a Déu renunciant al matrimoni. Totes han seguit la història amb molta curiositat i atenció.

- *Aleshores, torna a intervenir Salomé, vau haver de renunciar al vot?*

- *Jo no entenia res, replica Maria, per què Déu volia que visqués amb un home? És que ja no volia la meua entrega? Vaig pregar molt, i quan va ser el moment, li vaig explicar a Josep, que tampoc entenia res perquè feia poc que era viudo i no volia tenir una altra dona, però al saber que era la voluntat de Déu, ell em va*

acceptar i va prometre respectar-me sempre. Així que vaig passar a viure a Natzaret, en una casa apart, que era de Josep, fins que no celebréssim les núpcies.

- Caram, quin canvi! salta la noia que ha iniciat la conversa.

En aquest punt és Magdalena la qui pregunta:

- Si va ser així, com va ser que sigueu la mare del Mestre?

- Caram, noies, quantes coses voleu saber! Doncs aquí he de començar reconeixent que no sóc digna del que Déu ha fet en mi. Després que havien passat dos anys, i sense saber encara què volia Déu de nosaltres, però sense deixar de confiar en Ell, vaig rebre la visita de l'àngel Gabriel per comunicar-me de part de Déu que jo tindria un fill per obra de l'Esperit Sant, i que s'havia de dir Jesús.

Les que escolten, gairebé no respiren. Maria, que se n'adona, els diu:

- Veig les vostres cares de sorpresa. Imagineu-vos la que devia fer jo, perquè no m'ho podia haver imaginat mai el que estava passant. Recordo que se'm van encendre les galtes.

- I no va dir res més l'àngel, continua Magdalena?

- Sí, diu Maria, va dir que Jesús seria gran i l'anomenarien Fill de l'Altíssim, el Senyor Déu li donaria el tron de David, el seu pare, regnaria per sempre sobre el poble de Jacob, i el seu regnat no tindria fi.

- I a tot això com vau reaccionar, continua Magdalena?

- Jo estava gairebé paralitzada, però el meu cap pensava molt de pressa. Jo sé, sabia, crec i creia que Déu ho pot tot, però no veia gens clar com ho volia fer, volia que renunciés a l'entrega que li havia fet? volia que aquest fill el tingués amb Josep? I li ho vaig preguntar a l'àngel: Com podrà ser això, si jo sóc verge? i la resposta va ser: L'Esperit Sant vindrà sobre teu i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra.

- Quina meravella, exclamen totes! I com va acabar?

- Doncs, jo vaig dir: Sóc l'esclava del Senyor, que es compleixin en mi les teves paraules. I l'àngel es va retirar. Qui pot saber els camins de Déu? Jo havia renunciat per Ell a ser mare, i Ell volia que jo fos la mare del seu Fill. Ja que us ho he explicat, us demano que m'ajudeu sempre a donar-li gràcies, perquè realment ha mirat amb molt d'amor la meva petitesa.

- Sou beneïda entre totes les dones, Maria, li diuen totes.

-Això mateix em va dir la meva parenta Elisabet, fa Maria. Però això és una altra història. Deixem-ho aquí.

La noia jove encara fa un comentari-pregunta:

- Llavors Josep no és el pare de Jesús?

- No, li respon Maria, ho has deduït molt bé, però tampoc es pot dir que no ho sigui, perquè Jesús sempre l'ha tingut per tal, l'ha anomenat sempre pare, se l'ha estimat molt, i no sols això perquè Josep se l'ha estimat com a fill propi, fent-li de pare, de bon pare sempre. A tot arreu on hem viscut tothom ha pensat que Josep era el seu pare veritable, així Déu ha mantingut oculta la identitat de Jesús fins ara que ha sortit a predicar la bona nova, i per altra banda ha protegit la seva vida quan de ben menut el rei Herodes el volia matar. Què hauria fet jo sense Josep? Llavors em costava entendre els camins de Déu, però ara veig molt clar el que volia de nosaltres, i sempre li dono gràcies.

Totes estan molt impressionades per les explicacions que acaben d'escoltar, i també inquietes per les ganes que tenen de fer més preguntes. Maria ho entén, però la tensió de la revelació de la seva vida, l'ha fatigat i els ho diu:

Noto que em voleu fer més preguntes, però estic una mica cansada. Si em permeteu, ara deixem-ho aquí, i un altre dia me'n podreu fer més.

- Només una cosa, Maria, intervé Salomé, què vau sentir al saber-vos mare del Fill de Déu?

- Quina pregunta, Salomé! Tu saps què significa ser mare, què se sent al tenir un fill, imagina't què podia sentir jo quan l'àngel em va dir el que ja us he explicat. Doncs em vaig sentir tan extraordinàriament petita i indigna davant la magnitud de l'amor que em manifestava Déu, que no ho podia pair, i del meu cor només en sortien lloances i acció de gràcies. Quan l'àngel va desaparèixer em vaig postrar a terra, primer en silenci i actitud d'adoració, i després dient-li a Déu com estava d'aclaparada per la confiança que havia posat en mi, i la responsabilitat que la meua acceptació comportava.

Llavors Magdalena exclama:

- Beneït sigui Déu que ha triat una dona per enviar el seu Fill al món, i beneïda sigueu per sempre vos, l'escollida!

Totes hi afegeixen:

- Beneïda sigueu.

Les dones volen parlar amb Jesús

L'endemà, les companyes de Maria estan tan contentes de la conversa d'anit amb Maria, que desitgen trobar-se amb Jesús per expressar-li l'admiració que senten per la seva mare.

Quan troben l'ocasió propícia se li acosten. Jesús les veu venir, se'ls nota satisfacció a la cara, i els pregunta:

- On aneu, noies, tan somrients? Per què em voleu veure?

De seguida salta la més jove de totes:

- Ahir al vespre conversàvem amb la vostra mare i li vam demanar que ens expliqués coses de quan era jove, i després d'insistir-li ens va explicar que havia estat al temple des de molt petita fins als 12 anys, després es va prometre amb Josep, però que vos no sou el seu fill, sinó que sou el Fill de Déu perquè us vau encarnar al seu si per obra de l'Esperit Sant. Estem molt contentes de saber aquesta meravella i molt honorades d'estar amb ella.

- M'alegro per vosaltres, però una cosa us diré, i vosaltres que sou dones ho entendreu molt bé, perquè si sabeu la joia immensa que te una mare quan ha portat un fill al món, us podeu imaginar la que va tenir quan jo vaig néixer, però m'heu de creure, ella abans de ser la meva mare ja tenia al cor una joia encara molt més immensa, la joia de sentir-se estimadíssima per Déu, que la va moure a estimar el Senyor, el seu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces, consagrant la seva persona a fer sempre la seva voluntat. Abans de ser la meva mare, la joia del seu cor ja era completa, res no la podia superar. Qui te aquesta joia, la te per sempre i ningú no li pot prendre, la joia de ser mare de vegades no dura gaire.

M'alegro molt que estigueu amb ella. No cal que us ho digui, perquè ja ho sabeu, estant amb ella aprendreu moltes coses bones.

Les dones continuen amb les preguntes personals a Maria

Al cap d'uns dies les dones insisteixen a Maria que tenen moltes ganes de reprendre la conversa en el punt on la van deixar. És la seva germana Maria, la muller de Cleofàs, la qui comença:

- Recordo, Maria, que l'altre dia, quan et vam fer tantes preguntes personals, ens vas esmentar de passada el nom de la teva parenta Elisabet. Em ve present que tu sola te'n vas anar a visitar-la quan estaves embarassada. Per què no ens en dones detalls?

- Bona memòria per l'altre dia i encara més pel temps que fa d'aquesta visita, li diu Maria. Potser quan ho vas saber, vas pensar que vaig ser molt imprudent, i potser tens raó, perquè es tractava d'anar a la muntanya de Judea, però mira, vaig sentir una força dintre meu que m'empenyia. L'altre dia no us ho vaig comentar,

però va ser l'àngel qui em va dir que Elisabet es trobava al sisè mes d'embaràs després de ser molt gran i no haver pogut tenir cap fill.

- Vas ser molt valenta de fer sola aquest viatge, li fa la seva germana.

Llavors intervé Maria Magdalena:

- Vaja quina sorpresa per la teva parenta, quan et devia veure trucant a la seva porta!

- Doncs mira, comenta Maria, més gran va ser la meva, de sorpresa, perquè ella, només veure'm, em va dir cridant Lc,1,42 amb totes les forces: --Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes! 43 Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar?

Es fa una pausa, el silenci és absolut, i tot seguit Magdalena exclama:

- Meravellós! Es veu ben clar la intervenció de Déu.

Maria esta commoguda per l'actitud de les noies:

- Ja us vaig demanar l'altre dia que m'heu d'ajudar preguntant molt a Déu i a donar-li gràcies amb mi. Però encara hi ha més, el fill que Elisabet portava al ventre, qui diríeu que és?

- No m'ho puc imaginar, van repetint la una darrera l'altra.

Maria els diu la resposta:

- És Joan el Baptista.

Al sentir-ho, totes queden parades, admirades, i Joana exclama:

- Que gran és el Senyor, com són d'admirables els seus camins!

Maria segueix:

- Déu Pare en la seva providència per protegir el seu Fill, va voler que fossin poques i d'una mateixa família les persones que en aquell temps havien de conèixer qui era Jesús.

- I quant de temps vau estar amb la vostra parenta, salta la noia jove?

- Tres mesos, contesta Maria, i em va anar molt bé per conèixer de primera ma tot el què una mare ha de preparar i saber pel naixement del seu fill.

Les preguntes continuen com les baules d'una cadena, cada una porta a la següent, i així Maria els va explicant la incredulitat de Zacaries, el naixement de Joan, la perplexitat de Josep, el naixement de Jesús, la presentació al temple, la matança dels innocents, i la fugida a Egipte. Contrastant amb el nucli familiar reduït de persones que coneixien qui era realment Jesús, remarca que per altra banda el Pare celestial va voler que el naixement del seu Fill fos anunciat als pastors de Betlem, als savis que van venir de l'orient, i a Simeó i Anna. D'això les dones també

n'han volgut saber els detalls, i no sols d'això perquè també li han fet moltes preguntes sobre la infància i joventut de Jesús.

Aquesta nit les dones han anat a descansar molt tard, però no tenen son, les meravelles que els ha explicat Maria les ha captivat, el seu cor en va ple, la fe en el Mestre ha crescut molt, i no diguem la veneració per la seva mare.

Pere reconeix Jesús com a Messies, les dones també (Mt,16)

13 Després Jesús arriba a la regió de Cesarea de Filip, i pregunta als seus deixebles:

- Qui diu la gent que és el Fill de l'home?

14 Ells responen:

- Uns diuen que és Joan Baptista; d'altres, Elies; d'altres, Jeremies o algun dels profetes.

15 Ell els pregunta:

- I vosaltres, qui dieu que sóc?

16 Simó Pere li respon:

- Tu ets el Messies, el Fill del Déu viu.

17 Llavors Jesús li diu:

- Feliç de tu, Simó, fill de Jonàs: això no t'ho han revelat els homes, sinó el meu Pare del cel! **18** I jo et dic que tu ets Pere, i sobre aquesta pedra edificaré la meua Església, i les forces del reialme de la mort no la podran dominar. **19** Et donaré les claus del Regne del cel; tot allò que lliguis a la terra quedarà lligat al cel, i tot allò que deslliguis a la terra quedarà deslligat al cel.

20 Després mana als seus deixebles que no diguin a ningú que ell és el Messies.

Com és habitual, avui les dones també es troben reunides al cap del dia. Moltes vegades Jesús també se'n va a fer tertúlia amb elles, és el que està passant ara. Al veure'l acostar-se, totes s'han aixecat, ell les ha saludat efusivament una per una.

Finalment saluda la seva mare.

- Com estàs mare?

- Molt bé, fill meu, la companyia de totes aquestes noies és excel·lent, estic en família.

- La qui és excel·lent, és la vostra mare, Mestre, salta Maria Magdalena.

- Per favor, Maria, ja saps com pensa Jesús, comenta amablement la seva mare, totes som iguals.

- Això és veritat, continua Magdalena, perquè us comporteu com una més de nosaltres, però vos sou la seva mare. Com estic d'acord en el que va dir cridant aquella dona: **Lc,11,27** Sortoses les entranyes que et van dur i els pits que vas mamar!

- Molt bé, Magdalena, intervén Jesús, ja veig com esteu la mare, sabeu el que vaig dir aleshores, i ho torno a repetir: **Lc,11,28** Més aviat sortosos els qui escolten la paraula de Déu i la guarden! També vosaltres sou la meua mare.

Llavors Jesús s'asseu a terra, i totes fan igual.

- Bé, noies, pregunta Jesús, com us va?

Totes han sentit la pregunta que Jesús ha fet aquest migdia, i pensen que ara vol saber què en pensen elles.

"Estic amb Pere", li diu una.

- "Jo també crec que sou el Fill de Déu" afirma una altra.

I totes li van proclamant el mateix en diferents formes. Finalment es produeix el silenci, i Jesús comenta:

- Heu sentit el que li he dit a Pere: Feliç perquè això t'ho ha revelat el Pare del cel. També us ho dic a vosaltres. El Pare us estima, i ja sabeu que jo també. Estic molt content de vosaltres, perquè em seguíu pertot arreu, sempre esteu atentes a la meua paraula, a les necessitats de tots, a fer la voluntat del Pare. Vosaltres també sou la pedra sobre la que edificaré la meua Església.

Jesús fa el primer anunci de la seva mort i resurrecció (Mt,16)

21 Des d'aleshores Jesús comença a explicar als deixebles que cal que vagi a Jerusalem i que *pateixi* molt de part dels notables, els grans sacerdots i els mestres de la Llei, i que *ha* de ser mort i de ressuscitar el tercer dia.

22 Llavors Pere, com molts altres, pensa que això és massa, s'hi oposa radicalment, no pot ser que el Mestre digui aquestes coses, algú li ha de dir que això de cap manera, i sentint-se distingit com se sent per ell, agafa la seva responsabilitat i, prenent-lo a part, es posa a renyar-lo dient:

- Déu te'n guard, Senyor! A tu això no et passarà.

23 Però el tema és important, Jesús es gira i li etziba a Pere un formidable retret:

Vés-te'n d'aquí, Satanàs! Em vols fer caure, perquè no veus les coses com Déu, sinó com els homes.

Al sentir aquestes paraules, els deixebles, ells i elles, queden descol·locats. És que tot i que creuen en el Mestre i qui és, en realitat esperen de Jesús que es manifesti com un Messies triomfador políticament, i aquest anunci trenca pel mig aquestes expectatives que, diguem-ho ara, mantindran persistentment fins a la seva ascensió al cel. Aquest Regne dels deixebles no coincideix amb el Regne de que parla el Mestre.

24 Aleshores Jesús diu als seus deixebles:

- Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui la seva creu i que em segueixi. **25** Qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà, però el qui la perdi per mi, la trobarà. **26** Què en trauria l'home de guanyar tot el món si perdia la vida? Què no donaria l'home a canvi de la seva vida? *Jesús parla claríssim, el patiment no sols li està reservat a ell, sinó també als qui el vulguin seguir.*

És que no han servit de res les ensenyances que han rebut del Mestre? Semblaria que per sobre hi tenen una capa extremadament refractària a aquest nou llenguatge. Aquestes paraules els rellisquen, ni poden ni les volen entendre, és tan fort els que els diu, que ni la part més positiva del missatge, les paraules de resurrecció, els diuen res, encara més, és com si el Mestre no les hagués pronunciat.

Maria també pateix per l'anunci, però sap quin és el camí de Jesús, no ha oblidat la profecia de Simeó, i tanmateix no perd la serenitat, ella sí creu tot sencer l'anunci de Jesús.

Transfiguració de Jesús (Lc,9)

Mateu, Marc i Lluc situen la Transfiguració de Jesús immediatament després del primer anunci de la passió.

28 Uns vuit dies després d'haver-los dit tot això, Jesús pren amb ell Pere, Joan i Jaume i puja a la muntanya a pregar.

Són els mateixos tres que presencien la resurrecció de la filla de Jaire (Mc,5,37 i Lc, 8,31), i que a l'hort de Getsemaní (Mc,13,33) se'ls endurà fins al lloc de la pregària. Pere i Joan el seguiran a les cases d'Annàs i de Caifàs. Pere desapareixerà trasbalsat després de negar el Mestre, i Joan serà l'únic que el seguirà fins a la creu.

29 Mentre *prega*, l'aspecte de la seva cara *canvia* i el seu vestit es *torna* d'una blancor esclatant. **30** Llavors dos homes es *posen* a conversar amb ell. Són Moisès i Elies, **31** que *apareixen* gloriosos i *parlen* de la partença de Jesús, que s'ha d'acomplir a Jerusalem.

Això és massa pels tres deixebles, només fa uns vuit dies que els ha parlat de patir i morir, i ara de partença. La insistència en temes que no entenen els supera, els avorreix, fa que **32** a Pere i els seus companys, la son els *venci com els* *passarà a Getsemaní, però es desvetllen i veuen la glòria de Jesús i els dos homes que són amb ell. Es meravellen i se senten molt bé.* **33** Quan aquests ja se separen de Jesús, Pere li diu:

- Mestre, és bo que estiguem aquí dalt. Hi farem tres cabanes: una per a tu, una per a Moisès i una altra per a Elies.

No sap què diu. **34** Encara ell *parla* així, quan es *forma* un núvol que els *va* *cobrint*. Ells *s'esglaien*, en veure que *entren* dins el núvol.

35 Llavors surt del núvol una veu que diu:

- Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo.

El Pare dona fe del seu Fill, és hora de superar l'aliança feta amb Moisès i de complir el que havien predit els profetes, representats per Elies. Ara és l'hora del Fill, és ell a qui cal escoltar i creure, i no sols el que ha dit des del principi de la seva missió, també el que els esta dient aquests dies.

36 Així que s'ha sentit la veu, Jesús es *queda* tot sol. **Mt,17,9** Mentre baixen de la muntanya, Jesús els *dona* aquesta ordre:

- No digueu res a ningú d'aquesta visió fins que el Fill de l'home hagi ressuscitat d'entre els morts.

36 Ells *guardaran* el secret, i *aquests dies no explicaran* a ningú res del que han vist.

Jesús, des de la seva encarnació, és veritable home i veritable Déu. L'aspecte que ha mostrat ara, és el que per la seva filiació divina hauria pogut mostrar des que va plantar la seva tenda entre nosaltres, però la voluntat del Pare és que aquí a la terra no sols sigui plenament home sinó que se'n mostri talment. Ara ha sigut una excepció.

Jesús fa el segon anunci de la seva mort i resurrecció (Mt,17)

22 Ara es troben tots junts a Galilea, i Jesús diu als seus deixebles:

- El Fill de l'home ha de ser entregat en mans dels homes, *23* i el mataran; però el tercer dia ressuscitarà.

És el segon cop que el Mestre els parla així. Pere, després de sortir malparat en el primer cop, ja no s'atreveix a replicar-li. Hauria de ser l'hora que comencessin a prendre's seriosament les paraules del Mestre, però els deixebles s'entristeixen molt. Lc,9,45 Altra vegada no entenen què vol dir. Els és amagat el significat d'aquestes paraules. I tenen por de fer-li preguntes sobre això. És un desconcert total.

Anada a la festa dels Tabernacles

Jesús a la festa dels Tabernacles (Jn,7)

Els germans de Jesús l'inciten a anar-hi

La festa dels Tabernacles se celebrava a començament de la tardor per commemorar els 40 anys durant els quals els israelites van viure en tendes en el desert. Ara som a la tardor abans de la passió i mort de Jesús.

1 Després d'això, Jesús continua recorrent Galilea. No vol anar a Judea, perquè els jueus busquen de matar-lo. **2** Però és a prop la festa jueva dels Tabernacles. **3** i els seus germans, *que el volen convèncer de que hi vagi*, li diuen:

- No et quedis aquí. Vés a Judea, perquè també els teus deixebles vegin les obres que fas. **4** Ningú no actua d'amagat, si vol ser conegut. Si fas aquestes coses, dóna't a conèixer al món.

Saben ells que els jueus busquen de matar-lo? Si ho saben, és molt fort el que li proposen, perquè demostraria que no el poden suportar. És que potser els contraris a Jesús els senyalen públicament com a familiars seus, els posen en el mateix paquet, i això els fa una pressió que els ofega? És que l'inciten a anar a Judea, perquè la situació arribat a un punt que també ells creuen que si hi va, acabarà mort amb tota certesa, i així se l'hauran tret del davant definitivament?

5 De fet, ni els seus germans no creuen en ell. **6** Jesús els respon:

- El meu temps encara no ha arribat; el vostre, sempre és a punt. **7** A vosaltres, el món no us pot odiar, però a mi sí que m'odia, perquè testifico que les seves obres són dolentes. **8** Pugeu-hi vosaltres, a la festa. Jo no hi vull anar, perquè el meu temps encara no s'ha complert.

9 Després de dir això es queda a Galilea. **10** Però, quan els germans de Jesús han anat a la festa, ell també hi puja, no públicament, sinó d'amagat.

A mitja setmana de la festa (Jn,7)

L'ensenyament de Jesús. Reaccions.

14 A mitja setmana de la festa, Jesús puja al temple i hi ensenya. **15** Els jueus, estranyats, diuen:

- Com pot saber tant, aquest, si no l'ha instruït ningú?

16 Jesús els *respon*:

- La doctrina que ensenyo no és meva, sinó del qui m'ha enviat. 17 Si algú està disposat a fer la voluntat del qui m'ha enviat, veurà si això que jo ensenyo ve de Déu o si parlo pel meu compte. 18 El qui parla pel seu compte busca que l'honorin; en canvi, el qui busca la glòria del qui l'ha enviat és digne de crèdit, i en ell no hi ha falsedat. 19 No és cert que Moisès us va donar la Llei? I, en canvi, ningú de vosaltres no la compleix! Per què busqueu de matar-me?

20 La gent li *replica*:

- Estàs endimoniat. Qui és que et vol matar?

21 Jesús els *diu*:

- He fet una sola obra en dia de repòs i tots heu quedat estranyats. 22 Moisès us va donar el precepte de la circumcisió, que no ve d'ell, sinó dels patriarques, i per això circumcideu ni que sigui en dissabte, que és dia de repòs. 23 Per tant, si per no violar la Llei de Moisès circumcideu fins i tot en dissabte, com podeu indignar-vos contra mi perquè en dissabte he posat bo un home tot sencer? 24 No heu de judicar segons les aparences. El vostre judici ha de ser just.

25 Alguns de Jerusalem *diuen*:

- No és el qui volien matar, aquest? 26 Ara parla obertament, i no li diuen res. És que les nostres autoritats l'han reconegut realment com el Messies? 27 Quan arribarà el Messies, ningú no sabrà d'on és. D'aquest, en canvi, sí que ho sabem.

28 Llavors Jesús, que *esta* ensenyant en el temple, *exclama*:

És cert que em coneixeu i sabeu d'on sóc, però jo no he vingut per mi mateix. El qui m'ha enviat és digne de crèdit, però vosaltres no el coneixeu. 29 Jo sí que el conec, perquè vinc d'ell, i és ell qui m'ha enviat.

30 Després de sentir això, *intenten* d'agafar Jesús, però ningú no el *deté*, perquè encara no *ha* arribat la seva hora.

31 D'entre la gent, molts *han cregut* en ell, i *diuen*: Creieu que el Messies, quan vingui, farà senyals encara més prodigiosos que no ha fet aquest?

Uns guardes, enviats a detenir Jesús

32 Els fariseus *han sentit* els comentaris que la gent *ha fet* d'ell i, juntament amb els grans sacerdots, *han enviat* guardes del temple per agafar-lo. **33** Llavors Jesús *diu*:

- Per poc temps encara sóc amb vosaltres, però me'n vaig al qui m'ha enviat. **34** Em buscareu i no em trobareu. Allà on sóc, vosaltres no hi podeu venir.

35 Els jueus *es pregunten* entre ells:

- On deu anar, aquest, que nosaltres no el puguem trobar? És que pensa anar-se'n amb els qui viuen entre els grecs a la diàspora per predicar als grecs? **36** Què significa això que ha dit: "Em buscareu i no em trobareu. Allà on sóc, vosaltres no hi podeu venir"?

El darrer dia de la festa (Jn,7)

Manifestació solemne de Jesús. Reaccions. (Jn,7)

37 El darrer dia de la festa, que *és* el més solemne, Jesús *es posa* dret i *exclama*:

- Si algú té set, que vingui a mi; el qui creu en mi, que begui. **38** Perquè diu l'Escriptura: *Del seu interior brollaran rius d'aigua viva*.

39 *Ha dit* això referint-se a l'Esperit que *han* de rebre els qui *creuran* en ell. *Encara no han rebut* l'Esperit, perquè Jesús encara no *ha* estat glorificat.

40 Alguns del poble que *han escoltat* aquestes paraules *han començat* a dir:

- Aquest és realment el Profeta.

41 D'altres *han dit*:

- És el Messies.

Però uns altres *reliquen*:

- És que el Messies ha de venir de Galilea? **42** No diu l'Escriptura que el Messies serà descendent de David i que ha de venir de Betlem, el poble d'on era David?

43 La gent *esta dividida* per causa d'ell. **44** Alguns *volen* agafar-lo, però ningú no el *deté*.

Incredulitat de les autoritats jueves (Jn,7)

45 Els guardes del temple *han tornat* a trobar els grans sacerdots i els fariseus. Aquests els *han dit*:

- Per què no l'heu portat?

46 Els guardes *els han respost*:

- Ningú no ha parlat mai com aquest home.

47 Els fariseus els *han replicat*:

- Vosaltres també us heu deixat enganyar? **48** Qui de les autoritats o dels fariseus ha cregut en ell? **49** Només hi creu aquesta gentussa que ignora la Llei i es mereix la condemna!

50 Un d'ells, Nicodem, el qui temps enrere havia visitat Jesús, els diu:

51 - És que la nostra Llei permet de condemnar ningú sense haver-lo escoltat primer i sense saber què ha fet?

52 Ells li *responen*:

- Tu també ets de Galilea? Investiga l'Escriptura i veuràs com de Galilea no en pot sortir cap, de profeta.

52 I cadascú se'n va a casa seva.

Pujada de Jesús a Jerusalem

No és que Jesús durant la seva vida pública hagi fet una sola pujada a Jerusalem, es tracta de la seva darrera pujada, el darrer tram del camí que li ha marcat el Pare, on per nosaltres ells ens mostraran el seu Amor fins a la bogeria.

Jesús comença a fer camí a Jerusalem (Lc,9)

51 Es compleixen els dies en què Jesús ha de ser endut al cel, i resol de fer camí cap a Jerusalem.

Algunes traduccions posen l'adverbi "decididament" quan expliquen amb quin ànim el vol afrontar. Podem intuir què hi ha en el seu cor en aquests moments, és adequat aportar aquí altre cop, el que ja he incorporat abans al passatge de les temptacions: Lc,12,49 He vingut a calar foc a la terra, i com voldria que ja estigués encesa! Lc,12,50 Haig de rebre un baptisme, i com desitjo que això es compleixi!

52 Envia missatgers davant seu, i ells, tot caminant, entren en un poble de samaritans per preparar la seva arribada. **53** Però no el volen acollir, perquè ell s'encamina a Jerusalem.

54 En veure-ho, els deixebles Jaume i Joan li diuen:

- Senyor, vols que diguem que baixi foc del cel i els consumeixi?

55 Però Jesús es gira i els renya. **56** I se'n van a un altre poble.

Acusacions contra els fariseus i els mestres de la Llei (Lc,11)

37 Quan Jesús ha acabat de parlar, un fariseu el convida a menjar a casa seva. *Els fariseus es tenen per astuts, aquest convida Jesús a menjar a casa seva, on hi són convidats també altres fariseus i mestres de la Llei, pensen que potser així baixarà la guàrdia i el podran atrapar.* Jesús hi va, es posa a taula i els provoca no rentant-se. **38** El fariseu s'estranya quan veu que no s'ha rentat ritualment abans de dinar.

39 El Senyor els llegeix el pensament, ja no aguanta la seva hipocresia, i els etziba una filípica formidable, els diu:

- Vosaltres, els fariseus, purifiqueu per fora copes i plats, però per dins sou plens de rapacitat i dolenteria. **40** Insensats! El qui ha fet el defora, no ha

fet també el dedins? ⁴¹ Doneu com a almoina allò que hi ha a les copes i als plats, i llavors sí que tot us quedarà purificat.

⁴² Però ai de vosaltres, fariseus, que pagueu el delme de la menta, de la ruda i de qualsevol llegum, però deixeu de banda la justícia i l'amor de Déu! Havíeu de complir això, sense passar per alt allò altre. ⁴³ Ai de vosaltres, fariseus, que us agrada d'ocupar els primers seients a les sinagogues i que la gent us saludi a les places! ⁴⁴ Ai de vosaltres, que sou com sepulcres que no es veuen, i la gent, sense saber-ho, hi passa pel damunt!

⁴⁵ Un mestre de la Llei li *diu*:

- Mestre, amb això que dius ens ofens també a nosaltres.

⁴⁶ Jesús *respon*:

- Ai de vosaltres també, mestres de la Llei, que feu portar a la gent càrregues insuportables, però vosaltres no les toqueu ni amb un sol dit! ⁴⁷ Ai de vosaltres, que construïu monuments sepulcral als profetes que els vostres pares van matar! ⁴⁸ Així demostreu que esteu d'acord amb el que ells van fer: els vostres pares van matar els profetes, i vosaltres construïu monuments que els recordin!

⁴⁹ Per això la mateixa saviesa de Déu ha dit: "Els enviaré profetes i apòstols, i ells en mataran i perseguiran." ⁵⁰ Però Déu demanarà comptes a aquesta generació de la sang de tots els profetes, vessada des de la creació del món, ⁵¹ des de la sang d'Abel fins a la de Zacaries, mort entre l'altar i el santuari. Us ho asseguro: Déu en demanarà comptes a aquesta generació.

⁵² Ai de vosaltres, mestres de la Llei, que reteniu la clau del coneixement de Déu: vosaltres no hi heu entrat i heu tancat la porta als qui volien entrar-hi!

⁵³ Quan Jesús *surt* d'allà, els mestres de la Llei i els fariseus *s'esvaloten com un vesper inquietat*, comencen a tenir-li una rancúnia terrible i *miren* de fer-lo parlar sobre moltes qüestions, ⁵⁴ parant-li trampes per agafar-lo en alguna resposta comprometedora.

És terrible el que Jesús ha etzibat als fariseus i als mestres de la Llei.

Hi ha dues coses dels evangelis, que irriten Déu ostensiblement:

La una, tal com acabem de veure, és irrogar-se orgullosament el poder de parlar i interpretar la divina paraula a la seva conveniència, tergiversant-la i emmanillant-la amb normes i pràctiques rituals merament humanes, i reservant-se la capacitat de jutjar els altres quan hom en la seva vida està allunyat totalment del seu autèntic esperit. Tots els membres de l'Església en general i molt

especialment els seus pastors a tots els nivells, ho hem de tenir molt present, perquè no és difícil caure en l'error dels fariseus i Mestres de la Llei.

L'altra, és no perdonar els altres:

Mt,18,31 Quan els altres companys van veure el que havia passat, els va saber molt de greu, i anaren a explicar-ho al seu senyor. **Mt,18,32** Ell va fer cridar aquell home i li digué:

- Servidor dolent, quan vas suplicar-me, et vaig perdonar tot aquell deute. **Mt,18,33** No t'havies de compadir del teu company, com jo m'havia compadit de tu?

Mt,18,34 I, indignat, el va posar en mans dels botxins perquè el torturessin fins que hagués pagat tot el deute.

Mt,18,35 Igualment us tractarà el meu Pare celestial si cadascú no perdona de tot cor el seu germà.

I encara s'hi pot afegir: 22 Doncs jo us dic: El qui s'irriti amb el seu germà serà condemnat pel tribunal; el qui l'insulti serà condemnat pel Sanedrí, i el qui el maleeixi acabarà al foc de l'infern.

23 Per això, si en el moment de presentar la teva ofrena a l'altar, allí et recordes que el teu germà té alguna cosa contra tu, **24** deixa allí mateix, davant l'altar, la teva ofrena i vés primer a fer les paus amb el teu germà; ja tornaràs després a presentar la teva ofrena.

Herodes vol matar Jesús (Lc 13)

Lc,13,22 Tot fent camí cap a Jerusalem, Jesús *passa* per viles i pobles i *ensenya*. i **Lc,13,23** Algú li *pregunta*:

-Senyor, són pocs els qui se salven?

Jesús els *contesta*:

24 - Esforceu-vos a entrar per la porta estreta, perquè us dic que molts voldran entrar-hi i no podran.

31 En aquell mateix moment, alguns fariseus *que no estan contra Jesús, se li acosten i li diuen*:

- Vés-te'n d'aquí, que Herodes et vol matar.

Aquests fariseu.

32 Ell els *respon*:

- Aneu a dir a aquella guineu: "Avui i demà trec dimonis i curo malalts, i el tercer dia arribaré al terme. ³³ Però cal que avui, demà i demà passat vagi fent el meu camí, perquè no convé que un profeta mori fora de Jerusalem."

Al pensament i al cor de Jesús hi és molt present la seva ja imminent passió i mort.

Petició de la mare dels fills de Zebedeu (Mt,20)

Aquest episodi, Marc el posa després de la discussió dels deixebles sobre qui d'ells és el més gran. Semblaria que no ha servit de res l'ensenyança de Jesús dient-los que qui vulgui ser el primer s'ha de fer servidor dels altres, perquè ara veurem la mare dels fills de Zebedeu, Salomé, protagonitzant una situació semblant. La iniciativa és d'ella, o bé són Jaume i Joan els qui es volen aprofitar de la consideració que Jesús té a la seva mare, i ja no es recorden de les seves ensenyances?

²⁰ Llavors la mare dels fills de Zebedeu va amb els seus fills a trobar Jesús i es *prosterna* per fer-li una petició. ²¹ Jesús li *pregunta*:

- Què demanes?

Ella li *respon*:

- Mana que aquests dos fills meus seguin en el teu Regne l'un a la teva dreta i l'altre a la teva esquerra.

²² Jesús *contesta*:

- No sabeu què demaneu. Podeu beure la copa que jo he de beure?

Els li *responen*:

- Sí que podem.

²³ Jesús els *diu*:

- Prou que beureu la meva copa, però seure a la meva dreta o a la meva esquerra, no sóc jo qui ho ha de concedir: hi seuran aquells per a qui el meu Pare ho ha preparat.

²⁴ Salomé no ha pogut emportar-se el Mestre a un lloc apartat, i els altres deixebles, que al veure-la prosternada han afinant bé l'oïda per sentir-ho tot, s'han indignat contra els dos germans. ²⁵ Jesús els *cria* i els *diu*:

- Ja sabeu que els governants de les nacions les dominen com si en fossin amos i que els grans personatges les mantenen sota el seu poder. ²⁶ Però entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important enmig vostre, que es

faci el vostre servidor, **27** i qui vulgui ser el primer, que es faci el vostre esclau; **28** com el Fill de l'home, que no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom.

Llavors Salomé retorna al grup de les dones. Maria la nota encorreguda i li pregunta què ha passat. Salomé, que li té molta veneració i estima, amb els ulls baixos li ho explica.

Maria li diu:

- No et preocupis, dona, Jesús sap que ho has fet perquè t'estimes molt els teus fills.

Salomé hi afegeix:

- Li donem molta feina al teu fill, Maria, ell ens té molta paciència, però a nosaltres ens costa molt aprendre i practicar els seus ensenyaments.

Maria l'abraça tendrament.

Realment els deixebles estan immensament allunyats de l'òrbita del seu Mestre. Amb tot el que els està advertint aquests darrers temps, com pot ser que li demanin ara aquestes coses?

Jesús fa el tercer anunci de la seva mort i resurrecció (Lc,18)

31 Després Jesús pren a part els Dotze i els diu: Ara pugem a Jerusalem, i es complirà tot allò que els profetes van escriure del Fill de l'home: **32** serà posat en mans dels pagans, l'escarniran, l'insultaran, li escopiran, **33** l'assotaran i el mataran; però el tercer dia ressuscitarà.

34 Per tercer cop ells no comprenen res d'això: aquest llenguatge els resulta obscur i no entenen què vol dir.

Fa un cert temps, Jesús va dir:

Jn,6,51 - Jo sóc el pa viu que ha baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. I el pa que jo donaré és la meva carn per a la vida del món.

Jn,6,52 Llavors els jueus es posaren a discutir entre ells. Deien:

- Com pot donar-nos aquest la seva carn per a menjar?

Jn,6,66 Des d'aquell moment, molts dels seus deixebles es van fer enrere i ja no anaven més amb ell. **Jn,6,67** Llavors Jesús digué als Dotze: També vosaltres em voleu deixar? **Aleshores Jn,6,68** Simó Pere li respongué: Senyor, a qui aniríem? Tu tens paraules de vida eterna, **69** i nosaltres creiem i sabem que tu ets el Sant de Déu. Ara, Jesús no els repeteix la pregunta, però segur que encara ressona. Ara el moment encara és més crucial, ningú pot obviar el replanteig: o

fer-se enrere o continuar amb Jesús. Per què els deixebles o almenys Pere, ara no tenen una actitud semblant? Realment estan molt confosos.

Sabent que Maria devia ser una font d'informació important per a Lluç, i sent ell qui en el segon i en el tercer anunci de la passió explica millor els sentiments dels deixebles, cal concloure que ella percep el seu estat d'ànim, i constata com són d'incapaços per entendre el missatge. Això la preocupa i cerca la manera d'ajudar-los a no perdre la confiança en el seu fill.

Maria és molt conscient de la delicadesa del moment, està patint per tots, no troba la manera de fer-los veure que el desconcertant missatge inclou la resurrecció, s'adona que realment els és amagat el significat d'aquesta paraula, i decideix respectar-los el capteniment, acompanyant-los en el que bonament pugui. Se'ls mostra més sol·lícita que mai, i els estimula perquè no perdin la fe en el Mestre.

Ministeri de Jesús a Jerusalem

Jesús i Abraham (Jn,8)

¹ Jesús se n'havia anat a la muntanya de les Oliveres. ² Però avui de bon matí es presenta de nou al temple. Tot el poble va cap a ell. S'asseu i comença a instruir-los.

Llavors els mestres de la Llei i els fariseus li presenten una dona adúltera i li pregunten què opina de la Llei que obliga a apedregar-la. Jesús la perdona després d'haver-los dit que qui estigui lliure de pecat li tiri la primera pedra.

Després Jesús es posa a parlar de que ell és la llum del món, i de que és el Pare qui l'ha enviat, però els fariseus discuteixen insidiosament amb ell. Finalment,

³¹ Jesús diu als jueus que han cregut en ell:

- Si us manteniu fermes en la meva paraula, realment sereu deixebles meus; ³² coneixereu la veritat, i la veritat us farà lliures.

³³ Ells li repliquen:

- Nosaltres som descendents d'Abraham i no hem estat mai esclaus de ningú. Com pots dir que hem de ser lliures?

³⁴ Jesús els respon:

- Us ben asseguro que tothom qui peca és esclau, ³⁵ i l'esclau no es queda a la casa per sempre; és el fill el qui s'hi queda per sempre. ³⁶ Per això, si el Fill us fa lliures, sereu lliures de debò. ³⁷ »Ja sé que sou descendents d'Abraham, però busqueu de matar-me, perquè la meva paraula no té lloc dins vostre. ³⁸ Jo dic allò que he vist estant amb el meu Pare, mentre que vosaltres feu allò que sentiu dir al vostre pare.

³⁹ Ells insisteixen:

- El nostre pare és Abraham.

Jesús els diu:

- Si fóssiu fills d'Abraham faríeu les seves mateixes obres. ⁴⁰ Però ara busqueu de matar-me, a mi que us he dit la veritat que he sentit de Déu. Això, Abraham no ho va fer. ⁴¹ Vosaltres només feu les obres del vostre pare.

Li contesten:

- Nosaltres no som pas bastards. No tenim més pare que Déu.

⁴² Jesús els replica:

- Si Déu fos el vostre pare m'estimaríeu a mi, perquè jo he sortit de Déu i vinc d'ell. No he vingut pas pel meu compte: és ell qui m'ha enviat. ⁴³ Per què no compreneu el llenguatge amb què us parlo? Perquè sou incapaçes d'escoltar la meva paraula. ⁴⁴ El vostre pare és el diable, i vosaltres voleu complir els seus desigs. Des del principi era un assassí, i no es va mantenir en la veritat, perquè en ell no hi ha ni rastre de veritat. Quan menteix, parla amb propietat, perquè és mentider i pare de la mentida. ⁴⁵ Però a mi, que dic la veritat, no em creieu. ⁴⁶ Qui de vosaltres pot provar que en mi hi ha rastre de pecat? I si dic la veritat, per què no em creieu? ⁴⁷ El qui és de Déu, escolta les paraules de Déu; però vosaltres no les escolteu, perquè no sou de Déu.

⁴⁸ Els jueus li *contesten*:

- No fem bé de dir que ets un samarità i que estàs endimoniat?

⁴⁹ Jesús *respon*:

- Jo no estic endimoniat, jo honoro el meu Pare; vosaltres, en canvi, em deshonoreu a mi. ⁵⁰ Jo no cerco la meva pròpia glòria: un altre se n'ocupa i és ell qui jutjarà. ⁵¹ Us ho ben asseguro: els qui guarden la meva paraula no veuran mai la mort.

⁵² Llavors els jueus li *reliquen*:

- Ara sabem de cert que estàs endimoniat. Abraham va morir, i també els profetes, i tu goses dir: "Els qui guarden la meva paraula no tastaran mai la mort." ⁵³ Que potser ets més gran que Abraham, el nostre pare? Ell va morir, i també van morir els profetes. Per qui et tens?

⁵⁴ Jesús *respon*:

- Si jo em glorifiqués a mi mateix, la meva glòria no valdria res. Però el qui em glorifica és el meu Pare, aquell que anomena "el nostre Déu". ⁵⁵ Vosaltres no el coneixeu, però jo sí que el conec. I si diguéis que no el conec, seria tan mentider com vosaltres; però jo el conec i guardo la seva paraula. ⁵⁶ Abraham, el vostre pare, s'entusiasmà esperant de veure el meu dia, el veié i se'n va alegrar.

⁵⁷ Llavors els jueus li *diuen*:

- Encara no tens cinquanta anys i has vist Abraham?

⁵⁸ Jesús els *respon*:

- Us ho ben asseguro: des d'abans que Abraham nasqués, jo sóc.

⁵⁹ Ells *agafen* pedres per tirar-les-hi, però Jesús *s'amaga i surt* del temple. *Aquest diàleg ple d'odi, presagia la violència que s'acosta.*

Guarició del cec de naixement (Jn,9)

1 Jesús, tot passant, veu un home que és cec de naixement.

Cada dia seu en aquest lloc demanant ajut. Al sentir la remor pregunta què esta passant, i al saber que Jesús s'està apropant es posa en alerta, perquè a aquestes altures no hi ha ningú en tot Israel que no hagi sentit parlar d'ell i dels seus prodigis. Aquest cec té molt assumida la seva discapacitat perquè li ve de naixement, esta conformat amb la seva situació, no li ha passat mai pel cap recórrer a aquest personatge, no creu en ell, per això ara no s'ha posat a cridar per demanar-li que el curi, tal com altres han fet. El que sí fa, és afinar les oïdes, que de per si les té més afinades que les dels vidents.

2 Els seus deixebles li pregunten:

- Rabí, qui va pecar perquè nasqués cec: ell o els seus pares?

Al sentir el cec la impertinència dels deixebles, ha pensat: Vaja quins uns! No es podrien haver empassat la pregunta?

3 Jesús els respon:

- No ha estat per cap pecat, ni d'ell ni dels seus pares, sinó perquè es manifestin en ell les obres de Déu. **4** Mentre és de dia, nosaltres hem de fer les obres del qui m'ha enviat: però ara s'acosta la nit, quan ningú no pot treballar. **5** Mentre sóc al món, sóc la llum del món.

Jesús continua mostrant que la seva ment està posada en el que li espera.

*Mentre ha parlat, el cec l'ha percebut cada instant més a prop... primer un pèl enllà, ara el podria tocar... s'inquieta, intenta decidir com ha de reaccionar..., ja no hi ha temps... **6** sent escopir..., passa un moment sentint un soroll que no identifica..., percep uns dits estenent alguna cosa enganxosa sobre els seus ulls, és a punt de preguntar què passa..., el sent dir **7** Vés a rentar-te a la piscina de Siloè —que vol dir «enviat».*

Jesús continua el seu camí sense acomiadar-se del cec, com si res no hagués passat, té pressa per acabar l'obra del qui l'ha enviat.

El cec, en canvi, esta perplex, només té esma de preguntar als del voltant què li ha fet Jesús. Li ho expliquen i li recomanen amb vehemència que ho faci. Llavors sense gaire convenciment s'aixeca i hi va. A l'arribar es renta els ulls. Immediatament queda enlluernat i alhora encegat per l'esclat de llum. Aclaparat per la sobtada i formidable aparició de tot el que constitueix el seu camp visual, exhala un gran crit: Hi veig!!!

Tarda molta estona a refer-se, ara que ja hi veu es meravella davant cada cara de tota persona que troba, intenta imaginar com deu ser el rostre de Jesús, i no para de repassar tots els detalls fins al més mínim de la seva miraculosa trobada, i al seu cor hi comença a brollar amb gran energia la fe en ell i també ganes immenses de trobar-lo per agrair-li el prodigi.

8 Els veïns i els qui sempre l'havien vist captant, *quan se'l troben comenten:*

- Aquest, no és el qui s'asseia a demanar caritat?

9 Uns diuen:

- Sí que és ell.

- Altres contesten:

- No és pas ell: és un que s'hi assembla.

Ell diu: Sóc jo mateix.

10 Llavors li pregunten:

- Doncs com és que se t'han obert els ulls?

11 Ell respon:

- Aquell home que es diu Jesús ha fet fang, me l'ha estès sobre els ulls i m'ha dit: "Vés a Siloè i renta-t'hi." Jo hi he anat, m'he rentat i ara hi veig.

12 Li diuen:

- On és, aquest home?

Respon:

- No ho sé.

14 Així que han sentit el nom de Jesús, se'ls han disparat les alarmes: Avui és dissabte. **13** Llavors per la força se'n duen als fariseus el qui abans era cec. **15** També els fariseus li pregunten com ha arribat a veure-hi. Ell els respon:

- M'ha posat fang sobre els ulls, m'he rentat i ara hi veig.

Els fariseus s'aparten una mica enllà a sospesar la situació, no fos cas que el cec els sentís. Ell mentrestant esta gaudint i alhora també una mica mosquejat, gaudint perquè va amb els ulls desbocats devorant tot el que té al davant, però empipat per haver de perdre el temps donant tantes explicacions d'un fet que per ell és incontestable.

16 Alguns dels fariseus comencen a dir:

- Aquest home que no guarda el repòs del dissabte, no pot venir de Déu.

Però altres repliquen:

- Com és possible que un pecador faci uns senyals tan prodigiosos?

I *queden* dividits entre ells.

17 Llavors es *tornen* a adreçar al cec i li *diuen*:

- I tu, què en dius del qui t'ha obert els ulls?

Ell *respon*:

- Que és un profeta.

18 Els jueus *se'l miren amb menyspreu, s'aparten un altre cop ordenant que el custodiïn per evitar que se'n vagi*. No es *creuen* que aquest home *hagi* estat cec i *hagi* arribat a veure-hi. Per això *criden* els pares del qui ara hi *veu* **19** i els *interroguen*:

- És aquest el vostre fill, el qui segons vosaltres va néixer cec? Doncs com és que ara hi veu?

Quanta prepotència denota aquest "segons vosaltres"!

20 Els seus pares *responen*:

- Nosaltres sabem que aquest és el nostre fill i que va néixer cec. **21** Però com és que ara hi veu i qui li ha obert els ulls, nosaltres no ho sabem. Pregunteu-ho a ell, que ja és prou gran per a poder donar raó de si mateix.

22 Els pares *han respost* així perquè *tenen* por dels jueus, que ja *han acordat* expulsar de la sinagoga tothom qui *confessi* que Jesús és el Messies. **23** Per això els seus pares *han dit* que ja és prou gran i que *l'interroguin* a ell mateix.

24 Llavors *criden* per segona vegada l'home que *ha* estat cec i li *diuen*:

- Dóna glòria a Déu reconeixent allò que nosaltres ja sabem: aquest home és un pecador.

25 Ell *es un home recte i decidit que toca de peus a terra i ara ja no té cap prevenció contra Jesús*. Contrariat per la pressió que li fan, es defensa etzibant-los una lògica contundent:

- Si és un pecador, no ho sé. Però sé una cosa: jo era cec i ara hi veig.

26 Ells *no cerquen la veritat, només reconeixen la seva i volen que el cec també els doni la raó*. Es desesperen i insisteixen:

- Digues què t'ha fet. Com t'ha obert els ulls?

27 Ell *esta fart i re-fart pel llarg temps de retenció forçada sense saber-ne el motiu, i també perquè no l'han informat quan han manat portar els seus pares*. Està que trina, tip de tantes preguntes, els *respon*:

- Ja us ho he dit i no me n'heu fet cas. Per què voleu sentir-ho una altra vegada? O és que també vosaltres us voleu fer deixebles seus?

És la genial traca final, els punxa al lloc on els fa més mal.

28 Ells li diuen:

- Deixeble seu, ho deus ser tu! Nosaltres som deixebles de Moisès. **29** I de Moisès, sabem que Déu li va parlar, però aquest no sabem d'on és.

30 L'home els contesta:

- Justament això és el que em sorprèn. Ell, a mi, m'ha obert els ulls, i vosaltres no sabeu d'on és. **31** Tots sabem que Déu no escolta els pecadors, però sí que escolta els qui el veneren i compleixen la seva voluntat. **32** Mai no s'havia sentit a dir que ningú obrís els ulls d'un cec de naixement. **33** Si aquest no vingué de Déu, no hauria pogut fer res.

Ni el millor mestre de la Llei no hauria pogut superar aquesta resposta, però

34 ells són superbs, i li repliquen:

- Tot tu vas néixer en pecat, i ens vols donar lliçons?

Són incapaços de reconèixer-se pecadors. I el treuen fora.

Un desenllaç res a veure amb la justícia. No tenint la raó, sols els queda l'insult, el menyspreu i el càstig: Expulsió de la sinagoga.

35 Jesús ha sentit a dir que l'havien tret fora i, quan el troba, li diu:

- Creus en el Fill de l'home?

36 Ell li respon:

- I qui és, Senyor, perquè hi pugui creure?

37 Li diu Jesús:

- Ja l'has vist: és el qui et parla.

38 Ell afirma:

- Hi crec, Senyor. I l'adora.

És admirable com Jesús, tot i que no li demanin, arriba a les profunditats del cor de les persones per encendre la flama de la fe.

39 Llavors Jesús afegeix:

- Jo he vingut en aquest món per fer un judici: perquè els qui no hi veuen, hi vegin, i els qui hi veuen, es tornin cecs.

40 Ho senten alguns dels fariseus que són amb ell i li diuen:

- És que nosaltres també som cecs?

41 Jesús els contesta:

- Si fóssiu cecs, no tindríeu pecat. Però, com que dieu que hi veieu, el vostre pecat persisteix.

En aquests moments, tots els qui segueixen Jesús senten també sobre la seva persona la descomunal pressió que els dirigents dels jueus exerceixen sobre el Mestre. Ni Jesús ni els seus seguidors poden entrar ja a les sinagogues, han donat instruccions als seus caps de tot el país per vetar-los l'accés.

El Messies, la seva mare, els seus deixebles, passen a ser proscrits.

Paràbola dels vinyaters homicides (Lc 20)

9 I es posa a explicar al poble aquesta paràbola:

Un home va *plantar una vinya*, la va arrendar a uns vinyaters i se'n va anar lluny per una llarga temporada. **10** Quan va ser el temps, envià un servent als vinyaters perquè li donessin la part que li corresponia del fruit de la vinya; però els vinyaters el van apallissar i el van despatxar amb les mans buides. **11** L'amo els envià encara un altre servent, però a aquest també el van apallissar i ultratjar i el van despatxar amb les mans buides. **12** Els en va enviar encara un tercer, i també a aquest se'l van treure de sobre després de malferir-lo. **13** Llavors l'amo de la vinya es va dir: "Què faré ara? Els enviaré el meu fill, el meu estimat: de segur que a ell el respectaran!" **14** Però quan els vinyaters el van veure, es digueren entre ells: "Aquest és l'hereu: matem-lo i l'heretat serà nostra!" **15** El van treure fora de la vinya i el van matar.

- Què els farà l'amo de la vinya? **16** Vindrà, farà morir aquests vinyaters i donarà la vinya a uns altres.

Els qui escoltaven van exclamar:

- Això mai!

17 Llavors Jesús se'ls *mira* i els diu:

- Doncs per què es diu en l'Escriptura: *La pedra rebutjada pels constructors, ara és la pedra principal?* **18** Tothom qui caigui sobre aquesta pedra quedarà trossejat, i aquell sobre qui la pedra caigui quedarà fet miques.

19 Els mestres de la Llei i els grans sacerdots *comprenen* que Jesús amb *aquesta* paràbola es *refereix* a ells, i *vol*en agafar-lo en *aquest* mateix moment, però *tenen* por del poble.

Com veiem, l'enfrontament entre Jesús i els dirigents religiosos va pujant de to, però encara no és l'hora marcada pel Pare, per això tenen por del poble.

La mort i resurrecció de Llàtzer - Decisió de matar Jesús (Jn,11)

La resurrecció de Llàtzer, apart l'espectacularitat, és transcendental, 45 molts dels jueus que en aquesta ocasió han vingut a casa de Maria i han vist el que ha fet Jesús, han cregut en ell. 46 Però alguns d'ells han anat a explicar als fariseus el que Jesús ha fet.

47 El fet és considerat gravíssim, llavors els grans sacerdots i els fariseus han reunit el Sanedrí i s'han preguntat: Què podem fer? Aquest home fa molts senyals prodigiosos. 48 Si el deixem continuar, tothom creurà en ell, vindran els romans i destruiran el nostre lloc sant i el nostre poble.

49 Però un d'ells, Caifàs, que aquest any és el gran sacerdot, els ha dit: Vosaltres no enteneu res. 50 No us adoneu que val més que un sol home mori pel poble, i no pas que es perdi tot el poble? 51 Això, Caifàs no ho ha dit pel seu compte. És el gran sacerdot d'aquest any, i per això ha pogut profetitzar que Jesús ha de morir pel poble. 52 I no tan sols pel poble, sinó també per reunir els fills de Déu dispersos. 53 Així, doncs, aquest dia han decidit que el mataran. 54 Per això Jesús ja no es deixa veure públicament entre els jueus. Se n'ha anat d'allí cap a la regió de vora el desert, a una població anomenada Efraïm, i s'hi ha quedat amb els seus deixebles. Ell no s'entregarà fins que no arribi l'hora.

55 És a prop la Pasqua dels jueus, i molta gent de la regió ha pujat a Jerusalem ja abans de la Pasqua per complir els ritus de purificació. 56 Busquen Jesús i, en el recinte del temple, es diuen els uns als altres: Què us sembla? No vindrà pas a la festa! 57 Els grans sacerdots i els fariseus, per la seva banda, han donat ordres que, si algú sap on és, el denunciï perquè el puguin agafar.

Jesús s'ha convertit en l'objectiu de tots els comentaris.

Judes s'ofereix per trair Jesús (Lc,22)

Les ordres de delatar el lloc on és Jesús i de denunciar-lo, han arribat a les oïdes de Lc,22,3 Judes, l'anomenat Iscariot, que és del grup dels Dotze. Llavors Satanàs ha entrat dins d'ell, i 4 se'n va a tractar amb els grans sacerdots i els caps de la guàrdia del temple sobre com els podria entregar Jesús. 5 Ells se

n'alegren i convenen de donar-li diners. 6 Judes s'hi compromet i comença a buscar l'ocasió d'entregar-los-el sense que es produeixi un avalot de la gent.

Unció de Jesús a Betània (Jn,12)

Som a 1 sis dies abans de la Pasqua, Jesús va a Betània, on viu Llàtzer, aquell que Jesús ha ressuscitat d'entre els morts. 2 Allà li ofereixen un sopar. Marta serveix, i un dels qui seuen a taula amb ell és Llàtzer. 3 Llavors Maria pren una lliura de perfum de nard autèntic i molt costós, ungeix els peus de Jesús i els hi eixuga amb els cabells. Tota la casa s'omple de la fragància d'aquest perfum.

4 Un dels seus deixebles, Judes Iscariot, el qui aviat el trairà, diu:

5 - Per què no venen aquest perfum per tres-cents denaris i donen els diners als pobres?

6 Això ho diu no perquè s'interessi pels pobres, sinó perquè és un lladre i, com que té la bossa dels diners, roba el que hi tiren. 7 Jesús diu:

- Deixa-la! Ella ha guardat aquest perfum per al temps de la meva sepultura. 8 De pobres, en teniu sempre amb vosaltres, però a mi, no sempre em tindreu.

Decisió de matar Llàtzer (Jn,12)

9 Una gran multitud de jueus han sabut que Jesús és allà i hi han anat, no solament per ell, sinó també per veure Llàtzer, que Jesús ha ressuscitat d'entre els morts. 10 Llavors els grans sacerdots han decidit de matar també Llàtzer, 11 perquè per causa d'ell molts jueus han vingut i cregut en Jesús.

És que creuen que Jesús no el podria ressuscitar un segon cop?

L'ambient és insuportable

S'acosta la Pasqua. Joan, a la unció de Jesús a Betània, ens acaba de dir que hi falten sis dies. Jesús, els deixebles, ells i elles, de dia són a Jerusalem, i a les nits es retiren a Betània. La violència dels fariseus i mestres de la Llei contra Jesús es palpa a l'ambient.

Maria, com tots els deixebles, nota la pressió dels dirigents religiosos. Aquests coneixen que ella és la seva mare, i junt amb els deixebles, no seria estrany que

també fos objecte del seu odi, o com a mínim del seu menyspreu. A ella els últims temps no li han sigut gens fàcils. Està molt al cas de tot el que està passant. Els deixebles han quedat tristos quan Jesús ha anunciat la seva mort i resurrecció tres vegades. Maria, en canvi, creu que el que Jesús ha predit tres vegades, ha de passar, ha vingut al món per això. Percep propera l'espasa que li traspasarà l'ànima, però té l'esperança ferma de la resurrecció. Aquests dies intensifica la pregària per preparar el seu cor a suportar el que ja es imminent.

Passió, mort, resurrecció i ascensió de Jesús

Entrada de Jesús a Jerusalem ([Lc 19](#))

L'evangelista Joan ens diu clarament que l'entrada triomfal de Jesús a Jerusalem es va produir l'endemà de la unció de Jesús a Betània: [Jn,12,12](#) L'endemà, la gentada que havia vingut a la festa, quan van saber que Jesús arribava a Jerusalem, [13](#) van agafar palmes i sortiren a rebre'l cridant: - Hosanna! Beneït el qui ve en nom del Senyor, el rei d'Israel!

Tanmateix, seguirem aquest relat amb l'evangelista Lluc. Falten 5 dies per la Pasqua.

[28](#) Jesús continua fent camí davant d'ells pujant cap a Jerusalem. [29](#) Quan s'ha acostat a Betfagé i Betània, prop de la muntanya anomenada de les Oliveres, Jesús envia dos dels deixebles [30](#) amb aquest encàrrec:

- Aneu al poble d'aquí al davant. Quan hi entrareu, trobareu un pollí fernet, que ningú no ha muntat mai. Deslligueu-lo i porteu-lo. [31](#) Si algú us preguntava per què el deslligueu, responeu: "El Senyor l'ha de menester."

[32](#) Els enviats se n'hi van i ho troben tot tal com Jesús els ho ha dit. [33](#) Mentre el deslliquen, els amos del pollí els diuen:

- Per què el deslligueu?

[34](#) Ells responen:

- El Senyor l'ha de menester.

[35](#) Llavors porten el pollí a Jesús, li tiren al damunt els seus mantells i hi fan pujar Jesús. [36](#) Mentre ell avança, molts estenen els seus mantells pel camí. [37](#) Quan ja s'acosta a la baixada de la muntanya de les Oliveres, tota la multitud dels deixebles, plens d'alegria, comencen a lloar Déu amb grans crits per tots els miracles que han vist, [38](#) i diuen:

- Beneït el rei, el qui ve en nom del Senyor! Pau en el cel i glòria en les altures!

[39](#) Alguns dels fariseus que es troben entre la multitud li diuen:

- Mestre, renya els teus deixebles.

[40](#) Ell respon:

- Us ho asseguro: si aquests callen, cridaran les pedres.

⁴¹ Quan Jesús arriba prop de Jerusalem i veu la ciutat, *arrenca* a plorar per ella ⁴² i diu:

- Tant de bo que en el dia d'avui també tu haguessis reconegut allò que et donaria la pau! Però ara els teus ulls són incapaços de veure-ho! ⁴³ Vindran dies que els teus enemics construiran al teu voltant un mur de setge, t'encerclaran i t'atacaran per tots costats. ⁴⁴ Et rebatran per terra, a tu i als teus fills, i no hi deixaran pedra sobre pedra, perquè no has sabut reconèixer el moment en què Déu et visitava.

^{Mt,21,10} Havent entrat a Jerusalem, tota la ciutat s'ha inquietat, i s'han preguntat:

- Qui és aquest?

^{Mt,21,11} La multitud ha respost:

- Aquest és el profeta Jesús, de Natzaret de Galilea.

^{Jn,12,17} La gent que era amb Jesús quan va cridar Llàtzer fora del sepulcre i el ressuscità d'entre els morts, en dona testimoni. ^{Jn,12,18} Per això tothom ha sortit a rebre'l, assabentat del senyal prodigiós que ell ha realitzat. ^{Jn,12,19} Però els fariseus s'han dit entre ells:

- Veieu com no en traieu res? El món sencer el segueix. *Es moren de ganes de matar Jesús, però al veure la multitud que l'ha anat a trobar, s'ho veuen molt magre, els entra la por al cos.*

Maria ha presenciada l'entrada triomfal de Jesús cavalcant el pollí. Va acompanyada de les dones. Ha pogut intercanviar una mirada amb ell.

Els crits de la multitud enardida lloant Jesús, estenent els mantells davant d'ell i brandant rams d'olivera, ha fet que tothom s'hagi mobilitzat. Els crits de lloança al seu fill, han ressonat agradablement a les seves oïdes; no tot és enfrontament amb els fariseus i mestres de la Llei, hi ha molta gent de bona fe que el segueix i creu en ell, molts d'ells li deuen la vista, el caminar, la salut... li estan agraïts, però Maria sap que aquest triomf és passatger, s'acosten les hores decisives.

^{Mc,11,11} Finalment Jesús ha entrat a Jerusalem, al temple. Després de donar una mirada tot al voltant, com que ja és el vespre, ha sortit amb els Dotze cap a Betània.

La glorificació de Jesús s'acosta (Jn,12)

20 Entre els qui *han* pujat per adorar Déu amb motiu de la festa hi *ha* alguns grecs. 21 Aquests *han anat* a trobar Felip, que *és* de Betsaida de Galilea, i li *han demanat*:

- Senyor, voldríem veure Jesús.

22 Felip *ha anat* a dir-ho a Andreu, i tots dos ho *han dit* a Jesús. 23 Ell *ha respost*:

(Si l'evangelista diu que Jesús ha respost, hem de suposar que aquests grecs li han fet una pregunta. Quina ha sigut? És difícil imaginar-la, en tot cas hem d'agrair a aquests grecs que Jesús ens mostri els seus pensaments i ens obri el cor en aquest moment tan transcendent).

- Ha arribat l'hora que el Fill de l'home serà glorificat. 24 Us ho ben asseguro: si el gra de blat, quan cau a la terra, no mor, queda ell tot sol, però si mor, dóna molt de fruit. 25 Els qui estimen la pròpia vida, la perden, i els qui no l'estimen en aquest món, la guarden per a la vida eterna. 26 Si algú es vol fer servidor meu, que em segueixi, i s'estarà on jo m'estic. El Pare honorarà els qui es fan servidors meus.

27 »Ara em sento contorbat. Què he de dir? Pare, salva'm d'aquesta hora! Però jo he vingut per arribar en aquesta hora! 28 Pare, glorifica el teu nom.

Aleshores una veu va dir del cel estant:

- Ja l'he glorificat i encara el glorificaré.

29 Quan la gent que *és* allà ho *ha sentit*, *han dit* que *ha estat* un tro. D'altres *han replicat*:

- Un àngel li ha parlat.

30 Jesús els *ha dit*:

- Aquesta veu no s'adreçava a mi, sinó a vosaltres. 31 Ara arriba la condemna d'aquest món, ara el príncep d'aquest món serà llançat a fora. 32 I jo, quan seré enlairat damunt la terra, atrauré tothom cap a mi.

33 *Ha dit* això indicant de quina manera *ha de morir*.

34 Llavors la gent li *ha dit*:

- Nosaltres sabem pels llibres de la Llei que el Messies viurà per sempre. Per què dius que el Fill de l'home ha de ser enlairat? Qui és aquest Fill de l'home?

35 Jesús els *ha respost*:

- Per poc temps encara la llum és entre vosaltres. Camineu mentre teniu la llum, perquè no us sorprengui la fosca: qui camina a les fosques no sap on va. ³⁶ Creieu en la llum, mentre la teniu, i sereu fills de la llum.

El cor de Jesús i el del Pare, en tensió màxima.

Preparació del sopar pasqual (Lc,22)

Ha arribat ⁷ el dia dels Àzims en què *s'ha* de sacrificar l'anyell pasqual. ⁸ Jesús *envia* Pere i Joan tot dient-los:

- Aneu a fer els preparatius perquè puguem menjar el sopar pasqual.

⁹ Ells li *pregunten*:

- On vols que el preparem?

¹⁰ Els *diu*:

- Entrant a la ciutat, vindrà a trobar-vos un home que duu una gerra d'aigua. Seguiu-lo fins a la casa on entri ¹¹ i digueu al cap de casa: "El Mestre et diu: On tens la sala on haig de menjar el sopar pasqual amb els meus deixebles?" ¹² Ell us ensenyarà dalt la casa una sala gran parada amb estores i coixins. Prepareu allí el sopar.

¹³ Ells se'n van, ho *troben* tot tal com Jesús els *ha* dit i *preparen* el sopar pasqual.

¹⁴ Quan arriba l'hora, Jesús *es posa* a taula amb els apòstols. (A Mt,26,20 i Mc,14,17 *es concreta que es tracta d'Els Dotze*).

Maria i les dones també han preparat a banda el sopar pasqual. A l'acabar, ella es retira i passa tota la nit pregant. Tem el pitjor.

El matí de divendres

El divendres al matí corre com la pólvora la notícia que aquesta nit els dirigents religiosos d'Israel han detingut Jesús i l'han interrogat al Sanedrí. Tot Jerusalem està inquiet. De boca en boca, el rumor arriba fins a Maria i les dones, que s'han llevat molt d'hora. Corrents mobilitzen les més joves, per a esbrinar què hi ha de cert. No tarden gaire a confirmar que efectivament, Jesús ha sigut detingut pels dirigents jueus, i ara el porten lligat al pretori romà. Decideixen sortir totes juntes cap allà. Al costat de Maria caminen la seva germana Maria de Cleofàs i Maria Magdalena. Maria està seriosa, però serena. Arriben vora el pretori, fora hi ha tanta multitud que les priva de veure on és Jesús.

Jn,18,28 *Els dirigents jueus que l'han capturat no volen entrar dins el pretori, per no quedar impurs i poder menjar el sopar pasqual. Jn,18,29* Per això Pilat surt a trobar-los fora del pretori i diu:

- Quina acusació porteu contra aquest home?

Jn,18,30 Ells li contesten:

- Si aquest no fos un criminal, no te l'hauríem entregat.

Jn,18,31 Pilat els replica:

- Emporteu-vos-el vosaltres mateixos i judiqueu-lo d'acord amb la vostra Llei.

Els jueus li responen:

- A nosaltres no ens és permès d'executar ningú.

Jn,18,32 Calia que es complissin les paraules que Jesús havia dit, indicant com havia de morir.

Les dones estan a certa distància, no ho veuen gaire bé, i senten poca cosa. Les més joves malden per acostar-s'hi.

Jn,18,33 Llavors Pilat se'n torna a l'interior del pretori, i al cap d'una estona fa cridar Jesús. *Els jueus no saben què fa el Pretor, això els inquieta, i no paren d'incitar la xusma contra d'ell.*

Jn,18,38 Pilat tarda a sortir, però finalment surt altra vegada a fora, on són els jueus, i els diu:

- Jo no li trobo res per a poder-lo inculpar. **Jn,18,39** Però ja que teniu per costum que us deixi lliure algú en ocasió de la Pasqua, voleu que us deixi lliure el rei dels jueus?

Jn,18,40 Ells li contesten cridant:

- Aquest, no! Volem Barrabàs!

Barrabàs és un bandoler.

Al mandatari romà se'l veu molt nerviós, com si no sabés què fer, de sobte gira cua i torna a entrar al pretori. A fora l'espera es fa molt llarga. Els dirigents jueus aprofiten per tornar a incitar la xusma, i la cridòria cada vegada és més eixordadora. Maria i les seves companyes estan patint davant de l'espectacle. Les joves han aconseguit posar-se més endavant, i una d'elles s'adona que una mica més enllà hi ha Joan, i el crida. Ell es fa pas, i quan arriba on són les noies, pregunta:

- Què hi feu aquí?

Elles li contesten:

- Aquesta matinada estàvem amb la mare del Mestre, i quan ens hem despertat hem sentit moltes anades i vingudes i moltes veus, hem sortit a preguntar, i ens han dit que els dirigents jueus han capturat el Mestre, i que després de portar-lo a Annàs i Caifàs, l'han portat al governador romà. Hem decidit venir totes aquí, a veure què passa amb els nostres propis ulls. Com ho veus, Joan?

Ell les diu:

- He seguit Jesús tota la nit, i he vist molt d'odi: volen matar el Mestre.

Elles li pregunten:

- I els teus companys on són?

- Creieu-me, no ho sé. Érem amb Jesús a l'hort de Getsemaní, i quan van detenir el Mestre vam fugir tots.

- Pere també, insisteixen elles?

- En principi em va acompanyar, però després l'he perdut. És una mica llarg, ja us ho explicaré més endavant.

Jn,19,4 *Pilat torna a sortir i els diu:*

- Ara us el trauré aquí fora, perquè sapigueu que no li trobo res per a poder-lo inculpar.

Jn,19,5 *Llavors surt Jesús portant una corona d'espines i un mantell de porpra. Pilat els diu:*

- Aquí teniu l'home!

Jesús està que no se'l coneix, el seu rostre ha desaparegut per l'abundància de sang encara no tota presa, és evident que és fruit d'una corona d'espines que li mortifica la testa. El seu tors és nu sota el mantell que li han posat, està farcit de ferides, segur que el Pretor l'ha fet assotar bàrbarament. Tanmateix, no se'l veu derrotat, està ferm, majestuós. Joan i les noies s'esgarripen quan veuen el maltractament.

Joan fa una apreciació:

- Pilat amb tot això deu haver intentat apaivagar la ira dels qui el volen mort.

Jn,19,6 *Quan els grans sacerdots i els guardes del temple el veuen, criden:*

- Crucifica'l, crucifica'!

Pilat els diu:

- Emporteu-vos-el vosaltres mateixos i crucifiqueu-lo, que jo no li trobo res per a poder-lo inculpar.

Jn,19,7 *Els jueus li contesten:*

- Nosaltres tenim una Llei, i segons aquesta Llei ha de morir, perquè s'ha volgut fer Fill de Déu.

Jn,19,8 Quan Pilat *sent* aquestes paraules, *agafa* molta por. *Jn,19,9* *Entra* altra vegada dins el pretori *amb* Jesús, i *li pregunta*:

- D'on ets, tu?

Però Jesús no li *torna* contesta. *Jn,19,10* Llavors Pilat li diu:

- A mi no em parles? No saps que tinc poder per a deixar-te lliure o per a crucificar-te?

Jn,19,11 Jesús li *respon*:

- No tindries cap poder sobre mi si no l'haguessis rebut de dalt. Per això el qui m'ha entregat a tu és culpable d'un pecat més gran.

Jn,19,12 Des *d'ara*, Pilat *intenta* deixar-lo lliure. Però els jueus *han decidit* canviar l'estratègia i *es posen* a cridar:

- Si deixes lliure aquest home no et pots dir amic del Cèsar. Tothom qui es fa rei va en contra del Cèsar.

Jn,19,13 Al *sentir* Pilat aquestes paraules, *una forta estrebada li sacseja* cos i l'ànima; la decisió d'alliberar aquest reu creia que la tenia ferma, però això d'ara la fa trontollar, i de pressa *duu* Jesús a fora i *s'asseu* al tribunal en el lloc anomenat l'Empedrat, en hebreu Gàbata. *Jn,19,14* És el dia de la preparació de la Pasqua, cap al migdia. Pilat diu als jueus:

- Aquí teniu el vostre rei.

Jn,19,15 Ells *criden*:

--Fora, fora, crucifica'li!

Pilat els diu:

- Al vostre rei, haig de crucificar?

Els grans sacerdots *responen*:

- No tenim cap altre rei fora del Cèsar.

Jn,19,16 Llavors Pilat els *l'entrega* perquè sigui crucificat.

No fa ni 5 dies de l'entrada triomfal de Jesús a Jerusalem, i la gent no se'n sap avenir del que està passant; els qui volen matar Jesús ho han preparat tot de forma ràpida i calculada per evitar l'esvalotament de la molta gent que el segueix, molts d'aquests comencen a pensar que totes les esperances que han posat en el Mestre queden en no-res.

A les noies i Joan els cau el món a sobre. Elles li diuen a Joan que volen tornar amb la resta de dones. Joan les hi acompanya. De seguida són requerides per les

altres a que les diguin què ha decidit el governador, i al sentir la resposta, tots els ulls s'omplen de llàgrimes, i els cors de dolor. Totes les mirades del grup busquen el rostre de Maria, també hi ha llàgrimes, i al seu cor dolor, però també hi ha esperança.

Tots els recent arribats aconsellen la Mare del Senyor:

- Maria, per favor, no us acosteu al vostre fill, és horrible el que li han fet.

Ella els agraeix el gest, però els manifesta la seva determinació ferma de seguir-lo, dient-los:

- El Senyor Déu Pare ha enviat el seu Fill per salvar tots els homes, per redimir-los amb el seu patiment. Ell ha volgut que jo sigui la seva mare, i l'he d'acompanyar fins al final.

Tot el grup li manifesta el seu suport, i li diuen que no la deixaran sola. Ella els ho torna a agrair. Joan proposa avançar-se a la comitiva, tots ho accepten i es posen en marxa.

No para de sentir-se crits contra Jesús, que surten de la boca dels dirigents jueus i de la xusma per ells incitada, crits de sorna, de befa, de desafiament, de triomf perquè aviat morirà i desapareixerà per sempre aquell que se'ls ha enfrontat i els ha blasmat tantes vegades, aquell a qui no han pogut fer callar mai. És tanta la ràbia que li tenen, que no han dubtat, ara sí, acceptar el regnat del César, abans que el de Jesús.

La cohort romana esta fent els preparatius per a complir l'ordre del governador. L'espera es fa llarga. Finalment tot resta preparat, i es dona l'ordre d'iniciar la marxa.

Crucifixió de Jesús ([Lc 23](#))

La crucifixió

26 *Només endur-se Jesús, agafen un tal Simó de Cirene, que ve del camp, i li carreguen la creu perquè la porti darrere d'ell.* **27** *El segueix una gran gentada del poble; moltes dones fan mostres de dol i el planyen.* **28** *Jesús es gira cap a elles i els diu:*

- Filles de Jerusalem, no ploreu per mi; ploreu més aviat per vosaltres mateixes i pels vostres fills. **29** *Perquè vénen dies que la gent dirà: "Sortoses les qui no tenen fills, les entranyes que no han engendrat i els pits que no han criat!"* **30** *Llavors començaran a dir a les muntanyes: "Caieu damunt*

nostre!", i als turons: "Cobriu-nos!" ³¹ Perquè, si tracten així l'arbre verd, què serà del sec? ³² En porten també dos més, que son criminals, per executar-los amb ell.

Maria i els acompanyants ja han arribat al lloc proposat per Joan. S'adonen que la comitiva avança molt lentament. Hi ha una gran multitud, però la silueta de l'estendard romà i les llances destaquen sobre els caps de la gent, i això fa que en tot moment sàpiguen on es troba Jesús.

Ara és el moment en que la terrible processó arriba al seu davant. En primer lloc hi van els dos criminals, cadascú portant la seva creu. Una estona més, i Maria pot veure Jesús, seguit del cireneu que li porta la creu. Jesús és el blanc de totes les mirades. Se'l veu extenuat, li fallen les forces.

Maria exclama:

- Déu meu! Què li han fet al meu fill?

Ara totes les mirades conflueixen en Maria. Jesús es gira, la veu, la mira, i amb molt d'esforç fa un gest de creuar els braços, com dient-li que l'estima. Ella sent al cor com si se li clavés una espasa. Les dones i Joan li tenen els ulls fets, es commouen profundament, i no poden retenir les llàgrimes. Maria es dirigeix al Pare:

- Doneu-me forces, Pare, per aguantar aquest suplici fins al final.

Les dones que estan amb ella, li diuen de romandre en el mateix lloc per estalviar-se els terribles detalls de la crucifixió, però Maria no els ho accepta. Llavors, la seva germana Maria, muller de Cleofàs, Maria Magdalena i Joan s'ofereixen a acompanyar-la, ella els ho agraeix, i tots quatre, fermes, s'incorporen a aquell horrorós seguici. Ella sabia que el Messies havia de patir, però no s'hauria pogut imaginar mai fins a aquest extrem, es meravella de la bogeria de l'amor diví, i ofereix al Pare el dolor insuportable del seu cor.

³³ Quan arriben a l'indret anomenat la Calavera, crucifiquen Jesús amb els criminals, l'un a la dreta i l'altre a l'esquerra. A cada cop de martell, l'espasa del cor de Maria aprofundeix una mica més.

Vora la Creu (Jn 19)

²⁵ Un cop crucificat Jesús, la seva mare i la germana de la seva mare, Maria, muller de Cleofàs, Joan i Maria Magdalena se situen vora la creu. ²⁶ El fill busca amb la mirada la seva mare. Li fa molt de mal veure-la allà, fidel. Sofreix pel dolor d'ella, però alhora se sent reconfortat. Ella és la Nova Eva, la mare de tots els

creients. Quan Jesús la veu i, al costat d'ella, el deixeble que ell estima, li diu a la mare:

- Dona, aquí tens el teu fill.

27 Després li diu al deixeble:

- Aquí tens la teva mare.

En Joan, Jesús ens dona Maria per mare.

Gràcies, mare! nosaltres pecadors i fills exiliats d'Eva, t'agraïm immensament el teu amor ferm amb que aguantem el sofriment, amor que t'ha merescut ser la nostra mare.

Jn,19,27 I des d'aquest moment el deixeble l'acull a casa seva. Jesús no vol que la seva mare resti sola, l'encomana al seu deixeble estimat.

Jesús s'adreça al Pare (Lc 23)

34 Després Jesús diu:

- Pare, perdona'ls, que no saben el que fan.

Al sentir-ho Maria, imitant Jesús, també perdona els qui han portat el seu fill fins a aquest tràngol. (Tenint present que aquesta petició de Jesús al Pare sols consta en l'evangeli de Lluc, podríem pensar que li hagués relatat Maria, això apuntaria a que aquestes paraules les devia gravar al seu cor).

Jesús havia dit que cal estimar els enemics, i a l'hora suprema ho practica perdonant els seus, uns enemics que li han fet la vida impossible durant aquests anys, amb qui ha discutit i a qui ha blasmat fins a l'esgotament. Ara li demana al Pare que els perdoni, perquè no saben el que fan. Aquell a qui el Pare ha encomanat tot el judici, Jn,5,22 i el Pare no s'ha reservat de judicar ningú, sinó que ha confiat al Fill tot el judici, Jn,5,27 ja que és el Fill de l'home, aquell que junt com el Pare és l'Amor, sentència que els qui li han fet tant de mal, no saben el què fan... Quin jutge hi ha hagut mai, que s'hagi carregat les culpes dels qui ha de jutjar? Quina esperança i confiança no ha de suscitar un jutge com aquest!

El perdó de Jesús també fructificarà entre el col·lectiu dels dirigents, sacerdots i fariseus:

Jn,12,42 És cert que molts, fins i tot dels dirigents, van creure en ell, però no s'atrevien a confessar-ho per por dels fariseus, perquè no els expulsessin de la sinagoga.

Ac,6,7 La paraula de Déu s'anava estenent; el nombre dels deixebles creixia molt a Jerusalem, i fins i tot molts sacerdots acceptaven la fe.

Ac,15,5 Però alguns del grup dels fariseus que s'havien convertit a la fe van intervenir dient que calia circumcidar els pagans i manar-los que observessin la Llei de Moisès.

Jesús és insultat (Lc 23)

Molts dels qui presencien l'espectacle estan admirats de la seva dignitat i fortalesa, aguantant els terribles dolors en silenci. Com pot ser que no cridi desesperadament? **Is,53,7** Quan era maltractat, s'humiliava i no obria la boca. Com els anyells portats a matar o les ovelles mentre les esquilen, ell callava i ni tan sols obria la boca.

34 Després es reparteixen els seus vestits i se'ls juguen als daus. **35** El poble és allà mirant-ho, però les autoritats se'n riuen dient:

- Ell que va salvar-ne d'altres, que se salvi a si mateix, si és el Messies de Déu, l'Elegit!

36 També els soldats l'escarneixen **37** i diuen:

- Si ets el rei dels jueus, salva't a tu mateix!

Maria sofreix els escarnis com si els li fessin a ella, la seva mirada és fita en el seu fill nu, la sang li raja de tot el cos, li fa mal tanta crueltat, però aguanta ferma, vol que Jesús senti el seu suport, la seva companyia.

38 Sobre d'ell hi ha un rètol que diu: «Aquest és el rei dels jueus.» **39** Un dels criminals penjats a la creu l'injurïa dient:

- No ets el Messies? Doncs salva't a tu mateix i a nosaltres!

40 Però l'altre, renyant-lo, li respon:

- Tu tampoc no tens temor de Déu, tu que sofreixes la mateixa pena? **41** I nosaltres la sofrim justament, perquè rebem el que mereixen els nostres actes, però aquest no ha fet res de mal.

42 I diu:

- Jesús, recorda't de mi quan arribis al teu Regne.

43 Jesús li diu:

- T'ho asseguro: avui seràs amb mi al paradís.

El veure l'actitud d'aquell criminal penedit, i la misericordiosa promesa de Jesús, a Maria li és com un bàlsam que li amoreixa la ferida del cor.

Trobareu els sentiments de Jesús en aquests moments, a l'apartat "El Messies sofrent" en el capítol final de Documentació.

Mort de Jesús

Jesús mor

Lc,23,44 És ja cap al migdia quan una foscor s'ha estès per tota la terra, Mt,27,46 i cap a les tres de la tarda, Jesús *exclama* amb tota la força:

-- *Elí, Elí, ¿lemà sabactani?* —que vol dir: « Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat?

Jn,19,28 Després d'això, Jesús, sabent que tot s'ha realitzat, perquè s'acabi de complir l'Escriptura, *diu*:

- Tinc set.

Jn,19,29 Hi ha allà un gerro ple de vinagre. Posen al capdamunt d'un manat d'hisop una esponja xopa d'aquell vinagre i la hi *acosten* als llavis. 30 Quan Jesús ha pres el vinagre, *diu*:

--Tot s'ha complert.

Lc,23,45 Llavors la cortina del santuari s'esquinça pel mig. Lc,23,46 Jesús *crida* amb tota la força:

--Pare, *confio el meu alè a les teves mans.*

I havent dit això, *expira*.

Lc,23,47 Quan el centurió *veu* el que *passa*, *dona glòria a Déu i diu*:

- Realment, aquest home era innocent.

Lc,23,48 Tota la gent que és present en *aquest* espectacle, després de veure el que ha passat, se'n *tornen* donant-se cops al pit. 49 Tots els seus coneguts i les dones que l'han seguit des de Galilea *es mantenen* a distància mirant-s'ho.

Maria sospira profundament en veure mort el seu fill, el sofriment d'ell ja ha acabat, a ella li penja una llàgrima preciosa de cada ull. Joan i les seves companyes resten en silenci, respectuosos amb el dolor de la mare del seu Mestre i Senyor.

Senyor Déu nostre Jesucrist!

Senyor Déu i Salvador nostre Jesucrist, us agraïm profundament el vostre amor immens i gratuït per nosaltres, i pel qual ens heu donat per pare el vostre Pare. Gràcies a Vos, de criatures a imatge i semblança de Déu, acabem de passar a ser-ne fills. Feliç culpa que ens ha merescut tan magnífic redemptor!

Acabeu d'entregar la vostra vida per nosaltres. Us heu deixat triturar el cos amb incomputables cops, bufetades, punxades d'espines, multitud de ferides obertes

pels assots, i les horroroses ferides dels claus. Us heu deixat vexar l'anima amb tota mena d'escarnis i humiliacions, vos que sou el fill del Pare Etern, el Déu totpoderós de l'Univers. Vos, que sou tot blat, heu volgut així ser molt per ser el nostre pa, heu vessat tota la sang perquè fos el nostre vi, i el pa i el vi ara són el vostre cos i la vostra sang, penyores de la nostra vida eterna. Us lloem, us beneïm, i us adorem, us glorifiquem i us donem gràcies pel vostre amor etern, immens, formidable, fidel, lleial, entranyable, tendre, compassiu, benigne, humil, preciós, gratuït, generós i boig. Nosaltres, que gràcies a que ens acabeu de redimir essent l'Anyell de Déu que lleva el pecat del món, també som blat, però que pels nostres pecats també som jull, us demanem que ja que ens heu estimat així, no ens aparteu mai la vostra misericòrdia, que el vostre amor fidel ens guardi sempre, ja que nosaltres no deixem mai de ser pecadors.

Senyor Déu Pare!

Senyor Déu Pare, Vos que podíeu haver enviat Mt,26,53 més de dotze legions d'àngels a fi d'auxiliar el vostre Fill, per nosaltres heu permès que s'entregués a la mort, i quina mort! Vos que quan vau veure que Adam i Eva després de pecar havien descobert que anaven nus, els vau Gn,3,21 fer túniques de pell per vestir-los, acabeu de permetre que hagin despullat el vostre Fill davant dels qui l'han crucificat, escarnit, burlat, i insultat! Com Abraham va carregar el feix de llenya sobre les espatlles d'Isaac, heu carregat el feix immens i abominable dels nostres pecats sobre les seves espatlles. Vos heu permès que sigui jutjat i condemnat per la iniqua, arbitrària, i injusta justícia d'aquells a qui tant estimeu! És que heu deixat d'estimar aquell a qui heu Jn,6,27 acreditat amb el vostre segell, aquell a qui heu dit: Mc,1,11 Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut? És que ens estimeu a nosaltres més que al vostre Fill? No, no és això, és que Vos, ahir mateix al vespre durant el sopar pasqual el vostre Fill ho deia a Felip, Vos esteu sempre amb Ell: Jn,14,9 qui m'ha vist a mi ha vist el Pare. 10 Jo estic en el Pare i el Pare està en mi. Vos també heu sofert amb ell la passió! Sou tots dos els qui ens estimeu sense mesura!

Hem sentit com el vostre Fill amb un gran crit, se us ha adreçat preguntant-vos per què l'heu abandonat. Com hem d'interpretar la seva queixa? Quina tensió no deu haver sofert, al carregar al vostre Fill els nostres pecats! És que tan ignominiosa càrrega, per un instant us ha separat? És que per un instant el Verb encarnat ha deixat sola la seva humanitat?

Vos, Senyor Déu Pare, que no vau permetre que Abraham sacrificqués Isaac, quina bogeria d'amor ens teniu, que per nosaltres heu volgut sentir el dolor de sacrificar el vostre Fill estimat? Qui pot atrevir-se a dir-vos que no ens estimeu?

Vos i el vostre Fill, coneixent el dolor, la injustícia, els mals de tot tipus que tots els homes i dones patim durant la vida, un dolor que no entenem, fruit moltes vegades del pecat que nia als nostres cors, de la mancança d'amor entre nosaltres, del mal ús del tresor que ens heu donat, la nostra llibertat, volíeu lliure, gratuïta i generosament conèixer també el dolor i la humiliació extrems en la carn del vostre Fill, Vosaltres que sou els Únics Sants, els Únics Senyors, els Únics Altíssims junt amb el vostre Esperit. Volíeu fer-vos solidaris de tots els homes i dones, nens i nenes que han patit, pateixen i patiran al món, solidaris de tots els qui han hagut de patir jutges inics, que són capaços de passar per sobre de la veritat, dels dèbils, de la justícia, de Vos mateix. Qui es pot fiar de la justícia que practiquen els jutges d'aquest món? I Vos, per amor a nosaltres, us hi heu volgut sotmetre.

Volíeu que entenguéssim la bogeria de l'amor que ens teniu, que la magnitud del vostre dolor i humiliació, un llenguatge que entenem molt bé, ens fes intuir la desmesura del vostre amor.

Davant d'això, quan estem passant els nostres tràngols, com podem gosar preguntar-vos per què ho permeteu? Si han tractat així el vostre Fill, [Lc,23,31](#), si tracten així l'arbre verd, què serà del sec?, de què ens podem queixar? Què són els nostres sofriments, comparats amb els vostres? Si Vosaltres heu pogut patir tant per nosaltres, per què pensant en el vostre amor, no els hauríem de suportar amb alegria? Ajudeu, Senyor Déu Pare, a tots els qui han de sofrir sense tenir el consol de conèixer-vos. Feu-nos entendre que patir pel vostre Fill és una gràcia: [Fl,1,29](#) Perquè Déu us ha fet no tan sols la gràcia de creure en Crist, sinó també la de patir per ell.

Finalment Senyor Déu Pare, ara fa uns moments hem sentit com el vostre Fill ha perdonat els qui el mataven, ha dit que no sabien el que feien. Sabem, que tanmateix la vostra gràcia, continuem essent pecadors. No us oblideu mai del dolor que acabeu de patir, del vostre immens amor per nosaltres, heu apostat molt fort a favor nostre, no permeteu que es perdi ningú d'aquells pels quals heu patit tant, recordeu-vos del que al vespre abans de la passió ens ha dit Jesús: [Jn,16,27](#) És el Pare mateix qui us estima, ja que vosaltres m'heu estimat i heu cregut que jo he sortit de Déu. I quan el vostre Fill, a qui heu reservat el judici, procedeixi a la sega, feu com Ell, digueu-li: Fill meu, perdona'ls perquè jo també penso que no

sabien el que feien. Recordeu-vos, en aquell moment transcendental, del cor que tenia aquell pare de la paràbola del fill pròdig, que el vostre Fill ens va explicar. Aquell pare sou Vos, el seu cor és el vostre, el vostre Fill el coneix ben bé. Ni per un instant aquell pare va tractar el seu fill com es mereixia, delerós se li va tirar al coll, el va abraçar, el vestí amb el vestit millor, li calçà les sandàlies, li posà el seu anell al dit, i el va acceptar a casa seva fent una gran festa!

L'entrada de Crist a la presència de Déu

Un cop entregat el seu Esperit al Pare, He,9,24 Crist no entra en un santuari fet per mans d'home, que és còpia del santuari veritable, sinó que entra dins el cel, i es presenta davant de Déu a intercedir per nosaltres. He,9,26 Ara, a la fi dels temps, s'ha manifestat una vegada per sempre, per abolir el pecat mitjançant el seu sacrifici.

Qui pogués escoltar la conversa del Pare i el Fill en aquest moment! Podem imaginar-ho llegint la carta als Hebreus:

- He,2,10 Pare, tu que per mi, que sóc la teva Paraula ho has creat tot i ho has destinat tot a tu mateix, volies portar molts fills a la glòria, i vas decidir que el qui havia de guiar-los a la salvació arribés a la plenitud per mitjà dels sofriments, i ara em presento davant teu després d'haver complert tot el que m'havies manat. He,2,17 Tu m'havies dit que calia que jo em fes en tot semblant a ells i així fos davant teu un gran sacerdot compassiu i digne de confiança que expiés els pecats del poble. He,2,18 I havent passat jo mateix la prova del sofriment, pogués ajudar els qui serien provats. He,2,11 No m'avergonyeixo d'anomenar-los ja des d'ara germans. He,2,13 Aquí ens tens a mi i els fills que t'acabo de guanyar.

Per tant, Pare meu, jo que sóc el teu Fill i també el Fill de l'Home, ara doncs que he culminat el teu pla, per l'amor que et tinc, per l'amor que em tens i per l'amor que tu i jo tenim als homes, ara que ells han esdevingut per mi i en mi fills teus, deixa que amb tots ells, els d'abans, els d'ara i els qui han de venir, jo, el Salvador de la Humanitat, m'adreci a tu amb aquestes paraules: Mt,6,9 Pare nostre del cel, santifica el teu nom i que tots els fills que t'acabo de donar també et santifiquin, Mt,6,10 vingui el teu Regne sobre ells, que es faci la teva voluntat a la terra com es fa en el cel. Mt,6,12 Perdona en mi, que sóc el teu anyell pasqual que lleva el pecat del món, les seves ofenses que m'he carregat a les espatlles, així com jo

ho acabo de fer. Perdona'm Pare, perquè perdonant-me a mi els perdones a ells, i així allibera'm ja d'aquesta feixuga càrrega. Els turments que he suportat en el meu cos no són res comparats amb l'Amor amb que des del principi m'estimes. Pare Sant, perdona'm i allibera'm ja, i Jn,17,5 ara glorifica'm tu, Pare, al teu costat, amb la glòria que jo tenia vora teu abans que el món existís.

Llavors el Pare s'adreça al seu Fill etern i també Fill de l'Home: Mc,1,11 Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut. Ac,5,31 La meua dreta t'ha enaltit com a capdavanter i salvador, per concedir a Israel la conversió i el perdó dels pecats. Si tu els has perdonat, perdonats estan, jo també els perdono.

I així és com Col,2,13 Déu ens ha donat la vida juntament amb Crist. Déu ens ha perdonat tots els pecats.

El Fill de Déu fa sentir la seva veu als morts

El Pare i el Fill tenen molta pressa per començar a repartir el fruit de la Redempció. El primer que volen fer és anunciar-lo als qui ja han mort. Cap home ha de quedar sense conèixer el que acaben de dur a terme i ara el mateix Fill de Déu els farà sentir la seva veu.

Jn,5,25 Us ben asseguro que arriba l'hora, més ben dit, és ara, que els morts sentiran la veu del Fill de Déu, i els qui l'hauran escoltada viuran. 28 No us estranyeu d'això: ve l'hora que tots els qui són als sepulcres sentiran la seva veu 29 i en sortiran; els qui hauran fet el bé, per a ressuscitar a la vida, i els qui hauran obrat el mal, per a ressuscitar condemnats.

1 Pe,3,18 També Crist patí per raó dels pecats una vegada per sempre. Ell, el just, va patir pels injustos, per conduir-vos a Déu. El seu cos va ser mort, però l'Esperit el féu viure. 19 Llavors anà a dur la seva proclama als esperits empresonats, 20 aquells que havien refusat de creure en altre temps, quan s'allargava la paciència de Déu, en els dies que Noè construïa l'arca.

1 Pe,4,6 Perquè també als morts ha estat anunciat l'evangeli, a fi que, condemnats com a homes a la mort corporal, puguin viure en Déu gràcies a l'Esperit.

El costat de Jesús, traspassat (Jn 19)

31 Per als jueus és el dia de la preparació, i els cossos no poden quedar a la creu durant el repòs del dissabte, més quan aquest dissabte és una diada

solemníssima. Per això els jueus van a Pilat *a demanar-li que trenquin les cames dels crucificats i treguin els seus cossos*. ³² *Hi van*, doncs, els soldats i *trenquen* les cames del primer i les de l'altre que *ha* estat crucificat amb Jesús. ³³ Quan *arriben* a Jesús, *s'adonen* que ja *és* mort i no li *trenquen* les cames, ³⁴ però un dels soldats li *traspassa* el costat amb un cop de llança, i a l'instant en *surt* sang i aigua. ³⁵ El qui ho *ha vist* en *dóna* testimoni, i el seu testimoni *és* digne de crèdit. Ell mateix sap que diu la veritat, perquè també vosaltres cregueu. ³⁶ En efecte, tot això *ha succeït* perquè s'havia de complir allò que diu l'Escriptura: *No li han de trencar cap os*. ³⁷ I en un altre lloc l'Escriptura diu: *Miraran aquell que han traspassat*.

Sepultura de Jesús (Jn 19)

³⁸ Després d'això, Josep d'Arimatea, que *és* deixeble de Jesús però d'amagat per por dels jueus, *se'n va* a Pilat *a demanar autorització* per a treure el seu cos de la creu. Pilat hi *accedeix*.

Maria, Joan, Maria Magdalena i Maria de Cleofàs saben la intenció de Josep, i encara romanen al Calvari, esperant a veure si ell arriba.

Hi acut doncs Josep, i *treu* de la creu el cos de Jesús. ³⁹ També hi *ha* Nicodem, el qui temps enrere havia visitat Jesús de nit, i *porta* una barreja de mirra i àloe, que pesa unes cent lliures

Un cop davallat el cos, Maria demana que li portin, s'asseu sobre una pedra, i se'l fa posar a la falda. Ella li aguanta el tors sobre el seu pit, abraçant-lo amb tots dos braços, i serenament li repassa una a una totes les ferides: Is,53,2 No tenia figura ni bellesa que es fes admirar, ni una presència que el fes atractiu. Tot el grup resta en silenci, els ulls plorosos. Ella clou els ulls, i inclina el cap, li rellisquen unes poques llàgrimes galtes avall. Així romanen tots una llarga estona, respectant la mare del seu Senyor, tots els cors en un puny.

Maria fa aquesta pregària:

- Estàs mort als meus braços, fill meu, però parlo amb tu Fill del Pare i Déu meu immortal, que ara estàs amb Ell, i parlo amb Vos, Déu Pare Totpoderós. He patit molt la vostra passió, he sentit que una espasa m'ha traspassat l'ànima, però la mesura del meu dolor està infinitament per sota de la desmesura del vostre amor per mi i per tots els homes. Per això al meu cor també hi ha serenitat i la meua pau és plena. Jo sabia que la redempció de la Humanitat la volíeu fer amb patiment,

*perquè els homes poguessin imaginar-se com és d'immens el vostre amor per ells, però ara que he vist tan de prop el que des de l'inici estàveu disposat a fer, us he de dir que el vostre amor és inimaginable. Heu volgut que jo, la vostra serventa, per l'amor que us tinc a Vos i als homes, participés estretament amb el meu dolor, en el vostre pla per salvar la Humanitat. Per tot l'amor que m'heu tingut des de sempre, la meua ànima us magnifica, Salvador meu i Senyor meu. Vos, Senyor Déu Pare, heu volgut que jo cregués des de l'aparició de Gabriel que Vos heu enviat el vostre Fill per salvar el món, Vos heu volgut que jo des d'aleshores cregués que és el vostre Fill el qui es va encarnar a les meves entranyes. Ell ha viscut amb mi i el seu pare Josep durant molts anys, i tanmateix captenir-se com un home qualsevol, nosaltres gràcies a Vos hem cregut sense defallir que ell és el vostre Fill. Després ell s'ha mostrat al món amb gran poder sanant innumbrables persones, ens ha parlat i ens ha il·luminat ensenyant-nos els vostres camins, i així també molts han cregut que ell és el vostre Fill, el Fill del Déu viu que sou Vos. Ara hem vist que per l'amor que us té i ens té, no ha refusat ser el vostre Anyell Pasqual que ha entregat la vida patint turments esfereïdors, i tot i veure'l ara i aquí d'aquesta manera, **Is,53,3** semblant a aquells que ens repugna de mirar, jo també crec ara, que ell és el vostre Fill a qui ressuscitareu el tercer dia, tal com ell mateix ha predit. Estic plena d'esperança.*

*Ara Maria obre els ulls, i fa el gest de retornar-los el cos de Jesús. **40** Llavors els homes li prenen de la falda, l'estiren a terra i l'amortallen amb un llençol, juntament amb les espècies aromàtiques, tal com és costum d'enterrar entre els jueus.*

***41** Hi ha un hort en aquest indret on han crucificat Jesús, i dintre l'hort un sepulcre nou, on encara no hi han posat ningú. **42** Com que per als jueus és el dia de la preparació, i el sepulcre es troba a prop, entre Josep, Nicodem i Joan agafen la divina càrrega, i sense més demora hi dipositen el cos de Jesús. Després fan rodolar la gran pedra per tapar-ne l'entrada.*

***Lc,23,55** Les dones que han anat acompanyant Jesús des de Galilea, aquelles que s'ho han mirat de lluny, també han seguit fins aquí, han vist el sepulcre i com hi han dipositat el cos de Jesús. **Lc,23,56** Després s'entornen de pressa, el dia ja s'acaba i volen preparar olis aromàtics i perfums, demà no podran fer-ho perquè és dissabte, tenen la intenció d'avançar feina per poder anar a embalsamar el cos del seu estimat Mestre el diumenge a primera hora. Durant el dissabte observaran el repòs que la Llei prescriu.*

Joan, seguint el manament de Jesús, li demana a Maria que l'acompanyi a casa seva; allà hi ha una estança on ella podrà descansar i recollir-se. Maria ho accepta, agraïda.

La guàrdia del sepulcre

Què han pensat el summe sacerdot i tot el Sanedrí al veure esquinçada en dos trossos de dalt a baix la cortina del santuari? Mentre tornaven del Calvari han anat donant gràcies a Déu per haver-los lliurat definitivament d'aquest personatge tan desconcertant que els ha fet perillar els seus fonaments, els seus privilegis. Però no n'estan segurs del tot, perquè Mt,27,62 el dissabte, l'endemà del dia de la preparació, els grans sacerdots i els fariseus després de reunir-se han anat a trobar Pilat 63 per dir-li: Ens hem recordat que aquest impostor, quan encara vivia, va dir: "Al cap de tres dies ressuscitaré. 64 Dóna ordre, doncs, que assegurin el sepulcre fins al tercer dia, no fos cas que els seus deixebles vinguin a robar el cos i després diguin al poble: "Ha ressuscitat d'entre els morts." Seria una impostura pitjor que la primera.

65 Pilat els diu:

- Aquí teniu una guàrdia. Aneu al sepulcre i asseureu-lo tan bé com sapigueu.

66 Ells van al sepulcre i l'asseguren segellant-ne la pedra de l'entrada i posant-hi la guàrdia.

Mt,27,54 *El centurió i els seus acompanyants no han sigut capaços de reconèixer que Jesús, mort, "és" el Fill de Déu, però sí han reconegut que ho "era". Els dirigents jueus, totalment cecs, no han arribat ni a això. Han sentit que Jesús els ha perdonat, els ha dit que no saben el que han fet, però estan engegats en que sí, sí que ho saben, i no accepten que aquest impostor els hagi de perdonar res. És molt sorprenent com, al contrari dels deixebles, els grans sacerdots i els fariseus recorden perfectament l'anunci de la resurrecció de Jesús.*

Aquests dirigents tampoc s'han adonat que han sigut ells qui han sacrificat l'autèntic i únic Anyell Pasqual que lleva el pecat del món, prefigurat per la seva Pasqua. Ja no cal sacrificar anyells mai més.

Joan pren Maria a casa seva

Després de posar el cos de Jesús al sepulcre, Joan ha pres Maria a la casa que posseeix a la ciutat. Un cop allà, tot i que està rendida, Maria li demana que li expliqui tot el que ella no sap.

- Voleu dir que ara és un bon moment, senyora? Heu patit molt, deveu estar molt fatigada, li diu Joan.

- És veritat, Joan, però vull saber-ho.

Llavors Joan comença:

Bé, mentre menjàvem el sopar pasqual, Jesús estava molt seriós, comunicatiu, solemne, se li notava en les paraules que ens estimava fins a l'extrem. De sobte Jn,13,4 s'aixecà de taula, es tragué el mantell i se cenyí una tovallola; Jn,13,5 després va tirar aigua en un gibrell i començà a rentar-nos els peus i a eixugar-nos-els amb la tovallola que duia cenyida. Nosaltres no esperàvem de cap manera aquest gest suprem d'humilitat, no sabíem què fer, ni què dir, ni on mirar, quan el teníem agenollat als peus, només Pere s'hi va oposar frontalment i Jesús el va forçar sota amenaça de deixar-lo sense part amb ell.

Jn,13,21 Després Jesús es contorbà i afirmà:

- Us ben asseguro que un de vosaltres m'ha de trair.

Jn,13,22 Nosaltres ens miràvem els uns als altres, perquè no sabíem de qui ho deia. **Jn,13,23** Jo era a taula al costat d'ell. **Jn,13,24** Simó Pere em va fer senyes perquè li preguntés de qui parlava. **Jn,13,25** Em vaig reclinar sobre el pit de Jesús i li vaig dir:

- Senyor, qui és?

Jn,13,26 Jesús va respondre:

- És aquell a qui donaré el tros de pa que ara sucaré.

Llavors sucà el pa i el donà a Judes, fill de Simó Iscariot. **Jn,13,30** Ell, després de prendre el tros de pa, sortí de seguida. Era de nit.

Després Jesús va afegir: Jn,13,33 Fills meus, encara estic amb vosaltres per poc temps. Vosaltres em buscareu, però ara us dic allò que vaig dir als jueus: "Allà on jo vaig, vosaltres no hi podeu venir."

Jn,13,36 Simó Pere li va dir:

- Senyor, on vas?

Jesús li va respondre:

- Ara tu no pots seguir-me allà on jo vaig. M'hi seguiràs més tard.

Jn,13,37 Pere li replicà:

- Senyor, per què no et puc seguir ara mateix? Donaré per tu la vida!

Jn,13,38 Jesús li contestà:

- Tu vols donar la vida per mi? T'ho ben asseguro: no cantarà el gall que no m'hagis negat tres vegades.

Llavors Jesús va començar a dir-nos tantes coses que ara no les recordo, tots nosaltres estàvem com en un núvol. Sí recordo que ens va dir que ens enviaria un

Jn,14,26 Defensor, l'Esperit Sant que ens faria recordar tot el que ell ens havia dit, i ens ho faria entendre. Ah sí, no me'n puc oblidar, no sé quantes vegades ens va dir que ens havíem d'estimar com ell ens ha estimat, que aquest era el seu manament principal.

Aquí Joan queda parat, pensant en el que acaba de dir. És Maria la qui l'invita a prosseguir:

- Què més Joan?

Mt,26,26 Mentre sopàvem, Jesús prengué el pa, digué la benedicció, el partí i, tot donant-nos-el, digué:

- Preneu, mengeu-ne: això és el meu cos.

Mt,26,27 Després prengué una copa, digué l'acció de gràcies i ens la donà tot dient:

- Beveu-ne tots, **Mt,26,28** que això és la meva sang, la sang de l'aliança, vessada per tothom en remissió dels pecats. **Mt,26,29** Us asseguro que des d'ara ja no beuré d'aquest fruit de la vinya fins al dia que begui vi nou amb vosaltres en el Regne del meu Pare.

Mt,26,30 Després de cantar els salms, de sobte s'aixecà i ens digué:

- **Jn,14,31** »Aixequen-vos, anem-nos-en d'aquí!, **Mt,26,30** i vam sortir cap a la muntanya de les Oliveres.

Aleshores ell es posà a caminar decidit. Nosaltres el seguíem, però sense esma, estàvem cansats, teníem son, i ell no parava de parlar. Que si ell era un cep i nosaltres les sarments, que el món ens odiaria, i també va fer una llarga pregària al Pare per nosaltres. Ens va dir tantes coses que ara mateix, senyora, no us ho sabia repetir.

Maria està que ni ha mogut un dit ni una parpella, no s'ha perdut ni una sola de les paraules de Joan.

Joan continua:

- En això, *Jn,18,1* vam sortir cap a l'altra banda del torrent de Cedró. *Mt,26,36* Llavors vam arribar a Getsemaní, i ens digué:

- Seieu aquí mentre vaig allà a pregar.

Mt,26,37 Va voler que Pere, el meu germà Jaume i jo l'acompanyéssim fins al lloc on volia pregar, i començà a sentir tristor i abatiment. *Mt,26,38* Llavors ens digué:

- Sento a l'ànima una tristor de mort. Quedeu-vos aquí i vetlleu amb mi.

Mt,26,39 S'avançà un tros enllà, es prosternà amb el front a terra i pregava dient:

- Pare meu, si és possible, que aquesta copa s'allunyi de mi. Però que no es faci com jo vull, sinó com tu vols.

Mt,26,40 Després va venir cap a nosaltres i ens trobà dormint. Li va dir a Pere:

- Així, doncs, no heu estat capaços de vetllar una hora amb mi? *Mt,26,41* Vetlleu i pregueu, per no caure en la temptació. L'espirit de l'home és prompte, però la seva carn és feble.

Mt,26,42 Se n'anà per segona vegada i va pregar dient:

- Pare meu, si aquesta copa no pot passar lluny sense que jo la begui, que es faci la teva voluntat.

Mt,26,43 Després tornà i ens trobà dormint: és que els ulls ens pesaven.

Mt,26,44 Ens deixà i se'n tornà a pregar per tercera vegada, dient les mateixes paraules. *Lc,22,43* Llavors se li va aparèixer un àngel del cel que el confortava. *44* Ple d'angoixa, pregava més intensament, i la seva suor semblava com gotes de sang que caiguessin fins a terra. *Mt,26,45* Llavors tornà a venir cap a nosaltres i ens digué:

- Dormiu ara i reposeu! S'acosta l'hora, i el Fill de l'home serà entregat en mans dels pecadors. *Mt,26,46* Aixequen-vos, anem! El qui em traeix ja és aquí.

- No havíem vist mai Jesús d'aquella manera, no ho podíem creure. Patia molt. Estàvem desconcertats, aclaparats, rendits, vam caure adormits. Ell va acceptar la nostra feblesa. No vam tenir esma de dir-li res. Què ens va passar, Maria? Com si estiguéssim lligats de mans i peus, travat el pensament i la llengua. És inaudit, vam continuar immòbils. Quina decepció devia tenir el vostre fill! Ho sento molt, senyora, ara mateix se'm fa un nus a la gola, i em moro de ràbia contra mi mateix.

- No t'ho prenguis així Joan, li fa Maria, ja saps com t'estima Jesús. I després què va passar?

Joan segueix:

Jn,18,2 Judes, el qui el traïa, coneixia també aquell indret, perquè Jesús s'hi havia reunit sovint amb *nosaltres*. **Jn,18,3** Judes, doncs, va arribar a l'hort *amb una* cohort de soldats romans i alguns guardes del temple. Venien amb llanternes i torxes, tots armats.

Jn,18,4 Jesús, que sabia tot el que li havia de passar, *sortí* fora i els *preguntà*:

- Qui busqueu?

Jn,18,5 Li respongueren:

- Jesús de Natzaret.

Els *digué*:

- Sóc jo.

També hi havia amb ells Judes, el qui el traïa. **Jn,18,6** Així que Jesús *digué*: «Sóc jo», retrocediren i caigueren per terra. **Jn,18,7** Jesús tornà a preguntar-los:

- Qui busqueu?

Li *digueren*:

- Jesús de Natzaret.

Jn,18,8 Ell respongué:

- Ja us he dit que sóc jo. Però si em busqueu a mi, deixeu que aquests se'n vagin.

L'únic que va saber reaccionar va ser Simó Pere. Jn,18,10 Es va treure una espasa que portava i d'un cop tallà l'orella dreta al criat del gran sacerdot. Aquell criat es deia Malcus. Jn,18,11 Jesús *digué* a Pere:

- Guarda't l'espasa a la beina; no he de beure la copa que el Pare m'ha donat?

(Quina anècdota més sorprenent! Un pescador esgrimint una espasa... És que Pere, que en el primer anunci de la passió li havia dit al Mestre Mt,16,22 Déu te'n guard, Senyor! A tu això no et passarà, finalment s'ha adonat del perill real i imminent que corre, i s'ha presentat al sopar pasqual amagant aquesta arma? Si més no, això explica l'estat mental potser de molts dels deixebles en els darrers dies...)

Jn,18,12 Llavors la cohort romana, amb el tribú que la comandava i els guardes dels jueus, van agafar Jesús i el van lligar, **Jn,18,13** i el dugueren primer a casa d'Annàs, que era sogre de Caifàs, el gran sacerdot *d'aquest any*.

Ara Joan para, i li pregunta a Maria: Voleu que continuï, senyora? No esteu ja suficientment cansada?

No Joan, gràcies, si no et sap greu, t'agrairia que continuessis.

D'acord, senyora, en aquell moment tots nosaltres estàvem morts de por, i ens vam dispersar, només Jn,18,15 Simó Pere i jo seguíem Jesús. Com que jo era conegut del gran sacerdot, vaig entrar amb Jesús al pati de la casa del gran sacerdot. Jn,18,16 Pere s'havia quedat fora, a la porta. Jo vaig sortir fora, vaig parlar amb la portera i vaig fer entrar Pere.

Jn,18,17 La criada que feia de portera digué llavors a Pere:

- Vols dir que tu no ets també deixeble d'aquest home?

Ell respongué:

- No, no ho sóc pas.

Jn,18,18 Com que feia fred, els criats i els guardes del temple havien preparat brases i s'estaven allà, escalfant-se. Pere també s'escalfava amb ells.

Jn,18,19 Mentrestant, el gran sacerdot va interrogar Jesús sobre els seus deixebles i sobre la seva doctrina. Jn,18,20 Jesús li contestà:

- Jo he parlat al món obertament. Sempre ensenyava a les sinagogues i al temple, on es reuneixen tots els jueus. Mai no he dit res d'amagat. Jn,18,21 Per què em preguntes a mi? Pregunta als qui m'escoltaven quines coses els deia; ells saben el que he dit.

Jn,18,22 Així que Jesús hagué parlat, un dels guardes que eren allà li va pegar una bufetada dient:

- És aquesta la manera de contestar al gran sacerdot?

Jn,18,23 Jesús li respongué:

- Si he parlat malament, digues en què, però si he parlat com cal, per què em pegues?

La cosa pintava molt malament. Es veia que li tenien moltes ganes.

Jn,18,24 Llavors Annàs l'envià lligat a casa de Caifàs, el gran sacerdot.

Jn,18,25 Mentrestant Simó Pere s'estava allà dret, escalfant-se. Li digueren:

- Vols dir que tu no ets també deixeble d'ell?

Ell ho negà:

- No, no ho sóc pas.

Jn,18,26 Un dels criats del gran sacerdot, parent d'aquell a qui Pere havia tallat l'orella, li digué:

- Però si jo t'he vist a l'hort amb ell!

Jn,18,27 Pere tornà a negar-ho, i Lc,22,60 a l'instant, mentre encara ell parlava, va cantar un gall. Lc,22,61 Llavors el Senyor va girar-se i mirà Pere; i Pere es recordà de les paraules que el Senyor li havia dit: «Abans que avui canti el

gall, m'hauràs negat tres vegades.» Lc,22,62 I així que va ser fora, va plorar amargament.

Jn,18,28 Després dugueren Jesús de casa de Caifàs al pretori. Era de bon matí. *Pere quedà tan tocat, que no responia als meus requeriments per marxar. Jo, com que volia seguir Jesús, el vaig deixar allà.*

- I això, és tot, senyora, perquè la part del pretori ja la sabeu.

- Gràcies Joan, li fa Maria, has sigut molt valent.

- Perdoneu, senyora, li fa Joan, ja que el vostre fill ens ha dit que vos sou la meva mare i jo el vostre fill, em permeteu dir-vos "mare" per adreçar-me a vos?

- I tant que sí, Joan, ell ho ha dit molt clar. No em tractis de vos, tracta'm de tu, per favor. Digues, Joan, en saps alguna cosa de Pere i els altres deixebles? M'he commogut quan m'has explicat que Jesús, al ser pres, va demanar que us deixessin en pau a vosaltres. També m'he impressionat quan m'has explicat les negacions de Pere i la seva desolació. Ell és molt ardit, de vegades el seu caràcter li fa males passades, però estima Jesús amb bogeria. Tens alguna idea d'on és ara?

Joan respon:

- Ben bé, no. Però puc fer indagacions i intentar esbrinar-ho. Demà és dissabte i no podré fer-ho, però el diumenge em llevaré de matinada, i intentaré trobar-lo.

- Per favor, fes-ho, Joan, mira primer de trobar-lo i després tots dos junts, mireu de trobar els altres, convinceu-los de reunir-se, deuen estar molt desenganyats i esporuguits. No hem de permetre que perdin l'esperança. Quan trobis Pere, digues-li que s'assereni, que recordi com l'estima Jesús, digues-li que jo també me l'estimo, que no tingui por. Digueu-ho també a tots els altres. Per sobre de tot, recordeu-vos-en!, recordeu que ell va dir que al tercer dia ressuscitarà.

- Sí, ho faré, mare, li diu Joan mecànicament. Deus estar molt cansada, mare, has sofert molt. És hora que anem a descansar.

- Sí, Joan, tens raó, però no sé si avui podré aclucar els ulls.

No, Maria no els ha pogut aclucar en tota la nit. Ha guardat en el seu cor tot el que ha viscut amb tanta intensitat, també el que li ha explicat Joan, i ho ha meditat fins a l'alba.

Joan ha passat tot el dissabte amb Maria, no cal dir quin ha estat el tema de les seves converses. Al vespre se n'ha anat a descansar aviat amb la idea de llevar-se de matinada, vol complir el desig de Maria.

A trenc d'alba del diumenge

Ara és abans de l'alba del diumenge, el tercer dia comptant el de la crucifixió com a primer.

Joan s'ha llevat molt de matinada, ha dormit poc i malament. Al llevar-se s'adona que Maria està desperta.

- Com has passat la nit, mare?

- Amb pau, però desvetllada. He estat en pregària.

- Doncs, a veure si ara pots descansar una mica, li fa Joan.

- Gràcies, Joan, no et preocupis per mi. Ja veig que estàs per sortir, miraràs de trobar Pere?

- Aquesta és la idea, mare, prega perquè així sigui. Adéu, no sé quan tornaré, perquè no sé el que em costarà trobar-lo. Haurem de parlar per decidir què cal fer ara.

- Adéu, Joan, ves-te'n en pau. Ja m'informaràs de seguida que puguis.

Maria queda recollida a casa. Ara mateix és la única persona que espera la resurrecció de Jesús. La seva preocupació és els deixebles, però confia en Jesús, ell sabrà aplegar-los de nou, ella es mantindrà discretament a distància, però maldarà perquè els deixebles no s'ensorrin.

Joan troba Pere. Els deixebles es van agrupant.

Li ha costat, però finalment Joan troba Pere tot sol. Està molt avergonyit, i no vol companyia. Joan li diu:

- Calma't Pere, he passat les dues darreres nits amb la mare del Mestre, que està preocupada per tu. M'ha encomanat expressament que et digui que t'asserenis, que et recordis de com t'estima Jesús, que no tinguis por.

A Pere se l'il·lumina el rostre:

- Gràcies, Joan, t'ho agraeixo molt, però estic esmaperdut. És molt gros el que li he fet al Mestre, agraeixo les paraules de la seva mare. El Mestre m'ha corregit moltes vegades, perquè jo m'ho he merescut. El que li he fet ara no hauria d'haver passat mai, sóc un grandíssim pecador.

Joan li fa una abraçada, mentre li diu:

- Estigues segur del que m'ha dit la mare del Senyor, no pots dubtar de que ella i el Mestre t'estimen.

Joan s'ha oblidat dir-li a Pere la part principal del missatge de Maria: "Recordeu que Jesús va dir que ressuscitarà el tercer dia". Millor dit, no és que se n'hagi

oblidat, és que quan Maria li ho ha dit, no ho ha gravat, encara li dura la incapacitat per entendre aquest llenguatge que resulta obscur i que no s'entén què vol dir.

Joan, seguint la recomanació de la mare del Senyor, li demana a Pere que l'ajudi a localitzar i reunir tots els germans. El missatge de Maria ha pacificat mínimament el cor de Pere, que accepta la proposta, queden d'anar cadascú pel seu compte a fi d'avançar feina. Joan marxa tot seguit, però Pere li diu que ho farà al cap d'una estona. Joan no se'n fia, però tampoc el força. Pere està capficat, esmaperdut. Mentre ha sigut amb Joan s'ha obert a l'esperança, però ara ha tornat a caure en el pessimisme. Finalment es posa a caminar.

La consigna que han consensuat és reunir-se al lloc habitual, i passar-ho a com a més deixebles millor.

Jesús s'apareix a la seva mare

Encara no es pot veure l'alba a l'horitzó. El Fill de Déu fet Home té pressa per recobrar la vida humana. Vol mostrar-se viu, ja! Es vol trobar amb tots els qui estima. Abans que a ningú, es vol presentar a la seva estimadíssima mare. Ella sí creu que ressuscitarà, ell vol que ella en tingui la primícia. Sap que l'espera en vetlla.

Se li presenta de sobte, gloriós, radiant. A ella, en veure'l, el cor li sotraga amb immensa alegria, li mira la cara i no hi ha rastre de dolor, traspua una serenitat magnífica que reflecteix la satisfacció d'haver complert el manament del Pare i l'amor immens del seu cor de redemptor. Ella de seguida li mira les mans i els peus, s'esgarrija un instant, però no, són ferides precioses com joies, segells que testimonien l'amor de Déu als homes. Jesús li mostra també la ferida de la llança.

Ella, es prosterna i exclama:

- Fill meu i Déu meu!

Jesús la fa aixecar, l'abraça, i sense deixar d'abraçar-la li agraeix la seva serena presència:

- Sé com paties quan t'he vist a la pujada del Calvari, a la crucifixió, i al moment d'entregar el meu esperit al Pare. M'ha fet mal veure't patir, mare, però la teva presència m'ha confortat, t'ho agraeixo molt. Quan vas acceptar l'anunci de Gabriel, no sabies tot el que allò comportava, però m'has entregat el teu cor fidelment tota la vida, fins a la meua mort. T'ho dic una altra vegada: Benaurada tu que has cregut. Has acceptat amb amor tots els esdeveniments de la teua vida,

que no ha sigut fàcil. Tu has entès sempre que el que li agrada al Pare no són sacrificis i holocausts, sinó que es faci la seva voluntat, per tu no hi ha hagut fets menors ni majors, tu has sigut fidel i entregada en tot. El Pare i jo t'estimem, mare.

Maria exclama:

- La meva ànima magnifica el Senyor i el meu esperit exulta en tu i el Pare del cel. Ell des de l'eternitat, s'ha fixat en la meva petitesa perquè el Verb Etern, tu fill meu, prenguéss vida humana en el meu si, i jo et pogués acompanyar fins al moment de completar la vostra obra magna en favor de la humanitat . No tinc paraules per agrair les meravelles que heu obrat en mi. T'agraeixo l'entranyable gest que em vas tenir quan estaves patint a la creu, donant-me a Joan per fill. No he estat sola, ell m'ha acollit a casa seva.

Jesús li diu:

- Gràcies a tu, mare fidelíssima per escoltar, meditar i complir tan fidelment la nostra paraula. Quan et vaig dir que Joan era el teu fill, en ell et vaig donar per mare a tots els qui creuen i creuran en mi, per això li vaig dir a Joan que tu ets la seva mare. El teu cor ha estat configurat pel Pare per esdevenir mare de tots, de fet durant els meus anys de predicació ja n'has exercit. Recorda't del teu capteniment en el primer miracle a Canà, la manera com has tractat els i les deixebles fins ara al final, vetllant perquè quan estaven esmaperduts no deixessin de creure en mi. Gràcies, mare. Ara aniré a mostrar-me primer a les dones que m'han seguit amb fe i valentia fins al sepulcre, i després als onze. Ara heu d'anar tots a Galilea, i allà durant quaranta dies em deixaré veure, enfortiré els cors, donaré instruccions, i després tornaré a la casa del Pare. Tu, mare, mentrestant, els confortaràs amb la teva presència i amb la teva fe.

- Aquí em tens, fill meu, faci's en mi la vostra voluntat. Deixa que et digui que tinc encara una espina clavada, tu ja ho saps. És pels teus germans, que no t'han entès, t'han fet patir i m'han fet patir. Fes-los obrir els ulls perquè creguin en tu, recorda't del teu pare Josep, que tant et va estimar i a qui tant vas estimar.

- Tens raó, mare, jo també me'ls estimo. Sé que tu també els estimes, no pateixis, faré el que em demanes.

Llavors Jesús desapareix, Maria entra en contemplació, que es perllonga fins a l'eixida del sol, el seu cor vessa de joia, agraeix a Déu Pare la resurrecció del seu fill. La visita de Jesús ressuscitat li ha sanat completament la ferida del cor.

El sepulcre buit

Poc a poc els deixebles es van retrobant. Ha sigut un dissabte horrorós. Els uns pregunten als altres què en saben de tot el que ha passat, i com han viscut aquests tristos dies, així entre tots se'n van fent cabal de tot. La major part d'ells estan avergonyits perquè quan s'han adonat del que passava, s'han amagat corrents on han pogut, aterrits, atordits, i confusos. La terra se'ls ha ensorrat sota els peus. I ara què? Què serà de nosaltres? On és la nostra esperança? Tot s'ha acabat, hem estat molt equivocats.

Van sabent que sols uns poquets han sigut prou valents per anar fins al peu de la creu. Els que hi han sigut són l'objecte principal de totes les preguntes, s'emocionen fins a plorar quan senten el capteniment de Jesús al ser crucificat i després a la creu, i també el capteniment serà i extraordinari de la seva mare. Això per una banda els fa augmentar l'avergonyiment i el dolor provocats per la seva covardia, però per l'altra fa que no perdin del tot l'admiració pel Mestre i la seva mare.

Les dones també comparteixen el pessimisme general, comenten entre si: sols ens queda anar al sepulcre per untar el cos del Mestre amb olis aromàtics, després cadascú a casa seva i ja està.

Amb aquest estat d'ànim, Lc,24,1 el diumenge, molt de matí, les dones arriben al sepulcre portant els olis aromàtics que han preparat Lc,24,2 i troben que la pedra ha estat apartada del sepulcre. Lc,24,3 Hi entren, però no hi troben el cos de Jesús, el Senyor.

- El que ens faltava, qui s'ha endut el seu cos? No entenem res, ens crèiem que havíem tocat fons, però es veu que encara n'hi ha més.

Lc,24,4 Estan del tot perplexes sobre què ha passat, quan se'ls presenten dos homes amb vestits resplendents. Lc,24,5 Esglaiades, abaixen el rostre, i ells els diuen:

Per què busqueu entre els morts aquell qui viu? Lc,24,6 No és aquí: ha ressuscitat. Recordeu què us va dir quan encara era a Galilea: Lc,24,7 "Cal que el Fill de l'home sigui entregat a les mans dels pecadors, que sigui crucificat i que ressusciti el tercer dia."

Ara sí, per fi al seu cor apareix un petit bri de fum, preludi de flama.

Lc,24,8 Elles recorden aquestes paraules de Jesús, però encara no les poden entendre, i això que acaben de sentir que ha ressuscitat, és viu. Els dos homes desapareixen, per un instant elles no saben què dir ni què fer, però com si cada

una fos un branquilló al costat de l'altre que tots junts fan cada vegada més escalfor, primer alguna vol creure en la veracitat del que acaben de sentir, una altra percep tímidament una gota d'esperança de veure el Senyor, però no, encara no creuen que el Mestre ha ressuscitat, el fum s'ha fet més potent, però falta més aire perquè salti la guspira.

Lc,24,9 Llavors totes juntes i plenes de dubtes se'n tornen del sepulcre i van a anunciar tot això als Onze i als altres. **Lc,24,10** Són Maria Magdalena, Joana i Maria, mare de Jaume. També les altres que van amb elles ho expliquen als apòstols, **Lc,24,11** però les seves paraules els semblen un deliri, i no se les creuen. Han passat el missatge amb poc convenciment. Pere i Joan encara no hi són, persisteixen en la cerca.

*Entre els altres que acompanyen els nou hi ha els dos deixebles d'Emmaús, fixeu-vos en el què més endavant li explicaran a Jesús: **Lc,24,22** És cert que algunes dones del nostre grup ens han esverat: han anat de bon matí al sepulcre, **Lc,24,23** no hi han trobat el seu cos i han tornat dient que fins havien tingut una visió d'àngels, els quals asseguraven que ell viu. **Lc,24,24** Alguns dels qui són amb nosaltres han anat també al sepulcre i ho han trobat tot tal com les dones havien dit.*

És molt natural que les paraules de les dones els hagin semblat un deliri. Els homes no acostumen a fiar-se de les dones. No les han cregut quan els han dit que el sepulcre està buit i de cap manera no estan disposats a creure que el Mestre és viu. Estan completament abatuts i derrotats. Ara mateix no hi ha ningú tranquil i amb les idees clares, tothom discuteix. Les paraules comencen a pujar de to, i finalment Cleofàs, que és de caràcter ardit, diu:

*- Això tot plegat ha sigut una farsa, s'ha acabat, jo me'n vaig cap a casa. Molt de sepulcre buit, i al final la gran mentida, poden anar dient "el Mestre és viu", **Lc,24,24** però a ell no l'han vist pas. Abans d'anar-se'n convenç el seu amic i tots dos surten cap a Emmaús.*

No ens hem d'estranyar de l'estat d'ànim general de tots ells. Pensem que venen de conviure amb el Mestre molt de temps, presenciant miracles tan impactants com resurreccions de morts i multiplicació de pans i peixos. Com el podien entendre quan els ha anunciat per tres vegades la passió? i molt menys ara després de saber el seu empresonament, judici, condemna i mort tan despietada i violenta... És que la força i el poder que va mostrar tantes vegades no era real? És possible que l'hagin abandonat quan més els necessitava? Això ha sigut una bomba que els ha

submergit en la foscor més negra. Creien en el poder del Mestre, però ara temen per la pròpia vida i estan espantadíssims.

Pensant en els 11 apòstols, a tot això encara s'hi pot afegir el que han viscut tan intensa, emotiva i per altra banda desconcertantment al darrer sopar: El Mestre els ha capgirat els esquemes rentant-los els peus, els ha dit que un d'ells el trairia, que Pere el negaria, ha beneït solemnement el pa dient-los que el mengin perquè és el seu cos, ha beneït solemnement el vi dient-los que el beguin perquè és la seva sang, que enviarà l'Esperit Sant, tantes i tantes coses li han sortit del cor que no les han pogut pair. "Per què ens diu tot això ara? Cap a on ens vol portar? Ens diu unes coses que no sabem entendre!".

*Per part dels apòstols i dels altres que acompanyen els Onze, també es podria dir, que essent Lluc l'únic evangelista que explica l'episodi dels deixebles d'Emmaús i el de la missió dels setanta-dos, potser no sols Cleofàs i el seu company, sinó també d'altres en van ser membres, i per tant són dels qui havent tornat de la missió van dir: **Lc,10,17** Senyor, fins els dimonis se'ns sotmeten pel poder del teu nom. Els qui van experimentar el poder de fer miracles en el nom de Jesús, com no haurien de pensar que ara se n'ha anat tot en orris, si els poders d'aquest món han sigut capaços de matar el seu poderós Mestre?*

Fins aquest moment, excepte Maria, no hi ha ningú, absolutament ningú mínimament disposat a creure que el Senyor és viu.

La incredulitat dels receptors de la notícia, ha tallat de soca-rel la minsa esperança de les dones, però elles s'aparten una mica enllà, i poc a poc, l'una fa un comentari, l'altra n'hi afegeix un altre, i decideixen passar no sols del menyspreu amb què les han obsequiat, sinó també de la inoperància d'elles mateixes. Tornaran a sortir de casa cap al sepulcre a veure si poden esbrinar què està passant:

- Se'ns han tret de sobre dient-nos que hem tingut un deliri, però el que ens ha passat al sepulcre és real, no ens ho hem inventat! Estan preocupades perquè pensen que algú hauria d'informar Pere i Joan. Llavors Maria Magdalena s'ofereix voluntària:

*- Surto ara mateix, jo m'avanço i ens trobem després al sepulcre. **Jn,20,2** Llavors se'n va corrents a trobar Simó Pere i l'altre deixeble, aquell que Jesús estimava, i els diu: S'han endut el Senyor fora del sepulcre i no sabem on l'han posat.*

Ells no es creuen les paraules de la Magdalena, però els alarma, i comenten entre ells:

- Sabem com estima el Mestre, però és una dona, segur que té una al·lucinació.

Per si de cas, decideixen comprovar-ho personalment. Jn,20,3 Pere i l'altre deixeble surten cap al sepulcre. *Jn,20,4* Corren tots dos junts, però l'altre deixeble s'avança a Pere i arriba primer al sepulcre, *Jn,20,5* s'ajup i veu aplanat el llençol d'amortallar, però no hi entra. *Jn,20,6* Després arriba també Simó Pere, que el segueix, i entra al sepulcre; veu aplanat el llençol d'amortallar, *Jn,20,7* però el mocador que li havien posat al cap no està aplanat com el llençol, sinó que continua lligat a part. *Jn,20,8* Llavors entra també l'altre deixeble, que havia arribat primer al sepulcre, ho veu i creu.

Ara sí, les paraules de Maria ressonen a les oïdes de Joan, i li il·luminen el pensament. Del cor li surten aquestes murmurades paraules:

- Teniu raó, mare, el Mestre ha ressuscitat, ho crec.

- Què estàs dient, Joan, li fa Pere?

- La mare del Senyor, té raó, Pere, el Mestre ha ressuscitat. Ara he recordat que em va encomanar seriosament que t'ho digués, que et recordés dir-te que el Mestre va prometre ressuscitar el tercer dia. No recordes ara que li ho vam sentir dir algunes vegades i no ho vam entendre mai? Ella n'està segura, l'hem de creure.

- És veritat, Joan, com n'estem d'ençegats i confosos!

Tanmateix, Pere això ho ha dit mecànicament, continua sense veure-ho clar: Jn,20,9 De fet, encara no havien entès que, segons l'Escriptura, Jesús havia de ressuscitar d'entre els morts.

Jn,20,10 I els dos deixebles se'n tornen a casa, però Pere li diu a Joan que s'avanci a comentar als altres el que han vist:

- Tu vas més lleuger...

Jesús s'apareix a les dones

Jn,20,11 Maria Magdalena, després d'informar Pere i Joan, ha tornat cap al sepulcre, però no hi ha entrat, s'ha quedat plorant a fora, a la vora del sepulcre. Mentre plora, s'ajup per mirar dins el sepulcre *Jn,20,12* i hi veu dos àngels vestits de blanc, asseguts al lloc on havia estat posat el cos de Jesús, l'un al cap i l'altre als peus. *Jn,20,13* Ells li diuen:

- Dona, per què plores?

Ella els respon:

- S'han endut el meu Senyor i no sé on l'han posat.

Jn,20,14 Acabades de dir aquestes paraules, es gira enrere i veu Jesús allà dret, però com que en el seu cor no hi ha ni la més mínima esperança en la seva resurrecció, no s'adona que és ell.

Jn,20,15 Jesús li diu:

- Dona, per què plores? Qui busques?

Ella, pensant-se que era l'hortolà, li respon:

- Si te l'has emportat tu, digues-me on l'has posat, i jo mateixa me l'enduré.
Està fora de si, obsessionada a trobar només el cos de Jesús.

Jn,20,16 Li diu Jesús:

- Maria!

Ella es gira i li diu en la llengua dels hebreus:

- *Rabuni* —que vol dir «mestre».

La manera com ha sigut pronunciat el seu nom només pot haver sortit d'uns únics llavis. El cos i l'ànima de Magdalena s'estremeixen, i com un ressort es llança al coll de Jesús i s'abraça fortíssimament al seu estimat Mestre, de forma que Jesús queda travat.

Jn,20,17 Jesús li diu:

- Deixa'm anar, que encara no he pujat al Pare. Vés a trobar els meus germans i digues-los: "Pujo al meu Pare, que és el vostre Pare, al meu Déu, que és el vostre Déu."

Jn,20,18 Maria Magdalena canvia de idea i en lloc d'esperar que arribin les seves companyes, se'n va corrents a trobar els deixebles, està plena de joia, trasbalsada, alegre, exultant, meravellada del poder del Senyor. El donava per mort, i esta viu!!! Esta viu!!! La tristor que li tenallava el cor ha sigut expulsada sense deixar rastre. Quina sensació tan inexplicable!!!

Ella ha sigut la primera deixebla a qui s'ha aparegut Jesús: Mc,16,9 Després que Jesús hagué ressuscitat el diumenge de bon matí, es va aparèixer primer a Maria Magdalena, de qui havia tret set dimonis.

Jesús deixa Maria Magdalena i surt a trobar les altres dones que en aquest moment també estan tornant cap al sepulcre: Mt,28,9 Però tot d'una Jesús els surt al pas i les saluda:

- Joana, Maria, noies, us veig molt confuses. On aneu? Mireu-me bé, sóc jo.

Elles se li acosten, se li abracen als peus i l'adoren:

- *Perdoneu-nos Senyor la nostra manca de fe.*

Mt,28,10 Jesús els diu:

- No tingueu por. Aneu a anunciar als meus germans que vagin a Galilea. Allà em veuran.

Ara sí, elles han vist amb els seus propis ulls que el Mestre és viu. N'estan segures, ell és viu!!! Amb el cor inflammat, giren cua, plenes de goig, i se'n tornen corrent i saltant cap a trobar els altres deixebles.

Jn,20,18 Maria Magdalena se'ls ha avançat, ja ha arribat a trobar els deixebles. Ha corregut tan de pressa que gairebé no pot parlar, tot panteixant **Jn,20,18** els ha anunciat:

- «He vist el Senyor.»

També els ha contat el que ell li ha dit, **Mc,16,11** però aquests, quan han sentit que Jesús viu i que ella l'ha vist, no l'han cregut.

Pobre Maria! Gerro d'aigua congelada sobre ella. Ningú no se la creu. A l'anunci del sepulcre buit, a ella i les seves companyes les havien titllat de delirants, ara creuen que s'ha tornat boja.

En això arriben les companyes, plenes de joia i cridant:

- El Senyor és viu, l'acabem de veure.

Ràpidament Maria Magdalena i les altres fan pinya, i s'esforcen allò de no dir per convèncer-los.

Ells, res de res:

- Ja podeu dir el que vulgueu que no ens ho creiem: Esteu com un llum.

L'ordre de les aparicions de Jesús ressuscitat segons l'Apòstol Pau

(1 Co,15)

5 Crist s'aparegué a Cefes i després als Dotze. **6** Després es va aparèixer a més de cinc-cents germans a la vegada, la majoria dels quals encara viuen, però alguns ja són morts. **7** Després es va aparèixer a Jaume i, més tard, a tots els apòstols. **8** Finalment, al darrer de tots, com a un que neix fora de temps, se'm va aparèixer també a mi. **9** Perquè jo sóc el més petit dels apòstols i ni tan sols mereixo que em diguin apòstol, ja que vaig perseguir l'Església de Déu.

Com és habitual a l'època, Pau s'oblida de les aparicions de Jesús a les dones, i tampoc cita l'aparició als deixebles d'Emmaús, que Lluç situa abans de l'aparició als deixebles.

L'apòstol distingeix clarament els Dotze i els apòstols, és a dir, els Dotze ja no cal dir qui són, i els apòstols, entre els quals s'inclou ell, no tenen nombre; serien tots els qui es dediquen a predicar la Bona Nova de Jesús. Al Jaume citat per Pau, se l'identifica amb el primer dirigent de l'església de Jerusalem, el fill de Josep espòs de Maria.

Jesús s'apareix a Pere

Pere encara està fent camí, continua amb el mateix estat d'ànim. Jesús té pressa per trobar-lo, se li presenta, i el crida pel nom:

- Pere!

Quantes vegades ha sentit el seu nom en llavis del seu Mestre! però ell tampoc espera de cap manera la seva resurrecció. Tanmateix, aquesta veu, aquest timbre, és viu al fons de la seva ànima i després d'un moment de perplexitat la identifica amb la que tantes vegades ha sentit, la seva veu, la veu del Mestre i Senyor!!! No hi ha dubte. És ell!!!

Lc,5,8 Simó Pere, en veure'l, es llança als genolls de Jesús dient:

- Aparta't de mi, Senyor, que sóc un pecador!

Jesús se'l mira amb tendresa i li diu:

*- Et recordes del que et vaig dir?: **Lc,22,31** Simó, Simó, mira que Satanàs us ha reclamat per sacsejar-vos com es garbella el blat, **Lc,22,32** però jo he pregat per tu, perquè no defalleixi la teva fe.*

*- Sí, Senyor meu, i encara recordo més el que us vaig dir jo: **Lc,22,33** Senyor, estic disposat a anar amb tu a la presó i a la mort! I molt més la vostra resposta: **Lc,22,34** T'ho asseguro, Pere: avui no cantarà el gall que no hakis negat tres vegades que em coneixes. Vos sabeu com se'm va trencar el cor al sentir el cant del gall, reconec el meu gran pecat, us demano perdó amb tota l'ànima.*

Llavors Jesús li diu:

- No tinguis por, Pere, estàs perdonat. Sé com has plorat i com n'estàs de penedit.

Jesús li allarga les mans, l'agafa pels braços i el fa aixecar.

*- Et repeteixo el que et vaig dir aleshores: **Lc,22,32** I tu, quan t'hauràs penedit, enforteix els teus germans.*

El cor de Pere esta que explota. En un instant, ha passat d'una situació d'angoixa terrible que no encertava a controlar, a veure la llum. Necessitava veure el Senyor, parlar-li, demanar-li perdó, però el Senyor era mort, ho veia tot perdut, no tenia

esperança, i ara l'acaba de veure viu!!! Ha vist viu el Senyor, el seu Déu, el Fill del Déu viu!!! Ha parlat amb Ell, li ha pogut expressar el seu penediment... l'ha perdonat. Ara sí es recorda el que li ha dit Joan al sepulcre, quan li havien passat desapercebudes les seves paraules, ara sí recorda les paraules de mort i resurrecció que els havia avançat Jesús, i les entén!!! Quantes ganes té de fer tot el que el Senyor li demani! Gairebé no pot aguantar la joia, tot el seu cos esta esborronat. Quina meravella, quin poder, el Senyor ha vençut la mort!!! Qui podrà contra Ell? Com si tingués 25 anys, surt disparat a trobar-se amb els demés.

Els deixebles d'Emmaús (Lc,24)

13 Aquest mateix dia, dos dels deixebles fan camí cap a un poble anomenat Emmaús, que es troba a onze quilòmetres de Jerusalem, 14 i conversen entre ells de tot el que ha passat. 15 Mentre conversen i discuteixen, Jesús mateix se'ls acosta i es posa a caminar amb ells, 16 però els seus ulls són incapaços de reconèixer-lo.

Hem vist com aquests dos deixebles han decidit deixar-ho córrer tot, tot plegat no els cap al cap. Mentre van caminant, no paren de xerrar repetint i ampliant els arguments que han deixat anar mentre han estat a Jerusalem amb els altres:

- Fins aquí hem arribat. Com ens hem deixat ensarronar com a babaus? Tantes esperances que teníem, i ara s'ha acabat per sempre més!

No poden parlar d'altra cosa. No és que parlin, és que encara estant discutint, són en aquell punt en el que cadascú va pujant el to més que l'altre per intentar imposar-li els arguments. Quin garbuix d'embolics al pensament!

Jesús, que Jn,10,11 és el bon pastor, el bon pastor que acaba de donar la vida per les seves ovelles, sap tot el que estan passant aquests dos deixebles, té pressa per manifestar-se viu davant d'ells, no pot suportar més el desgavell d'aquest parell d'ovelles esgarriades, i pren la iniciativa.

Aquest dos han anat tan avall pel camí del pedregar, que perilla el seu retorn al ramat. Amorosament, amb delicadesa, se'ls acosta per reconduir-los. Vol fer camí al seu costat. No els crida pel nom, no els diu "la pau sigui amb vosaltres", amaga la seva identitat presentant-se com un foraster, així podrà aproximar-se sense que es posin en guàrdia. Ells necessiten temps per redreçar l'ànima, ara estan tan engegats, que no poden ni intuir remotament que és Ell.

17 Jesús els pregunta:

- De què parleu entre vosaltres tot caminant?

El posat de Jesús és de serenitat i tot delicadesa, no els pregunta de què discuteixen, sinó de què parlen.

Ells s'aturen amb un posat de decepció, es miren Jesús amb cara de perplexitat, **18** i un dels dos, que es diu Cleofàs, (si li sabem el nom és perquè deu ser un deixeble destacat), amb ironia i sornegueria, desconcertat, li respon fent-li una pregunta:

- Tu ets l'únic foraster dels que hi havia a Jerusalem que no sap el que hi ha passat aquests dies? *Com és possible que siguis tan babau, tant feliç?*

Això últim ho ha pensat, però no ho ha dit.

19 Els pregunta:

--Què hi ha passat?

La pregunta de Jesús denota indiferència volguda, fa el posat de persona que baixa de la figuera, vol aconseguir que li obrin el cor, que li expliquin el que pensen.

Li contesten:

- El cas de Jesús de Natzaret, un profeta poderós en obres i en paraules davant de Déu i de tot el poble: **20** els nostres grans sacerdots i els altres dirigents el van entregar perquè el condemnessin a mort, i el van crucificar. **21** Nosaltres esperàvem que ell seria el qui hauria alliberat Israel. Però ara ja som al tercer dia des que han passat aquestes coses! **22** És cert que algunes dones del nostre grup ens han esverat: han anat de bon matí al sepulcre, **23** no hi han trobat el seu cos i han tornat dient que fins havien tingut una visió d'àngels, els quals asseguraven que ell viu. **24** Alguns dels qui són amb nosaltres han anat també al sepulcre i ho han trobat tot tal com les dones havien dit, però a ell no l'han vist pas. *Per això ara tornem cap a casa, tot ha sigut un engany.*

25 Aleshores Jesús els diu:

- Feixucs d'enteniment i de cor per a creure tot el que havien anunciat els profetes! **26** No calia que el Messies patís tot això abans d'entrar a la seva glòria?

*Jesús esperava aquest moment, i amb vehemència, no pot deixar de retreure'ls la seva incredulitat, **27** però sap que al fons del seu cor encara hi ha caliu, i amb la delicadesa d'aquell que bufa suaument sobre les brases no volent apagar-les sinó esperant amb paciència que primer surtin guspires i finalment aparegui la flama, llavors, començant pels llibres de Moisès i continuant pels de tots els*

profetes, els *explica* tots els passatges de les Escriptures que es refereixen a ell.

Els cors d'ells, estovats per tantes cites sagrades, finalment s'abranden, han passat en pocs moments i sense adonar-se'n, de considerar sense sentit els fets de Jerusalem, a tenir la certesa que tots ells havien sigut predits. Sense adonar-se'n se'ls han esvaït els dubtes, el seu estat d'ànim és un altre, però ni quan citant el salm 16 **Sl,16,9** *el meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, fins el meu cos reposa confiat:* **Sl,16,10** *no abandonarà la meva vida enmig dels morts ni deixarà caure a la fossa el qui t'estima, o sigui, havent-los dit clarament que ell havia de ressuscitar, han sigut capaços de reconèixer-lo:*

28 *Mentrestant, s'han acostat al poble on van. A Jesús encara li queda un darrer recurs: fa com si seguís més enllà.*

29 *Però ells no poden permetre que aquest foraster de discurs tan esperançador i lluminós ara marxi, i insisteixen amb força dient-li:*

- Queda't amb nosaltres, que es fa tard.

I ells mateixos li serveixen l'excusa perfecta:

- El dia ja ha començat a declinar.

No són conscients de que ha sigut Jesús qui els ha portat fins a demanar-li que es quedi. I entra per quedar-se amb ells.

30 *Ara els cors d'ells ja són a punt. Havent-se posat amb ells a taula, pren el pa, diu la benedicció, el parteix i els el dona.* **31** *Llavors ells, que van ser presents quan va multiplicar els pans i els peixos, recorden els gestos de Jesús:* **Lc,9,16** *Jesús prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, els beneí, els partí i en donava als deixebles perquè els servissin a la gent. A l'instant se'ls obren els ulls i el reconeixen. Ara sí que s'ha encès la flama, han vist amb els propis ulls que el Mestre és viu, han recuperat la fe que li tenien. La derrota que ells creien definitiva, el Mestre l'ha revertit en victòria, ha vençut la mort.*

Però ell desapareix del seu davant. **32** *I es diuen l'un a l'altre:*

- No és veritat que el nostre cor s'abusava dins nostre mentre ens parlava pel camí i ens obria el sentit de les Escriptures?

33 *Llavors mateix s'aixequen de taula i se'n tornen a Jerusalem. Allí troben reunits els Onze i els qui són amb ells,* **34** *que els diuen:*

- Realment el Senyor ha ressuscitat i s'ha aparegut a Simó!

35 També ells *han* contat el que *els* ha passat pel camí i com *l'han* reconegut quan *ha* partit el pa.

Joan i Pere han reeixit en l'intent de localitzar i agrupar els altres nou apòstols i els demés deixebles. En aquest moment l'ambient és molt contrastat, una barreja semblant a l'oli amb l'aigua, l'aigua dels qui afirmen haver vist viu el Mestre, i l'oli dels qui no l'han vist. El primer grup està format per la Mare del Senyor, ella no és ara aquí, les dones a qui Jesús s'ha aparegut, Pere que també ha vist ja el Senyor, Joan que sense haver-lo vist encara, ha cregut quan ha vist el sepulcre buit, i ara els dos deixebles d'Emmaús. Tots aquests estan exultants i afirmen amb vehemència el que creuen, però no troben la manera de convèncer els altres, que continuen exigint veure'l per poder creure.

Jesús vol trobar-se ja amb tots ells alhora, ha esperat que Pere i Joan ja siguin amb els demés i que els dos d'Emmaús hagin arribat a Jerusalem, però en té tantes ganes que se'ls presenta just en el punt més àlgia de les seves discussions.

Jesús s'apareix als deixebles ([Lc,24](#))

36 Mentre parlaven d'això, Jesús es *presenta* enmig d'ells i els *diu*:

- Pau a vosaltres.

37 Ells, esglaiats i plens de por, es *pensen* que *veuen* un esperit.

38 Jesús els *diu*:

- Per què us alarmeu? Per què us vénen al cor aquests dubtes?

Adreçant-se als qui encara no han vist viu el Mestre, que en van plens, i també als qui ja l'han vist, per si encara els en queda algun, ell continua:

39 Mireu-me les mans i els peus: sóc jo mateix. Palpeu-me i mireu. Els esperits no tenen carn i ossos, com veieu que jo tinc. **40** I mentre *ha dit* això els *ha mostrat* les mans i els peus.

41 Però com que de tanta alegria no s'ho *acaben* de creure i *estan* tots sorpresos, els *diu*:

- Teniu aquí res per a menjar?

42 Llavors li *donen* un tros de peix a la brasa. **43** El *pren* i se'l *menja* davant d'ells.

44 Després els *diu*:

- Això és el que us vaig dir quan encara era amb vosaltres: "Cal que es compleixi tot el que hi ha escrit de mi en la Llei de Moisès, en els Profetes i en els Salms."

45 Llavors els *obre* el cor perquè *comprenguin* les Escriptures. **46** Els *diu*:

- Així ho diu l'Escriptura: El Messies ha de patir i ha de ressuscitar el tercer dia d'entre els morts, **47** i cal predicar en nom d'ell a tots els pobles la conversió i el perdó dels pecats, començant per Jerusalem. **48** Vosaltres en sou testimonis. **49** I jo faré venir damunt vostre aquell que el meu Pare ha promès.

Mc,16,14 Llavors els *reprotxa* la seva falta de fe i la seva duresa de cor, ja que no *han* cregut els qui *l'han* vist ressuscitat.

Jn,20,21 Ell els *torna* a dir: Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres. **Jn,20,22** Llavors *alena* damunt d'ells i els *diu*: Rebeu l'Esperit Sant. **Jn,20,23** A qui perdonareu els pecats, li quedaran perdonats; a qui no els perdoneu, li quedaran sense perdó.

Mentre hi ha sigut Jesús, ningú s'ha atrevit a dir ni una sola paraula, cap boca s'ha obert, la respiració s'ha contingut, tots els cors en un puny, això sí, tots els ulls esbatanats, fites en ell totes les mirades.

Un cop desaparegut Jesús, queden exaltats i fora de si, la magnitud de la seva joia sols és comparable a la del penediment per la seva manca de fe i duresa de cor. L'alegria dels uns retro-alimenta la dels altres. En molt poc temps han passat de no poder entendre i molt menys acceptar el missatge de passió, mort i resurrecció, a ser enduts per l'evidència de la viva presència del Senyor ressuscitat, que a més els ha obert el cor a la comprensió de l'Escriptura. Mica a mica van quedant enrere la tristor i l'abatiment. Entren en animada conversa per compartir amb fervor els sentiments del cor.

Més tard, Joan pensa que ja és l'hora de tornar amb la mare del Senyor, i ho diu al grup.

- On és ella, Joan?, li pregunten.

Ell els explica com Jesús a la creu li va encomanar que la prengués a casa seva.

- És una dona admirable, ja sabeu com ha cregut sempre en el seu fill, l'ha seguit fidelment, i ara l'ha acompanyat en el dolor fins a la mort i al sepulcre. Us puc assegurar que ella és l'única que ha entès i cregut que el Senyor havia de ressuscitar al tercer dia.

Les paraules de Joan generen un murmuri d'assentiment.

Maria Magdalena i Maria de Cleofàs decideixen acompanyar Joan. La mare del Senyor els ha esperat durant tot el dia, no ha tingut cap dubte que després de veure Jesús ressuscitat, els deixebles vindrien a mostrar-li la seva alegria. A l'entrar a casa, veuen que la seva cara resplendeix de joia, i comprenen que Jesús ja l'ha visitat. L'abracen llargament i la feliciten efusivament, els és un honor fer-ho.

Et demano perdó, mare, li diu Joan. Mira que m'ho haves dit clarament que el Mestre ressuscitaria, i és com si jo no tingués oïdes, com si pel meu cervell aquesta paraula fos incomprendible. I el teu fill també ens ho havia dit. Que sol es deu haver trobat, menys tu, tots li hem fallat. Ajuda'ns ara, mare, a entendre millor el teu fill. Des de les noces de Canà m'ha seduït la teva fe, és tan gran que t'ha mantingut ferma per acompanyar el teu fill de forma digna i sublim fins al final del seu horrorós i denigrant patiment.

Havent sentit això, Magdalena i Maria s'admoren del filial sentiment de Joan, i tornen a abraçar-la. Elles també es meravellen del magnífic capteniment de Maria.

Ella es mostra humil i molt afectuosa, s'alegra molt per la joia que il·lumina els rostres de tots, i els pregunta:

- On són els altres?

Maria Magdalena li explica que són a casa, on s'ha pogut retrobar una gran majoria. Entre tots tres, amb excitació i trencant-se la paraula constantment, li expliquen com ha sigut l'aparició de Jesús ressuscitat, i l'esclat inexplicable de joia que els ha produït. Maria també els explica com Jesús l'ha visitat, i quan acaba els demana d'acompanyar-los per retrobar-se amb tots.

Maria es retroba amb els deixebles

Els altres, al tornar a veure Joan, Maria Magdalena i Maria de Cleofàs acompanyats de la mare del seu Mestre, ràpidament la rodegen, i la feliciten admirats, però amb un punt de vergonya. Ella s'afanya a saludar-los un per un començant per Pere, que fent-se pas se li apropa decidit:

- Us agraeixo molt, senyora, les paraules que Joan m'ha transmès de part vostra. Estava desesperat després que vaig negar tres vegades el vostre fill. Al sentir-les alguna cosa s'ha mogut dins el meu cor. Ara se'ns acaba d'aparèixer a tot el grup, però abans se m'ha aparegut a mi sol, li he pogut buidar el cor i he pogut comprovar com ell no ha deixat d'estimar-me. Ell és realment el fill de Déu que ens ha vingut a salvar, el seu amor és formidable. Gràcies senyora, sabem com ens estimeu i us preocupeu per nosaltres.

Maria li diu:

- He patit molt per tots vosaltres, i especialment per tu quan Joan em va dir com estaves d'abatut. Les teves paraules m'alegren immensament, Pere.

Després, mirant-los a tots, els diu:

- Joan, Magdalena i Maria m'han explicat l'alegria que heu tingut al retrobar-vos amb Jesús, ho veig a les vostres cares i en tinc molta joia. Celebrem tots junts i donem gràcies a Déu Pare, que amb la seva Ef,1,19 força poderosa i eficaç 20 ha ressuscitat el seu Fill d'entre els morts.

La presència de Maria els dóna pau. Tot la veneren i honoren, se senten tant bé amb ella, que la forcen a quedar-se. Llavors es passen molta estona explicant-se mútuament tot el que han viscut des de l'últim cop que van estar plegats.

Tomàs (Jn 20)

24 Quan ha vingut Jesús, tot i que Lluc ens ha parlat dels Onze, Tomàs, un dels Dotze, l'anomenat Bessó, no hi ha sigut allà amb els altres deixebles.

Recordem que quan Jesús va rebre el missatge de les germanes, comunicant que Llàtzer estava malalt, i els proposà als deixebles tornar a Judea, Jn,11,8 ells li van dir:

- Rabí, fa poc que els jueus et volien apedregar, i ara tornes a anar-hi?

Quan més endavant, Jn,11,14 Jesús els va dir obertament que Llàtzer era mort, Jn,11,15 i s'alegrà de no haver estat allà, ja que seria en profit d'ells, perquè creguessin, i va decidir que havien d'anar a trobar-lo, Jn,11,16 Tomàs, l'anomenat Bessó, va dir als altres deixebles:

- Anem-hi també nosaltres i morim amb ell!

No oblidem que quan Tomàs va dir això, no faltaven gaires dies per la detenció de Jesús, que ja havia fet el tercer anunci de la passió, i tampoc oblidem que l'estat d'ànim dels deixebles al sentir de llavis del Mestre la predicció, va canviar a desconcert i incomprensió. L'àrenga de Tomàs als seus companys, a més de fer-nos veure que els deixebles en aquell moment veien perillar seriosament la vida del Mestre, corrobora que ell en aquell moment era ardit i estava decidit a seguir-lo fins al final.

Tanmateix quan durant el darrer sopar, Jesús els ha dit als deixebles que se'n va a preparar-los l'estada a la casa del Pare, i que Jn,14,4 allà on ell va, ja saben quin camí hi porta, Jn,14,5 llavors Tomàs li ha preguntat: - Senyor, si ni tan sols

sabem on vas, com podem saber quin camí hi porta?, la pregunta ens mostra que en aquell moment Tomàs està com a distret, perdut, tot el que va dient el Mestre el supera. I segurament des de la fugida de Getsemaní i encara més quan ha sabut la seva mort, l'ha trasbalsat de tal manera que ha passat de l'ardidesa a una clar convenciment que tota l'esperança que tenia en el Mestre era infundada, "això s'ha acabat".

Sigui com sigui algun dels deixebles l'ha pogut trobar i li ha demanat per favor que vagi a reunir-se amb els altres al lloc habitual, però no s'ha deixat convèncer, els ha dit que de moment es queda allà on és. S'ho vol rumiar. Finalment, cansat d'estar sol, decideix anar-hi, no sap que Jesús ja ha ressuscitat. Només arribar
25 *ells li han dit:*

- Hem vist el Senyor.

Però ell no està per brocs, la mort del Mestre és irreversible, ja li poden dir el que vulguin:

- No em val que l'hagueu vist, l'he de veure jo amb els meus propis ulls, i no sols això, si no li veig a les mans la marca dels claus, si no fico el dit a la ferida dels claus i no li poso la mà dins el costat, jo no creuré pas!

Sabien que era tossut, però no s'ho havien imaginat fins a aquest punt. S'ho ha pres com una qüestió personal, s'ha tancat en banda. Ells tampoc saben què més dir-li. Els està aigualint la joia. A contracor, i perquè els veu tan convençuts, accepta quedar-se amb ells, però s'aparta a un racó, no té ganes de discutir amb ningú.

Jesús s'apareix als seus germans

Una mica més amunt, en el paràgraf "L'ordre de les aparicions de Jesús ressuscitat segons l'Apòstol Pau", he afirmat que "al Jaume citat per Pau, se l'identifica amb el primer dirigent de l'església de Jerusalem, el fill de Josep espòs de Maria". Em refereixo concretament a: 1 Co, 15,7 Després es va aparèixer a Jaume i, més tard, a tots els apòstols. Crec que aquest versicle pot sustentar tot aquest paràgraf. Jo crec que l'aparició no es va reduir a Jaume, sinó a més germans de Jesús.

Els germans de Jesús han sabut la seva mort a Jerusalem. S'ho temien. Ara es troben junts, precisament estan comentant el que ha passat. De cop i volta se'ls presenta Jesús. Ells s'espanten, Jesús els diu:

- No tingueu por, jo sabia que us costaria molt de creure en mi, però sempre us he estimat. Ara és el moment que heu d'agrair al meu Pare haver-vos triat per ser família del Messies que Ell ha enviat al món. La mare també us estima molt i m'ha pregat que jo fes que vosaltres també cregueu. No podíeu entendre qui sóc jo en realitat, la vostra condició de germans us ho impedia, però ara vull que vegeu qui sóc i cregueu.

Llavors Jesús els explica tot el que les Escripures diuen d'ell.

Jaume és el primer que després de demanar-li perdó, proclama que creu en ell, i tot seguit el segueixen els altres. Jesús els mana:

- Aneu a trobar la mare i parleu amb ella.

Llavors els beneeix i després es fa fonedís.

Els germans s'alegren de la visita de Jesús, se senten alliberats dels prejudicis envers ell, i decideixen fer els que Jesús els ha manat.

S'afanyen a saber on és Maria, els diuen que a la casa on viu Joan. Aquest els surt a rebre, els coneix, percep que la seva actitud és diferent de la que havien mostrat temps enrere, els veu contents, potser una mica continguts.

Joan avisa Maria:

- Han vingut els germans de Jesús.

Ella surt de seguida. No s'estranya de la seva presència, estava segura que Jesús l'escoltaria. Ja al primer cop d'ull els veu canviats, s'avança a abraçar-los un per un. A Jaume li cauen llàgrimes.

- Se'ns ha aparegut Jesús, creiem en ell, ho sentim molt Maria, Jesús ens ha dit que parlem amb tu.

Maria els diu:

- Tenia moltes ganes que arribés aquest moment. He patit molt per vosaltres, no podíeu creure en ell, no us cabia al cap que el vostre germà hagués deixat casa i feina, ni tampoc el camí que va seguir, ni el sentit de les obres prodigioses que feia. Calia que passés el que ha passat, jo confiava que arribaria aquest dia. Teníeu el cor tancat i no us veia preparats perquè us poguéssiu explicar qui era ell, havent-lo vist durant trenta anys com un home qualsevol, com un més de la família. El vostre pare Josep sí que sabia qui era ell, ara ja us ho puc explicar.

Maria els conta la manifestació de la voluntat de Déu en la tria del seu pare Josep com a espòs.

- Jo no volia cap espòs, havia dedicat la meva ànima i el meu cos a Déu, el vostre pare tampoc no volia casar-se, encara estava de dol per la vostra mare, de manera que ni ell ni jo no enteníem per què Déu ens volia unir en matrimoni. De seguida

vaig saber que el vostre pare es regia per la voluntat de Déu, i això em va fer molt feliç. De fet, ell no sabia que jo m'havia ofert a Déu, però quan li ho vaig dir, em va prometre respectar-me sempre, i així va ser.

El Jaume ho corrobora:

- Jo ho vaig sentir, això que expliques, Maria, encara que llavors no vaig entendre res.

- Ho sospitava, Jaume.

- Perdona, Maria, t'he tallat, continua, si us plau.

- Bé, aleshores, sense saber què volia Déu de nosaltres, el vostre pare em va prendre a Natzaret, on em va instal·lar on ja sabeu fins que no arribés el moment de les núpcies i em prengué a casa seva. No cal que us expliqui la vostra reacció al veure el vostre pare acompanyat per mi. Llavors vosaltres, Josep i Simó, vau acompanyar el vostre pare a fer un treball a Cafarnaüm que va durar nou mesos. Quan havent acabat, vau tornar a Natzaret, jo estava embarassada de tres mesos. La teva dona, Josep, havia sigut la primera a descobrir-ho, i també va ser ella la qui quan vau arribar, ho va fer saber al vostre pare.

- Recordo perfectament les dues coses. Així va ser, Maria, li diu la dona de Josep.

- Vosaltres no ho vau sospitar aleshores, ni ho heu sospitat mai, perquè la feina que teníeu feia que només poguéssiu venir a passar uns dies al poble amb la família cada tres mesos. Estàveu convençuts que Jesús era fill del vostre pare. Ell sí que va quedar aclaparat quan va saber el meu embaràs, perquè ell sí que estava segur que no era el pare del vostre germà. Després de meditar-ho molt em volia repudiar en silenci, en aquell moment ja m'estimava molt, no podia creure que jo li hagués fet una cosa com aquella, i més quan jo li havia dit que m'havia consagrat al Senyor i ell ho havia respectat. Va patir molt.

- Quantes coses no sabíem, Maria! Ara entenem que Jesús ens hagi instat a parlar amb tu. Explica, explica...

- Bé, us acabo de dir que el vostre pare no se'n podia avenir, recordareu el paper estrany que va fer a casa vostra, se'n va anar de seguida cap a casa seva i va passar molt mala nit, li demanava ferventment a Déu que l'ajudés, i finalment va caure adormit. El Senyor el va escoltar, i en somnis li va enviar un àngel per assegurar-li que el meu fill era obra de l'Esperit Sant i que m'acceptés a casa seva com a esposa.

Déu havia escollit el vostre pare com a pare legal de Jesús, volia que el seu Fill visqués com un home qualsevol en el si d'una família, fins que no arribés l'hora de complir la missió que li havia encomanat.

Podeu estar molt joiosos que Déu hagi triat el vostre pare com a pare del seu Fill, i així vosaltres heu esdevingut germans del Fill de Déu, del Messies.

Vosaltres no ho podíeu entendre de cap manera, per això no teniu culpa. La vostra ignorància ha sigut protecció per a Jesús. Déu havia previst que el Messies havia de néixer a Betlem, aquí teniu la raó del viatge que vam fer a les acaballes del meu embaràs, quan l'emperador August va ordenar el cens. Immediatament després del naixement de Jesús, uns àngels ho van anunciar a uns pastors i una estrella ho va fer saber a uns savis d'orient, i tots ells van venir a honorar el vostre germà. La notícia es va propagar ràpidament. Els savis van fer saber al rei Herodes que havien vingut a adorar el rei dels jueus, Herodes el volia matar, per això vàrem haver de marxar a córrer-cuita cap a Egipte, perquè va donar l'ordre de matar tots els infants de Betlem i rodalies de menys de dos anys, potser ho recordeu.... Tal com vosaltres, tothom ha cregut que Jesús és el fill del vostre pare Josep, el fuster de Natzaret, i així han cregut que ell també era natzarè. Així Déu ha protegit la seva vida fins a l'hora de manifestar-se al món.

- Ara sí que ho entenem. Gràcies Maria, tu sempre ens has estimat i t'has portat bé amb nosaltres, no tan sols quan vivia el nostre pare sinó també després, en canvi nosaltres no ens hem portat bé amb tu, perdona la nostra actitud durant tants anys.

- No us he de perdonar res, em ve al cap ara quan el vostre pare em va venir a demanar disculpes després que l'àngel li va aclarir els dubtes. Havíem acordat amb ell que convenia molt guardar el nostre secret per protegir Jesús, fins arribar el moment oportú, i no us podíem explicar la veritat. Això m'ha comportat sofriment, però també a vosaltres, i us ho agraeixo de tot cor. Ara ja sabeu el perquè de tot plegat, m'alegro per vosaltres i per mi, donem gràcies a Déu.

En aquest moment tots s'abracen amb Maria. Joan, que ho ha presenciado tot, els mostra també la seva alegria.

- A mi no m'agradava la vostra actitud amb Jesús, percebia que no creieu en ell, però ara també estic content per vosaltres, per Jesús i la seva mare. Confieu en el vostre germà Jesús! De diferents maneres, excepte la vostra mare Maria, tots hem fallat.

- Has fet be, Joan, d'anomenar-la la nostra mare, fa el Jaume. A mi em va cuidar molt quan el pare la va portar al poble, ella va fer que jo no notés l'absència de la mare, i així és com jo l'anomenava.

- Gràcies, Jaume, és veritat, et vaig estimar i t'estimo, i també m'he sentit i em sento estimada per tu.

- Bé, diu Joan, torno a agafar el fil d'abans, quan he dit que a Jesús tots li hem fallat. Tots hem tingut el cor encongit, però ell no ens ha tingut en compte el nostre mal capteniment, i ara estem plens de joia per la seva resurrecció. No el podem defraudar una altra vegada.

Jaume l'interromp:

- A partir d'ara, podria anar amb vosaltres, Joan?

- I tant que sí, Jaume, i ara de moment podeu quedar-vos amb mi.

Llavors Maria els proposa d'anar tots junts a trobar-se amb la resta de la comunitat. Un cop allà, Maria explica que Jesús s'ha aparegut als seus germans, que han reconegut el Senyor i li han confessat la seva fe. Tots se n'alegren i els accepten gustosament al grup.

Al cap de vuit dies (Jn 20)

26 Al cap de vuit dies, els deixebles es troben altra vegada en aquell mateix lloc, i Tomàs també hi és. Estant tancades les portes, Jesús arriba, es posa al mig i els diu mentre busca amb la mirada els ulls del deixeble incrèdul:

- Pau a vosaltres.

27 Després diu a Tomàs:

- Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. No siguis incrèdul, sigues creient.

Ell ulls fets del Mestre li han arribat al moll de l'os, al fons de l'ànima, i a l'ensem la seva fe ha explotat fent el camí invers, des de la foscor del seu cor fins a la llum i tendresa del cor de Jesús.

28 Tomàs li respon:

- Senyor meu i Déu meu!

29 Jesús li diu:

- Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist!

Aquestes paraules de Jesús van per nosaltres, i n'hem d'estar contents. El nostre perill és ignorar, viure d'esquena a l'extraordinària vinguda del Fill de Déu al nostre món, a les seves ensenyances i a les seves obres prodigioses. Ens hem d'apropar sovint als evangelis i demás llibres del Nou Testament per tal que creguem sense haver vist, i això ens donarà una alegria gloriosa: 1 Pe,1,8 Vosaltres l'estimeu sense haver-lo vist, i ara, sense veure'l, creieu en ell. I teniu una alegria tan gloriosa que no hi ha paraules per a expressar-la, 1 Pe,1,9 ja que heu assolit el terme de

la fe: la vostra salvació. *Els qui tenim fe, no hem de parar mai de donar gràcies a Déu, més quan n'hi ha tan poca al món actual.*

En els moments difícils hem de buscar-lo amb perseverança, ell potser no ens ajudarà amb grans prodigis, però ens acompanyarà i ajudarà mitjançant els qui ens estimen, i també ens pot ajudar la Sagrada Escriptura, amb el sagrament de la Unció dels Malalts, el sagrament del Perdó i el de l'Eucaristia. Ell sempre es deixa trobar pels qui l'invoquen amb sinceritat, i arribarem a sentir dins nostre la seva presència de ressuscitat amb les marques del seu sofriment repartides per tot el cos. Llavors ens dirà: - Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posame-la dins el costat. No veus tot el que jo he fet per tu? No siguis incrèdul, sigues creient, i ens il·luminarà perquè ens surti del fons de l'ànima la mateixa confessió de fe de l'apòstol: - Senyor meu i Déu meu!

Jesús precedeix els deixebles a Galilea

Jesús mateix havia dit: Mt,26,32 Però quan hauré ressuscitat aniré davant vostre a Galilea. L'àngel al sepulcre també ho ha dit a les dones: Mt,28,7 "Va davant vostre a Galilea. Allà el veureu." I quan Jesús se les ha aparegut, ho ha tornat a corroborar: Mt,28,10 Aneu a anunciar als meus germans que vagin a Galilea. Allà em veuran.

Els deixebles han seguit aquest mandat, i tornen al seu lloc d'origen. Maria hi va acompanyada per Joan, que ens explica (Jn,21,1-14) com Jesús, vora el llac de Tiberíades, s'apareix als deixebles mentre havien anat a pescar. Joan ens diu: 14 Aquesta fou la tercera vegada que Jesús es va aparèixer als deixebles després de ressuscitar d'entre els morts. Durant aquest temps, els deixebles tornen a la seva vida ordinària, interrompuda sovint per les aparicions del Mestre ressuscitat, que els instrueix de com hauran de complir la seva missió.

Jesús es torna a aparèixer a la seva mare

Gairebé fa quaranta dies que Jesús ha ressuscitat, i és l'hora de tornar al Pare. Jesús vol acomiadar-se de la mare, i se li apareix a ella sola per segon cop: Jn,20,17 Jesús li diu:

- "Pujo al meu Pare, que és el teu Pare, al meu Déu, que és el teu Déu." Mare, d'aquí a pocs dies us convocaré a tots vora Betània i pujaré al Pare. Vinc a fer-te l'última abraçada, la propera serà a la casa del Pare. Acompanyaràs la meva

Església en el seu naixement quan el Pare enviarà en nom meu l'Esperit Sant, i després en els seves primeres passes. Al cap d'un temps et cridaré a la casa del Pare, on tu, la nova Eva de la Nova Aliança, estaràs amb mi per sempre intercedint davant d'ell en favor de tota la Humanitat. Tu, com jo, passaràs per la mort, però tu ets la primícia de tots els qui creient tindran vida eterna en mi, per això la teva mort serà com una dormició.

- Estaré contenta de fer la voluntat del Pare i teva fins al final, la meva joia és plena. Un cop més la meva ànima exulta en tu, fill meu i Déu meu, i en el Senyor Déu Pare. Gràcies fill meu pel que has fet amb els teus germans, ara creuen en tu, estan plens de joia, i ho celebro.

Jesús i Maria s'abracen:

- Estic desitjant estar amb tu per sempre a la casa del Pare, però em dedicaré a enfortir el cor dels qui creuen en tu. Esperaré amb tota confiança.

- T'estimo, mare, et dono la meva pau.

Llavors Jesús la beneeix i tot seguit desapareix.

Ascensió de Jesús

Ac,1,3 Després de la passió Jesús ressuscitat s'ha presentat a moltíssimes persones, i els ha donat moltes proves que és viu: durant quaranta dies se'ls ha aparegut i els ha parlat del Regne de Déu.

*En aquests dies, instats pel Senyor, els deixebles han abandonat Galilea i són a Jerusalem: **Ac,1,4** Un dia d'aquests, mentre menjava amb ells, els ha donat aquesta ordre:*

*- No us allunyeu de Jerusalem; espereu-hi aquell que el Pare ha promès i que us vaig anunciar: **Ac,1,5** Joan va batejar amb aigua, però vosaltres, d'aquí a pocs dies, sereu batejats amb l'Esperit Sant.*

Ac,1,6 Ells, doncs, que es troben reunits, li pregunten:

- Senyor, és ara que restabliràs el Regne a favor d'Israel?

Tot i que han conviscut tants dies amb Jesús ressuscitat i els ha parlat del Regne de Déu, encara esperen el Regne d'Israel en aquest món. Realment és molt necessària la vinguda de l'Esperit Sant.

Ac,1,7 Ell els contesta:

*- No és cosa vostra de saber els temps i els moments que el Pare ha fixat amb la seva autoritat. **Ac,1,8** Però vosaltres, quan l'Esperit Sant vindrà damunt vostre, rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot Judea,*

a Samaria i fins a l'extrem de la terra. **Mt,28,18** He rebut plena autoritat al cel i a la terra. **Mt,28,19** Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deiebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant **Mt,28,20** i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat. Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món.

Lc,24,50 Després se'ls *enduu* fora de la ciutat fins a prop de Betània, **Lc,24,50** *alça* les mans i els *beneeix*. **51** I mentre els *beneeix*, es *separa* d'ells i és endut cap al cel. **52** Ells *l'adoren*.

Ac,1,9 Un núvol se *l'enduu*, i el *deixen* de veure. **Ac,1,10** Encara *s'estan* mirant fixament al cel, mentre ell *se'n va*, quan se'ls *presenten* dos homes amb vestits blancs **Ac,1,11** i els *diuen*:

- Homes de Galilea, per què us esteu mirant al cel? Aquest Jesús que ha estat endut d'entre vosaltres cap al cel, vindrà tal com heu vist que se n'hi anava.

Jesús acaba de pujar al cel. Maria ho ha presencià. Ella va acceptar amb serenor la marxa de Jesús quan va iniciar la vida pública, perquè sabia quina era la seva missió. Ara al veure'l pujar al cel, continua ferma en la mateixa actitud i s'alegra pel seu fill, que retorna a la casa del Pare. Ella més que ningú, ha entès el que acaba de dir Jesús: Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món. No el trobarà a faltar.

Jesús se n'ha anat, però tornarà aviat enviant l'Esperit Sant, no serà visible als ulls de la cara, però sí als ulls de la fe.

En aquest moment comença el segon i definitiu Advent de la Història de la Humanitat, un Advent que s'escola paral·lel al temps de Pasqua que acaba d'iniciar Jesús ressuscitat, perpetuada fins a la fi del temps en el memorial que fem de la seva passió, mort i resurrecció en la celebració de l'Eucaristia.

Hem de tenir confiança plena, Jesús és a la casa del Pare

*Després de l'Ascensió Jesús, que com a Fill del Pare havia abandonat **Jn,17,5** la glòria que tenia vora seu abans que el món existís, a fi de **Jn,1,14** fer-se home i habitar entre nosaltres, ara ha pujat al cel com a Fill-de-Déu-Encarnat, i per tant com **Rm,1,3** a Fill, i també com a descendent de David pel que fa al llinatge humà, **Rm,1,4** i per obra de l'Esperit Sant, ha sigut entronitzat com a Fill poderós de Déu en virtut de la seva resurrecció d'entre els morts.*

Per dir-ho a la manera humana, qui es pot imaginar la rebuda que el Pare li ha fet al seu Fill estimat, recent complerta la missió que li va encomanar per salvar els homes? He,1,3 Ell és esplendor de la glòria de Déu i empremta del seu mateix ésser, ell sosté l'univers amb el poder de la seva paraula i ara, acabada l'obra de purificació dels pecats, s'ha assegut a les altures, a la dreta de la majestat divina; He,1,4 ocupa un lloc superior als àngels i posseeix en herència un nom molt més excel·lent que el d'ells.

Gràcies, Senyor Déu Pare, perquè Is.55.10-11 tal com la pluja i la neu cauen del cel i no hi tornen, sinó que amaren la terra i la fecunden, i la fan germinar fins que dóna llavor als sembradors i pa per a aliment, així ha sigut la paraula que ha sortit dels vostres llavis: no ha tornat a Vos infecunda. Ha realitzat el que Vos volíeu, ha complert la missió que Vos li havíeu confiat en favor nostre. Gràcies, Senyor Déu Fill, Paraula del Pare enviada per salvar-nos.

Després de l'Ascensió de Jesús

Els apòstols a Jerusalem ([Ac 1](#))

12 Després de l'Ascensió, obeint l'ordre del Senyor de no allunyar-se de Jerusalem per rebre l'Esperit Sant, els apòstols hi han tornat des de la muntanya anomenada de les Oliveres, que és a prop de la ciutat, a la distància que és permès de recórrer en dissabte. *13* Hi entren i puguen a la sala de la casa on es reuneixen. Són Pere, Joan, Jaume, Andreu, Felip, Tomàs, Bartomeu, Mateu, Jaume, fill d'Alfeu, Simó el Zelós, i Judes, fill de Jaume. *14* Tots ells són constants i unànimes en la pregària, juntament amb algunes dones, amb Maria, la mare de Jesús, i amb els germans d'ell.

Déu vol que en aquest moment tan important, Maria hi sigui present. Tots la tracten amb deferència, honor i respecte.

Tots ells tenen molt presents les paraules del Mestre pronunciades poc abans de la seva ascensió al cel: [Ac,1,4](#) - No us allunyeu de Jerusalem; espereu-hi aquell que el Pare ha promès i que us vaig anunciar: [Ac,1,5](#) Joan va batejar amb aigua, però vosaltres, d'aquí a pocs dies, sereu batejats amb l'Esperit Sant, i pregunten per la seva vinguda. També es dediquen a comentar i a compartir les vivències personals, després que tots ells han pogut veure, parlar, i escoltar les darreres indicacions del Mestre, en definitiva després d'haver conviscut 40 dies amb ell.

Maria viu amb molta intensitat els esdeveniments que es van succeint des dels dies d'abans de la passió, està molt concentrada en l'espera de l'Esperit promès, i se li ocorre preguntar als presents si recorden què els pot haver dit Jesús sobre l'Esperit Sant. A algú d'ells els ve a la memòria que Jesús els en va parlar en el darrer sopar, i llavors entre tots els qui hi van assistir, assoleixen recordar-ho: [Jn,14,16](#) Jo prepararé el Pare, que us donarà un altre Defensor perquè es quedi amb vosaltres per sempre. [Jn,14,17](#) Ell és l'Esperit de la veritat, que el món no pot acollir, perquè no és capaç de veure'l ni de conèixer-lo: sou vosaltres qui el coneixeu, perquè habita a casa vostra i estarà dins de vosaltres. [Jn,14,18](#) No us deixaré pas orfes; tornaré a vosaltres. [Jn,14,26](#) El Defensor, l'Esperit Sant que el Pare enviarà en nom meu, us farà recordar tot el que jo us he dit, i us ho farà entendre.

La vinguda de l'Esperit Sant (Ac 2)

1 Quan *ha arribat* la diada de Pentecosta es *troben* reunits tots junts. **2** De sobte, com si es girés una ventada impetuosa, se *sent* del cel una remor que *omple* tota la casa on es *troben* asseguts. **3** Llavors se'ls *apareixen* unes llengües com de foc, que es *distribueixen* i es *posen* sobre cada un d'ells. **4** Tots *queden* plens de l'Esperit Sant i *comencen* a parlar en diverses llengües, tal com l'Esperit els *concedeix* d'expressar-se.

5 *Resideixen* a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacions que hi ha sota el cel. **6** Quan *s'ha sentit* la remor, la gent *s'ha aplegat* i *han quedat* desconcertats, perquè cadascú els *ha sentit* parlar en la seva pròpia llengua. **7** Sorpresos i meravellats, *diuen*:

- No són galileus, tots aquests que parlen? **8** Doncs com és que cada un de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? **9** Parts, medes i elamites, habitants de Mesopotàmia, de Judea i de Capadòcia, del Pont i de l'Àsia, **10** de Frígia i de Pamfília, d'Egipte i de les regions de Líbia tocant a Cirene, i els qui han vingut de Roma, **11** tots, tant jueus com prosèlits, cretencs i àrabs, els sentim proclamar en les nostres pròpies llengües les grandeses de Déu.

12 Sorpresos i desconcertats, es *diuen* els uns als altres:

- Què vol dir tot això?

13 Però d'altres, rient-se'n, *diuen*:

És que el vi els ha pujat al cap!

Discurs de Pere (Ac 2)

14 Aleshores Pere es *posa* dret amb els Onze i alçant la veu *diu*:

- Jueus i tots els qui residiu a Jerusalem: enteneu bé això i escolteu amb atenció les meves paraules. **15** No és pas que aquests hagin begut massa, com vosaltres sospiteu: tot just són les nou del matí.

16 Això que ara succeeix, ja ho havia anunciat el profeta Joel: **17** »Els darrers dies —és Déu qui ho afirma— *abocaré el meu Esperit sobre tothom: els vostres fills i les vostres filles profetitzaran, els vostres joves tindran visions, i els vostres vells, somnis.* **18** *Aquells dies abocaré el meu Esperit sobre els meus servents i les meves serventes, i profetitzaran.* **19** *Faré que*

apareguin prodigis dalt al cel i senyals aquí baix a la terra: sang, foc i una columna de fum. 20 El sol s'enfosquirà i la lluna es tornarà sang abans no arribi el dia del Senyor, dia gran i resplendent. 21 Llavors tots els qui invoquin el nom del Senyor se salvaran.

22 »Israelites, escolteu aquestes paraules: Jesús de Natzaret era un home que Déu va acreditar davant vostre, obrant entre vosaltres, per mitjà d'ell, miracles, prodigis i senyals. Tots ho sabeu prou. 23 Doncs bé, aquest Jesús va ser entregat d'acord amb la decisió que Déu havia pres i fixat per endavant, i vosaltres el vau matar fent-lo clavar a la creu per uns impius. 24 Però Déu l'ha ressuscitat alliberant-lo dels dolors de la mort, que de cap manera no podia continuar retenint-lo sota el seu poder. 25 Perquè David, referint-se a ell, deia: » Sempre tinc present el Senyor; amb ell a la dreta, mai no cauré. 26 El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo; fins el meu cos reposa confiat: 27 no abandonarà la meua vida enmig dels morts ni deixarà que el teu Sant es corrompi. 28 M'ensenyarà el camí que duu a la vida: joia i festa a desdir al teu davant.

29 »Germans, permeteu que us parli clarament. El patriarca David va morir i va ser enterrat, i encara avui podem veure el seu sepulcre. 30 Però ell, que era profeta i coneixia el jurament que Déu li havia fet de posar en el seu tron un dels seus descendents, 31 va veure per endavant la resurrecció de Crist i en va parlar quan deia que no havia estat abandonat enmig dels morts i que el seu cos no s'havia corromput.

32 »A aquest Jesús, doncs, Déu l'ha ressuscitat; tots nosaltres en som testimonis. 33 La dreta de Déu l'ha enaltit, i ell ha rebut del Pare l'Esperit Sant promès, i ara l'ha donat amb abundància: això és el que vosaltres veieu i sentiu. 34 Perquè David no va pujar pas al cel, però va dir: »Oracle del Senyor al meu Senyor: Seu a la meua dreta, 35 i espera que posi els enemics com a escambell dels teus peus.

36 »Per tant, que sàpiga de cert tot el poble d'Israel que Déu ha constituït Senyor i Messies aquest Jesús que vosaltres vau crucificar.

Els primers convertits (Ac 2)

37 Quan han sentit això, s'han trasbalsat i han dit a Pere i als altres apòstols:
- Germans, què hem de fer?

38 Pere els *ha* respost:

- Convertiu-vos, i que cada un de vosaltres es faci batejar en el nom de Jesucrist per obtenir el perdó dels pecats, i així rebreu el do de l'Esperit Sant. **39** Perquè la promesa és per a vosaltres i els vostres fills, i també per a tots els qui són lluny, tants com en cridarà el Senyor Déu nostre.

40 Pere *ha* continuat donant testimoni amb moltes altres paraules i els *ha* exhortat dient:

- Aparteu-vos d'aquesta generació esgarriada.

41 Els qui *han acceptat* la predicació de Pere *s'han fet* batejar, i aquest mateix dia *s'han afegit* als germans unes tres mil persones.

Maria exulta en Déu al presenciar l'actuació dels apòstols, l'Esperit ha transformat completament aquests homes. Ella ha conviscut amb ells, n'ha presenciat les mancances, i ara amb molta joia veu com Pere, la pedra sobre la que Jesús edifica la seva Església, i els demás apòstols, estan transformats i decidits a propagar la Bona Nova per tot el món, tal com ho ha manat Jesús.

Vida de la primera comunitat (Ac 2)

42 Tots són constants a escoltar l'ensenyament dels apòstols i a viure en comunió fraterna, a partir el pa i a assistir a les pregàries. **43** Per mitjà dels apòstols es *fan* molts prodigis i senyals, i la gent *sent* un gran respecte. **44** Tots els creients *viuen* units i tot ho *tenen* al servei de tots; **45** *venen* les propietats i els béns per distribuir els diners de la venda segons les necessitats de cadascú. **46** Cada dia són constants a assistir unànimement al culte del temple. A casa, *parteixen* el pa i *prenen* junts el seu aliment amb joia i senzillesa de cor. **47** Lloen Déu i són ben vistos de tot el poble. I cada dia el Senyor *afegeix* a la comunitat els qui *acullen* la salvació.

La comunitat de persones que acompanyava Jesús, es manté unida i s'amplia dia rere dia. L'Esperit Sant ha sigut vessat amb abundor, el cor de tots esta inflammat i viuen les ensenyances de Jesús amb total entrega. Maria esta plena de joia de veure com respira i es mou la comunitat, i hi participa activament. En l'assistència diària al temple, recorda emocionada els anys que hi va viure entregada al Senyor, però el que més la commou és la participació en la fracció del pa que es fa a casa, sobretot quan tot fent-ne el memorial es reciten les paraules que Jesús va pronunciar al darrer sopar: Això és el meu cos... Això és la meva sang.... Tots els

creients la coneixen, li tenen un gran respecte i admiració, quan parlen d'ella l'anomenen "la mare del Senyor".

Cal remarcar que la partició del pa es fa a casa. En aquest moments inicials de l'Església, qui té potestat per presidir-la a cada casa? Segurament no hi ha cap norma rígida.

Pere i Joan davant el Sanedrí (Ac 4)

Ac,3 *Pere, a qui acompanya Joan, acaba de curar un home invàlid de naixement davant la porta Bonica del temple. El prodigi provoca que tot el poble corri meravellat darrera d'ells cap al pòrtic anomenat de Salomó. Llavors Pere fa un discurs atribuint la curació a la fe en Jesús i proclamant amb eloqüència la seva resurrecció.*

1 *Pere i Joan estan parlant encara al poble, quan se'ls presenten els sacerdots, el cap de la guàrdia del temple i els saduceus. **2** Estan indignats perquè ensenyen al poble i anuncien la resurrecció dels morts, que ja s'ha realitzat en Jesús. **3** Els detenen i els tenen tancats a la presó fins l'endemà, perquè ja és tard.*

Aquesta nit Maria ha trobat a faltar Joan, sap que l'han fer tancar a la presó junt amb Pere, i ha patit per ells.

4 *Molts dels qui han sentit la predicació dels apòstols han cregut: el nombre dels germans arriba a uns cinc mil, comptant només els homes.*

5 *L'endemà es reuneixen a Jerusalem els dirigents, els notables i els mestres de la Llei. **6** Entre ells hi ha el gran sacerdot Annàs, Caifàs, Joan, Alexandre, i tots els membres de les famílies dels grans sacerdots. **7** Posen al mig Pere i Joan i comencen a interrogar-los:*

- Amb quin poder o en nom de qui heu fet vosaltres tot això?

8 *Llavors Pere, ple de l'Esperit Sant, els diu:*

*- Dirigents del poble i notables: **9** ja que avui ens interrogueu pel bé fet a un malalt, preguntant-nos en nom de qui ha estat guarit, **10** sapigheu, vosaltres i tot el poble d'Israel, que a aquest home el teniu sa davant vostre gràcies al nom de Jesucrist, el Natzarè, que vosaltres vau crucificar, però a qui Déu ha ressuscitat d'entre els morts. **11** Ell és la pedra menyspreada per vosaltres, els constructors, i que ara és la pedra principal. **12** La salvació*

no es troba en ningú més, perquè, sota el cel, Déu no ha donat als homes cap altre nom que pugui salvar-nos.

13 Ells, veient amb quina valentia *parlen* Pere i Joan i adonant-se que *són* homes sense cultura ni instrucció, *n'estan* sorpresos. Els *reconeixen* com a companys de Jesús; **14** però, com que *veuen* dret al seu costat l'home que *ha* estat curat, no *poden* contradir-los en res. **15** Aleshores els *fan* sortir fora del Sanedrí i es *posen* a deliberar entre ells:

16 - Què en farem, d'aquests homes? El miracle que han obrat és evident; la notícia s'ha escampat entre tots els qui viuen a Jerusalem, i nosaltres no la podem negar. **17** Mirem, però, que no es difongui més entre el poble i amenacem-los perquè no parlin mai més a ningú en el nom d'aquest Jesús.

18 Els *criden*, doncs, i els *prohibeixen* de proclamar o ensenyar absolutament res en nom de Jesús.

19 Pere i Joan els *repliquen*:

- Decidiu vosaltres mateixos si és just davant de Déu que us obeïm a vosaltres més que no pas a ell. **20** Nosaltres no podem deixar d'anunciar el que hem vist i sentit.

21 Ells els *repeteixen* les amenaces, però els *posen* en llibertat, perquè no *saben* com fer-s'ho per a poder-los castigar. És per raó del poble, ja que tothom *lloa* Déu pel que *ha* succeït. **22** L'home que *ha* estat guarit miraculosament té més de quaranta anys.

Els fidels tenen el cor ple de joia, però els sacerdots, el cap de la guàrdia del temple i els saduceus no poden suportar l'activitat dels apòstols i molt menys les conseqüències. Passa el mateix que quan hi havia Jesús, tenen el poder de fer miracles, i cada dia els segueix més gent.

La comunitat en pregària (Ac 4)

23 Un cop lliures, Pere i Joan *van* a trobar els seus i els *expliquen* tot allò que els grans sacerdots i els notables els *han* dit. **24** En sentir-ho, ells *han* adreçat unànimement a Déu aquesta pregària:

«Senyor, *tu has fet el cel, la terra i el mar, i tot el que s'hi mou*. **25** Tu, per boca del teu servent, el nostre pare David, que parlava mogut per l'Esperit Sant, has dit: »*Per què s'avaloten les nacions i els pobles es conjuren en va?*

26 Els reis de la terra s'uneixen, s'alien tots junts els sobirans contra el Senyor i el seu Messies.

27 »Realment, en aquesta ciutat s'han aliat Herodes i Ponç Pilat amb les nacions paganes i amb alguns del poble d'Israel contra el teu sant Servent Jesús, el teu Messies; 28 i han complert així tot allò que la teva decisió poderosa havia fixat per endavant. 29 Ara, Senyor, mira com ens amenacen i concedeix als teus servents la valentia d'anunciar la teva paraula; 30 estén la teva mà perquè hi hagi guaricions, senyals i prodigis gràcies al nom del teu sant Servent Jesús.»

31 A l'acabar la pregària, ha tremolat el lloc on són reunits; tots queden omplerts de l'Esperit Sant i proclamen amb valentia la paraula de Déu.

I d'aleshores ençà el deixeble la va acollir a casa seva (Jn,19,27)

Tal com diu aquest títol, Joan, després la mort de Jesús, s'ha endut Maria a la seva casa de Jerusalem. La vida d'ells dos és la que acabem de veure que practica la comunitat d'aquesta ciutat, i a més participa activament en les feines de la casa. Als vespres, emulant la vida que compartia amb Jesús quan vivien a Natzalet, ella i Joan conversen sovint. No cal dir que moltes vegades versen sobre Jesús.

Un dels dies Joan li parla sobre Jesús dient que ell és la Paraula que estava en Déu. Escolta, mare, li diu Joan:

Jesús és la Paraula del Pare (Jn,1)

- 1 Al principi existia
el qui és la Paraula.
La Paraula estava amb Déu
i la Paraula era Déu.
- 2 Ell estava amb Déu al principi.
- 3 Per ell tot ha vingut a l'existència,
i res no hi ha vingut sense ell.

Maria ha escoltat amb atenció i a l'ensems ha reflexionat sobre el sentit de les paraules. Al sentir que al principi existia el qui és la Paraula, s'ha sorprès, no ho havia sentit mai, i ha augmentat la concentració. La Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu des del principi... s'ha adonat que Joan es refereix a Jesús, i quan ha sentit que per ell tot ha vingut a l'existència i res no hi ha vingut sense ell, s'ha sentit molt petita i un cop més ha donat gràcies a Déu Pare.

- 4 En ell hi havia la vida,
i la vida era la llum dels homes.
- 5 La llum resplendeix en la foscor,
i la foscor no ha pogut ofegar-la.

També pensa que això es refereix a Jesús, que té vida des del principi en ell mateix, no li han pres els qui l'han matat, ha sigut ell qui la donat i és ell qui l'ha recuperat ressuscitant. Zacaries ho va dir: És la Lc,2,32 llum que es reveli a les

nacions, i ha resplendit entre els homes, homes que estaven en la foscor. La foscor, els qui no han acceptat la seva llum, han intentat ofegar-la matant-lo a la creu, però no han pogut, perquè ha ressuscitat.

6 Déu envià un home que es deia Joan.

7 Vingué com a testimoni
a donar testimoni de la llum,
perquè per ell tothom cregués.

8 Ell no era la llum,
venia solament a donar-ne testimoni.

Altra vegada Maria es recorda de Zacaries: Lc,1,76 I a tu, infant, et diran profeta de l'Altíssim, perquè aniràs al davant del Senyor a preparar els seus camins. El seu pensament es trasllada als dies que va conviure amb Elisabet i a la predicació de Joan.

9 Existia el qui és la llum veritable,
el qui ve al món
i il·lumina tots els homes.

10 Era present en el món,
que per ell ha vingut a l'existència,
i el món no l'ha reconegut.

11 Ha vingut a casa seva,
i els seus no l'han acollit.

Jesús, el qui existia des del principi, el qui és la veritable llum que il·lumina tots els homes, ha sigut present al món, però ni el món ni els de casa seva es a dir, molts dels d'Israel, no l'han reconegut. Maria també s'ha recordat de Simeó, quan li va profetitzar: Lc,2,34 Aquest infant serà motiu que a Israel molts caiguin i molts d'altres s'aixequin; serà una senyera combatuda. Així es revelaran els sentiments amagats al cor de molts.

12 Però a tots els qui l'han rebut,
als qui creuen en el seu nom,
els ha concedit de ser fills de Déu.

13 No han nascut
per descendència de sang,
ni d'un desig carnal,
ni d'un voler humà,
sinó de Déu mateix.

Això li fa pensar a Maria que per contra, ha pogut veure com els de cor net han esdevingut fills de Déu perquè han cregut en Jesús, han nascut no de la carn i de la sang, sinó de Déu mateix i això li fa recordar el que ella va expressar en el Magníficat: Lc,1,50 L'amor que té als qui creuen en ell s'estén de generació en generació. Lc,1,55 S'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre.

14 El qui és la Paraula s'ha fet home
i ha habitat entre nosaltres,
i hem contemplat la seva glòria,
glòria que ha rebut
com a Fill únic del Pare,
ple de gràcia i de veritat.

Aquí Maria reviu l'encarnació i el naixement posant l'accent no tant en seu fill, sinó en el de qui és la Paraula, en el de qui és el Fill del Pare. Ha trobat molt adient sentir nomenar-lo ple de gràcia i de veritat, després d'haver vist com ha proclamat la Bona Nova i d'haver-lo contemplat gloriós i ressuscitat.

15 Joan dóna testimoni d'ell
quan proclama:
«És aquell de qui jo deia:
El qui ve després de mi
em passa al davant,
perquè, abans que jo, ell ja existia.»

16 De la seva plenitud,
tots nosaltres n'hem rebut
gràcia rere gràcia.

17 La Llei fou donada per Moisès,

però la gràcia i la veritat
han vingut per Jesucrist.
18 A Déu, ningú no l'ha vist mai:
el seu Fill únic, que és Déu
i està en el si del Pare,
és qui l'ha revelat.

*Ara recorda el testimoni de Joan Baptista sobre la divinitat de Jesús. Ella més que ningú sent al seu cor que de la plenitud del seu fill, n'ha rebut gràcia rere gràcia, i això li recorda la salutació de Gabriel: **Lc,1,28** Alegra't, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu. La Llei va ser donada per Moisès, però ningú no havia pogut veure Déu; ha sigut en Jesús, el seu Fill únic, el qui està en el seu si, el fill d'ella, en qui hem vist Déu entre nosaltres, ha sigut ell qui ens ha portat la gràcia de l'Esperit i ha revelat la veritat de l'Amor de Déu.*

Molt bé, Joan. Quines paraules més profundes m'acabes de dir! Donem gràcies a Déu que te les ha revelat. Mentre tu parlaves, he reviscut els moments més importants de la meva vida.

Jesús i la samaritana (**Jn,4**)

Un altre dia, Joan li diu a Maria: Avui podríem parlar de Jesús i la samaritana, em va commoure especialment quan en vaig saber els detalls que jo no havia viscut. Reflecteix molt bé com Jesús va venir per manifestar-se a tothom i a suscitar la fe en ell:

4 Jesús havia de travessar Samaria. **5** Arribà, doncs, en una població samaritana que es deia Sicar, no gaire lluny de la propietat que Jacob havia donat al seu fill Josep; **6** allà hi havia el pou de Jacob. Jesús, cansat de caminar, s'assequé allí a la vora del pou. Era cap al migdia. **7** Una dona de Samaria es presentà a pouar aigua. Jesús li diu:

- Dóna'm aigua.
- He sentit explicar aquest fet, Joan.

8 Nosaltres ens n'haviem anat al poble a comprar menjar. Continuaré en primera persona, perquè sigui més real:

9 La dona samaritana li pregunta a Jesús:

- Com és que tu, que ets jueu, em demanes aigua a mi, que sóc samaritana? Cal recordar que els jueus no es fan amb els samaritans.

M'encisa com Jesús amb tota naturalitat gosa demanar-li aigua. Realment a ell li agradava acostar-se preferentment als pecadors, als humils, als pobres, i també a les dones. M'agrada molt la pregunta amb que ella li respon.

10 Jesús li replica:

- Si sabessis quin és el do de Déu i qui és el qui et diu: "Dóna'm aigua", ets tu qui li n'hauries demanada, i ell t'hauria donat aigua viva.

M'encanta com Jesús aprofitava qualsevol ocasió per acostar-se a les persones, no li calia esperar que se li acostessin, prenia la iniciativa, només l'orgull i l'autosuficiència li ho podien impedir. S'acosta doncs a la dona amb tota la paciència, sense límit de temps, se centra totalment en ella per incitar-la a creure en ell. Ràpidament l'ha portat al seu terreny insinuant-li que ell és algú que pot donar aigua viva, i que hauria de ser ella qui la demanés.

11 La dona li diu:

- Senyor, no tens res per a pouar i aquest pou és fondo. D'on la trauràs, l'aigua viva? **12** El nostre pare Jacob ens va donar aquest pou, i en bevia tant ell com els seus fills i el seu bestiar. Que potser ets més gran que no pas ell?

- Mira, mare, com se li esmuny deixant l'aigua viva i tornant a l'aigua del pou... el pou és fondo... no té amb que pouar-la... i a més, aquest pou els hi havia donat Jacob, hi van beure els seus fills i el bestiar... Què em vens a dir amb la teva meravellosa aigua viva, vols dir que ets més gran que no pas Jacob? Jesús volia donar gratuïtament el seu do a la dona i ella s'hi resistia.

13 Jesús li respon:

- Tots els qui beuen aigua d'aquesta tornen a tenir set. **14** Però el qui begui de l'aigua que jo li donaré, mai més no tindrà set: l'aigua que jo li donaré es convertirà dintre d'ell en una font d'on brollarà vida eterna.

15 Li diu la dona:

- Senyor, dóna'm aigua d'aquesta! Així no tindrè més set ni hauré de venir aquí a pouar.

Jesús no es deixa distreure amb Jacob, s'oblida de l'aigua del pou i insisteix en l'aigua viva, afirmant que qui la prengui, mai més no tindrà set, l'aigua es convertirà dintre d'ell en una font d'on brollarà vida eterna. La dona davant d'això, finalment li demana aquesta aigua, però no pensa en la de la vida eterna, sinó simplement en una aigua que li eviti haver de tornar més al pou. Quanta paciència i delicadesa de Jesús!

En quest punt, Jesús està decidit a guanyar-se la dona, que necessita una sacsejada més, i canvia de tàctica.

16 Ell li diu:

- Vés a cridar el teu marit i torna.

17 La dona li contesta:

- No en tinc, de marit.

Li diu Jesús:

- Fas bé de dir que no en tens. **18** N'has tingut cinc, i l'home que ara tens no és el teu marit. En això has dit la veritat.

19 La dona li respon:

- Senyor, veig que ets un profeta.

Jesús no li fa cap retret, ella se sent atrapada, està convençuda que aquest personatge te una aurèola especial, però intenta sortir-se'n de nou canviant el rumb de la conversa.

20 Els nostres pares van adorar Déu en aquesta muntanya, però vosaltres dieu que el lloc on cal adorar-lo és Jerusalem.

21 Jesús li diu:

Creu-me, dona, arriba l'hora que el lloc on adorareu el Pare no serà ni aquesta muntanya ni Jerusalem. **22** Vosaltres adoreu allò que no coneixeu. Nosaltres sí que adorem allò que coneixem, perquè la salvació ve dels jueus. **23** Però arriba l'hora, més ben dit, és ara, que els autèntics adoradors adoraran el Pare en Esperit i en veritat. Aquests són els adoradors que vol el Pare. **24** Déu és esperit. Per això els qui l'adoren han de fer-ho en Esperit i en veritat.

Ple d'amor, vol evitar que la dona segueixi entestant-se a tancar-li el cor, Jesús puntualitza que la salvació ve dels jueus, però deixa de banda el duel entre la muntanya d'ella i Jerusalem. El que cal és conèixer el Pare i adorar-lo en Esperit i en veritat, tot el demás no te importància. La paraula de Jesús deixa la dona sense arguments i per contra li fa pensar en el Messies.

25 Li diu la dona:

- Sé que ha de venir el Messies, és a dir, l'Ungit. Quan ell vingui, ens ho explicarà tot.

Jesús sap que aquesta dona creu en Déu, en el fons no està satisfeta de la seva vida, també sap que ha de venir el Messies, i confia que algun dia vindrà a explicar-ho tot. Per això Jesús s'avé a passar per aquest llarg i delicat estira i arronsa amb

ella, fins entrar-li al fons del cor, que ara ja està al seu abast. És el moment de mostrar-li clarament qui és:

26 Jesús li respon:

- Sóc jo, el qui et parla.

27 *En aquest moment vam arribar nosaltres. Ens estranyà que estigués parlant amb una dona, però cap de nosaltres no gosà preguntar-li què volia o per què parlava amb ella.*

28 Llavors la dona *deixà* la gerra i se'n va al poble a dir a la gent:

29 - Veniu a veure un home que m'ha dit tot el que he fet. No deu ser el Messies?

39 Molts dels samaritans d'aquell poble van creure en ell per la paraula de la dona, que assegurava: «M'ha dit tot el que he fet.» **40** Per això, quan els samaritans anaren a trobar-lo, li pregaven que es quedés amb ells. I s'hi va quedar dos dies. **41** Per la paraula d'ell mateix encara molts més van creure, **42** i deien a la dona: Ara ja no creiem pel que tu dius. Nosaltres mateixos l'hem sentit i sabem que aquest és realment el salvador del món.

- *Que bé ho has explicat i comentat, Joan. Realment en aquest episodi es reflecteix clarament el cor de Jesús.*

Jesús, el pa de vida (Jn,6)

Un altre dia, Joan li diu a Maria: Avui podríem parlar de quan Jesús ens va dir que Ell era el pa de vida.

- *A veure si ho recordes, mare. Aquest fet va ser molt polèmic, va passar poc després que multipliqués els pans.*

- *I tant que me'n recordo, Joan, però tu comença.*

Llavors Joan es posa a parlar:

26 Jesús prengué la paraula i els digué:

- Us ho ben asseguro: vosaltres no em busqueu perquè heu vist senyals prodigiosos, sinó perquè heu menjat pa i heu quedat saciats. **27** Però no us heu d'afanyar tant per l'aliment que es fa malbé, sinó pel que dura i dóna vida eterna. I el Fill de l'home us donarà aquest aliment, perquè Déu, el Pare, l'ha acreditat amb el seu segell.

28 Ells li preguntaren:

- Com hem d'actuar per a fer les obres de Déu?

29 Jesús els respongué:

- L'obra que Déu vol és aquesta: que cregueu en aquell que ell ha enviat.

30 Li replicaren:

- I tu, quin senyal prodigiós realitzes, perquè el vegem i et creguem? Què pots fer? **31** Els nostres pares van menjar el manà en el desert, tal com diu l'Escriptura: *Els donà pa del cel per aliment.*

32 Llavors Jesús els respongué:

- Us ho ben asseguro: no és Moisès qui us ha donat el pa del cel; és el meu Pare qui us dona l'autèntic pa del cel. **33** El pa de Déu és el que baixa del cel i dona vida al món.

34 Ells li demanen:

- Senyor, dona'ns sempre pa d'aquest.

35 Jesús els diu:

- Jo sóc el pa de vida: qui ve a mi no passarà fam i qui creu en mi no tindrà mai set. **36** Però ja us ho he dit: vosaltres m'heu vist i encara no creieu. **37** Tots els qui el meu Pare em dona vindran a mi, i jo no trauré pas fora ningú que vingui a mi, **38** perquè no he baixat del cel per fer la meva voluntat, sinó la voluntat del qui m'ha enviat. **39** I la voluntat del qui m'ha enviat és aquesta: que jo no perdi res d'allò que ell m'ha donat, sinó que ho ressusciti el darrer dia. **40** Perquè aquesta és la voluntat del meu Pare: que tots els qui veuen el Fill i creuen en ell tinguin vida eterna. I jo els ressuscitaré el darrer dia.

Joan fa una pausa:

- Nosaltres, mare, sempre estàvem atents quan Jesús ens parlava, però al sentir-lo dir que ens donaria un aliment que no es fa malbé, sinó que dura i dona vida eterna, vam quedar sorpresos, i més quan va dir que Ell mateix era el pa de vida. Com ho faria perquè el poguéssim menjar?

Maria diu:

- És veritat Joan, però Déu és capaç de fer coses que ni ens podem imaginar. És magnífic el que m'acabes de recordar, la voluntat del Pare és que tothom vegin el Fill i cregui en Ell, perquè llavors els ressuscitarà a l'últim dia. Ell ha entregat la vida per nosaltres, i a canvi només vol que tinguem fe.

Continuo, mare:

41 Aleshores els jueus es posaren a murmurar d'ell perquè ha dit: «Jo sóc el pa que ha baixat del cel», **42** i es preguntaren:

- Aquest, no és Jesús, el fill de Josep? Nosaltres coneixem el seu pare i la seva mare, i ara diu que ha baixat del cel?

- *Perdona, Joan, que t'interrompi. Durant els tres anys de propagació de la Bona Nova, hem sentit moltes vegades aquest comentari d'estranyesa. El Pare ha volgut amagar la divinitat de Jesús gelosament fins que no ha arribat l'hora, la nostra família ha sigut el mitjà que Ell havia previst per assolir-ho. Realment, tothom ha cregut que Jesús és el fill de Josep, ningú es podia imaginar que el Messies vingués de Natzaret i que passés 30 anys fent una vida completament ordinària. Els camins de Déu només són de Déu, són admirables i incomprensibles si Ell no els revela.*

- *El que també és admirable, li diu Joan, és com tu i Josep heu cregut sempre en Jesús. No ho heu dubtat mai, durant els trenta anys de vida entre vosaltres?*

- *No Joan, Josep i jo vam compartir sempre la nostra fe en que ell era i és el Fill de Déu. Va ser per l'Esperit Sant que el Fill del Pare es va encarnar a les meves entranyes, i per nosaltres aquest fet ha sigut incontestable i definitiu. No sabíem que havien de passar trenta anys per arribar a l'hora marcada pel Pare, però gràcies a Ell la nostra fe s'ha mantingut sempre ferma.*

- *Repeteix, admirable, mare. Continuo:*

43 Jesús els digué:

- No murmureu entre vosaltres. **44** Ningú no pot venir a mi si el Pare que m'ha enviat no l'atreu. I als qui vinguin a mi, jo els ressuscitaré el darrer dia. **45** En els Profetes hi ha escrit: *Tots seran instruïts per Déu*. Tots els qui escolten el Pare i acullen el seu ensenyament vénen a mi. **46** No és pas que algú hagi vist el Pare: només l'ha vist el qui ve de Déu; aquest sí que ha vist el Pare. **47** Us ho asseguro: els qui creuen tenen vida eterna. **48** Jo sóc el pa de vida. **49** Els vostres pares van menjar el mannà en el desert, però van morir. **50** Aquest, en canvi, és el pa que baixa del cel perquè el qui en mengi no mori. **51** Jo sóc el pa viu que ha baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. I el pa que jo donaré és la meva carn per a la vida del món.

52 Llavors els jueus es posaren a discutir entre ells. Deien:

- Com pot donar-nos aquest la seva carn per a menjar?

53 Jesús els respongué:

- Us ho ben asseguro: si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no teniu vida en vosaltres. **54** Qui menja la meva carn i beu la meva sang, té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. **55** La meva carn és veritable menjar i la meva sang és veritable beguda. **56** Qui menja la meva

carn i beu la meva sang, està en mi, i jo, en ell. ⁵⁷ A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. ⁵⁸ Aquest és el pa que ha baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.

Joan torna a fer una parada i comenta:

- Aquí sí que la sorpresa va ser majúscula per tothom: el pa de que Jesús anava parlant que ens donaria va dir que era el seu cos, i no sols això perquè hi va afegir que la seva sang també era una veritable beguda. Qui podria entendre aquest llenguatge? El Mestre s'estava tornant boig?

- Ara, després que hem viscut el darrer sopar amb ell, entenem com tenia previst fer-ho. Recordes, mare, el què va dir?

- Sí Joan, però repeteix-m'ho, si us plau.

- Lc,22,19 Prengué el pa, digué l'acció de gràcies, el partí i *ens* el donà tot dient:

- Això és el meu cos, entregat per vosaltres. Feu això, que és el meu memorial.

- Lc,22,20 I, havent sopat, féu igualment amb la copa, tot dient:

- Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meva sang, vessada per vosaltres.

I havent viscut la seva passió i mort, entenem el sacrifici de l'Anyell de Déu que lleva el pecat del món, i entenem que ens hagi donat per menjar el seu cos, i per beure la seva sang, com ja s'havia prefigurat en l'alliberament del poble d'Israel a l'antic Egipte quan es van menjar l'anyell després d'haver-lo sacrificat. Al llibre de l'Èxode, en el passatge de la institució de la Pasqua, s'hi pot llegir: Ex,12,11 És la Pasqua del Senyor, però aquella Pasqua sols va ser la prefiguració de la verdadera Pasqua.

I encara cal ressaltar el seu manament de "feu això, que és el meu memorial". És incomparable el do que ens ha fet. Tots els fidels ho creiem fermament. Tal com ens va manar, ara en les nostres assemblees mengem el pa i bevem el vi, que són el seu cos i la seva sang, així fem el memorial de la seva mort, passió i resurrecció, i per això podem esperar que Ell ens ressuscitarà el darrer dia. Quina meravella, mare! Jesús va morir una sola vegada, però gràcies a l'Eucaristia tots els fidels fins a la fi del món podran fer-se presents i revivre la seva mort, passió i resurrecció, com si fossin presents en aquells fets tan solemnes.

- Tens molta raó, Joan. Ara tots els fidels, per aquest do, quan mengem el cos i bevem la sang de Jesús, el rebem en el cor talment com el vaig rebre jo a les meves entranyes. Era inimaginable i és entranyable l'acostament de Déu a tots nosaltres. Ara em recordo de Zaqueu, un home ric i cap dels publicans, i per tant considerat pecador per tothom. Era un home baixet, que tanmateix la seva mala reputació, volia veure Jesús i per poder-lo veure es va haver d'enfilar sobre un sicòmor.

- Sí, mare, ho recordo perfectament, al passar Jesús davant d'ell, abans que Zaqueu no li digués res, i sense atendre la seva reputació, li va dir: **Lc,19,5** Zaqueu, baixa de pressa, que avui m'haig d'hostatjar a casa teva. Ara t'he tallat, mare. Què volies dir?

- Sí, que Jesús, tal i com va fer amb Zaqueu, vol entrar a casa nostra, al nostre cor. Ell, que és el Fill de Déu, ha trobat aquesta forma tan humil i preciosa d'unir-se a nosaltres, esperant que com Zaqueu, al rebre'l dins nostre, brollin de la nostra ànima ganes de correspondre al seu amor. Cada vegada que fem el memorial de la seva passió, mort i resurrecció, és un moment inefable. No puc evitar tancar els ulls i recollir-me en el meu cor, per concentrar-me totalment en el meu Senyor per parlar-li i donar-li gràcies.

- Sí, mare, a mi també em passa, és extraordinari. Llàstima que molts no ho puguin entendre. Escolta el que em falta per dir, i veuràs que no tothom, ni tan sols algun deixeble, ho va poder entendre:

59 Tot això, Jesús ho digué mentre ensenyava en una sinagoga, a Cafarnaüm. **60** Llavors molts dels seus deixebles, després de sentir-lo, van dir:

- Aquest llenguatge és molt dur. Qui és capaç d'acceptar-lo?

61 Jesús, sabent que els seus deixebles murmuraven de tot això, els digué

- Això us escandalitza? **62** Doncs què direu quan veureu el Fill de l'home pujant on era abans? **63** És l'Esperit qui dona vida; la carn no serveix de res. Les paraules que jo us he dit són Esperit i són vida. **64** Però entre vosaltres n'hi ha alguns que no creuen.

Des del principi, Jesús sabia qui eren els qui no creien i qui l'havia de trair. **65** I afegí:

- Per això us he dit que ningú no pot venir a mi si no li ho concedeix el Pare.

66 Des d'aquell moment, molts dels seus deixebles es van fer enrere i ja no anaven més amb ell. **67** Llavors Jesús *ens* digué als Dotze:

- També vosaltres em voleu deixar?

68 Simó Pere li respongué:

- Senyor, a qui aniríem? Tu tens paraules de vida eterna, **69** i nosaltres creiem i sabem que tu ets el Sant de Déu.

Sí mare, molts van abandonar Jesús, però l'abrandada manera de Pere proclamant la seva fe, és molt bona manera d'acabar aquesta conversa.

Sí, Joan, hem d'agraciar molt la fe que tenim, i demanar que Déu els faci el do de creure a tots als qui no creuen.

La mort i la resurrecció de Llätzer ([Jn.11](#))

Un altre dia, Joan li diu a Maria: Avui comentarem, mare, la mort i resurrecció de Llätzer. Tu ja saps l'impacte que va provocar, molts van creure en Jesús, però els grans sacerdots i els fariseus al saber-ho, van decidir matar-lo. A mi em va emocionar fortament veure com el teu fill, el Fill de Déu, era capaç d'identificar-se amb el dolor dels homes i compartir-lo.

Deixa que t'ho expliqui com jo ho recordo:

Nosaltres sabíem, perquè ho havíem viscut moltes vegades, com ell estimava, però aquesta vegada vam poder comprovar com és d'humà i proper el seu amor.

1 Llätzer estava malalt. **3** Les seves germanes enviaren a dir a Jesús:

- Senyor, aquell que estimes està malalt.

4 Jesús, en sentir-ho, digué:

- Aquesta malaltia no portarà a la mort, sinó a la glòria de Déu: per ella el Fill de Déu serà glorificat.

5 *Tu saps com Jesús estimava Marta i la seva germana i Llätzer.* **6** Però quan va sentir que Llätzer estava malalt, es va quedar encara dos dies al lloc on era. **7** Després *ens digué:*

- Tornem a Judea.

8 *Nosaltres li vam dir:*

Rabí, fa poc que els jueus et volien apedregar, i ara tornes a anar-hi?

9 Jesús contestà:

- No són dotze les hores del dia? Els qui caminen de dia no ensopeguen, perquè veuen la llum d'aquest món, **10** però els qui caminen de nit sí que ensopeguen, perquè els manca la llum.

11 Dit això, va afegir:

- Llàtzer, el nostre amic, s'ha adormit, però vaig a despertar-lo.

12 Nosaltes li vam dir:

- Senyor, si s'ha adormit, es posarà bo.

13 Jesús es referia a la mort de Llàtzer, però *nosaltes ens pensàvem* que parlava del son natural. *14* Llavors Jesús *ens* digué obertament:

- Llàtzer és mort, *15* i m'alegro de no haver estat allí: serà en profit vostre, perquè cregueu. Però ara, anem a trobar-lo!

16 Tomàs, l'anomenat Bessó, *ens proposà:*

- Anem-hi també nosaltres i morim amb ell!

17 Quan Jesús arribà, trobà que Llàtzer ja era al sepulcre des de feia quatre dies. *19* Molts dels jueus havien vingut a donar el condol a Marta i Maria per la mort del seu germà. *20* Quan Marta va saber que Jesús arribava, sortí a rebre'l. Maria es quedà a casa. *21* Marta digué a Jesús:

- Senyor, si haguessis estat aquí, no s'hauria mort, el meu germà. *22* Però, fins i tot ara, jo sé que Déu et concedirà tot el que li demanis.

23 Jesús li diu:

- El teu germà ressuscitarà.

24 Marta li respon:

- Ja sé que ressuscitarà en el moment de la resurrecció, el darrer dia.

25 Li diu Jesús:

- Jo sóc la resurrecció i la vida. Qui creu en mi, encara que mori, viurà; *26* i tot aquell qui viu i creu en mi, no morirà mai més. Ho creus, això?

27 Ella li respon:

- Sí, Senyor: jo crec que tu ets el Messies, el Fill de Déu, el qui havia de venir al món.

28 Havent dit això, Marta se'n va anar a cridar la seva germana Maria i li digué en veu baixa:

- El Mestre és aquí i et crida.

29 Ella, en sentir-ho, s'aixecà corrents i anà a trobar-lo. *30* Jesús encara no havia entrat al poble, sinó que era a l'indret on Marta l'havia trobat. *31* Els jueus que eren amb Maria a casa per donar-li el condol, quan veieren que s'aixecava corrents i sortia, la seguiren, pensant-se que anava al sepulcre a plorar. *32* Maria va arribar on era Jesús i, en veure'l, se li llançà als peus i li digué:

- Senyor, si haguessis estat aquí, no s'hauria mort, el meu germà.

33 Quan Jesús veié que ella plorava i que ploraven també els jueus que l'acompanyaven, es va commoure interiorment i es contorbà.

Ho vam notar. Va sentir una sotragada al seu cor, que es va multiplicar en tots els nostres.

34 Llavors preguntà:

- On l'heu posat?

Li diuen:

- Senyor, vine i ho veuràs.

35 Jesús començà a plorar. **36** Els jueus deien:

- Mireu com l'estimava.

37 Però alguns replicaren:

- Ell, que va obrir els ulls al cec, no hauria pogut fer que aquest home no morís?

En aquest moment tots nosaltres ens vam contorbar, i també les llàgrimes ens negaren els ulls al veure el nostre Mestre tan afectat, però no tothom va reaccionar de la mateixa manera.

38 Jesús, commogut altra vegada, arribà al sepulcre. Era una cova tancada amb una llosa. **39** Jesús digué:

- Traieu la llosa.

Marta, la germana del difunt, li diu:

- Senyor, després de quatre dies, ja deu fer fortor.

40 Li respon Jesús:

- No t'he dit que, si creus, veuràs la glòria de Déu?

41 Llavors van treure la llosa. Jesús alçà els ulls i digué:

- Pare, et dono gràcies perquè m'has escoltat. **42** Ja sé que sempre m'escoltes, però ho dic per la gent que m'envolta, perquè creguin que tu m'has enviat.

43 Havent dit això, cridà amb tota la força:

- Llàtzer, surt a fora!

44 I el mort sortí, lligat de peus i mans amb benes d'amortallar, i la cara lligada amb un mocador. Jesús els diu:

- Deslligueu-lo i deixeu-lo caminar.

En aquest fet, mare, vam poder percebre com és el cor de Jesús, el batec diví en un cor humà, la potència divina que és capaç de ressuscitar un mort, al servei de la tendresa d'un cor plenament humà. La divina Paraula realment s'ha fet home, i

sent el dolor dels homes a la manera dels homes, amb commoció i plor. Déu ha habitat entre nosaltres, fent-se en tot com un de nosaltres.

Maria fins ara ha callat, delectant-se amb els comentaris de Joan, però al sentir les seves darreres paraules, també se li ha estovat el cor:

- Sí Joan, és admirable i incomprensible l'amor de Déu per la Humanitat. Hem pogut veure l'Amor de Déu en el seu Fill encarnat, parlant el llenguatge dels homes, estimant amb un cor d'home, sofrint com un home, ensenyant-nos a estimar-nos els uns als altres perquè tots som estimats per Ell.

És cert, mare, 1Jn,4,7 ens hem d'estimar els uns als altres, perquè l'amor ve de Déu; tothom qui estima ha nascut de Déu i coneix Déu. 8 El qui no estima no coneix Déu, perquè Déu és amor. 1Jn,4,11 Si Déu ens ha estimat tant, també nosaltres ens hem d'estimar els uns als altres. 1Jn,4,19 Ja que Déu ens ha estimat primer, estimem també nosaltres. 20 Si algú afirmava: «Jo estimo Déu», però no estima el seu germà, seria un mentider, perquè el qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu. 21 Aquest és el manament que hem rebut de Jesús: qui estima Déu, també ha d'estimar el seu germà.

Jesús renta els peus als deixebles (Jn,13)

Un altre dia, Joan li diu a Maria:

- Avui, mare, repassarem un tros del que va passar al darrer sopar amb Jesús. Potser no en saps els detalls, i per això tindrè molt de gust de comentar-t'ho. Veuràs com ens va buidar el cor en aquell moment tan important. Jesús estava sublim, intens, transcendent, volia com recalcar el més important, com deixar-nos un testament, i nosaltres estàvem tots com abduïts pels seus gestos i les seves paraules, tot i que dominats per una sensació estranya, com d'una tristor... com d'estar esmaperduts... això ja havia començat quan va fer el primer anunci de la seva mort.

1 Era abans de la festa de Pasqua. Jesús sabia que havia arribat la seva hora, l'hora de passar d'aquest món al Pare. Ell, que *ens* havia estimat a nosaltres, els seus que *som* al món, *ens* estimà fins a l'extrem.

2 Mentre *sopàvem*, quan el diable ja havia posat en el cor de Judes, fill de Simó Iscariot, la resolució de trair-lo, **3** Jesús, sabent que el Pare li ho havia posat tot a les mans, i que havia vingut de Déu i a Déu tornava, **4** s'aixecà de taula, es tragué el mantell i se cenyí una tovallola; **5** després va tirar aigua en

un gibrell i començà a rentar-*nos* els peus i a eixugar-los amb la tovallola que duia cenyida. ⁶ Quan arriba a Simó Pere, aquest li diu:

- Senyor, tu em vols rentar els peus?

⁷ Jesús li respon:

- Ara no entens això que faig; ho entendràs després.

⁸ Pere li diu:

- No em rentaràs els peus mai de la vida!

Jesús li contesta:

- Si no et rento, no tindràs part amb mi.

⁹ Li diu Simó Pere:

Si és així, Senyor, no em rentis tan sols els peus: renta'm també les mans i el cap.

¹⁰ Jesús li diu:

Qui s'ha banyat, només cal que es renti els peus: ja és net tot ell. I vosaltres ja sou nets, encara que no tots.

Al veure com s'aixecava decidit de taula, es treia el mantell i se cenyia la tovallola, la nostra sorpresa va ser majúscula. Què vol fer? pensàvem. Llavors es posà a rentar-nos els peus. Tu saps com ens va trasbalsar veure el nostre Mestre, el Messies, el Senyor, rebaixant-se d'aquella manera als nostres peus? No és estranya la reacció de Pere. No hi cabia al nostre cap aquell trastocament tan extraordinari de papers. Continuo:

¹¹ Jesús sabia qui el traïa, i per això va dir: «No tots sou nets.»

¹² Després de rentar-*nos* els peus, es va posar el mantell i s'assegué a taula altra vegada. Llavors *ens* digué:

- Enteneu això que us he fet? ¹³ Vosaltres em dieu "Mestre" i "Senyor", i feu bé de dir-ho, perquè ho sóc. ¹⁴ Si, doncs, jo, que sóc el Mestre i el Senyor, us he rentat els peus, també vosaltres us els heu de rentar els uns als altres. ¹⁵ Us he donat exemple perquè, tal com jo us ho he fet, ho feu també vosaltres. ¹⁶ Us ho ben asseguro: el criat no és més important que el seu amo, ni l'enviat més important que el qui l'envia. ¹⁷ Ara que heu entès tot això, feliços de vosaltres si ho poseu en pràctica!

Quina forma tan convincent de fer-nos entendre l'amor i l'actitud de servei que hem de tenir entre nosaltres! Quin contrast amb l'actitud del meu germà i jo quan ens vam presentar davant seu acompanyats de la nostra mare, per demanar-li els primers llocs del seu regne... Quina revelació de l'amor entranyable que el Déu

totpoderós ens té als homes! I què dir-te, mare, de tot el que va voler sofrir a la passió i a la creu per tots nosaltres! I també el que vas haver de sofrir tu...

- Joan, tots els qui hem vist i experimentat el seu amor, si hem de sofrir per la seva causa, ho fem rendits a la riquesa incomparable i incomprensible del seu cor.

*- És veritat, mare, per això com que ens té un amor tan immens, no admet que no ens estíem entre nosaltres. Per quatre cops, en aquella nit tan solemne, ens va dir que ens **manava** estimar-nos:*

34 Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat. Així, doncs, estimeu-vos els uns als altres. **35** Tothom coneixerà que sou deixebles meus per l'amor que us tindreu entre vosaltres.

Jn,15,12 Aquest és el meu manament: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat. **13** Ningú no té un amor més gran que el qui dóna la vida pels seus amics. **14** Vosaltres sou els meus amics si feu el que jo us mano. **15** Ja no us dic servents, perquè el servent no sap què fa el seu amo. A vosaltres us he dit amics perquè us he fet conèixer tot allò que he sentit del meu Pare. **16** No m'heu escollit vosaltres a mi; sóc jo qui us he escollit a vosaltres i us he confiat la missió d'anar pertot arreu i donar fruit, i un fruit que duri per sempre. I tot allò que demanareu al Pare en nom meu, ell us ho concedirà. **17** Això us mano: que us estimeu els uns als altres.

Aquestes darreres paraules, mare, em van remoure l'ànima. Ens va dir que no érem els seus servents, sinó els seus amics perquè sabíem tot el que ell feia i perquè ens havia fet conèixer tot el que havia sentit del seu Pare. Realment, sempre que ell parlava ho feia amb paraula poderosa i inefable, però quan ens apartava del soroll de la gent i tenia intimitat amb nosaltres, la paraula que ens adreçava, ens penetrava les fibres més fines del cor. Jo em sentia no-res amb la meva petitesa i pensava: he sigut escollit per ell, sóc estimat per ell, no puc deixar de complir la missió que m'ha confiat d'anar per tot arreu i donar fruit. Amb tota una eternitat no en tindrè prou per donar-li gràcies.

- Que el Senyor et beneeixi i et guardi, Joan. Li dono gràcies per haver-me confiat a tu. Gràcies també a tu, Joan, per tot el que fas per mi.

*- Mare, no diguis això. Algun cop m'has explicat com Elisabet et va saludar dient: **Lc,1,42** Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes! **Lc,1,43** Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar? Si Elisabet va dir això, jo ara hauria d'exclamar: qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor visqui a casa meva? El teu fill i Senyor meu, m'ha fet el regal més*

gran que em podria fer. Vivint tu amb mi, he pogut conèixer com va ser l'encarnació del Verb al teu si, i molts dels detalls de la vida del meu Mestre abans de manifestar-se al món. Jesús amb nosaltres va tenir una paciència infinita durant els tres anys de convivència, per a modelar el nostre cor segons el seu; hem hagut de veure prodigis per creure en ell, però tu has cregut sempre, ja t'ho va dir Elisabet, i jo mateix he sigut testimoni de la teva gran fe moltíssimes vegades.

La pregària de Jesús (Jn,17)

Un altre dia, Joan li diu a Maria: Avui, mare, et comentaré un altre tros del que vam viure al darrer sopar amb Jesús. És la pregària que Jesús va adreçar al Pare.

1 Després d'haver dit tot això, Jesús va alçar els ulls al cel i digué: Pare, ha arribat l'hora. Glorifica el teu Fill, perquè el teu Fill et glorifiqui, **2** ja que li has concedit poder sobre tot home, perquè doni vida eterna a tots els qui li has confiat. **3** I la vida eterna és que et coneguin a tu, l'únic Déu veritable, i aquell que tu has enviat, Jesucrist. **4** Jo t'he glorificat a la terra, duent a terme l'obra que m'havies encomanat; **5** ara glorifica'm tu, Pare, al teu costat, amb la glòria que jo tenia vora teu abans que el món existís.

Joan para un moment, i li diu a Maria:

- Va ser impressionant veure Jesús alçar els ulls al Pare, amb solemnitat, demanant-li que un cop duta a terme l'obra que li havia manat, li retornés la glòria que tenia vora seu.

6 »He fet conèixer el teu nom als qui tu has pres del món i m'has donat; eren teus i tu me'ls has donat, i ells han guardat la teva paraula. **7** Ara saben que tot el que m'has donat ho he rebut de tu, **8** perquè jo els he confiat les paraules que tu m'has confiat. Ells les han acollides i han reconegut realment que jo he sortit de tu, i han cregut que tu m'has enviat.

9 »Jo prego per ells; no prego pel món, sinó pels qui tu m'has donat, perquè són teus. **10** Tot allò que és meu és teu, i allò que és teu és meu. En ells s'ha manifestat la meva glòria. **11** Jo no em quedo més al món. Però ells s'hi queden, mentre que jo vinc a tu. Pare sant, guarda'ls en el teu nom, el nom que m'has donat, perquè siguin u com ho som nosaltres. **12** Mentre era amb ells, jo els guardava en el teu nom, el que tu m'has donat. He vetllat per ells i no se n'ha perdut ni un de sol, fora del qui s'havia de perdre, perquè es complís el que diu l'Escriptura. **13** Però ara vinc a tu, i mentre encara sóc al món dic tot això, perquè ells tinguin també la meva joia, una joia

completa. **14** Jo els he confiat la teva paraula, però ara el món els odia, perquè no són del món, com jo tampoc no en sóc. **15** No et demano que els treguis del món, sinó que els preservis del Maligne. **16** Ells no són del món, com jo tampoc no en sóc. **17** Consagra'ls en la veritat, que és la teva paraula. **18** Tal com tu m'has enviat al món, jo també els hi he enviat. **19** Jo em consagro a mi mateix per ells, perquè ells també siguin consagrats en la veritat.

Joan torna a fer una pausa:

- Has vist, mare, com va pregar el Pare per nosaltres? Que ens guardés, ja que quedàvem al món i ell se n'anava, i va demanar-li que fóssim u, que tinguéssim la seva joia completa, que el Pare ens consagrés amb la veritat. Va dir que nosaltres érem del Pare, i que érem un do del Pare envers ell; que érem la seva glòria, nosaltres amb els nostres defectes; que ens havia confiat la seva paraula, a nosaltres tan febles en tot; i que el món ens odiava com a ell. Estava preocupat per nosaltres, no volia que el Maligne ens pogués, ja ens havia dit amics. A l'escollar tot això sentíem que no sols amics, sinó amics molt estimats. Com no ens hem de sentir segurs, tenint la certesa de que el Pare i el seu Fill es preocupen tant per nosaltres?

20 »No prego només per ells, sinó també pels qui creuran en mi gràcies a la seva paraula. **21** Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat. **22** Jo els he donat la glòria que tu m'has donat, perquè siguin u com nosaltres som u. **23** Que jo estigui en ells i tu en mi, perquè siguin plenament u. Així el món reconeixerà que tu m'has enviat i que els has estimat a ells com m'has estimat a mi. **24** Pare, vull que els qui m'has confiat estiguin amb mi allà on joestic i vegin la meva glòria, la glòria que m'has donat perquè m'estimaves des d'abans de crear el món. **25** Pare bo, el món no t'ha conegut, però jo t'he conegut, i ells han reconegut que tu m'has enviat. **26** Jo els he fet conèixer el teu nom, i els el faré conèixer més encara, perquè l'amor amb què m'has estimat estigui en ells, i jo també hi estigui.

Joan fa el comentari final:

- I estén la seva pregària als homes de tots els temps venidors, que també creuran en ell per la paraula que ens ha confiat a nosaltres, i que s'anirà propagant indefinidament. Insisteix en la unitat de tots, basada en que el Pare sigui en ell, i ell sigui en nosaltres, perquè només així el món reconeixerà que Jesús és l'enviat del Pare, que ens estima a nosaltres com l'ha estimat a ell. I demana que nosaltres

i tots els qui han de venir al món i creguin en ell, estiguin amb ell allà on ell està, i que vegin la seva glòria. Ens estima tant a tots, que vol que siguem amb ell a la casa del Pare i vegem la seva glòria. Ell habita en nosaltres i tenint-lo a ell, no ens manca res, estem plens d'esperança en la seva paraula, i estem segurs de ser a casa seva quan sigui la nostra hora. Qui, a més d'ell, ens podria dir aquestes paraules? Quin consol! Quina joia ens deixen al fons de l'ànima!

- Així és Joan, li diu Maria. També acabes de dir que Jesús li va demanar al Pare que vosaltres tinguéssiu la seva joia, una joia completa. Això és el do que fa a tots els qui es deixen seduir per ell. Recorda que també Joan Baptista us va dir que la seva joia era completa, i Jesús us ho va dir just abans de la seva passió. És que tothom qui te Déu al cor, te la joia completa, i passi el que passi, ningú no li pot prendre. Les penalitats d'aquesta vida són suportables, quan al cor hi ha la joia completa que dona l'Esperit Sant.

Jesús i Pere ([Jn,21](#))

Un altre dia, és Maria qui li demana a Joan que li comenti alguna altra cosa de Jesús. Joan li fa:

- Avui et parlaré del què va passar entre Ell i Pere, després de la Resurrecció. Joan comença a explicar-se:

1 Jesús es va tornar a aparèixer a nosaltres vora el llac de Tiberíades. **2** Ens trobàvem plegats Simó Pere, Tomàs, l'anomenat Bessó, Natanael, de Canà de Galilea, el meu germà, jo, i dos deixebles més. **3** Simó Pere ens diu:

- Me'n vaig a pescar.

Els demás li vàrem dir:

- Nosaltres també venim amb tu.

*Sortirem, doncs, i pujàrem a la barca, però aquella nit no vam pescar res. **4** Quan va despuntar el dia, Jesús es presentà vora el llac, però nosaltres no ens adonarem que fos ell. **5** Llavors Jesús ens digué:*

- Nois, no teniu res per a menjar?

Li responguérem:

- No.

6 Ell ens digué:

- Tireu la xarxa a la dreta de la barca i trobareu peix.

Així ho vam fer i ja no la podíem estirar de tants peixos com hi havia.

7 Llavors *jo li dic* a Pere:

- És el Senyor.

Així que Simó Pere va sentir que era el Senyor, es posà el vestit que s'havia tret i es llançà a l'aigua. 8 Els altres, que només *érem* a uns cent metres de terra, *vam* arribar amb la barca, arrossegant la xarxa plena de peixos.

9 Quan *baixàrem* a terra, *veiérem* pa i unes brases amb peix coent-s'hi. 10 Jesús *ens digué*:

- Porteu peixos dels que acabeu de pescar.

11 Simó Pere pujà a la barca i va estirar cap a terra la xarxa plena de peixos: eren cent cinquanta-tres peixos grossos. Tot i haver-hi tant de peix, la xarxa no es va esquinçar. 12 Jesús *ens digué*:

- Veniu a menjar.

Cap *de nosaltres* no gosava preguntar-li qui era, perquè *sabiem* que era el Senyor. 13 Jesús s'acostà, prengué el pa i *ens* el donava. Igualment va fer amb el peix.

14 Aquesta fou la tercera vegada que Jesús *se'ns* va aparèixer després de ressuscitar d'entre els morts.

Nosaltres estàvem afamats, assedegats i rendits després de no haver pescat res, i ell, que ens estimava tant, se'ns presenta a la vora el llac, ens fa tirar la xarxa a la dreta, i a l'instant queda plena de peixos. Ja ens tenia preparat el foc i el pa i ens va convidar a menjar. Quanta tendresa, quina pau, quina joia tenir-lo altre cop amb nosaltres!

Maria durant tot el relat no ha mogut ni una sola pestanya.

Joan continua: 15 Quan *haguérem* menjat, Jesús va preguntar a Simó Pere:

- Simó, fill de Joan, m'estimes més que aquests?

Ell li respongué:

- Sí, Senyor, tu saps que t'estimo.

Jesús li diu:

-Pastura els meus anyells.

16 Per segona vegada li pregunta:

- Simó, fill de Joan, m'estimes?

Ell li respon:

- Sí, Senyor, tu saps que t'estimo.

Jesús li diu:

- Pastura les meves ovelles.

17 Li pregunta Jesús per tercera vegada:

- Simó, fill de Joan, m'estimes?

Pere es va entristir que Jesús li preguntés per tercera vegada si l'estimava, i li respongué:

- Senyor, tu ho saps tot; ja ho saps, que t'estimo.

Li diu Jesús:

- Pastura les meves ovelles.

És admirable, mare, com Jesús interpel·la Pere tres vegades. Sense fer-li cap reprensió, amb quina delicadesa el duu a la nit de la passió quan el negà per tres cops! Pere havia plorat amargament, però aquelles negacions no gaire després de que s'havia vantat de donar la vida per ell, li havien deixat al cor una ferida que ni tan sols després que el Mestre recent ressuscitat se li hagués aparegut a ell particularment, estava encara sense cicatritzar. Jesús ho sabia, volia donar-li l'oportunitat d'alliberar-se, i llavors li pregunta tres cops, tres, si l'estima més que nosaltres. Pere, ara amb la boca petita, les paraules mesurades, amb tota humilitat, li contesta per dos cops que ell ja sap que l'estima, i al tercer, entristit i avergonyit, li torna a dir que ell ja sap que l'estima, perquè ell ho sap tot i coneix el que hi ha al cor dels homes.

Maria diu:

- El cor de Jesús és ple de misericòrdia i finesa per arribar al fons de les persones. Ell sap trobar sempre el moment oportú i les paraules adients.

(Si Jesús ens donés a nosaltres l'oportunitat d'esborrar les vegades que l'hem negat, quants cops ens hauria de preguntar si l'estimem? I quina seria la nostra resposta?).

La dispersió dels apòstols

Persecució dels apòstols (Ac.5)

12 Per mitjà dels apòstols es feien molts senyals i prodigis entre el poble. Tots els creients es reunien unànimement al pòrtic de Salomó, **13** però ningú no gosava unir-se a ells, encara que el poble en feia grans elogis; **14** i un nombre cada vegada més gran d'homes i dones es convertien a la fe en el Senyor. **15** Fins i tot la gent treia els malalts pels carrers i els deixava allà en llits i lliteres, perquè quan Pere passés, almenys la seva ombra en toqués algun. **16** També hi acudia molta gent dels pobles veïns de Jerusalem portant malalts i persones turmentades per esperits malignes. Tots recobraven la salut.

17 El gran sacerdot i tots els seus partidaris, del grup dels saduceus, portats per la gelosia, **18** van detenir els apòstols i els tancaren a la presó pública. **19** Però a la nit l'àngel del Senyor va obrir les portes de la presó, els va fer sortir i els digué: **20** Aneu, presenteu-vos al temple i prediqueu al poble tot aquest missatge de vida. **21** Ells van fer cas d'aquestes paraules i entraren al temple a punta de dia per ensenyar-hi. Quan arribaren el gran sacerdot i els seus partidaris, van convocar el Sanedrí, això és, tot el consell dels israelites, i enviaren a buscar els apòstols a la presó. **22** Però quan els guardes hi anaren, no els hi van trobar i se'n tornaren a comunicar-ho al Sanedrí:

23 - Hem trobat la presó ben tancada i els sentinelles fent guàrdia a la porta; l'hem oberta, però a dintre no hi hem vist ningú.

24 En sentir això, el cap de la guàrdia del temple i els grans sacerdots van quedar perplexos i no s'explicaven què havia pogut passar amb aquella gent. **25** Llavors se'n va presentar un que els digué:

--Els homes que vau posar a la presó són al temple ensenyant el poble.

26 Tot seguit va anar-hi el cap de la guàrdia amb els seus homes i se'ls va endur, però sense violència, perquè tenien por que el poble els apedregués. **27** Se'ls van emportar, doncs, i els feren comparèixer davant el Sanedrí. El gran sacerdot començà així el seu interrogatori:

28 - Us vam prohibir severament d'ensenyar en el nom de Jesús, però vosaltres heu omplert Jerusalem de la vostra doctrina i voleu que es giri contra nosaltres la sang d'aquest home.

29 Pere i els apòstols respongueren:

- Cal obeir Déu abans que els homes. 30 El Déu dels nostres pares ha ressuscitat Jesús, que vosaltres vau matar penjant-lo en un patíbul. 31 La dreta de Déu l'ha enaltit com a capdavanter i salvador, per concedir a Israel la conversió i el perdó dels pecats. 32 Nosaltres en som testimonis, i també n'és testimoni l'Esperit Sant que Déu ha donat als qui l'obeeixen.

33 Ells, en sentir això, es corsecaven de ràbia i estaven decidits a matar-los. 34 Aleshores s'alçà enmig del Sanedrí un fariseu que es deia Gamaliel, doctor de la Llei, honorat de tot el poble. Manà que fessin sortir un moment aquells homes 35 i digué:

- Israelites, aneu amb compte amb el que voleu fer contra aquests homes. 36 Temps enrere es va aixecar Teudes dient que ell era qui sap qui, i se li van ajuntar uns quatre-cents homes; Teudes va ser mort, i tots els seus seguidors es van dispersar i van quedar reduïts a no res. 37 Després d'ell, en els dies de l'empadronament, es va aixecar Judes el Galileu i va arrossegar gent al seu darrere. També Judes va morir, i tots els seus partidaris es van dispersar. 38 Jo us dic, doncs: desenteneu-vos d'aquesta gent, deixeu-los anar. Perquè, si allò que fan o es proposen ve dels homes, es destruirà tot sol; 39 però si és de Déu, no aconseguireu pas destruir-los. I alerta que no us trobéssiu lluitant contra Déu!

39 El Sanedrí va fer cas de Gamaliel. 40 Cridaren els apòstols i els feren assotar. Després els van prohibir de parlar en el nom de Jesús i els van posar en llibertat. 41 Ells se'n van anar del Sanedrí, contents d'haver estat trobats dignes de ser ultratjats per causa del nom de Jesús. 42 Cada dia, al temple i per les cases, no paraven d'ensenyar i d'anunciar la bona nova que Jesús és el Messies.

Mort d'Esteve ([Ac.7](#))

54 En sentir això, estrenyien les dents i es corsecaven de ràbia contra Esteve. 55 Ell, ple de l'Esperit Sant, fixà al cel la mirada i veié la glòria de Déu i Jesús que s'estava a la dreta de Déu. 56 Llavors va dir:

- Veig obert el cel, i el Fill de l'home a la dreta de Déu.

57 Ells, cridant amb tota la força, es van tapar les orelles i s'abraonaren tots alhora contra ell, 58 el tragueren fora de la ciutat i començaren a apedregar-

lo. Els testimonis havien deixat els seus mantells als peus d'un jove que es deia Saule. **59** Mentre l'apedregaven, Esteve pregava dient:

- Jesús, Senyor, rep la meva vida!

60 Després caigué de genolls i va cridar amb tota la força:

- Senyor, no els tinguís en compte aquest pecat. I, havent dit això, va morir.

La dispersió ([Ac,11](#))

19 Els qui s'havien dispersat amb motiu de la persecució que va seguir a la mort d'Esteve, van arribar fins a Fenícia, Xipre i Antioquia, sense predicar la paraula a ningú més que als jueus; **20** tanmateix, n'hi havia alguns de Xipre i de Cirene que, en arribar a Antioquia, anunciaven també als grecs la bona nova de Jesús, el Senyor. **21** I com que la mà del Senyor era amb ells, un gran nombre de persones van creure i es convertiren al Senyor.

Mort de l'apòstol Jaume i empresonament de Pere ([Ac,12](#))

1 Per aquell temps, el rei Herodes decidí de fer mal a alguns membres de l'Església **2** i féu decapitar Jaume, el germà de Joan.

3 Quan s'adonà que això agradava als jueus, féu detenir també Pere. Eren els dies dels Àzims. **4** Herodes va manar que fos tancat a la presó i en confià la custòdia a quatre esquadres de quatre soldats, amb el propòsit de fer-lo comparèixer davant el poble després de Pasqua. **5** Mentre Pere era a la presó ben vigilat, la comunitat pregava a Déu intensament per ell.

6 La nit abans que Herodes anava a fer-lo comparèixer, Pere dormia entre dos soldats, lligat amb dues cadenes, i els sentinelles feien guàrdia davant la porta de la presó. **7** Tot d'una es va presentar un àngel del Senyor i el calabós s'omplí de claror. L'àngel va tocar Pere al costat, el desvetllà i li va dir:

- Aixeca't, de pressa!

Llavors les cadenes li van caure de les mans, **8** i l'àngel li digué:

- Cenyeix-te i posa't les sandàlies.

Pere ho va fer, i l'àngel afegí:

- Posa't el mantell i segueix-me.

9 Pere sortí a fora i el seguia, però no s'adonava que això que feia l'àngel era veritat; es pensava tenir una visió. **10** Van passar la primera guàrdia i la

segona i arribaren a la porta de ferro que dóna a la ciutat. La porta s'obrí tota sola, i ells sortiren i continuaren carrer avall, i de sobte l'àngel el va deixar. **11** Llavors Pere tornà en si i digué: Ara veig realment que el Senyor ha enviat el seu àngel i m'ha alliberat de les mans d'Herodes i de tot allò que el poble dels jueus esperava que passés.

12 Ja del tot conscient de la situació, Pere se'n va anar a casa de Maria, la mare de Joan, conegut amb el sobrenom de Marc. Allí hi havia molta gent reunida que pregava. **13** Pere va trucar a la portalada, i una criada que es deia Rode anà a preguntar qui hi havia. **14** Així que reconegué la veu de Pere, de tanta alegria, en lloc d'obrir la porta, va córrer cap dins a anunciar que Pere era fora al carrer. **15** Els altres li van dir:

- T'has tornat boja!

Però ella insistia que era cert. Ells li digueren:

- Deu ser el seu àngel.

16 Mentrestant, Pere continuava trucant. Finalment obriren i, en veure'l, no se'n sabien avenir. **17** Ell, amb la mà, els va fer senyal que callessin i els contà com el Senyor l'havia alliberat de la presó. Després els digué:

- Feu-ho saber a Jaume i als germans.

Aleshores se n'anà en un altre lloc.

18 Quan fou de dia, hi hagué una gran confusió entre els soldats, que es preguntaven què se n'havia fet, de Pere. **19** Herodes el va fer buscar i, veient que no el trobaven, va processar els guardes i donà l'ordre d'executar-los. Després va baixar de Judea a Cesarea i s'hi quedà per un cert temps.

Jaume, el germà del Senyor

Acabem de llegir que quan Pere, després de ser alliberat, va a casa de la mare de Marc, els diu que informin Jaume i els germans. Pere reconeix Jaume, el germà del Senyor, com a dirigent de la comunitat de Jerusalem.

*Jaume, el germà del Senyor, juntament amb els seus germans, va quedar ple de l'Esperit Sant el dia de la Pentecosta: **Ac,1,14** Tots ells eren constants i unànimes en la pregària, juntament amb algunes dones, amb Maria, la mare de Jesús, i amb els germans d'ell.*

*S'ha establert a Jerusalem, on hi te casa, **Ac,21,18**. Ha decidit dedicar la seva vida a propagar la fe en Jesús, mica a mica s'ha consolidat com a dirigent de la*

comunitat de deixebles de la ciutat. Segons l'historiador Flavi Josep, en la seva obra "Antiguitats judaiques", després que l'apòstol Pere va abandonar Jerusalem, Jaume va esdevenir l'únic dirigent de la comunitat.

Al capítol 15 dels Fets, on es parla de l'Assemblea de Jerusalem, es torna a parlar de Jaume: 13 Quan hagueren acabat de parlar, Jaume prengué la paraula i va dir: Germans, escolteu-me: 14 Simeó ha exposat com, des del començament, Déu mirà d'escollir-se d'entre les nacions paganes un poble que porta el seu nom. 15 Això concorda amb les paraules dels profetes que hi ha en l'Escriptura: 16 » Després d'això tornaré per reconstruir la cabana de David que havia caigut. En reconstruiré les ruïnes i la redreçaré, 17 perquè em cerquin a mi, el Senyor, la resta d'homes i totes les nacions que porten el meu nom. Ho diu el Senyor, 18 que fa conèixer aquestes coses des de sempre. 19 » Per tant, sóc del parer que no hem de posar obstacles a aquells pagans que es converteixen a Déu; 20 n'hi ha prou d'escriure'ls que s'abstinguin de la carn oferta als ídols, de relacions sexuals il·legítimes, de menjar animals ofegats i de menjar sang.

Al capítol 21, havent acabat el seu tercer viatge missioner, Pau puja a Jerusalem i l'endemà d'arribar-hi, va a la casa de Jaume: 15 Passats aquests dies i acabats els preparatius, vam pujar a Jerusalem. 16 Ens acompanyaven alguns deixebles de Cesarea, que ens van portar a allotjar-nos a casa d'un tal Mnasó, de Xipre, un dels primers deixebles. 17 Quan vam arribar a Jerusalem, els germans ens van rebre amb goig. 18 L'endemà, Pau va anar amb nosaltres a casa de Jaume, on s'havien reunit tots els qui presidien la comunitat. 19 Els saludà i els va explicar amb detall tot allò que Déu havia fet entre els pagans per mitjà del seu ministeri.

És el tercer cop que els Fets dels Apòstols parlen de Jaume, i es detalla que la reunió esdevé a casa seva, i també la consideració que li tenien els Apòstols. Per altra banda, aquesta comunitat era partidària de seguir fervorosament la Llei, i pregaven regularment al Temple, cosa que feia que els dirigents jueus els toleressin amb certa simpatia

Segons l'historiador Flavi Josep, en la seva obra "Antiguitats Judaiques", Jaume va ser lapidat l'any 62: "Ananies era un saduceu sense ànima. Va convocar astutament el Sanedrí en el moment propici. El procurador Fest havia mort. El successor, Albí, quan encara no havia pres possessió, va fer que el Sanedrí jutgés

Jaume, germà de Jesús, qui era anomenat Crist, i a alguns altres. Els va acusar d'haver transgredit la Llei i els va entregar perquè fossin apedregats”.

Joan Evangelista, Jaume i Maria

Quan es van dispersar els apòstols, la tradició diu que l'evangelista Joan va anar a Efes, on va participar en la fundació d'aquella església; d'allí, durant la persecució de Domicià i tal com consta a l'Apocalipsi, va ser desterrat a l'illa de Patmos: Ap,1,9 Jo, Joan, germà i company vostre en la tribulació, la reialesa i la constància que compartim amb Jesús, em trobava exiliat a l'illa de Patmos per haver anunciat la paraula de Déu i per haver donat testimoni de Jesucrist. Després de l'exili, Joan va retornar a Efes, on va morir.

Molts pensen que Maria, al marxar Joan de Jerusalem, va continuar vivint en aquesta ciutat, a casa del seu estimat fillastre Jaume, fins a la seva mort i assumpció al cel.

L'assumpció de Maria al cel

En aquell temps, arribada la seva hora, Maria, com tots els homes i dones del món, va morir: 1 Co,15,22 Així com per la seva unió amb Adam tots moren, així també per la seva unió amb Crist tots tornaran a la vida.

A la matinada del tercer dia de la seva mort, Jesús envia l'àngel Gabriel a Jerusalem, a la casa de Jaume, "el germà del Senyor". L'àngel entra i el saluda:

- La pau sigui amb tu, Jaume, vinc a emportar-me la mare del Senyor.

Jaume l'acompanya on han posat el cos, ell va al davant i l'àngel el segueix. A l'arribar al lloc, s'aparta a fi que l'àngel entri primer. Gabriel entra a trobar Maria, li agafa la ma, i la crida amb veu potent:

- Aixeca't, Maria.

Ella a l'instant s'incorpora. Ell la saluda:

- Alegra't, Maria, plena de la gràcia del Senyor, ell és amb tu.

Ella es torba en sentir per segon cop aquestes paraules i pensa per què ara la torna a saludar així. Ell li diu:

- No tinguis por, Maria. Jesús, el teu fill, que seu a la dreta de Déu Pare, m'envia per a dur-te a casa seva.

Maria s'alegra al sentir aquestes paraules, i diu:

- Sóc l'esclava del Senyor, que es compleixin en mi les teves paraules.

De sobte s'uneix a l'àngel un estol dels exèrcits celestials comandat per Miquel, que lloa Déu cantant: Glòria a Déu a dalt del cel, benaurada per sempre la seva mare, que ell estima.

Gabriel i Miquel s'acomiaten de Jaume, donant-li la pau de part del Senyor Jesús. Jaume veu com Maria és enduta cap al cel, ella inclina suaument el cap i creua els braços sobre el pit enviant-li una abraçada.

Al cel hi ha una gran festa, esperant l'arribada de la mare del Verb encarnat. Déu Pare, que com ella també va patir amb un dolor infinit la passió de Jesús, la surt a rebre, l'abraça, la porta davant d'ell, i li diu:

- Dona, aquí tens el nostre fill.

El Fill l'abraça llarga i tendrament, i després ella s'agenolla i adora Déu Pare, Déu Fill i Déu Esperit Sant.

Si després de l'anunci de Gabriel, Maria va quedar trasbalsada per la magnitud del missatge, i més encara per les paraules amb que Elisabet la va saludar, i llavors del seu cor va esclatar el Magníficat, qui pogués imaginar les paraules que ara, després de ser assumpta miraculosament amb cos i ànima al cel, ha adreçat al

Senyor Déu Pare i al Senyor Déu Fill! I les que ha rebut d'ells, quines han sigut? Tanmateix Maria és plena de [Sl,16,11](#) joia i festa a desdir al seu davant, el Pare i el Fill l'acullen a casa seva, i d'aleshores ençà, ella té al seu costat, delícies per sempre.

Des d'allà, ella vetlla per tots nosaltres, i des dels innumbrables llocs del món on es venera la seva imatge podem fàcilment clamar-li i sospirar-li, però no és necessari desplaçar-nos, perquè ella, com a mare nostra que és, esguarda atentament qualsevol sospir del nostre cor, siguem on siguem. Quan es neguiteja en moments delicats de la història, s'apareix i dona missatges a gent senzilla per moure els cors a conversió, i és que no para mai d'intercedir al seu fill i a Déu Pare perquè no siguin inútils per ningú els sofriments que van voler patir per nosaltres.

Tots els qui van conèixer Maria, els apòstols, les dones que acompanyaven Jesús i els deixebles en general, li tenien veneració i l'honoraven. Els era palesa la seva fe, el seu esperit de servei, la valentia que va manifestar fins al Calvari, la influència que discreta i eficaçment exercia sobre Jesús.

Des del temps de Jesús fins avui en dia, aquesta admiració per ella s'ha anat transmetent de generació en generació de moltíssimes maneres. El món esta ple d'esglésies que li són dedicades, i de les seves imatges sempre venerades.

Ella mateixa, moguda per L'Esperit Sant, ho va profetitzar: [Lc,1,48](#) Des d'ara totes les generacions em diran benaurada. Aquesta cadena inescapable de devoció mariana, perdurarà fina a la darrera generació; és molt fàcil i pertinent creure en la seva intercessió, i a tothom qui l'invoca, ella li dona pau al cor.

A tots vosaltres els qui heu llegit aquest llibre, us dic que si necessiteu una mare amorosa i sol·lícita en qualsevol moment de la vostra vida, recordeu-vos sempre i fermament, que tal com va dir Sant Bernat de Claravall, no s'ha sentit mai a dir que ningú que hagi implorat la seva assistència i reclamat el seu auxili, hagi estat abandonat per ella.

Epíleg

Pel que fa a la pregunta de l'evangelista Lluc a la que m'he referit al començament del pròleg, Lc,18,8 Però el Fill de l'home, quan vingui, trobarà fe a la terra? és just que abans de cloure aquest llibre, porti aquestes paraules de Jesús: Mt,24,21 Perquè aleshores hi haurà una gran tribulació, com no n'hi ha haguda cap des de la creació del món fins ara ni tornarà a haver-n'hi cap més. 22 I si Déu no hagués decidit d'escurçar aquells dies, no se salvaria ningú; però, per amor als elegits, els escurçarà.

En els dies de la gran tribulació encara hi haurà elegits, encara hi haurà fe a la terra.

APÈNDIX

Havent llegit aquest llibre...

Havent llegit aquest llibre, hem pogut veure, Déu meu, com n'esteu de boig, boig d'amor per nosaltres.

Des de sempre sabíeu que [Sl,130,3](#) si tinguéssiu en compte les culpes, Senyor, qui es podria sostenir?, i vau decidir mantenir el vostre [Sl,130,7](#) amor fidel i redimir-nos amb redempció generosa.

Hem vist, Senyor Déu Pare, quin era el vostre pla per a la nostra salvació: Encomanar-li al vostre Fill Unigènit que abandonés la glòria que tenia al vostre costat, per encarnar-se en Maria i així plantar la seva tenda entre nosaltres, per ser Déu-amb-Nosaltres. Volíeu que després de viure 30 anys a Natzaret, ell que és la vostra Paraula, ens proclamés durant tres anys la Bona Nova que li havíeu encomanat. Volíeu que fos el vostre Anyell Pasqual que després de sotmetre's a la nostra atrotinada justícia, entregués la vida per nosaltres amb humiliacions extremes i turments esfereïdors, per pagar d'aquesta manera el preu dels pecats de la Humanitat.

Hem vist com Vos Senyor Déu Fill, per l'amor que teniu al Pare i a nosaltres, i perquè nosaltres que som pecadors poguéssim, per vos i en vos, ser també fills del Pare, us heu avingut a ser l'Anyell de Déu que lleva el pecat del món. Vos que amb el Pare i el vostre Esperit sou l'Únic Sant, heu acceptat ser "l'Únic Pecador", us heu carregat tots els nostres pecats a les espatlles.

Sí, Senyor Déu Pare, el vostre Fill va retornar a Vos, però Vos i Ell seguiu entre nosaltres mitjançant la presència i l'acció del vostre Amor, del vostre Esperit Sant: [Jn,16,7](#) Amb tot, us dic la veritat: us convé que me'n vagi, perquè, si no me'n vaig, el Defensor no vindrà a vosaltres; en canvi, si me'n vaig, us l'enviaré. [Jn,14,18](#) No us deixaré pas orfes; tornaré a vosaltres. [Jn,14,16](#) I jo pregaré el Pare, que us donarà un altre Defensor perquè es quedi amb vosaltres per sempre. [17](#) Ell és l'Esperit de la veritat, que el món no pot acollir, perquè no és capaç de veure'l ni de conèixer-lo: sou vosaltres qui el coneixeu, perquè habita a casa vostra i estarà dins de vosaltres.

El Senyor ens diu que convé que se'n vagi perquè si no el Defensor no vindrà a nosaltres. Serà molt millor la seva presència per l'acció de l'Esperit Sant, perquè així no es limitarà a una geografia determinada, es multiplicarà pels cors de tots aquells que creuran.

Per vessar l'Esperit als nostres cors heu fundat l'Església, dipositària dels Sagraments:

Mt,16,18-19 I jo et dic que tu ets Pere, i sobre aquesta pedra edificaré la meva Església, i les forces del reialme de la mort no la podran dominar. Et donaré les claus del Regne del cel; tot allò que lliguis a la terra quedarà lligat al cel, i tot allò que deslliguis a la terra quedarà deslligat al cel.

L'heu fet dipositària de tot el necessari per participar de la vostra naturalesa:
2 Pe,1,3 El poder diví ens ha donat tot el que és necessari per a la vida i la pietat, fent-nos conèixer aquell qui ens ha cridat amb la seva glòria i amb tota la seva força. **4** Per elles ens han estat concedides les promeses més grans i precioses; gràcies a aquestes promeses podreu fugir de la corrupció que hi ha en el món, provocada pels desigs terrenals, i participareu de la naturalesa divina.

Els sagraments

Els sagraments son els signes sensibles, perceptibles i eficaços de la gràcia invisible de Déu. Per ells s'atorga la vida divina, oferint al creient la possibilitat de ser fill de Déu. Son instituïts per Jesucrist i confiats a l'Església.

EL BAPTISME: *Aquest sagrament és la nostra Pentecosta particular en la que l'Esperit Sant és vessat en el nostre cor.*

Mt,28,19 Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant **20** i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat.

Ac,2,38 Pere els va respondre: -Convertiu-vos, i que cada un de vosaltres es faci batejar en el nom de Jesucrist per obtenir el perdó dels pecats, i així rebreu el do de l'Esperit Sant.

Rm,6,4-5 Pel baptisme hem mort i hem estat sepultats amb ell, perquè, així com Crist, per l'acció poderosa del Pare, va ressuscitar d'entre els morts, també nosaltres emprenguem una nova vida. I si nosaltres hem estat units a ell per aquesta mort semblant a la seva, també ho estarem per la seva resurrecció.

Jn,3,5 Jesús respongué: -T'ho ben asseguro: ningú no pot entrar al Regne de Déu si no neix de l'aigua i de l'Esperit. **6** De la carn en neix carn, de l'Esperit

en neix Esperit. ⁷ No t'estranyis que t'hagi dit: "Cal que nasqueu de dalt." ⁸ El vent bufa allà on vol; en sents la remor, però no saps d'on ve ni on va. Així mateix passa amb el qui neix de l'Esperit.

Més endavant, en el paràgraf "L'Esperit Sant a la Bíblia", s'hi troben totes les cites de L'Esperit, que ens poden ajudar a entendre i a desitjar la seva acció sobre nosaltres. Hi ha qui pensa que el Baptisme no s'ha de rebre fins que hom no té plena consciència. És una opció, però per què privar als infants de l'acció de l'Esperit Sant, davant les dificultats de la vida? Al cap i a la fi, els pares tampoc demanen permís als fills per portar-los al món.

Estarà molt bé, els qui heu estat batejats i en la vostra vida, pel motiu que sigui, heu viscut sense fe, penseu que des del vostre bateig teniu l'Esperit de Déu en el vostre cor, esperant que el reconegueu i li parleu. No cal que el cerqueu lluny de vosaltres, parleu-li, ell no passa mai dels qui l'invoquen amb humilitat i sinceritat.

LA CONFIRMACIÓ: Aquest sacrament completa l'acció del Baptisme. La seva significació i eficàcia se centra en el do de l'Esperit Sant per confirmar el creient en la fe del baptisme i amb vista a la missió que, com a membre de l'Església, té en el món. En l'Església primitiva —i és encara la pràctica de les Esglésies Orientals— formava una sola celebració amb el baptisme. A Occident, la seva administració ha estat retardada a una edat més madura del creient, a fi de facilitar a qui el rep, la seva comprensió i lliure acceptació.

EL PERDÓ: Si després d'haver rebut l'Esperit Sant amb tots els seus dons pequem, l'Església ha rebut de Jesucrist el poder de perdonar els pecats i així recuperar la seva presència al nostre cor: Jn,20,23 A qui perdonareu els pecats, li quedaran perdonats; a qui no els perdoneu, li quedaran sense perdó.

L'EUCARISTIA: Mt,28,26 Mentre sopaven, Jesús prengué el pa, digué la benedicció, el partí i, tot donant-lo als deixebles, digué: Preneu, mengeu-ne: això és el meu cos. Lc,22,19 Feu això, que és el meu memorial. Mt,28,27-28 Després prengué una copa, digué l'acció de gràcies i els la donà tot dient: Beveu-ne tots, que això és la meva sang, la sang de l'aliança, vessada per tothom en remissió dels pecats.

Jn,6,53 Us ho ben asseguro: si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no teniu vida en vosaltres. Jn,6,54 Qui menja la meva carn i beu la meva sang, té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Jn,6,55 La

meva carn és veritable menjar i la meva sang és veritable beguda. Jn,6,56 Qui menja la meva carn i beu la meva sang, està en mi, i jo, en ell. Jn,6,57 A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Jn,6,58 Aquest és el pa que ha baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.

No cal dir que cal desitjar assistir a missa sempre que es pugui, ja que és allí on s'escolta la paraula i es rep sacramentalment el Senyor. Assistir-hi amb fe i amb tota l'atenció posada en el que s'hi diu i s'hi fa, revivint amb emoció la passió, mort i resurrecció de nostre Senyor.

LA UNCIÓ DELS MALALTS ens dona força quan ens falta salut i també quan hem de traspasar d'aquest món. L'ORDE i el MATRIMONI ens donen la força de l'Esperit per acompanyar-nos en el camí escollit per la nostra vida .

Ens heu donat la vostra paraula

El vostre amor foll per nosaltres, Senyor Déu nostre, ens ha fet el do de la Sagrada Escriptura, la vostra paraula, mitjançant la qual ens instruíu, ens doneu constància i consol per mantenir l'esperança: Rm,15,4 En efecte, tot el que fou escrit en altre temps, va ser escrit per a instruir-nos; així, gràcies a la constància i al consol que ens donen les Escripures, mantenim l'esperança.

La Bíblia és el llibre on està escrita la paraula de Déu. La paraula de Jesucrist està en els quatre Evangelis, basats en la vinguda de l'Esperit Sant el dia de la Pentecosta: Jn,14,26 Però el Defensor, l'Esperit Sant que el Pare enviarà en nom meu, us farà recordar tot el que jo us he dit, i us ho farà entendre. Tots els demés llibres van ser inspirats per Déu a diferents i múltiples actors.

- *Una paraula que és necessari escoltar: Jn,5,24 Us ben asseguro que els qui escolten la meva paraula i creuen en el qui m'ha enviat, tenen vida eterna; i en el judici no seran condemnats, perquè ja han passat de la mort a la vida.*
- *Paraula viva, font que sempre raja per als qui s'acosten a llegir-la o escoltar-la amb el cor obert. És accessible a tothom, es deixa trobar sense intermediaris, i no s'ha de rebutjar amb l'excusa de que els qui la proclamen no la practiquen.*

- *Paraula que sempre es compleix: Is.55.10-11* Tal com la pluja i la neu cauen del cel i no hi tornen, sinó que amaren la terra i la fecunden, i la fan germinar fins que dóna llavor als sembradors i pa per a aliment, així serà la paraula que surt dels meus llavis: no tornarà a mi infecunda. Realitzarà el que jo volia, complirà la missió que jo li havia confiat.
- *Paraula que sacseja els cors de qui la llegeixen o l'escolten, com als deixebles d'Emmaús: Lc.24,32* No és veritat que el nostre cor s'abrusava dins nostre mentre ens parlava pel camí i ens obria el sentit de les Escriptures?
- *Paraula que sedueix: Jn.1,39* Ells hi anaren, veieren on s'estava i es quedaren amb ell aquell dia. Eren cap a les quatre de la tarda. *Els dos deixebles de Joan, en escoltar per primer cop Jesús, queden captivats i en recorden el moment. Hem de llegir la paraula talment com si escoltéssim que Déu ens parla, i deixar-nos captivar com els primers deixebles.*
- *Paraula que transforma per donar fruit a qui l'escolta amb disponibilitat, generositat, humilitat, i la grava al cor meditant-la amb perseverança: Lc.8,15* La llavor que cau en terra bona són els qui escolten la paraula amb un cor bo i generós, la retenen i amb perseverança arriben a donar fruit. *2Tm.3,15* Des de ben petit coneixes les Sagrades Escriptures, que tenen el poder de donar-te la saviesa que duu a la salvació gràcies a la fe en Jesucrist. *16* Tota l'Escriptura és inspirada per Déu i útil per a ensenyar, refutar, corregir i educar en el bé, *17* perquè el qui és home de Déu arribi a la maduresa i estigui sempre a punt per a tota obra bona.
- *Paraula que arrela en el nostre cor i ajuda la paraula nostra quan dialoguem amb Déu. Ens ensenya a pregar. Els salms en són una magnífica escola.*
- *Paraula nostra que Déu escolta: Sl.40,2* Tenia posada l'esperança en el Senyor, i ell, inclinant-se cap a mi, ha escoltat el meu clam. *Sl.91,15* Sempre que m'invoqui, l'escoltaré *1 Jn.5,14* Sempre que li demanem alguna cosa d'acord amb la seva voluntat, ell ens escolta. *Jo.15,7* Si esteu en mi i les meves paraules resten en vosaltres, podreu demanar tot el que voldreu, i

ho tindreu. Jo,15,16 I tot allò que demanareu al Pare en nom meu, ell us ho concedirà. Jo,14,13-14 I tot allò que demanareu al Pare en nom meu, jo ho faré; així el Pare serà glorificat en el Fill. Sempre que demaneu alguna cosa en nom meu, jo la faré. Jo,16,23-24 Us ho ben asseguro: tot allò que demanareu al Pare en nom meu, ell us ho concedirà. Fins ara no heu demanat res en nom meu; demaneu i rebreu, i la vostra joia serà completa.

- *Paraula nostra que a Déu entranyablement li agrada escoltar de igual a igual:*
Gn,18,23-26 Llavors Abraham s'acostà i digué:

- De debò que faràs desaparèixer tant el just com el culpable? Suposem que a la ciutat hi ha cinquanta justos. De debò que els faràs desaparèixer? No perdonaràs aquest lloc per amor d'aquells cinquanta? Mai de la vida no faràs una cosa així! Exterminaràs el just amb el culpable? Que el just i el culpable siguin tractats igual? Mai de la vida! El qui judica tota la terra, no farà justícia?

El Senyor va respondre:

- Si trobava dintre de Sodoma cinquanta justos, per amor d'ells perdonaria tota la ciutat.

Abraham gosa regatejar amb el Senyor: 45, 40, 30, 20 i finalment 10 justos. S'atreveix a dir-li el que no pot fer: «Mai de la vida no faràs una cosa així!» i el Senyor es deixa convèncer, mostrant una paciència i proximitat infinites.

Gn,18,32 El Senyor li respongué:

- No la destruiria, per consideració a aquests deu.

- *Paraula nostra que s'ha de dir amb el cor obert a la voluntat de Déu. Si demanem no tenint en compte la seva voluntat, ens estranyem i enfadem quan no ens ho concedeix.*

No creiem que Ell és totpoderós, ens oblidem que Jesús durant la seva vida entre nosaltres va demostrar mil vegades que pot donar salut, multiplicar pans i peixos, fins i tot ressuscitar morts. No ens creiem que sempre està disposat a inclinar-se per escoltar el nostre clam.

I quan ens concedeix el que li demanem, moltes vegades ni ens n'adonem. Al desaparèixer la nostra necessitat, ràpidament ens oblidem del que fa tant poc hem demanat, i ens passa per alt donar-li les gràcies: Lc,17,15 Un d'ells,

quan s'adonà que havia estat guarit, va tornar enrere glorificant Déu amb grans crits, ¹⁶ es prosternà als peus de Jesús amb el front fins a terra i li donava gràcies. Aquell home era un samarità. ¹⁷ Jesús digué:

- No eren deu, els qui han quedat purs? On són els altres nou? ¹⁸ No n'hi ha hagut cap que tornés per donar glòria a Déu fora d'aquest estranger?

- *Paraula que dona pau i asserena el cor:* ^{Mt,6,31} Per tant, no us preocupeu, pensant què menjareu, o què beureu, o com us vestireu. ³² Tot això, els pagans ho busquen amb neguit, però el vostre Pare celestial ja sap prou que en teniu necessitat. ³³ Vosaltres, busqueu primer el Regne de Déu i fer el que ell vol, i tot això us ho donarà de més a més. ³⁴ No us preocupeu, doncs, pel demà, que el demà ja s'ocuparà d'ell mateix. Cada dia en té prou amb els seus maldecaps.

^{Jn,14,1-4} Que els vostres cors s'asserenin. Creieu en Déu!, creieu també en mi!. A casa del meu Pare hi ha lloc per a molts; si no n'hi hagués, us podria dir que vaig a preparar-vos-hi estada? I quan hauré anat a preparar-vos-la, tornaré i us prendré amb mi, perquè també vosaltres estigueu allà on jo estic. I allà on jo vaig, ja sabeu quin camí hi porta. ^{Jn,14,27} Us deixo la pau, us dono la meva pau. Jo us dono la pau que el món no dona. Que els vostres cors s'asserenin i no temin.

- *Paraula que no sols s'ha de llegir o escoltar, sinó practicar:* ^{Jm,2,18} Potser algú replicarà: «Tu tens fe i jo tinc obres; mostra'm, sense les obres, que tens fe, i jo, amb les obres, et mostraré la meva fe.

Déu ens ha salvat per la seva misericòrdia, fent-nos el do de la fe (Ef,2)

¹ Vosaltres en altre temps éreu morts per les vostres faltes i els vostres pecats; ² vivíeu sotmesos al déu d'aquest món, al sobirà que domina entre el cel i la terra, l'esperit que ara actua en els qui són rebels. ³ En altre temps tots nosaltres també havíem viscut com ells: ens abandonàvem als desigs terrenals i ens deixàvem endur pels seus impulsos. Actuàvem seguint la nostra naturalesa, i així ens fèiem mereixedors del càstig de Déu igual que els altres.

4 Però Déu, que és ric en misericòrdia, ens ha estimat amb un amor tan gran 5 que ens ha donat la vida juntament amb Crist, a nosaltres que érem morts pels nostres pecats: és per gràcia que heu estat salvats! 8 És per la gràcia que heu estat salvats per mitjà de la fe! I això no ve de vosaltres: és un do de Déu. 9 No és fruit de les obres, perquè ningú no pugui gloriar-se'n.

Ell desitja fer brollar la fe al cor del qui no creu, però li demana una actitud prèvia: SI,51,8 Tu que estimes la veritat al fons del cor... cal tenir al cor actitud de sinceritat. Cal estar segur que ell deixa que els pecadors se li acostin, SI,25,8 el Senyor, bondados i recte, ensenya el bon camí als pecadors, però demana un cor humil: SI,25,9 encamina els humils amb la seva justícia, els ensenya el seu camí. 1 Pe,5,5 Revestiu-vos tots d'humilitat els uns envers els altres, perquè Déu s'enfronta als orgullosos, però concedeix als humils la seva gràcia.

Ell té moltes maneres de suscitar la fe, potser veient el testimoni d'una persona, per la pregària, per la lectura de la Bíblia i particularment el Nou Testament, pel testimoni dels sants, molts dels quals fins i tot han entregant la seva pròpia vida.

La fe ens fa justos i ens salva

Rm,3,26 Ara, doncs, en el temps present, ha mostrat la seva justícia salvadora; així, ell, que és just, fa justos els qui viuen de la fe en Jesús.

Rm,10,9-13 Si amb els llavis confesses que Jesús és el Senyor i creus en el teu cor que Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts, et salvaràs. Qui creu de cor, rep la justícia; qui confessa amb els llavis, obté la salvació. Diu l'Escriptura: *Cap dels qui creuen en ell no quedarà confós.* No hi ha, doncs, diferència entre els jueus i els altres pobles, ja que tots tenen el mateix Senyor, generós amb tothom qui l'invoca. En efecte, tots els qui invoquin el nom del Senyor se salvaran.

La nostra actitud

La que hauríem de tenir

Seguint l'Apòstol Pere, hauríem de lloar, beneir, adorar, glorificar i donar gràcies a Déu en tot moment: 1 Pe,1,3 Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor

Jesucrist, que pel seu gran amor ens ha engendrat de nou gràcies a la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts.

Hauriem d'estar plens d'esperança, perquè tenim una heretat incorruptible: Ell ha volgut que tinguéssiu una esperança viva **1 Pe.,1,4** i que posseíssiu una heretat incorruptible, indestructible, immarcescible, reservada dalt al cel per a vosaltres, **1 Pe.,1,5** que ara, en virtut de la fe, sou defensats pel poder de Déu. Ell ha volgut també que arribéssiu a la salvació, preparada per a revelar-se a la fi dels temps.

Hauriem d'estar plens d'alegria, que ens ajudaria a suportar les penes que ens toquin: **1 Pe.,1,6** Tot això us dona una gran alegria, ni que ara necessàriament us hagin d'entristir per poc temps proves de tota mena; **1 Pe.,1,7** perquè si l'or, que es fa malbé, és provat al foc, la vostra fe, més preciosa que l'or, també ha de ser provada, i així es farà mereixedora de lloança, glòria i honor el dia que Jesucrist es revelarà. **1 Pe.,4,13** Alegreu-vos de poder compartir els sofriments del Crist. **1 Pe.,1,8** Vosaltres l'estimeu sense haver-lo vist, i ara, sense veure'l, creieu en ell. I teniu una alegria tan gloriosa que no hi ha paraules per a expressar-la, **1 Pe.,1,9** ja que heu assolit el terme de la fe: la vostra salvació.

Si l'Esperit Sant habita al nostre cor, hem de creure tot el que ens diu el Salm 23. És bo aprendre'l de memòria, per poder-lo recitar molt poc a poc en les dificultats, així anirà calant fins a copsar la seva profunditat:

- 1** El meu pastor ets tu, Senyor: no em manca res.
- 2** Em fas descansar en prats deliciosos,
em menes al repòs vora l'aigua, **3** i allí em retornes.
Em guies per camins segurs, per amor del teu nom;
- 4** ni que passi per la vall tenebrosa, no tinc por de cap mal.
Tu, Senyor, ets vora meu:
la teva vara i el teu bastó em donen confiança.
- 5** Davant meu pares taula tu mateix
enfrent dels enemics;
m'has ungit el cap amb perfums,
omples a vessar la meva copa.
- 6** Ben cert, tota la vida m'acompanyen la teva bondat i el teu amor.
I viuré anys i més anys a casa teva, Senyor.

Santa Teresa de Jesús ho expressa així:

Nada te turbe, nada te espante.

Todo se pasa, Dios no se muda.

La paciencia todo lo alcanza.

Quien a Dios tiene nada le falta,

Solo Dios basta.

La que tenim

Però lamentablement, la nostra actitud davant el vostre immens amor que ens ha regalat tot el que hem acabat de contemplar, i que constitueix la vostra herència, la nostra herència, moltes vegades és d'indiferència, distracció i oblit, quan no de rebuig.

Actituds, Senyor Déu Pare, que us entristeixen. I sabem com batega llavors el vostre cor, ens ho va revelar el vostre Fill i Senyor nostre Jesucrist: Amb tristor ens deixeu marxar de casa vostra i dilapidar aquesta herència, però ple d'amor i enyorança sortiu cada dia a esperar el nostre retorn, i quan finalment avorrits de les conseqüències del pecat i recordant el vostre amor, penedit tornem, ens veieu ja des de lluny i us commoveu, i a arribar a casa vostra,... a l'arribar a casa vostra delerós sortiu corrents, se'ns tireu al coll, ens abraceu, ens poseu el millor vestit, les sandàlies, l'anell al dit, i ens feu passar a la vostra festa eterna (Lc,15).

Com que ens falta fe, som porucs

Som porucs i covards perquè no tenim fe: Mc,4, 40 Per què sou tan covards? Encara no teniu fe?

Ens falta fe, i no ens recordem de demanar-la.

Si tinguéssim fe, es notaria: Mt,17,20 Us ho asseguro: només que tinguéssiu fe com un gra de mostassa, si dèieu a aquesta muntanya: «Vés-te'n allà», se n'hi aniria. Res no us seria impossible. Jn,14,2 Us ho ben asseguro: qui creu en mi, també farà les obres que jo faig, i encara en farà de més grans, perquè jo me'n vaig al Pare.

En lloc de ser testimoni i exemple, escandalitzem

Hem de saber donar raó de la nostra esperança: 1 Pe,3,15 Reconegueu en els vostres cors el Crist com a Senyor; estigueu sempre a punt per a donar una

resposta a tothom qui us demani raó de la vostra esperança. **1 Pe,3,16** Però feu-ho suaument i amb respecte, mantenint la rectitud de consciència. Així quedaran confosos els qui ara us calumnien, els qui us difamen per la vostra recta manera de viure com a cristians.

No ens mancarà la força de l'Esperit per ser valents i donar testimoni: **Ac,1,8** Però vosaltres, quan l'Esperit Sant vindrà damunt vostre, rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot Judea, a Samaria i fins a l'extrem de la terra.

Però potser més aviat provoquem que els qui no creuen en Ell, tinguin arguments per menystenir-lo, burlar-se'n, odiar-lo: **2 Pe,2,2** Per culpa d'ells el camí de la veritat serà objecte d'injúries. *Quantes vegades membres de l'Església no hem comès pecats horribles d'escàndol!* **Mt,5,13** Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal perd el gust, amb què la tornaran salada? Ja no és bona per a res, sinó per a llençar-la fora i que la gent la trepitgi. **Mc,9,42** Però al qui fa caure en pecat un d'aquests petits que creuen en mi, més li valdria que li lliguessin al coll una mola de molí i el tiressin al mar. **2 Pe,2,20-22** En efecte, els qui s'han escapat de la impuresa del món gràcies al coneixement del nostre Senyor i salvador Jesucrist, si després s'hi enreden novament i es deixen dominar, acaben pitjor que abans. Els hauria valgut més de no conèixer el camí de la justícia, que no pas de conèixer-lo i després fer-se enrere del manament sant que els havia estat transmès. Els ha succeït allò tan encertat del proverbi: *El gos retorna al seu vòmit; i també: La truja, quan s'ha rentat, es rebolca en el fang.*

Potser pel nostre comportament avui en dia hi ha tants cristians que apostaten, i llavors tenen un desengany: **Sl,25,3** No s'enduran un desengany els qui esperen en tu, sinó els qui t'abandonen per no res. *Tanmateix potser no abandonen el Déu ple d'amor per la Humanitat, sinó la imatge que se'n fan a partir de la manca d'autenticitat, compromís i fe dels qui som membres de l'Església. Vos que* **Mt,9,36** *en veure les multituds, us en compadieu, perquè estaven malmenades i abatudes, com ovelles sense pastor, i també diguéreu* **Lc,23,34** *Pare, perdona'ls, que no saben el que fan, no permeteu que es desenganyin de la vostra misericòrdia; ajudeu-nos a nosaltres a manifestar el vostre rostre veritable en les nostres vides, a fi que ells puguin retornar:* **Sl,51,15** Ensenyaré els teus camins als pecadors i tornaran a tu els qui t'han abandonat.

Tanmateix les nostres misèries, Vos persistiu en el vostre amor

Vos que ho sabeu tot, sabíeu quin seria el nostre capteniment d'indiferència i tebior davant el vostre magnífic pla de salvació, i tanmateix vàreu executar el vostre dissenyi d'amor per nosaltres, i no us heu volgut estalviar d'habitar al nostre cor esperant pacientment el nostre desvetllar. Esteu boig d'amor per nosaltres, Déu nostre!

*Els qui hem vingut a aquest món després de la vostra vinguda, hem conegut el vostre amor, i no tenim excusa. **Sl.25.11** Senyor, per amor del teu nom, perdona la nostra culpa, que és molt gran.*

*Senyor Déu nostre, reconeixem que som pecadors, reconeixem la nostra feblesa i que nosaltres sols no ens en podem sortir: **Mc,10,26-27** Ells quedaren encara més desconcertats, i es deien els uns als altres: Si és així, qui pot salvar-se? Jesús se'ls mirà i digué: Als homes els és impossible, però no a Déu, perquè Déu ho pot tot.*

La nostra única esperança és el vostre amor

*Per això no hem de parar mai de creure fermament en el vostre amor. Per més mala consciència que tinguem no hem de deixar mai d'esperar-ho tot de vos: **1Jn, 3, 20** Encara que la consciència ens acusi, Déu és més gran que la nostra consciència i ell ho sap tot. Tanmateix, un cop copsat l'Amor que Déu ens té, no podem rebutjar-lo, rebutjar el seu Amor és rebutjar el seu Esperit Sant, és pecar contra l'Esperit Sant.*

***Sl,25,6-7** Recordeu-vos, Senyor, de la vostra tendresa i de l'amor que heu guardat des de sempre. No us recordeu dels pecats i de les faltes que hem comès de joves; recordeu-vos de nosaltres, vos que estimeu tant, vos que sou bo, Senyor. **Gn,18,27** Goso parlar al Senyor, jo que sóc només pols i cendra. Recordeu-vos, Senyor Déu Pare, del vostre Fill únic, del vostre Fill estimat, i de la seva passió i mort per tota la Humanitat. Vos sou totpoderós, no permeteu que siguin inútils per ningú els seus sofriments.*

***Sl,103,8-14** Vos sou compassiu i benigne, lent per al càstig, ric en l'amor. No sempre acuseu ni guardeu rancúnia sense fi; no ens castigueu els pecats com mereixem, no ens pagueu com deuríeu les nostres culpes. El vostre amor als fidels és tan immens com la distància del cel a la terra, llanceu les nostres culpes lluny de nosaltres com l'orient és lluny de l'occident. Com un pare*

s'apiada dels seus fills, *vos us apiadeu* dels fidels, perquè *sabeu* de quin fang ens vàreu formar i *us recordeu* que som pols.

Sl,40,12 I tu, Senyor, no apartis la teva misericòrdia; que el teu amor fidel em guardi sempre. Sl,40,13 Són tants els mals que m'envolten que no es poden ni comptar. Les meves culpes em cauen al damunt; de tantes que són, en perdo el compte; són més que els cabells del meu cap, i em fallen les forces. Sl,40,14 Senyor, vine a ajudar-me, cuita a defensar-me, Senyor! Sl,40,18 Jo sóc pobre i desvalgut, però el Senyor pensa en mi. Ets tu qui m'ajuda i m'allibera. Déu meu, no triguis més!

Mantinguem ferma la fe: He,4,14 Així, doncs, mantinguem ferma la fe que professem, ja que en Jesús, el Fill de Déu, tenim el gran sacerdot que ha travessat els cels. 15 No tenim pas un gran sacerdot incapaç de compadir-se de les nostres febleses: ell, de manera semblant a nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar. 16 Per tant, acostem-nos confiadament al tron de la gràcia de Déu, perquè es compadeixi de nosaltres, ens mostri el seu favor i ens concedeixi, quan sigui l'hora, l'ajuda que necessitem.

Mantinguem ferma l'esperança: He,10,22 Acostem-nos-hi amb cor sincer i fe plena, ja que el nostre cos ha estat rentat amb aigua que purifica, i els nostres cors, netejats de tota consciència de culpa. 23 Mantinguem indefectible l'esperança que professem: Déu compleix fidelment les seves promeses. 24 Vetllem els uns pels altres per animar-nos a l'amor fratern i a les bones obres. 25 No deixem d'assistir a les reunions comunitàries, com alguns han pres per costum; més aviat exhortem-nos els uns als altres.

Tot és **vostre**, Senyor, tots som **vostres**, fins i tot heu volgut assumir el **nostre** pecat, però Vos sou el **nostre** Déu, i en vos hem posat la confiança que el **vostre** amor no ens deixarà mai.

Hem de creure ferventment aquestes paraules: Jn,6,40 Perquè aquesta és la voluntat del meu Pare: que tots els qui veuen el Fill i creuen en ell tinguin vida eterna. I jo els ressuscitaré el darrer dia. Jn,6,54 Qui menja la meva carn i beu la meva sang, té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Lavors la mort no ens ha de fer por, la nostra actitud davant d'ella hauria de ser no sols de confiança sinó també de joia. Sí, desapareixerem de la terra, però és per anar a la casa del Senyor:

Sl,122,1 Quina alegria quan em van dir:
 «Anem a la casa del Senyor!»
2 Ja han arribat els nostres peus
 al teu llindar, Jerusalem.
3 Jerusalem, ciutat ben construïda,
 conjunt harmoniós!
4 És allà que pugen les tribus,
 les tribus del Senyor,
 a complir l'aliança d'Israel,
 a lloar el nom del Senyor.
5 Allí hi ha els tribunals de justícia,
 els tribunals del palau de David.

El regne de Déu triomfarà

Ara veiem que el món és ple de pecat, sembla que la maldat domina sobre tot i s'imposa sobre tot, i que el món desapareixerà irremissiblement sense pena ni glòria, però al final Déu s'imposarà i triomfarà sobre tot i sobre tots. El salm 98 ens situa en aquell moment:

Sl,98,1 Canteu al Senyor un càntic nou: ha fet obres prodigioses, la seva dreta i el seu braç sagrat han sortit victoriosos.

Sl,98,2 El Senyor ha revelat el seu triomf i els pobles contemplen la salvació. *En el moment definitiu, com tantes vegades ho ha fet durant tota la història humana,* **Sl,98,3** s'ha recordat de l'amor que guarda fidelment a la casa d'Israel.

Si l'apòstol Pere en la seva carta afirma que **1 Pe,4,6** *també als morts ha estat anunciat l'evangeli, a fi que, condemnats com a homes a la mort corporal, puguin viure en Déu gràcies a l'Esperit, també en la seva segona vinguda, quan vindrà ple de poder i majestat farà que cap membre de la humanitat no quedi sense veure la seva salvació:* **Sl,98,3** Tothom ha vist, d'un cap a l'altre de la terra, la salvació del nostre Déu.

Mateu i Marc ho expliquen així: **Mt,24,3** Mentre estava assegut a la muntanya de les Oliveres, els deixebles li demanaren a part:

--Digues-nos quan passarà això i quin serà el senyal de la teva vinguda i de la fi del món.

Mt,24,4 Jesús els va respondre:

Mc,13,10 Cal que, abans de la fi, la bona nova de l'evangelí sigui anunciada a tots els pobles. **Mt,24,14** I aleshores vindrà la fi.

En veure-ho, tothom d'arreu de la terra reaccionarà amb gran alegria:

Sl,98,4 Aclameu el Senyor arreu de la terra, esclateu en cants i en crits d'alegria. **Sl,98,5** Canteu al Senyor les vostres melodies, canteu-les al so de les cítares; **Sl,98,6** aclameu el rei, que és el Senyor, amb trompetes i tocs de corn.

Tot el món es trasbalsarà:

Sl,98,7 Bramula el mar amb tot el que s'hi mou, el món i tots els qui l'habiten; **Sl,98,8** tots els rius aplaudeixen i aclamen alhora les muntanyes, **Sl,98,9** en veure que ve el Senyor, que ve a judicar la terra.

Finalment:

Judicarà tot el món amb justícia, tots els pobles amb raó. **1 Co,15,24-28** Llavors arribarà la fi, quan ell destituirà tota mena de potència, d'autoritat i de poder i posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Perquè Crist ha de regnar fins que Déu haurà posat tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la mort, perquè, segons l'Escriptura, *Déu ho ha posat tot sota els seus peus*. Quan el Crist dirà: *Tot està sotmès*, és obvi que no hi inclourà Déu, que és justament qui li haurà sotmès tota cosa. I quan tot li haurà estat sotmès, el Fill mateix se sotmetrà al qui li ho haurà sotmès tot. Així Déu serà tot en tots.

Llavors serem alliberats de tot mal, ens alegrarem i lloarem el nostre Déu per sempre:

Is,25,6 En aquesta muntanya,
el Senyor de l'univers
oferirà a tots els pobles
un banquet de plats gustosos
i de vins selectes:
de plats gustosos i succulents,
de vins selectes i clarificats.

Is,25,7 Farà desaparèixer
en aquesta muntanya
el vel de dol que cobreix
tots els pobles,
el sudari que amortalla les nacions;

Is,25,8 engolirà per sempre la mort.

El Senyor, Déu sobirà,
eixugarà totes les llàgrimes
i esborrarà arreu de la terra
la humiliació del seu poble.
El Senyor mateix ho afirma.

Is,25,9 Aquell dia diran:

«Aquí teniu el vostre Déu!
Haviem posat en ell l'esperança
i ens ha alliberat.
És el Senyor, en qui teníem posada
l'esperança!
Alegrem-nos i celebrem
que ens hagi salvat.»

Aquest serà el moment en que el Senyor, havent-se recordat de la seva tendresa i de l'amor que ha guardat des de sempre, (recordem com abans d'expulsar els nostres pares del Paradís ja els va vestir amorosament amb túniques de pell elaborades per ell mateix), ens posarà el millor vestit com s'explica a la paràbola del fill pròdig, els vestit de que parla l'Apocalipsi: Ap,6,11 Llavors van donar un vestit blanc a cada un, el vestit dels elegits que han de viure eternament a la Jerusalem celestial.

Pregàries

Glòria a l'Amor

Glòria a Déu a dalt del cel,

i a la terra pau als homes, que estima el Senyor.

Us lloem, us beneïm, us adorem, us glorifiquem i us donem gràcies *pel vostre amor* *Sl,103,17 etern i Sl,103,11 immens, Sl,25,10 fidel i lleial, Sl,103,8 compassiu i benigne, Sl,103,4 entranyable i Sl,25,6 tendre, Is,53,7 humil i Sl,36,8 preciós, 1 Jo,4,10 gratuït, Sl,130,7 generós i boig:*

Senyor Déu, rei celestial, Déu Pare omnipotent, que ens heu enviat el vostre fill per salvar-nos. Amb tristor permeteu que marxem de casa vostra i dilapidem la vostra herència, llavors ple d'amor i enyorança sortiu cada dia a esperar el nostre retorn. Quan avorrits de les conseqüències del pecat i recordant el vostre amor, penedits tornem, ens veieu de lluny i us commoveu. I a l'arribar a casa vostra..., a l'arribar a casa vostra, delerós, sortiu corrents, se'ns tireu al coll, ens abraceu, i després ens poseu el millor vestit, les sandàlies, l'anell al dit, i ens feu passar a la vostra festa eterna. (Lc,15).

Senyor Déu, fill unigènit i revelador del Pare, salvador i senyor nostre Jesucrist, anyell de Déu que lleveu el pecat del món *entregant la vostra vida amb humiliacions extremes i turments esfereïdors*; pastor nostre que busqueu l'ovella perduda, recolliu l'esgarriada, embeneu la ferida, i restabliu la malalta. (Ez,34)

Senyor Déu Esperit Sant, Amor del Pare i del Fill, enviat a inflamar i habitar als nostres cors.

Vos que lleveu el pecat del món, tingueu pietat de nosaltres; vos que lleveu el pecat del món, acolliu *aquesta* súplica; vos que seieu a la dreta del Pare, tingueu pietat de nosaltres, perquè vos i el Pare amb el vostre Amor Esperit, sou l'únic sant, l'únic senyor, l'únic altíssim, l'únic Déu de l'univers.

Lloança i súplica a la Mare de Déu

Lc,1,28 *Alegra't, Maria, plena de la gràcia del Senyor, ell és amb tu; fidelíssima a portar, escoltar, guardar al cor, meditar i complir la seva paraula; Lc,1,42* beneïda entre totes les dones.

Nosaltres, pecadors i fills exiliats d'Eva, a tu clamem amb esperança perquè ets la Mare del nostre Déu Salvador, i a tu sospirem gement i plorant en aquesta vall de llàgrimes perquè *ets la mare nostra* misericordiosa, clement, pietosa i dolça.

Per això et demanem que ara giris els ulls, *i fixis la mirada en nosaltres*, i després d'aquest exili, ens mostris *per sempre la claror de la mirada de Jesús*, **Lc,1,42** fruit beneït del teu ventre.

Aquesta pregària inclou en primer lloc el més gran elogi que Jesús va fer de la seva mare: Lc,11,28 Més aviat sortosos els qui escolten la paraula de Déu i la guarden!, i després d'una o altra forma conté tot el contingut de l'avemaria i de la salve. Tenint en compte que Josep va acompanyar Maria fidelment a portar el Messies al món, una altra versió podria ser aquesta:

Lloança i súplica a la Mare de Déu i Sant Josep

Lc,1,28 *Alegra't, Maria, plena de la gràcia del Senyor, ell és amb tu, Lc,1,42* beneïda entre totes les dones. *Alegra't Josep, espòs de Maria, el Senyor és amb tu, beneït entre els homes. Fidelíssims a portar-nos, escoltar, guardar al cor, meditar i complir la Divina Paraula.*

Nosaltres, pecadors i fills exiliats d'Eva, *a vosaltres* clamem amb esperança perquè *sou* els pares del nostre Déu Salvador, i *a vosaltres* sospirem gement i plorant en aquesta vall de llàgrimes perquè *sou els pares nostres* misericordiosos, clements, pietosos i dolços.

Per això *us* demanem que ara *gireu* els ulls, *i fixeu la mirada en nosaltres*, i després d'aquest exili, ens *mostreu per sempre la claror de la mirada del vostre fill Jesús*, **Lc,1,42** fruit beneït del teu ventre, *Maria*.

Com que Jesús referint-se a Joan Baptista va dir que ell era el més gran nascut de dona, al referir-me a Sant Josep no l'he qualificat de beneït entre TOTS els homes, sinó només entre els homes.

El Credo

Crec en un *sol* Déu,

que és el Pare totpoderós, creador del cel i de la terra;

*que és el seu únic Fill Jesucrist, Senyor nostre,
el qual fou concebut per obra de l'Esperit Sant,
nasqué de Maria Verge,
patí sota el poder de Ponç Pilat,
fou crucificat, mort i sepultat, davallà als inferns,
ressuscità al tercer dia d'entre els morts,
se'n pujà al cel, on seu a la dreta del Pare,
i d'allí ha de venir a judicar els vius i els morts;*

que és l'Esperit Sant, l'amor entre el Pare i el Fill.

*Crec també en la santa Mare Església Catòlica, apostòlica, romana,
la comunió dels sants,
la remissió dels pecats,
la resurrecció de la carn,
i la vida perdurable.*

Amén.

L'Àngelus

L'àngel del Senyor anuncià a Maria *que tindria un fill* per obra de l'Esperit Sant.

R/ **Lc,1,28** *Alegra't, Maria, plena de la gràcia del Senyor, ell és amb tu.*

Lc,1,38 Sóc l'esclava del Senyor, que es compleixin en mi les teves paraules.

R/ **Lc,1,42** Beneïda entre totes les dones.

Jn,1,14 El qui és la Paraula s'ha fet home i ha habitat entre nosaltres

R/ **Lc,1,42** Beneït el fruit del teu ventre, Jesús.

Tots/ Santa Maria, mare de Déu *i mare nostra*, prega per nosaltres, pecadors, ara i a l'hora de la nostra mort. Amén.

(Les tres respostes corresponen exactament a la primera part de l'avemaria).

DOCUMENTACIÓ

Els anomenats “Germans de Jesús”

Conec la dificultat d'interpretació d'aquestes paraules, i la falta de certesa que hi ha en aquest tema, tanmateix la multitud d'estudis que se n'ha fet. Reconec la manca de pes obvia de la meua interpretació, i no tinc la més mínima intenció de polemitzar, simplement he fet una tria per a construir el meu relat.

Les cites que trobem als evangelis sobre dels germans de Jesús, les podem desglossar en diferents grups.

Els anomenats germans, que són citats junt amb Maria, la mare de Jesús

Les noces de Canà: Jn,2,1 El tercer dia es van celebrar unes noces a Canà de Galilea. Hi havia la mare de Jesús. *2* També hi fou convidat Jesús, juntament amb els seus deixebles. *Jn,2,12* Després d'això va baixar a Cafarnaüm amb la seva mare, els seus germans i els seus deixebles, però tan sols s'hi quedaren uns quants dies.

La mare i els germans de Jesús el volen veure (Mt,12-Mc,3-Lc,8): Mc,3,31 Llavors arriben la mare i els germans de Jesús i, de fora estant, envien a buscar-lo. *32* Hi havia molta gent asseguda al voltant d'ell. *33* Ell els respon: Qui són la meua mare i els meus germans? *34* Llavors, mirant els qui seien al seu voltant, diu: Aquests són la meua mare i els meus germans. *35* El qui fa la voluntat de Déu, aquest és el meu germà, la meua germana, la meua mare.

La sinagoga de Natzaret, on s'expliquen els seus noms (Mt,13-Mc,6-Lc,4): Mc,6,3 No és el fuster, el fill de Maria, el germà de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves germanes, no viuen aquí entre nosaltres?

La Pentecosta: Ac,1,14 Tots ells eren constants i unànimes en la pregària, juntament amb algunes dones, amb Maria, la mare de Jesús, i amb els germans d'ell.

Si acompanyen Maria, és natural pensar que aquests germans siguin els fills d'un matrimoni previ de Josep; si en lloc de germans es tractés de cosins, per què haurien d'acompanyar la tia Maria tantes vegades? És més raonable pensar que són fills de Josep, i per tant germanastres de Jesús, “els germans”. Tot i que només en la cita de la sinagoga de Natzaret se'ns diuen els noms, jo crec que en les altres tres es tracta o bé del mateix grup o d'una part.

El Jaume citat aquí, seria el primer dirigent de l'Església de Jerusalem.

A la història de Josep el Fuster s'afirma que el Jaume encara era infant quan va morir la seva primera esposa, i que Maria, al veure'l orfe tan jovenet, li va prodigar afecte i en va tenir cura. Basant-me en aquest fet, jo crec, per allò de que el fill primogènit acostuma a portar el nom del pare, que el seu fill més gran és el Josep.

Els anomenats germans, que són relacionats amb Maria muller de Cleofàs

L'evangelista Joan ens parla de la germana de Maria mare de Jesús, muller de Cleofàs.: Jn,19,25 Vora la creu de Jesús hi havia la seva mare i la germana de la seva mare, Maria, muller de Cleofàs, i Maria Magdalena.

Segons la tradició més antiga (textos d'Hegesip, que ens ha conservat Eusebi de Cesarea en la seva Història Eclesiàstica), Cleofàs era germà de Josep, (el pare legal de Jesús), i per tant la seva muller, Maria de Cleofàs, realment seria la cunyada de Josep, que com a dona del germà de Josep ben bé podria ser qualificada de "germana" de Josep i per extensió "germana" de Maria.

En el mateix episodi, Mateu i Marc també ens parlen d'una Maria la mare de Jaume (el Menor) i de Josep: Mt,27, 56 Entre elles hi havia Maria Magdalena, Maria, mare de Jaume i de Josep, i la mare dels fills de Zebedeu. *Mc,15,40* Entre elles, Maria Magdalena, Maria, mare de Jaume el Menor i de Josep, i Salomé.

En general es creu que la Maria muller de Cleofàs és la mateixa persona que la Maria mare de Jaume i de Josep (el Menor) citada per Mateu i Marc.

Per altra banda, alguns afirmen que el Jaume fill de Maria = Maria de Cleofàs, anomenat per Marc "Jaume el Menor", és l'apòstol Jaume fill d'Alfeu: Lc,6,13 (Mt,10,3 i Mc,3,18) Quan va ser de dia, va cridar els seus deixebles, n'escollí dotze i els donà el nom d'apòstols: *14* Simó, que anomenà també Pere, Andreu —el seu germà—, Jaume, Joan, Felip, Bartomeu, *15* Mateu, Tomàs, Jaume, fill d'Alfeu, Simó, anomenat Zelós, *16* Judes, fill de Jaume, i Judes Iscariot, que va ser el traïdor.

Segons alguns, l'Alfeu pare de Jaume i el Cleofàs espòs de Maria, tanmateix la diferència de nom, no serien dues persones, sinó una sola. Això es basaria en els escrits del Venerable Beda, i s'explicaria perquè en aquells temps, entre els jueus i en altres pobles semítics, s'acostumava a tenir un segon nom grec que fonèticament s'assemblés al nom hebreu o arameu. D'altres afirmen que Maria de

Cleofàs va estar casada primer amb Alfeu i després d'haver nascut Jaume, amb Cleofàs.

En tot cas, els fills de Cleofàs i/o d'Alfeu, no serien germans de Jesús, sinó cosins per part de Josep. Jo crec que quan els evangelis parlen dels germans de Jesús no es refereixen a aquestes persones.

Els anomenats germans que són citats sense relacionar-los amb una altra persona

Jn,7,1 Després d'això, Jesús continuava recorrent Galilea. No volia anar a Judea, perquè els jueus buscaven de matar-lo. **2** Però era a prop la festa jueva dels Tabernacles, **3** i els seus germans li digueren:

- No et quedis aquí. Vés a Judea, perquè també els teus deixebles vegin les obres que fas. **4** Ningú no actua d'amagat, si vol ser conegut. Si fas aquestes coses, dóna't a conèixer al món.

5 De fet, ni els seus germans no creien en ell. **6** Jesús els respongué:

- El meu temps encara no ha arribat; el vostre, sempre és a punt. **7** A vosaltres, el món no us pot odiar, però a mi sí que m'odia, perquè testifico que les seves obres són dolentes. **8** Pugeu-hi vosaltres, a la festa. Jo no hi vull anar, perquè el meu temps encara no s'ha complert.

9 - Després de dir això es va quedar a Galilea. **10** Però, quan els germans de Jesús hagueren anat a la festa, ell també hi va pujar, no públicament, sinó d'amagat.

Jo crec que aquests germans són els fills de Josep.

Els anomenats familiars, que són citats sense relacionar-los amb una altra persona

Mc,3,20 Després Jesús va entrar a casa amb els deixebles, i tornà a reunir-s'hi tanta gent, que no els quedava temps ni de menjar. **21** Quan els seus familiars sentiren dir el que passava, hi anaren per endur-se'l, perquè deien: Ha perdut el seny! *Els familiars "sentiren dir el que passava", a la versió anglesa ho tradueixen com "sentiren dir el que ell feia" i van decidir anar-lo a veure per endur-se'l. Què els deu passar pel cap? A aquests familiars els costa entendre la vida que porta Jesús.*

Aquesta cita és més genèrica, ens parla de familiars. Podria tractar-se també, dels fills de Josep.

Justificació de la possibilitat de l'actitud de Jesús en els paràgrafs “Jesús ja és adult” i “La vida de Jesús i Maria abans de la vida pública, un cop mort Josep”

Tal com s'afirma en el Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica:

Jesús és inseparablement veritable Déu, engendrat, no pas creat, de la mateixa naturalesa del Pare: naturalesa divina, i veritable home, nascut de Maria Verge, va assumir un cos humà animat per una ànima racional humana: naturalesa humana. (CC-87, CC-90)

Aquestes naturaleses no són confoses, sinó unides en la Persona divina del Verb. En la humanitat de Jesús, tot -miracles, sofriment, mort- ha de ser atribuït a la seva Persona divina que actua a través de la naturalesa humana que ha assumit. (CC-89).

Jesús té una voluntat divina i una voluntat humana. En la seva vida terrena, el Fill de Déu va voler humanament el que divinament havia decidit amb el Pare i l'Esperit Sant per a la nostra salvació. La voluntat humana de Crist segueix, sense oposició o resistència, la voluntat divina, o, més ben dit, li és sotmesa. (CC-91).

Mt,26,39 S'avança un tros enllà, es prosternà amb el front a terra i pregava dient: - Pare meu, si és possible, que aquesta copa s'allunyi de mi. Però que no es faci com jo vull, sinó com tu vols.

Des de l'encarnació Jesús és sempre la Persona divina del Verb que ha assumit la naturalesa humana en el si de Maria, per complir el que el Pare, el Fill i l'Esperit Sant han decidit per la nostra salvació:

- *Encarnació en el si de Maria*
- *Naixement a Betlem com havia predit el profeta*
- *Persecució per matar-lo i fugida a Egipte*
- *Fer vida a Natzaret en l'anonimat fins als 12 anys*
- *Quan te 12 anys, quedar-se a Jerusalem sense que Josep i Maria se n'adonin, a fi d'obeir la crida d'estar-se a la casa del Pare*
- *Fer vida a Natzaret en l'anonimat fins al voltant dels 30 anys*
- *Proclamació de la Bona Nova durant tres anys*
- *Passió, mort i resurrecció*
- *Retorn al Pare, havent fundat l'Església a fi que proclamés les seves ensenyances, testifiqui la seva mort, la seva resurrecció i ascensió al cel,*

i administri els sagraments de la divina gràcia, fins a la seva segona i definitiva vinguda.

Als ulls dels seus coetanis Jesús és un home talment com qualsevol altre, però ell Jn,1,14 és la Paraula del Pare que s'ha fet home i ha habitat entre nosaltres, i hem contemplat la seva glòria, glòria que ha rebut com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat. Des de la seva encarnació: Lc,1,32 és gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim, Lc,1,35 és sant i l'anomenaran Fill de Déu. En cap moment deixarà de ser el Fill del Pare que ha assumit la naturalesa humana, és el Fill-de-Déu-Encarnat.

La Persona Divina del Verb actua sempre a través de la naturalesa humana que ha assumit. Durant els primers 12 anys, comportant-se com un infant qualsevol; en aquest període, són Zacaries, Elisabet, els àngels de Betlem, Simeó i els Savis d'Orient els qui donen testimoni de qui és Ell realment:

Elisabet: Lc,1,43 Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar?

Zacaries: Lc,1,68 Beneït sigui el Senyor, Déu d'Israel: ha visitat el seu poble i l'ha redimit; Lc,1,69 fa que s'aixequi un salvador poderós a la casa de David, el seu servent, Lc,1,70 com havia anunciat de temps antic per boca dels seus sants profetes.

Els àngels de Betlem: Lc,2,11 Avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor.

Simeó: Lc,2,30 Els meus ulls han vist el Salvador, Lc,2,31 que preparaves per presentar-lo a tots els pobles: Lc,2,32 llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el teu poble.

Els Savis d'Orient l'adoren perquè el reconeixen com a Déu: Mt,2,11 Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, es prostraren a terra i el van adorar. Després van obrir les seves arquetes i li oferiren presents: or, encens i mirra.

Quan Jesús te 12 anys, diu per primer cop i clarament que tot el que fa és complir la voluntat del Pare, per tant esta manifestant implícitament, que ell és el "Fill-del-Pare": Lc,2,49 Ell els respongué:

- Per què em buscàveu? No sabíeu que jo havia d'estar a casa del meu Pare?

Des de la tornada a Natzaret fins que Joan el bateja, la Persona Divina del Verb es comporta com un jove qualsevol, guanyant-se la vida amb la suor del seu front.

El fet que fins als dotze anys i durant el llarg període que va des de després d'haver-se quedat al temple sense que els seus pares se n'adonessin fins a iniciar la predicació de la Bona Nova, no mostrés cap senyal del seu diví poder, no vol dir que la Persona Divina del Verb deixés d'actuar a través de la naturalesa humana assumida en el moment de la seva encarnació.

En els solemnes moments del Baptisme i la Transfiguració, el Pare no l'anomena com fa Gabriel, Fill de l'Altíssim, ni Fill de Déu, sinó que dona testimoni de que el veritable home que estan veient els qui són allà, és també el seu Fill, per tant parla de la Persona Divina del Verb que ha assumit la naturalesa humana = Fill-de-Déu-Encarnat: Lc,3,22 L'Esperit Sant baixà cap a ell en forma visible, com un colom, i una veu digué des del cel: --Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut. Lc,9,35 Llavors va sortir del núvol una veu que deia: --Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo. El Pare parla, i els qui l'escolten reben el testimoni que l'home que estan veient és el seu Fill, és el Fill-de-Déu-Encarnat. Tots aquells a qui Déu Pare concedirà de reconèixer en Jesús el seu Fill (Mt,17,17 Llavors Jesús li va dir: --Feliç de tu, Simó, fill de Jonàs: això no t'ho han revelat els homes, sinó el meu Pare del cel!), seran els qui l'anomenaran Fill-De-l'Altíssim i Fill-de-Déu tal com va profetitzar Gabriel.

Jesús quan parla als evangelis, si parla de la seva relació amb el Pare, s'autoanomena "el Fill" = "Fill-del-Pare": Lc,10,22 »El Pare ho ha posat tot a les meves mans. Ningú no coneix qui és el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix qui és el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar, i quan només parla d'ell, s'autoanomena sempre "El-Fill-de-l'Home" = "El-Fill-de-Déu-Encarnat": Mt,16,13 Després Jesús va arribar a la regió de Cesarea de Filip, i preguntava als seus deixebles: - Qui diu la gent que és el Fill de l'home? Veiem doncs, com durant la vida pública manifesta ser alhora el "Déu-Fill-del-Pare" i "El-Déu-fill-de-l'Home".

No és contradictori que Jesús afirmi: 30 Jo i el Pare som u, i també: 12 Jo me'n vaig al Pare. Com a Fill del Pare, és u amb Ell i està en Ell, i com a Fill de l'Home, després de complir la seva missió, va al Pare. És un misteri inabastable per nosaltres. No cal intentar esbrinar com la Persona divina de Jesús actua a través de la seva naturalesa plenament humana, i menys encara intentar explicar com durant la major part de la seva vida s'ha captintut com un home qualsevol, i en canvi durant la seva vida pública ha mostrat la seva divinitat amb gran poder; simplement hem d'acceptar que des de l'encarnació, la Persona divina no deixa

mai d'actuar a través de la seva naturalesa humana, i limitar-nos a contemplar tot el que ha fet. No podem mai fer abstracció de la seva naturalesa humana separant-la de la divina. Com podríem abastar aquest misteri amb les nostres limitacions de creatures? Potser per això els següents textos amb humilitat i respecte es conformen a aplicar la paraula “semblant”, sense que això vulgui dir de cap manera que la seva naturalesa humana no ho sigui plenament: Hb,2,17 Per això calia que es fes en tot **semblant** als germans i així fos davant de Déu un gran sacerdot compassiu i digne de confiança que expiés els pecats del poble. *Hb,4,15* No tenim pas un gran sacerdot incapaç de compadir-se de les nostres febleses: ell, de manera **semblant** a nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar. *Fl,2,7* Prengué la condició d'esclau i es féu **semblant** als homes. *Com a veritable home: Lc,2,52* Jesús es feia gran, avançava en enteniment i tenia el favor de Déu i dels homes.

Conformem-nos a contemplar el que va fer i el que va dir, i en tot cas a considerar el que diu el Catecisme de l'Església en els textos que he posat al començament d'aquest títol, als que hi podríem afegir: Però també com a home el Fill de Déu tenia un coneixement íntim i immediat de Déu, el seu Pare. Penetrava igualment els pensaments secrets dels homes i coneixia plenament els designis eterns que havia vingut a revelar. (CC-90). *I també: Amb la seva intel·ligència humana Jesús va aprendre moltes coses a través de l'experiència. (CC-90).*

Recordem el que Jesús li diu a Felip durant el Darrer Sopar:

Jn,14,8 Li diu Felip:

--Senyor, mostra'ns el Pare, i no ens cal res més.

Jn,14,9 Jesús li respon:

--Felip, fa tant de temps que estic amb vosaltres, i encara no em coneixes? Qui m'ha vist a mi ha vist el Pare. Com pots dir que us mostri el Pare? *Jn,14,10* No creus que jo estic en el Pare i el Pare està en mi? Les paraules que jo us dic, no les dic pel meu compte. És el Pare qui, estant en mi, fa les seves obres. *Jn,14,11* Creieu-me: jo estic en el Pare i el Pare està en mi; i, si més no, creieu per aquestes obres.

Jesús està en el Pare i el Pare en ell sempre, abans d'encarnar-se i després d'encarnar-se. Ell és la Paraula del Pare, però quan parla no diu paraules pel seu compte, qui veu el fill veu el Pare i és el Pare qui estant en ell fa les seves obres.

Qui pot dir que Jesús com a home no sap des del principi tot el referent al pla De redempció del Pare?

Abans de la Passió sap que ha arribat l'hora de passar al Pare: Jn,13,1 Era abans de la festa de Pasqua. Jesús sabia que havia arribat la seva hora, l'hora de passar d'aquest món al Pare.

Jn,18,4 Jesús, que sabia tot el que li havia de passar, surt fora i els pregunta: Qui busqueu?

Coneix els deixebles que el Pare li ha donat, abans d'escollir-los: Jn,17,6 »He fet conèixer el teu nom als qui tu has pres del món i m'has donat; eren teus i tu me'ls has donat, i ells han guardat la teva paraula. *Per això els tria sense haver-los vist abans:* Jn,1,42 Jesús, fixant en ell la mirada, li digué: --Tu ets Simó, fill de Joan. Tu et diràs Cefes —que vol dir «pedra». 43 L'endemà, Jesús resolgué de sortir cap a Galilea. Troba Felip i li diu: --Segueix-me. 47 Quan Jesús veié Natanael que venia cap a ell, digué: --Mireu un autèntic israelita, un home que no enganya. 48 Li diu Natanael: --D'on em coneixes? Jesús li respon: --Abans que Felip et cridés, t'he vist sota la figuera. Mt,9,9 Mentre se n'anava, Jesús veié tot passant un home que es deia Mateu, assegut al lloc de recaptació d'impostos, i li digué: --Segueix-me. Lc,5,27 Després d'això, Jesús va sortir i veié un publicà que es deia Leví, assegut al lloc de recaptació d'impostos, i li digué: --Segueix-me.

Jesús ho sap tot:

Jn,2,24 Però Jesús no es fiava d'ells, perquè els coneixia tots 25 i no necessitava que ningú li digués què són els homes: ell sabia prou què hi ha en el cor de cadascú.

Jn,6,64 Des del principi, Jesús sabia qui eren els qui no creien i qui l'havia de traïr.

Jn,21,17 Li pregunta Jesús per tercera vegada: --Simó, fill de Joan, m'estimes? Pere es va entristir que Jesús li preguntés per tercera vegada si l'estimava, i li respongué: --Senyor, **tu ho saps tot**; ja ho saps, que t'estimo.

Jn,16,30 Ara veiem que ho saps tot i que no necessites que ningú et faci preguntes.

Jn,4,17 La dona li contesta: --No en tinc, de marit. Li diu Jesús: --Fas bé de dir que no en tens. **18** N'has tingut cinc, i l'home que ara tens no és el teu marit. En això has dit la veritat.

Mt,24,1 Jesús va sortir del temple. Quan se n'anava, els deixebles se li acostaren i li van fer notar les seves construccions. **2** Ell els digué: --Veieu tot això? Us asseguro que no en quedarà pedra sobre pedra: tot serà enderrocat.

Mt,26,20 Arribat el capvespre, Jesús es posà a taula amb els Dotze. **21** Mentre sopaven, digué: --Us ho asseguro: un de vosaltres em trairà.

Mt,26,34 Jesús li digué: --T'ho asseguro: aquesta mateixa nit, abans no canti el gall, m'hauràs negat tres vegades.

Lc,19,29 Quan es va acostar a Betfagé i Betània, prop de la muntanya anomenada de les Oliveres, Jesús va enviar dos dels deixebles **30** amb aquest encàrrec: --Aneu al poble d'aquí al davant. Quan hi entrareu, trobareu un pollí fermat, que ningú no ha muntat mai. Deslligueu-lo i porteu-lo. **31** Si algú us preguntava per què el deslligueu, responeu: "El Senyor l'ha de menester." **32** Els enviats se n'hi anaren i ho trobaren tot tal com Jesús els ho havia dit.

Lc,22,10 Els digué: --Entrant a la ciutat, vindrà a trobar-vos un home que duu una gerra d'aigua. Seguiu-lo fins a la casa on entri **11** i digueu al cap de casa: "El Mestre et diu: On tens la sala on haig de menjar el sopar pasqual amb els meus deixebles?" **12** Ell us ensenyarà dalt la casa una sala gran parada amb estores i coixins. Prepareu allí el sopar. **13** Ells se'n van anar, ho trobaren tot tal com Jesús els havia dit i prepararen el sopar pasqual.

Jn,16,32 Ve l'hora, més ben dit, ja ha arribat, que us dispersareu cadascú pel seu costat, i em deixareu sol.

Sap el que hi ha inscrit en el cel: **Lc,10,20** Però no us alegreu perquè els esperits se us sotmeten; alegreu-vos més aviat perquè els vostres noms estan inscrits en el cel.

Aquestes cites no són exhaustives, en podríem trobar mes.

Per tant, si Jesús és veritable Déu i veritable home, dues naturaleses unides en la única Persona divina del Verb-Encarnat, Col,2,9 perquè en ell resideix corporalment tota la plenitud de la divinitat, tot i que abans de la seva vida pública, (excepte en la seva trobada amb els mestres de la Llei als dotze anys), es comporta en tot com un home qualsevol, ell no deixa mai de ser la Persona divina

del Verb-Encarnat, i això em dona peu a que en el capítol referenciat en el títol d'aquest apartat, sigui possible la conversa de Jesús amb els seus pares mostrant-los que és coneixedor dels esdeveniments de la seva infància, i que tingui la deferència d'avançar-li a la seva mare detalls futurs de la seva missió.

El Messies sofrent

Sl,22,2 Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat? **Sl,22,7** Però jo sóc un cuc, no pas un home, befa de la gent, menyspreat del poble. **Sl,22,8** Tots els qui em veuen es riuen de mi, fan ganyotes, prenen aires de mofa: **Sl,22,9** Que s'adreci al Senyor, que ell el salvi, que l'alliberi, si tant se l'estima!

Sl,22,16 La meva gola està resseca com terrissa, la llengua se m'encasta al paladar. M'ajeus a la pols de la mort. **Sl,22,17** M'envolta una munió de gossos, m'encercla un estol de malfactors; m'han lligat les mans i els peus, **Sl,22,18** puc comptar tots els meus ossos. Em miren, em contemplen satisfets; **Sl,22,19** es reparteixen entre ells els meus vestits, es juguen als daus la meva roba.

Is,53,2 No tenia figura ni bellesa que es fes admirar, ni una presència que el fes atractiu. **Is,53,3** Era menyspreat, rebuig entre els homes, home fet al dolor i acostumat a la malaltia. Semblant a aquells que ens repugna de mirar, el menyspreàvem i el teníem per no res.

Is,53,4 De fet, ell portava les nostres malalties i havia pres damunt seu els nostres dolors. Nosaltres el teníem per un home castigat que Déu assota i humilia. **Is,53,5** Però ell era malferit per les nostres faltes, triturat per les nostres culpes: rebia la correcció que ens salva, les seves ferides ens curaven.

Is,53,6 Tots anàvem com ovelles disperses, cadascú seguia el seu camí; però el Senyor ha carregat damunt d'ell les culpes de tots nosaltres. **Is,53,7** Quan era maltractat, s'humiliava i no obria la boca. Com els anyells portats a matar o les ovelles mentre les esquilen, ell callava i ni tan sols obria la boca.

Is,53,8 L'han empresonat i condemnat, se l'han endut. I qui es preocupa de la seva sort? L'han arrencat de la terra dels vivents, l'han ferit de mort per les infidelitats del meu poble. **Is,53,9** L'han sepultat amb els malfactors, l'han enterrat entre els opulents, a ell que no obrava amb violència ni tenia mai als llavis la perfídia.

Is,53,10 El Senyor s'ha complagut en el qui ell havia triturat i afligit. Quan haurà ofert la vida en sacrifici per expiar les culpes, veurà una descendència, viurà llargament: per ell el disseny del Senyor arribarà a bon terme. **Is,53,11** El meu servent, després del que ha sofert la seva ànima, veurà la llum i se'n saciarà; ell, que és just, farà justos tots els altres, perquè ha pres damunt seu les culpes d'ells. **Is,53,12** Per això els hi dono tots en possessió, i tindrà per botí

una multitud, perquè s'ha despullat de la pròpia vida fins a la mort i ha estat comptat entre els malfactors. Ell ha portat damunt seu els pecats de tots i ha intercedit per les seves infidelitats.

ÍNDEX

Advertiments	3
Pròleg de l'autor	4
 DES DEL PRINCIPI FINS A LA PLENITUD DEL TEMPS	 11
Déu	11
Déu és l'Ésser	11
Déu és Amor , Pare, i Paraula	11
Déu és la Vida	12
Déu és la Veritat	12
El Gènesi i el Nou Testament	14
El Senyor Déu Pare fa la creació per la seva Paraula	14
Déu, per amor, decideix crear l'home	15
El Paradís	15
El pecat i les seves conseqüències	17
Noé	21
El diluvi	21
Fi del diluvi	21
Aliança de Déu amb Noè	22
Déu crida Abram	22
Aliança amb el Senyor i circumcisió d'Abraham	23
Moisès. El Senyor proposa una aliança	24
Els deu Manaments	25
Moisès. Celebració conclusiva de l'aliança	26
El Senyor envia Isaïes	27
El senyal de l'Emmanuel	28
El Messies davídic	28
Anunci de la vinguda del Missatger del Senyor	29

A LA PLENITUD DEL TEMPS 30

Abans de la vida pública de Jesús 30

Déu envia el seu Fill 30

La immaculada concepció de Maria 31

Naixement, infantesa i joventut de Maria 31

La concepció i el naixement 31

La infantesa 32

La joventut 36

Elecció de Josep 38

Josep pren Maria amb ell 40

Anunci del naixement de Joan Baptista 45

Anunci del naixement de Jesús 46

Déu envia l'àngel Gabriel a Natzalet 46

I l'àngel es retira 48

Maria, l'escollida de Déu 50

Déu entra a la Història 50

Maria pensa en Josep 51

Maria visita Elisabet 51

Càntic de Maria 53

A casa d'Elisabet 54

Naixement i circumcisió de Joan Baptista 57

Càntic de Zacaries 58

Maria retorna a Natzalet 59

Genealogia de Jesús 60

Jesús, fill de David, per Josep 61

Dubtes de Josep 61

No hi havia tingut relacions conjugals 67

Naixement de Jesús 67

Circumcisió de Jesús 71

Presentació de l'infant Jesús al temple 71

Se'n tornen a Galilea? 73

Abans de les narracions de Mateu 74

Visita d'uns savis 75

Fugida a Egipte	77
Matança dels infants de Betlem	79
Retorn d'Egipte	81
Creixença de Joan Baptista	84
Creixença de Jesús	86
Essent Jesús ben jovenet	87
L'explicació del naixement	88
L'explicació de la visita d'uns savis	89
L'explicació de la fugida a Egipte	91
A l'edat de dotze anys, Jesús va al temple	93
Els pares	93
Els mestres de la Llei	97
La vida de Jesús a Natzaret, amb Maria i Josep	98
Jesús ja és adult	102
La mort de Josep	104
La vida de Jesús i Maria un cop mort Josep	107
L'amor que Déu té als homes, és molt gran	107
El Messies ha de sofrir	112
El Messies recorrerà Galilea, Judea i Samaria	114
S'acosta l'inici de la vida pública del Messies	115
Maria medita seguir Jesús	115
Comença la vida pública del Messies	116
<i>Preparació del ministeri de Jesús</i>	118
Predicació de Joan Baptista	118
Baptisme de Jesús	119
Temptacions de Jesús	120
Joan Baptista i Maria	123
<i>Ministeri de Jesús a Galilea</i>	124
Inici de la predicació a Galilea	124
L'endemà	124
L'endemà (Andreu anuncia a Simó que ha trobat el Messies)	125
L'endemà	125

Les noces de Canà	125
Jesús, Maria, els germans i els deixebles, baixen a Cafarnaüm, i s'hi queden uns quants dies	130
Guarició d'un home posseït d'un dimoni	131
Guarició de la sogra de Simó i d'altres malalts	132
Maria parla amb els deixebles	132
Jesús a la sinagoga de Natzaret	138
El fet	138
Maria abandona Natzaret i se'n va amb Jesús i els deixebles	141
Joan és empresonat	142
Jesús amplia la seva activitat per tot Galilea i el país dels jueus	142
Crida dels primers deixebles	143
Crida de Pere, Andreu, Jaume i Joan	143
Crida de Levi	144
Guarició d'un leprós	145
Guarició d'un paralític	146
Les espigues arrencades en dissabte	147
Un home curat en dissabte	147
Elecció dels Dotze	148
L'elecció	148
La missió	149
Qui són els qui acompanyen i conviuen amb el Mestre?	151
Els Apòstols	151
D'altres homes	151
El grup de les dones	151
Resurrecció del fill d'una viuda de Naïm	153
Els enviats de Joan Baptista	154
La mare i els germans de Jesús	156
Diuen que Jesús ha perdut el seny	156
Volen parlar amb Jesús	156
La Mare de Déu	157
Mort de Joan Baptista	158
La filla de Jaire. Guarició d'una dona amb hemorràgies	159
Guarició de la filla d'una cananea	160
Multiplicació dels pans	161

Les dones comenten amb Maria les ensenyances de Jesús	163
Jesús i els pecadors	163
El Messies il·lumina el poble	165
Les dones li fan preguntes personals a Maria	169
Les dones volen parlar amb Jesús	171
Les dones continuen amb les preguntes personals a Maria	172
Pere reconeix Jesús com a Messies, les dones també	174
Jesús fa el primer anunci de la seva mort i resurrecció	175
Transfiguració de Jesús	176
Jesús fa el segon anunci de la seva mort i resurrecció	178
 <i>Anada a la festa dels Tabernacles</i>	 179
Jesús a la festa dels Tabernacles	179
Els germans de Jesús l'inciten a anar-hi	179
A mitja setmana de la festa	179
El darrer dia de la festa	181
 <i>Pujada de Jesús a Jerusalem</i>	 183
Jesús comença a fer camí cap a Jerusalem	183
Acusacions contra els fariseus i els mestres de la Llei	183
Herodes vol matar Jesús	185
Petició de la mare dels fills de Zebedeu	186
Jesús fa el tercer anunci de la seva mort i resurrecció	187
 <i>Ministeri de Jesús a Jerusalem</i>	 189
Jesús i Abraham	189
Guarició del cec de naixement	191
Paràbola dels vinyaters homicides	195
La mort i resurrecció de Llätzer – Decisió de matar Jesús	196
Judes s'ofereix per traïr Jesús	196
Unció de Jesús a Betània	197
Decisió de matar Llätzer	197
L'ambient és insuportable	197

<i>Passió, mort, resurrecció i ascensió de Jesús</i>	199
Entrada de Jesús a Jerusalem	199
La glorificació de Jesús s'acosta	201
Preparació del sopar pasqual	202
El matí de divendres	202
Crucifixió de Jesús	206
La crucifixió	206
Vora la Creu	207
Jesús s'adreça al Pare	208
Jesús és insultat	209
Mort de Jesús	210
Jesús mor	210
Senyor Déu nostre Jesucrist!	210
Senyor Déu Pare!	211
L'entrada de Crist a la presència de Déu	213
El Fill de Déu fa sentir la seva veu als morts	214
El costat de Jesús, traspassat	214
Sepultura de Jesús	215
La guàrdia del sepulcre	217
Joan pren Maria a casa seva	218
A trenc d'alba del diumenge	224
Joan troba Pere. Els deixebles es van agrupant	224
Jesús s'apareix a la seva mare	225
El sepulcre buit	227
Jesús s'apareix a les dones	230
L'ordre de les aparicions segons l'Apòstol Pau	232
Jesús s'apareix a Pere	233
Els deixebles d'Emmaús	234
Jesús s'apareix als deixebles	237
Maria es troba amb els deixebles	239
Tomàs	240
Jesús s'apareix als seus germans	241
Al cap de vuit dies	245

Jesús precedeix els deixebles a Galilea	246
Jesús es torna a aparèixer a la seva mare	246
Ascensió de Jesús	247
Hem de tenir confiança plena, Jesús és a la casa del Pare	248
<i>Després de l'Ascensió de Jesús</i>	250
Els apòstols a Jerusalem	250
La vinguda de l'Esperit Sant	251
Discurs de Pere	251
Els primers convertits	252
Vida de la primera comunitat	253
Pere i Joan davant el Sanedrí	254
La comunitat en pregària	255
<i>I d'aleshores ençà el deixeble la va acollir a casa seva</i>	257
Jesús és la Paraula del Pare	257
Jesús i la samaritana	260
Jesús, el pa de vida	263
La mort i la resurrecció de Llätzer	268
Jesús renta els peus als deixebles	271
La pregària de Jesús	274
Jesús i Pere	276
<i>La dispersió dels apòstols</i>	279
Persecució dels apòstols	279
Mort d'Esteve	280
La dispersió	281
Mort de l'apòstol Jaume i empresonament de Pere	281
Jaume, el germà del Senyor	282
Joan Evangelista, Jaume i Maria	284
<i>L'assumpció de Maria al cel</i>	285

EPÍLEG 287

APÈNDIX 288

Havent llegit aquest llibre... 289

El Senyor Déu Fill ens ha deixat l'Església	290
Els sagraments	290
Ens heu donat la vostra paraula	292
Déu ens ha salvat per misericòrdia, fent-nos el do de la fe	295
La fe ens fa justos i ens salva	296
La nostra actitud	296
La que hauriem de tenir	296
La que tenim	298
Com que ens falta fe, som porucs	298
En lloc de ser testimonis i exemple, escandalitzem	298
Tanmateix les nostres misèries, Vos persistiu en el vostre amor	300
La nostra única esperança és el vostre amor	300
El regne de Déu triomfarà	302

Pregàries 305

Glòria a l'Amor	305
Lloança i súplica a la Mare de Déu	306
Lloança i súplica a la Mare de Déu i Sant Josep	306
El Credo	307
L'Àngelus	308

DOCUMENTACIÓ 309

Els anomenats "Germans de Jesús" 310

Els germans que són citats junt amb Maria	310
Els germans que són relacionats amb Maria muller de Cleofàs	311
Els germans que són citats sense relacionar-los amb ningú	312

Els familiars que són citats sense relacionar-los amb ningú	312
<i>Justificació dels paràgrafs “Jesús ja és adult” i “La vida de Jesús i Maria un cop mort Josep”</i>	314
<i>El Messies sofrent</i>	321
ÍNDIX	323